

การนำเสนอยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับ
การทำงานเพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์
เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

นายสยาม คำสุวรรณ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

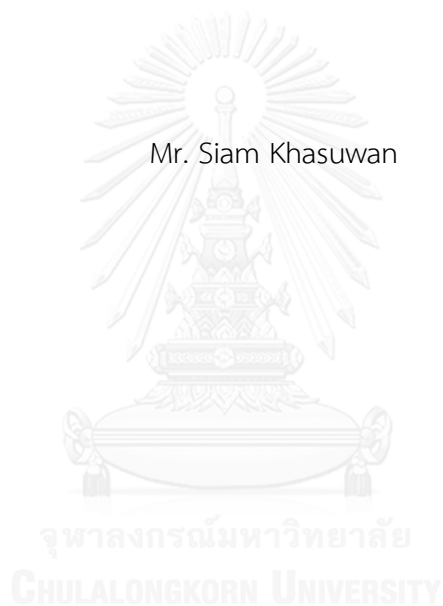
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2557

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

PROPOSED WORK INTEGRATED LEARNING MANAGEMENT STRATEGIES TO
ENHANCE THE QUALITY OF ARCHITECTURE GRADUATES IN
PREPARATION FOR THE ASEAN COMMUNITY

Mr. Siam Khasuwan

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Higher Education
Department of Educational Policy Management and Leadership
Faculty of Education
Chulalongkorn University
Academic Year 2014
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การนำเสนอยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานเพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
โดย	นายสยาม คำสุวรรณ
สาขาวิชา	อุดมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พันธ์ศักดิ์ พลสารรัมย์

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษบัณฑิต

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.บัญชา ชลาภิรมย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิภา ปรัชญพฤทธิ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พันธ์ศักดิ์ พลสารรัมย์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริฉันท สติกรกุล เตชพาหพงษ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อัจฉรา ไชยปัทม์)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บวรศิริ)

สยาม คำสุวรรณ : การนำเสนอยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (PROPOSED WORK INTEGRATED LEARNING MANAGEMENT STRATEGIES TO ENHANCE THE QUALITY OF ARCHITECTURE GRADUATES IN PREPARATION FOR THE ASEAN COMMUNITY) อ.ที่ปรึกษา วิทยาลัยนิพนธ์หลัก: ผศ. ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์, อ.ที่ปรึกษาวิทยาลัยนิพนธ์ร่วม: ผศ. ดร.พันธ์ศักดิ์ พลสารรัมย์, หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ 2.พัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิต: กรณีศึกษาสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการที่มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน จำนวน 33 แห่ง และมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตลอดจนการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน(จุดที่ควรปรับปรุง) โอกาส และอุปสรรค

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1)ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ 2) ด้านผู้เรียน/นิสิต/นักศึกษาและบัณฑิตที่ศึกษาสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ 3) ด้านผู้สอน/คณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศงานสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ 4) ด้านสถานประกอบการ/ผู้บริหารสถานประกอบการ/พนักงานที่ปรึกษา/พนักงานที่เป็นผู้ดูแลนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

2. ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่ 1)พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ตอบสนองทักษะการเรียนรู้และการประกอบวิชาชีพทางสถาปัตยกรรมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 2)พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่ตอบสนองความเป็นเลิศในการสร้างบัณฑิตนักปฏิบัติ 3)ยกระดับคุณภาพอาจารย์ทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้มีความเชี่ยวชาญทั้งด้านวิชาการ/วิชาชีพ 4)สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ/วิชาชีพทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อความเข้มแข็งและยั่งยืน

ภาควิชา	นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทาง	ลายมือชื่อ นิสิต
	การศึกษา	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก
สาขาวิชา	อุดมศึกษา	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาร่วม
ปีการศึกษา	2557	

5284486827 : MAJOR HIGHER EDUCATION

KEYWORDS: WORK INTEGRATED LEARNING / ARCHITECTURE / HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS / STRATEGIES

SIAM KHASUWAN: PROPOSED WORK INTEGRATED LEARNING MANAGEMENT STRATEGIES TO ENHANCE THE QUALITY OF ARCHITECTURE GRADUATES IN PREPARATION FOR THE ASEAN COMMUNITY. ADVISOR: ASST. PROF. ARUNEE HONGSIRIWAT, Ph.D., CO-ADVISOR: ASST. PROF. PANSAK POLSARAM, Ph.D., pp.

The research aims to 1.In order to review the current condition and problems of the Work Integrated Learning of the students and graduate of higher education institutes in Thailand and abroad. 2.To develop strategy to the Work Integrated Learning for quality graduates, case studies, field of Architecture, to support the ASEAN Community. The collected data from higher education institutions under the Ministry of the Office of the Higher Education Commission with the educational Work Integrated Learning 33 University and have the tools used in the research is, of information, analysis data with the record of the frequency percent of the average standard deviation . As well as analysis of strengths , weaknesses (where should improve), opportunities and threats. The research found that

1. Present Situation and Problems of Work Integrated Learning : WIL with performance factors related to that Work Integrated Learning of the students and graduates. Department of Architecture It is divided into four areas: 1) Curriculum Teaching Faculty of Architecture 2)Learner / student / students and graduates who studied architecture 3) The instructor / faculty / advisor / teacher supervision in the field. Architecture 4) Establishment / administrators / operators backboard mentor / student administrative staff is related to the field of architecture.

2. The Strategy Work Integrated Learning and the work to promote quality graduates of the School of Architecture to support the ASEAN Community comprising four main strategies : 1) Develop a curriculum for teaching skills to meet the learning and practice of architecture in the ASEAN community. 2) Development of the students' courses of study that meet excellence in the creation of graduate practice. 3) Improve the quality educator of the faculty of architecture to specialize in academic / professional. 4) Create a network of academic / professional Architecture for strong and sustainability.

Department: Educational Policy Management and Leadership Student's Signature

Field of Study: Higher Education Advisor's Signature

Academic Year: 2014 Co-Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาและความอนุเคราะห์อย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พันธุ์ศักดิ์ พลสารมัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าของท่าน อาจารย์มาให้ความรู้ ให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข และชี้แนะแนวทางที่เป็น ประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิภา ปรีชญพทุทธิ ประธานคณะกรรมการ สอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิริฉันท์ สติรกุล เตชพาหพงษ์ และ อาจารย์ ดร. อัจฉรา ไชยูปถัมภ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. วราภรณ์ บวรศิริ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาสละ เวลาอันมีค่าในการอ่านและให้คำแนะนำเพื่อการแก้ไขและปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความถูกต้อง และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาให้สัมภาษณ์และตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ตลอดจนได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัย

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ และน้อง ๆ สาขาวิชาอุดมศึกษาที่ให้คำแนะนำช่วยเหลือและ เป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

ท้ายที่สุดนี้ ขอระลึกถึงพระคุณของ บิดา มารดา ครอบครัวและเพื่อนร่วมงานที่ได้ ช่วยเหลือ ห่วงใย เป็นกำลังใจและเอื้อเฟื้อทุกสิ่งทุกอย่างแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา ตลอดจนขอระลึกถึงพระคุณของครู-อาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอน ให้ความรู้ ตักเตือนกับ ผู้วิจัยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อ.....	8
ขอบเขตการวิจัย	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	25
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
ตอนที่ 1 นโยบาย กฎหมายและแผนที่เกี่ยวข้องกับอุดมศึกษา.....	26
ตอนที่ 2 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF).....	67
ตอนที่ 3 หลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่นำมาใช้ในการวิจัย	72
ตอนที่ 4 หลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารที่นำมาใช้ในการวิจัย	83
ตอนที่ 5 หลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานิสิตนักศึกษาที่นำมาใช้ในการวิจัย	99
ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	102
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	115
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	115
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	121
การเก็บรวบรวมข้อมูล	127

การวิเคราะห์ข้อมูล.....	128
วิธีดำเนินการวิจัยและขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย.....	129
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	134
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	227
สรุปผลการวิจัย.....	229
อภิปรายผลการวิจัย.....	247
ข้อเสนอแนะในการวิจัย	253
ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป	255
รายการอ้างอิง	256
ภาคผนวก.....	262
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในการวิจัย	263
ภาคผนวก ข หนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย	303
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	305
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	341

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 การวิเคราะห์ปัจจัยการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ให้รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน.....	106
3.1 จำนวนสถาบันอุดมศึกษาไทยของเครือข่ายอุดมศึกษาแต่ละภูมิภาค.....	116
3.2 จำนวนสถาบันอุดมศึกษาไทยที่มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับ การทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ของเครือข่ายอุดมศึกษา แต่ละภูมิภาค.....	120
4.1 สถาบันอุดมศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับ การทำงานของเครือข่ายอุดมศึกษาแต่ละภูมิภาค.....	136
4.2 สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศที่มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับ การทำงานแต่ละกลุ่มประเทศ.....	143
4.3 สถาบันอุดมศึกษาไทยที่มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของ ผู้เรียนและบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ มีจำนวนทั้งหมด 33 แห่ง โดยครอบคลุมเครือข่ายอุดมศึกษาทั้ง 9 ภูมิภาค.....	146
4.4 ประเด็นข้อคิดเห็นการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่ บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน.....	155
4.5 ประเด็นที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหา จุดเด่น(จุดแข็ง) จุดที่ควรปรับปรุง (จุดอ่อน) โอกาส และ อุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการ ทางการเรียนรู้กับการทำงาน.....	168
4.6 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา/ผู้บริหารคณะวิชา/ คณาจารย์/บุคลากรสายสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์.....	170
4.7 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา/ผู้บริหารคณะวิชา/คณาจารย์/ บุคลากรสายสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานด้านหลักสูตร173	
4.8 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา/ผู้บริหารคณะวิชา/ คณาจารย์/บุคลากรสายสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน ด้านผู้สอน/คณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศงาน.....	173

ตารางที่	หน้า
4.9 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้เรียน/นิสิต/นักศึกษาสาขาวิชา สถาปัตยกรรมศาสตร์	177
4.10 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามของผู้เรียน/นักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการเรียนรู้ กับการทำงานด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต.....	179
4.11 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามของบัณฑิตที่สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์.....	182
4.12 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามของบัณฑิตที่จบการศึกษาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต.....	184
4.13 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถานประกอบการ/ผู้แทน สถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต/องค์กรวิชาชีพทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์.....	188
4.14 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถานประกอบการ/ผู้แทน สถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต/องค์กรวิชาชีพทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์.....	190
4.15 การจัดอันดับความสำคัญสภาพแวดล้อมภายใน จุดแข็ง (S) และจุดอ่อน (W).....	192
4.16 การจัดอันดับความสำคัญสภาพแวดล้อมภายนอก โอกาส (O) และภัยคุกคาม (T).....	195
4.17 ผลการจัดทำตารางการวิเคราะห์ SWOT ของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการ เรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์รองรับการ เข้าสู่ประชาคมอาเซียน.....	198
4.18 การวิเคราะห์กลยุทธ์เชิงรุก SO Strategy.....	200
4.19 การวิเคราะห์กลยุทธ์เชิงป้องกัน ST Strategy.....	202
4.20 การวิเคราะห์กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO Strategy.....	204
4.21 การวิเคราะห์กลยุทธ์เชิงรับ WT Strategy.....	206

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตและเป็นรากฐานที่สำคัญในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและการพัฒนาประเทศ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้มนุษย์ได้พัฒนาตนเองทางด้านต่างๆ ตลอดช่วงชีวิต จนกระทั่งในทศวรรษที่ผ่านมากระแสโลกาภิวัตน์ทำให้ประเทศไทย เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงการพัฒนามนุษย์และคุณภาพของมนุษย์ เพื่อพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืนในสังคมโลกโดยให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2554:1) ส่งผลให้กระแสโลกาภิวัตน์ได้ก่อให้เกิดระบบเศรษฐกิจและสังคมใหม่ที่เป็นสังคมฐานความรู้ จนกระทั่งประเทศต่างๆ ในโลกโดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนา จำเป็นที่จะต้องเตรียมความพร้อมให้สามารถปรับตัวก้าวตามโลกได้ ซึ่งการสร้างและใช้ความรู้ จะมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนและก่อให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะการพัฒนาความรู้ในตัวมนุษย์และความรู้ทางด้านวิทยาการต่างๆ ซึ่งเป็นการพัฒนารากฐานการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งถือได้ว่าเป็นปัจจัยชี้้นำในการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของแต่ละประเทศที่จะก้าวเข้าสู่สังคมฐานความรู้ ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นรากฐานในการแก้ไขปัญหา โดยมีการสร้างสรรค์ความก้าวหน้าและพัฒนาประเทศทางด้านต่างๆ เพราะการศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้เป็นผู้ที่รู้จักคิด รู้จักแก้ไขปัญหา ตลอดจนรู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและสิ้นเปลืองน้อยที่สุด ดังนั้นการที่ประเทศจะเจริญก้าวหน้าได้จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้ มีความคิดและทักษะทางการปฏิบัติงานจำนวนมาก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552:1)

การศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษา การผลิตบัณฑิตเป็นภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาทุกยุคทุกสมัย การจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา โดยทั่วไปมีหลายระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา โดยสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ในประเทศไทยมีการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีมากที่สุด ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการตอบสนองนโยบายการพัฒนาประเทศมาโดยตลอด และมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม รวมถึงพัฒนา

ศักยภาพของคนไทยให้มีคุณภาพและให้มีความพร้อมในการแข่งขันกับนานาชาติ โดยบทบาทหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษามีอย่างน้อย 4 ประการ คือ การเรียนการสอนหรือการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551:3) ดังนั้นจากความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สถาบันอุดมศึกษาต้องปรับตัวให้มีความทันสมัยตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของสังคมด้วยการผลิตบัณฑิตที่มีความสมบูรณ์พร้อม คือ มีความรู้ทางด้านวิชาการ เทคโนโลยีขั้นสูงที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ สามารถคิดเป็นทำเป็น ตลอดจนเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรมสูง ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโลก (สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2536:51)

นอกจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้กับบ้านเมืองและเป็นสถาบันหลักที่มีบทบาทในการชี้นำสังคม ตลอดจนสังคมทั่วไปให้การยอมรับและให้ความสำคัญกับสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นสถาบันหลักของประเทศที่ประชาชนและองค์กรต่างๆ สามารถพึ่งพาได้ ทำให้สถาบันอุดมศึกษาต้องใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างครบถ้วนและรักษาความเชื่อมั่นศรัทธาของสังคมให้คงอยู่ตลอดไป ภารกิจที่มีต่อการพัฒนาประเทศและสังคมดังกล่าว จึงเป็นผลให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาภายใต้การกำกับดูแลทุกแห่งต้องเร่งดำเนินการในทุกรูปแบบที่จะทำให้การศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ สามารถสนองตอบความต้องการของประเทศได้อย่างเต็มที่ และยังคงรักษาความเชื่อถือที่ประชาชนมีอยู่ให้คงไว้ได้ แต่การศึกษาระดับอุดมศึกษาไทยในปัจจุบันยังไม่มีเม็ดเงินที่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ เนื่องมาจากสภาพอุดมศึกษาของไทย มีความอ่อนแอ การผลิตบัณฑิตที่เป็นผลผลิตจากอุดมศึกษาไม่ทันกับความเป็นในการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตและภาคธุรกิจ โดยในปัจจุบันปริมาณของบัณฑิตมีจำนวนมาก แต่ประสบกับปัญหาทางด้านคุณภาพบัณฑิตที่ห่างไกลจากมาตรฐานสากล ซึ่งเป็นข้อจำกัดการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เนื่องจากบัณฑิตไม่สามารถที่จะตอบสนองความต้องการต่อสังคม และไม่สามารถนำความรู้ไปใช้แก้ไขปัญหาการดำเนินชีวิต อันเป็นผลโดยตรงจากระบบการบริหารจัดการอุดมศึกษาที่มุ่งให้ความรู้แก่บัณฑิตเพียงมิติเดียว คือ การนำความรู้ไปประกอบอาชีพ แต่บัณฑิตไม่สามารถที่จะเรียนรู้รอบด้านและเชื่อมโยงกับปัญหาไม่ได้ ขาดความสามารถในการหาความรู้เพิ่มเติมและสร้างนิสัยใฝ่รู้ เพื่อนำมาเป็นฐานในการคิด วิเคราะห์ รวมทั้งปัญหาการสูญเสียโอกาสในการสร้างทรัพยากรในระดับพลังสมองของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2554: 42)

จนกระทั่งในปี พ.ศ.2558 (ค.ศ.2015) ประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ ได้แก่ ราชอาณาจักรไทย สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สหพันธรัฐมาเลเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐสังคมนิยม

นิยมเวียดนาม สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ และเนการาบรูไนดารุสซาลามมีการร่วมกันจัดตั้งประชาคมอาเซียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554: 55-59) ดังนั้นการขับเคลื่อนการศึกษาในประเทศไทยโดยใช้กรอบแนวคิดการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งระบุว่ากรอบการปฏิรูปการศึกษารอบแรกยึดหลักปฏิรูปผู้เรียนเป็นสำคัญ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดบทบาทการดำเนินงานด้านต่างประเทศเชิงรุก โดยเน้นการกระชับความสัมพันธ์และการขยายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและภูมิภาคเอเชียภายใต้กรอบความร่วมมือทางด้านต่างๆ โดยเฉพาะกรอบความร่วมมือด้านการศึกษา เนื่องจากการศึกษาเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนความเจริญรุ่งเรืองตลอดจนสนองต่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของประชาคมอาเซียน อีกทั้งในกรอบความร่วมมือด้านการศึกษาอาเซียนเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน (วิจิตร ศรีอ้วน, 2552)

สรุปได้ว่าการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในยุคปัจจุบัน ควรจะต้องมีการกำหนดอัตลักษณ์ของบัณฑิตและเป้าหมายในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ชัดเจน ตลอดจนมีแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการที่ตอบสนองกับเป้าหมายที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาต้องคำนึงถึงกรอบความร่วมมือภายใต้ประชาคมอาเซียนในการศึกษาสภาพและแนวโน้มการจัดการศึกษาในปัจจุบัน เพื่อให้เกิดการพัฒนาการศึกษาที่ต่อเนื่องและยั่งยืน สนองตอบการอยู่ร่วมกันของประชาคมอาเซียน แต่ในสภาพปัจจุบันการผลิตบัณฑิตยังไม่ตรงกับความต้องการของตลาดงานและไม่ตรงกับความต้องการขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต คุณลักษณะของบัณฑิตส่วนใหญ่ขาดความรู้และทักษะทางด้านวิชาชีพ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาขาดคุณภาพทั้งทางด้านทฤษฎีและทักษะการปฏิบัติงาน ไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง รวมถึงผู้เรียนและบัณฑิตขาดความรู้และทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศไม่สามารถที่จะถ่ายทอดทักษะทางด้านภาษาและสื่อสารภาษาต่างประเทศ ตลอดจนผู้เรียนและบัณฑิตส่วนใหญ่ขาดความคิดสร้างสรรค์และการคิดนอกกรอบ ขาดจิตสำนึกส่วนรวมแก่สังคม ขาดความเป็นผู้นำ ขาดการสร้างคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะ นอกจากนี้ในเมื่อประเทศกลุ่มสมาชิกอาเซียนจะมีการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558 (ค.ศ.2015) ที่มีแนวคิดที่ว่าอาเซียนจะกลายเป็นเขตการผลิตเดี่ยวหรือตลาดเดี่ยว (Single Market and Production base) ที่จะต้องมีการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตได้อย่างเสรี สามารถดำเนินกระบวนการผลิตทุกประเทศในประชาคมอาเซียน โดยสามารถใช้ทรัพยากรจากแต่ละประเทศ ทั้งทางด้านวัตถุดิบและแรงงานเข้ามาร่วมในการผลิต ส่งผลให้เกิดการจ้างงานอย่างเสรี (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2554: 20-21) ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องพัฒนาบัณฑิตให้มีความพร้อมในการเป็นแรงงานความรู้อาเซียน หรืออยู่ในระดับที่สามารถแข่งขันได้ในประชาคมอาเซียน จนสามารถขยายตัวไปสู่การแข่งขันระดับโลกได้ในที่สุด แนวทางหนึ่งในการพัฒนาศักยภาพของบัณฑิต

ให้สามารถรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งส่งเสริมให้บัณฑิตมีความเป็นสากล มีทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ เข้าใจวัฒนธรรมต่างชาติ สามารถได้รับการจ้างงานในหน่วยงานต่างชาติหรือโยกย้ายถิ่นฐานในการไปทำงานต่างประเทศได้ โดยกำหนดเป็นมาตรฐานการอุดมศึกษาที่ปรากฏตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 7 สิงหาคม 2549 (สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา,สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา,2557: 5) ประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษา และมาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งมาตรฐานย่อยทั้ง 3 ด้านนี้ อยู่ในมาตรฐานการศึกษาของชาติที่ประกอบด้วยมาตรฐานย่อย 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้ ซึ่งแต่ละมาตรฐานย่อยของมาตรฐานการอุดมศึกษาจะมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับมาตรฐานย่อยของมาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาบรรลุตามจุดมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาของชาติ

จากมาตรฐานการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้จัดทำกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) ที่มีเป้าหมายเมื่อสิ้นสุดแผนในปี พ.ศ.2565 (ค.ศ.2022) คือ “การยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพสามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต พัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์ สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นไทย โดยใช้กลไกของธรรมาภิบาล การเงิน การกำกับมาตรฐานและเครือข่ายอุดมศึกษาบนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการ ความหลากหลาย และเอกภาพเชิงระบบ” ที่มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 10 (พ.ศ.2551-2554) ซึ่งเป็นแผนพัฒนาระยะกลางที่น่าประเด็นสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการใน 4 ปีแรกของกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565) ทางด้านการมีงานทำและตลาดแรงงานที่เข้มแข็งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการพัฒนาประเทศและความสงบสุขในสังคม อุดมศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่สร้างบุคลากรและความรู้รองรับตลาดแรงงาน ประเด็นสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงาน 4 ประเด็น ประกอบด้วย โครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศ โลกาภิวัตน์ ความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและโลกสารสนเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 3)

นอกจากนั้นสถาบันอุดมศึกษาจะต้องมุ่งเน้นไปทางด้านเทคโนโลยี ซึ่งมักจะมีการกำหนดภารกิจทางด้านการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยีเพิ่มขึ้นเป็นภารกิจใหม่ของสถาบันอุดมศึกษา โดยภารกิจทางด้านการเรียนการสอนตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานเพื่อพัฒนาแรงงานความรู้ (Knowledge Workers) ที่มีคุณภาพ

เพียงพอที่จะพัฒนาประเทศและเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยมีทรัพยากรมนุษย์เป็นกำลังสำคัญเป็นปัจจัยหลักของการพัฒนาที่จะต้องมีความคุณภาพการผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรมและคุณภาพ ซึ่งถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของความเป็นเลิศที่สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งกำหนดไว้ ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจึงได้แสวงหาและพัฒนาวิธีการที่จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยจัดให้มี *ประสบการณ์วิชาชีพเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา* ซึ่งเริ่มต้นจากวิชาชีพหลายสาขาที่เน้นการเป็นวิชาชีพเชิงปฏิบัติ (Practicing Profession) โดยได้กำหนดให้ผู้ที่ศึกษาต้องมีการฝึกหัด ปฏิบัติวิชาชีพ ในแหล่งเรียนรู้ที่สถานประกอบการ เพื่อให้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษาก่อนที่จะสำเร็จ การศึกษา เช่น สาขาแพทยศาสตร์ กำหนดให้มีการปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลในรูปแบบของแพทย์ ฝึกหัด (Internship) สาขาศึกษาศาสตร์จะต้องผ่านการฝึกสอนในสถานศึกษา (Practice Teaching) หรือปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา หรือกำหนดให้มีการฝึกงานระยะสั้นเพิ่มเติมในสถานประกอบการ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา จนต่อมาได้ขยายไปสู่การผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาต่างๆ กว้างขวางขึ้น โดยมีการพัฒนาวิธีการจัดแบบสหกิจศึกษา (Cooperative Education) ซึ่งเป็นวิธีการจัดการศึกษา รูปแบบหนึ่งของการบูรณาการทางการเรียนกับการทำงานเข้าด้วยกัน (Work Integrated Learning) เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตที่นิยมทำกันทั่วโลกและเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาศักยภาพของ นักศึกษาจากระบบการศึกษาแบบบูรณาการหลักสูตรการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษากับการ เรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งสอดคล้องกับหลักปฏิรูป การศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและปรับบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการให้ความสำคัญกับ ความต้องการ (Needs) และความพึงพอใจขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต ส่งผลให้เกิดภาคีความร่วมมือทาง วิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรผู้ใช้บัณฑิต ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษาไทย โดยเฉพาะการพัฒนาคุณลักษณะและ สมรรถนะบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและสามารถแข่งขันได้ในระดับสากลและเห็น ว่า การบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานเป็นแนวทางที่มีความสำคัญ จึงมีนโยบายส่งเสริมและ สนับสนุนการจัดการศึกษารูปแบบต่างๆ ของการบูรณาการทางการเรียนกับการทำงานให้เกิดขึ้นอย่าง ต่อเนื่องและยั่งยืน เพื่อให้บัณฑิตมีคุณภาพ มีคุณลักษณะและสมรรถนะที่ตรงตามความต้องการของ องค์กรผู้ใช้บัณฑิตทั้งของไทยและต่างประเทศ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการอุดมศึกษา รวมทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยรวมต่อไป (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2554: 3-12) ดังนั้นการจัดให้นักศึกษามีประสบการณ์โดยตรงจากการ ปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์จากการทำงานตามหลัก “การเรียนรู้จากการลงมือทำ” (Learning by Doing) รูปแบบการจัดการศึกษาตามแนวคิดนี้ เช่น การศึกษาจากประสบการณ์ (Experiential Education) โปรแกรมทำงานและศึกษา (Work - Study Program) การศึกษาที่ยึดการทำงานเป็นฐาน (Work - based Education) โปรแกรมการศึกษาสลั

กับการทำงาน (Sandwich Program) และการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ (Internship) โดยชื่อที่ใช้แพร่หลายที่สุดทั่วโลกในปัจจุบัน คือ สหกิจศึกษา (Cooperative Education) และการบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) (สมาคมสหกิจศึกษาไทย, 2552: 6) เพื่อให้บัณฑิตเป็นคนเก่งอาชีพ เก่งการทำงานและตรงความต้องการขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต ตลอดจนให้ความสำคัญกับผลกระทบของการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนที่มีต่ออุดมศึกษาไทยในฐานะที่เป็นปัจจัยส่งผลโดยตรงต่อการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนจะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายกำลังคนอย่างอิสระ นักศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา เกิดการเคลื่อนย้ายองค์ความรู้ เกิดการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีทางด้านการค้า การบริการและแรงงาน ภาษาและวัฒนธรรมระหว่างกัน ทำให้สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องมีการปรับตัว เพื่อผลิตบัณฑิตให้เกิดความพร้อมสำหรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้คนไทยต้องมีการแข่งขัน ทั้งทางด้านการศึกษาคนไทยจะมีโอกาสไปเรียนได้ทุกประเทศในประชาคมอาเซียนหรือชาวต่างประเทศจะเข้ามาศึกษาต่อในประเทศไทยก็ได้ ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งจะต้องคำนึงและให้ความสำคัญกับการพัฒนาบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่เป็นแรงงานความรู้กลุ่มใหญ่ของประเทศ โดยมีการพัฒนาหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาให้มีความทันสมัย ทั้งทางด้านวิชาการและทางด้านทักษะการปฏิบัติงาน เพื่อสามารถผลิตบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการของตลาดงานและตอบสนองต่อความต้องการทางเทคโนโลยีที่สูงขึ้น ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งจะต้องมุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพแต่ละสาขาวิชา รวมถึงบัณฑิตต้องมีความรู้และความสามารถที่จะปฏิบัติงานได้ ซึ่งในปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษามีการผลิตบัณฑิตใหม่จำนวนมากออกสู่ตลาดงาน ส่งผลให้บัณฑิตตกงานจำนวนมาก แสดงให้เห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาผลิตคนไม่ตรงกับความต้องการขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต รวมถึงสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งควรผลิตบัณฑิตให้มีความสามารถทางการคิดวิเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์และมีความสามารถทางการแก้ไขปัญหามากขึ้น รวมถึงควรมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนและบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาให้มีความสามารถทางด้านภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศ ตลอดจนสร้างสรรค์คุณธรรม จริยธรรมและการเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม

ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ.2546 ณ เกาะบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ผู้นำอาเซียนทั้ง 10 ประเทศได้ร่วมลงนามในแถลงการณ์ Bali Concord II ซึ่งได้มีการกำหนดให้จัดทำความตกลงยอมรับร่วม (MRA) ด้านคุณสมบัติในสาขาวิชาชีพหลักภายในปีพ.ศ. 2551 เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายนักวิชาชีพ/แรงงานเชี่ยวชาญ/ผู้มีความสามารถพิเศษของอาเซียนได้อย่างเสรี ทั้งนี้รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนได้มีการลงนามข้อตกลงสาขาวิศวกรรม เมื่อปีพ.ศ.2548 ลงนาม MRA สาขาวิชาชีพการพยาบาล เมื่อปีพ.ศ. 2549 และลงนาม MRA สาขาสถาปัตยกรรมและกรอบข้อตกลงการยอมรับ ในคุณสมบัติด้านการสำรวจ เมื่อปีพ.ศ. 2550 จนต่อมาอาเซียนได้เจรจาจัดทำ MRA วิชาชีพแพทย์ ทันตแพทย์ และบริการบัญชี

ซึ่งสามารถตกลงกันได้สาระสำคัญแล้ว โดยในช่วงการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนครั้งที่ 40 เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ.2551 อาเซียน 9 ประเทศ ยกเว้นไทย ได้ลงนาม MRA วิชาชีพแพทย์ ทันตแพทย์ และบริการบัญชีแล้ว

ในส่วนของ MRA สาขาสถาปัตยกรรมมีหลักการ คือ เปิดให้สถาปนิกที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด สามารถจดทะเบียนเป็นสถาปนิกอาเซียน (ASEAN Architect) ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกในการขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมในประเทศอาเซียนอื่นได้ โดยต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของประเทศนั้นๆ ซึ่งบางประเทศรวมทั้งไทยกำหนดให้สถาปนิกอาเซียนต้องปฏิบัติงานร่วมกับสถาปนิกท้องถิ่น สถาปนิกที่ต้องการจดทะเบียนดังกล่าวต้องผ่านการประเมินจากคณะกรรมการกำกับดูแล (Monitoring Committee) ในแต่ละประเทศซึ่งในส่วนของประเทศไทยจะดำเนินการโดยสภาสถาปนิก การดำเนินงานในเรื่องนี้ของอาเซียนจะอยู่ภายใต้การดูแลของสภาสถาปนิกอาเซียน (ASEAN Architect Council) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจาก Monitoring Committee ของประเทศสมาชิก ทั้งนี้หลังจากการลงนามในข้อตกลงแล้ว สมาชิกอาเซียนที่พร้อมดำเนินการตามข้อตกลงจะต้องมีหนังสือแจ้งวันที่ ซึ่งจะมีผลใช้บังคับให้สมาชิกอื่นทราบ โดยผ่านฝ่ายเลขาธิการอาเซียน สำหรับประโยชน์ที่จะได้รับคือ สถาปนิกวิชาชีพมีสิทธิขออนุญาตองค์กรกำกับดูแลวิชาชีพสถาปนิกในประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม ในประเทศนั้นๆ ได้ ทั้งนี้สถาปนิกอาเซียนที่ได้รับอนุญาต จะได้ขึ้นทะเบียนเป็นสถาปนิกต่างด้าวจดทะเบียน (Registered Foreign Architect) ซึ่งจะสามารถประกอบวิชาชีพสถาปนิกในประเทศนั้นๆ ได้ ภายใต้เงื่อนไขว่าต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของประเทศนั้นๆ ด้วย ซึ่งบางประเทศ รวมทั้งไทยจะกำหนดให้ต้องทำงานร่วมกับสถาปนิกที่มีใบอนุญาตของประเทศนั้นๆ

(www.thaifta.com/trade/ascorner/asser_33.doc, 2555)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการนำเสนอยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปีพ.ศ.2558 (ค.ศ.2015) ตลอดจนยังทำให้การดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และนำไปใช้ประโยชน์ เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของสถาบันอุดมศึกษาไทยแต่ละแห่ง เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนให้เกิดผลเป็นรูปธรรมตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่10 (พ.ศ.2550-2554) และฉบับที่11(พ.ศ.2555-2559) ตลอดจนทำให้บัณฑิตได้พัฒนาความรู้และประสบการณ์ให้มีศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการขององค์กรผู้ใช้บัณฑิตในระดับสากลมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อ

1. ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ
2. พัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานเพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิต: กรณีศึกษาสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ขอบเขตการวิจัย

1. สถาบันอุดมศึกษาของไทยที่มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ตามเครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาคทั้ง 9 แห่ง เพื่อศึกษาภาพรวมของสภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียน โดยแบ่งประเภทสถาบันอุดมศึกษา รวม 5 ประเภท ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (มหาวิทยาลัยสังกัดของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล) และสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 155 แห่ง
2. สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศและอาเซียน โดยพิจารณาคัดเลือกสถาบันอุดมศึกษาที่มีการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนคณะวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ โดยแบ่งออกเป็น 5 กลุ่มประเทศ ได้แก่
 - 2.1 กลุ่มประเทศอาเซียน ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศที่เป็นสมาชิกของ AUN (Asean University Network) จำนวน 22 แห่ง
 - 2.2 กลุ่มประเทศทวีปเอเชีย ได้แก่ ประเทศฮ่องกงและประเทศญี่ปุ่น จำนวนประเทศละ 2 แห่ง
 - 2.3 กลุ่มประเทศทวีปยุโรป ได้แก่ ประเทศสหราชอาณาจักรและประเทศสวิตเซอร์แลนด์ จำนวนประเทศละ 2 แห่ง
 - 2.4 กลุ่มประเทศทวีปอเมริกา ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศแคนาดา จำนวนประเทศละ 2 แห่ง
 - 2.5 กลุ่มประเทศทวีปออสเตรเลีย ได้แก่ ประเทศออสเตรเลียและประเทศนิวซีแลนด์ จำนวนประเทศละ 2 แห่ง
3. สถาบันอุดมศึกษาของไทยที่มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานตามเครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาคทั้ง 9 แห่ง เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดการ

เรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนคณะวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ โดยแบ่งประเภทสถาบันอุดมศึกษารวม 5 ประเภท ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (มหาวิทยาลัยสังกัดของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล) และสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 33 แห่ง

4. ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ หลักการ เป้าประสงค์ และยุทธศาสตร์เชิงนโยบาย

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การพัฒนา หมายถึง การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง แก้ไข เพิ่มเติมวิธีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อให้การดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรผู้ใช้บัณฑิตเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น ตลอดจนการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้กับสถาบันอุดมศึกษา คณาจารย์ นิสิตนักศึกษาและผู้แทนขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์ หมายถึง การวางแผนงานสู่การปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมาย ภายใต้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ทั้งการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม (อุปสรรค) ทั้งนี้เพื่อประกอบการวางแผนการในการใช้วิธีการและทรัพยากร รวมถึงให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด

ยุทธศาสตร์เชิงนโยบาย หมายถึง การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ หลักการ เป้าประสงค์ และการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม (อุปสรรค) เพื่อกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ระดับสถาบันและระดับบุคคล เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนบรรลุเป้าหมายสูงสุด

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดี จาก 5 กลุ่มประเทศ ได้แก่ กลุ่มประเทศอาเซียน กลุ่มประเทศทวีปเอเชีย กลุ่มประเทศทวีปยุโรป กลุ่มประเทศทวีปอเมริกาและกลุ่มประเทศทวีปออสเตรเลีย

การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน หมายถึง การเรียนการสอนที่มีการทำงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการในสาขาวิชา

สถาปัตยกรรมศาสตร์ให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะตรงตามความต้องการขององค์กรผู้ใช้บัณฑิตและความต้องการของสังคม

คุณภาพบัณฑิต หมายถึง การผลิตและพัฒนากำลังคนระดับอุดมศึกษาของประเทศตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) โดยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ มีคุณธรรมจริยธรรม ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีทักษะการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นใหม่ ตลอดจนมีคุณลักษณะและสมรรถนะที่ตรงตามความต้องการขององค์กรผู้ใช้บัณฑิตที่เหมาะสมกับตลาดงานภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันอุดมศึกษาไทย หมายถึง หน่วยงานการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งของรัฐบาลและเอกชนที่มีหน้าที่หรือวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของระดับอุดมศึกษา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ โดยแบ่งประเภทสถาบันอุดมศึกษาออกเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตามเครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาคทั้ง 9 แห่ง

องค์กรผู้ใช้บัณฑิต หมายถึง สถานประกอบการ องค์กรวิชาชีพหรือหน่วยงานทั้งของภาครัฐและเอกชน โดยเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานกับสถาบันอุดมศึกษาสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ โดยมีการจัดประสบการณ์วิชาชีพให้กับนิสิตนักศึกษาและเป็นผู้ใช้บัณฑิตของกลุ่มวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

อาจารย์ หมายถึง คณาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษาที่ทำหน้าที่ให้ความรู้และรับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของสถาบันอุดมศึกษาสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

ผู้เรียน/นิสิตนักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของสถาบันอุดมศึกษาไทยสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

บัณฑิต หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของไทย สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

ประชาคมอาเซียน หมายถึง ประเทศสมาชิกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จำนวน 10 ประเทศ ได้แก่ ราชอาณาจักรไทย สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สหพันธรัฐมาเลเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ และเนกาบรูไน ดารุสซาลาม โดยมีความร่วมมือระหว่างประเทศ 3 เสาหลัก คือ ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community : ASC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC)

และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community : ASCC) รวมถึงจัดทำข้อตกลงร่วมกัน (Mutual Recognition Arrangements: MRAs) ทางด้านคุณสมบัติในสาขาอาชีพหลัก เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายนักวิชาชีพ แรงงานเชี่ยวชาญ หรือผู้มีความสามารถพิเศษได้อย่างเสรี โดยได้กำหนดครอบคลุมอาชีพเสรีอาเซียน 8 อาชีพที่มีข้อตกลงให้สามารถเคลื่อนย้ายการทำงานได้อย่างเสรี ได้แก่ แพทย์ พยาบาล ทันตแพทย์ วิศวกร สถาปนิก นักสำรวจ นักบัญชี และ บุคลากรวิชาชีพทางการท่องเที่ยวและการบริการ

การวิจัยเรื่อง *การนำเสนอยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานเพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน* มีกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

การวิจัยสภาพแวดล้อมและผลกระทบด้านสุขภาพของ...

1) มหาวิทยาลัยบูรพา (MUB) และคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
 2) มหาวิทยาลัยบูรพา (MUB) และคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
 3) มหาวิทยาลัยบูรพา (MUB) และคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
 4) มหาวิทยาลัยบูรพา (MUB) และคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการ
ทางการเรียนรู้กับภาคต่างๆ
เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตทางวิชา
สถาปัตยกรรมศาสตร์รองรับการเข้าสู่ประชาคม
อาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ 1
พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ตอบสนองทั้งวิชาการ
เชิงทฤษฎีและการประยุกต์ใช้ทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ในการเข้าสู่
ประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ 2
พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนที่ตอบสนองต่อความเป็นเลิศในการ
สร้างบัณฑิตที่ปฏิบัติงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 3
ยกระดับคุณภาพอาจารย์ทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้มีความ
เชี่ยวชาญทั้งด้านวิชาการ/วิชาชีพ

ยุทธศาสตร์ที่ 4
สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ/วิชาชีพทางด้าน
สถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อความเข้มแข็งและยั่งยืน

ปัจจัยที่ 1: การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการวิชาการกับวิชาชีพ
 1.1 การบูรณาการระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติในชั้นเรียน
 1.2 การบูรณาการระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติในชั้นเรียน
 1.3 การบูรณาการระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติในชั้นเรียน

ปัจจัยที่ 2: การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน
 2.1 การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน
 2.2 การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน
 2.3 การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน

ปัจจัยที่ 3: การยกระดับคุณภาพอาจารย์
 3.1 การยกระดับคุณภาพอาจารย์
 3.2 การยกระดับคุณภาพอาจารย์
 3.3 การยกระดับคุณภาพอาจารย์

ปัจจัยที่ 4: การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ
 4.1 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ
 4.2 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ
 4.3 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

ประชาคมอาเซียน (Asian Community)
 ประชาคมอาเซียนจะประกอบด้วยจำนวน 10 ประเทศ ได้แก่ ราชอาณาจักรไทย
 สาธารณรัฐอินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ ลาว กัมพูชา เวียดนาม
 กัมพูชา และบรูไนซึ่งมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน คือ เสริมสร้างสันติภาพ ความเจริญรุ่งเรือง
 และความสามัคคีระหว่างประชาคมอาเซียน โดยมีการประชุมครั้งแรก 3 ตุลาคม ค.ศ.
 1. ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community/ASC)
 2. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community /AEC)
 3. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community /ASCC)

พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของ...
 1.1 พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของ...
 1.2 พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของ...
 1.3 พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของ...
 2.1 พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของ...
 2.2 พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของ...
 2.3 พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของ...
 3.1 พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของ...
 3.2 พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของ...
 3.3 พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของ...
 4.1 พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของ...
 4.2 พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของ...
 4.3 พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของ...
 4.4 พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของ...

การบูรณาการวิชาการกับวิชาชีพ
 1.1 การบูรณาการวิชาการกับวิชาชีพ
 1.2 การบูรณาการวิชาการกับวิชาชีพ
 1.3 การบูรณาการวิชาการกับวิชาชีพ

การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน
 2.1 การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน
 2.2 การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน
 2.3 การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน

สรุปคำอธิบายกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การนำเสนอยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสรุปคำอธิบายกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1. นโยบาย กฎหมายและแผนที่เกี่ยวข้องกับอุดมศึกษา

1) นโยบายอุดมศึกษาเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา,2553:7-9) กล่าวว่าสถาบันอุดมศึกษาไทยในปี พ.ศ.2558 (ค.ศ.2015) จะต้องก้าวเข้าสู่การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาอีก 9 ประเทศ คือ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สหพันธรัฐมาเลเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์และเนการาบรูไน ดารุสซาลาม เพื่อที่จะทำให้ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสันติสุข โดยการแก้ไขปัญหาในภูมิภาคด้วยสันติวิธีและยึดมั่นในหลักความมั่นคงรอบด้าน พร้อมทั้งทำให้ภูมิภาคมีความมั่นคง มั่งคั่งและสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่นๆได้ ตลอดจนอยู่ร่วมกันในสังคมได้ โดยเน้นความร่วมมือในด้านต่างๆ 3 เสาหลัก

2) แผนพัฒนาการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศในกลุ่มอาเซียน

เนื่องจากประเทศไทยกำลังก้าวสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 (ASEAN Communities 2015) ซึ่งเป็นความท้าทายใหม่ๆ ในอนาคต ส่งผลให้ทุกประเทศในอาเซียนรวมทั้งประเทศไทยต้องปรับตัวอย่างรวดเร็ว ผลกระทบจากการเป็นประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการศึกษาและการเคลื่อนย้ายกำลังคน นักศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา ทำให้สถาบันอุดมศึกษาในประเทศสมาชิกอาเซียนเร่งดำเนินการพัฒนา เพื่อสร้างบัณฑิตให้มีศักยภาพเหมาะสม มีความสามารถรอบด้าน มีความเข้มแข็งในเวทีอาเซียนและเพื่อร่วมกันสร้างความเข้มแข็งในเวทีโลก (สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา,2553: 43)

3) แนวคิดเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาไทย

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2554:88) ได้กำหนดนโยบายด้านคุณภาพมาตรฐาน การศึกษาและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาไว้เป็นนโยบายอันดับแรก โดยมีการส่งเสริมและสนับสนุนคุณภาพการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ประชากร แรงงาน วัฒนธรรม เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม ตลอดจนบทบาทในประชาคมโลกบ่งบอกถึงความจำเป็นในการแสวงหาคุณภาพของการพัฒนา เพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจควบคู่ไปกับความเป็นธรรมและความเจริญงอกงามทางสังคมในสภาวะการณ์ดังกล่าว การพัฒนาองค์ประกอบพื้นฐานของสังคมไทยเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นในการได้มา ซึ่งคุณภาพนั้น ทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพทุกระดับการพัฒนาองค์ความรู้สากลทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและองค์ความรู้ท้องถิ่น สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิต การคงไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงาม ความเอื้ออาทรระหว่างสังคมเมืองกับชนบท เหล่านี้เป็นเงื่อนไขที่ต้องมีขึ้น เพื่อพัฒนาประเทศให้ประสบผลสำเร็จไปในทิศทางที่พึงประสงค์ เพื่อการดำรงอยู่ในฐานะขุมปัญญาของสังคม สถาบันอุดมศึกษาจึงมีหน้าที่ที่จะต้องปรับทิศทางการดำเนินการกิจในด้านการสอน การวิจัย การบริการวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศไปในแนวทางที่พึงปรารถนาดังกล่าว โดยมีหลักการร่วมกันที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาภารกิจอุดมศึกษาไปสู่ความเสมอภาค ความมีประสิทธิภาพ ความเป็นเลิศและความเป็นสากลของการดำเนินงานทุกๆ ด้าน และระบุดึงดูดประสงคในการเปิดสอนในแต่ละสาขาวิชา โดยต้องประกอบภารกิจหลัก 4 ด้าน คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการให้กับสังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

4) กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565)

การพัฒนาระบบอุดมศึกษาในระยะเวลาที่ผ่านมาได้อาศัยแผนการพัฒนาศึกษา ระดับอุดมศึกษาระยะ 5 ปี เป็นหลัก แต่เนื่องจากช่วงระยะเวลา 5 ปี ส่งผลให้ไม่มีความสอดคล้องกับธรรมชาติของพัฒนาการและการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ดังนั้นในปี พ.ศ. 2530 จึงได้เริ่มให้มีการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับแรก (พ.ศ. 2533-2547) โดยมีเจตนาสำคัญที่จะให้เป็นแผนรุกไปสู่อนาคต เพื่อให้อุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างเสริมสภาพสังคมที่พึงประสงค์ และมีความสอดคล้องทันต่อแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของประเทศ ตลอดจนให้เป็นแผนแม่บทกำกับแผนพัฒนาศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะ 5 ปี รวม 3 แผน คือ แผนพัฒนาอุดมศึกษาฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) ถึง แผนพัฒนาอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) จนแผนพัฒนาอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับแรก (พ.ศ. 2533-2547) ได้สิ้นสุดลงเมื่อปี พ.ศ.2547 รวมถึงได้มีการปรับปรุงระบบราชการและเร่งรัดให้มีการปฏิรูปการศึกษา จัดโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการใหม่ จึงทำให้การจัดทำแผนพัฒนาอุดมศึกษาระยะยาวฉบับที่ 2 ขาดช่วงไป

5) แผนพัฒนาศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2555:29-54) กล่าวถึงแผนพัฒนาศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) ที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย หลักการพัฒนาศึกษาและยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาไทย ซึ่งมีเนื้อหาสาระสำคัญคือ สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งองค์ความรู้และพัฒนากำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาชาติ

อย่างยั่งยืน สร้างสังคมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีบทบาทสูงในประชาคมอาเซียนและมุ่งสู่คุณภาพอุดมศึกษาระดับนานาชาติ โดยผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ มีศักยภาพตรงตามความต้องการของสังคม มีความสามารถคิดวิเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบ มีสุขภาพะทั้งร่างกายและจิตใจ เน้นการใช้กลยุทธ์ผ่านการนำองค์กรเชิงรุกและกลยุทธ์การเงิน รวมทั้งพัฒนาอาจารย์ให้มีความเชี่ยวชาญด้านการสอนและการวิจัย เพื่อให้ได้บัณฑิตที่พึงประสงค์ทำให้สังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

6) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)

โดยยึดหลักที่สำคัญในการพัฒนา คือ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาและให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม รวมถึงการพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลในทุกมิติอย่างบูรณาการเป็นองค์รวม โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ คือ *สังคมอยู่กันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง* และกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา คือ สังคมไทยมีความสุข มีธรรมาภิบาล ประชากรไทยทุกคนมีหลักประกันทางสังคมที่มีคุณภาพ โครงสร้างเศรษฐกิจมีความสมดุล เข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ ประเทศมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ทักษะการรวมชาติอุดมสมบูรณ์และคุณภาพสิ่งแวดล้อมดีขึ้น ตลอดจนเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ และเป้าหมายดังกล่าว จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อใช้ในการขับเคลื่อน 6 ยุทธศาสตร์

7) แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)

ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ยึด “คน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมี “ดุลยภาพ” เชื่อมโยงการพัฒนาการศึกษากับการพัฒนาต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ และได้ปรับปรุงในส่วนของนโยบาย เป้าหมายและกรอบการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

8) การปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561)

จากการสรุปภาพรวมของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) เมื่อนำมาวิเคราะห์แล้วมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับอุดมศึกษา ดังนี้

8.1) การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาให้สามารถใช้เป็นกลไกขับเคลื่อน นำสังคมไทยสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้และเป็นกลไกหลักในการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนผลักดันให้ประเทศเป็นสังคมนวัตกรรมที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับนานาประเทศ

8.2) การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นขุมกำลังทางด้านวิชาการในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนในระดับเศรษฐกิจฐานราก เพื่อมุ่งยกระดับความรู้ของชุมชน โดยการผลิตบัณฑิต

ที่มีคุณภาพและเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเอง พัฒนาคุณภาพชีวิต โดยใช้กระบวนการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการผลิตระดับชุมชน พัฒนาเชิงธุรกิจและระบบการจัดการภาครัฐ ตลอดจนการวางรากฐานเพื่อการพัฒนาในระยะยาวในการสร้างนวัตกรรมจากภูมิปัญญาไทย

8.3) การผลิตบัณฑิตให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและแนวโน้มการพัฒนาประเทศ ยกกระดับความรู้ของประชากรไทย

8.4) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ดีในสถาบันอุดมศึกษาให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถดำเนินการกิจได้ด้วยตนเอง มีความคล่องตัว มีระบบธรรมาภิบาล (Good Governance) มีเสรีภาพทางวิชาการ มีความรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถาบันโดยคำนึงถึงความสอดคล้องและความจำเป็นในการพัฒนาประเทศ

8.5) การปฏิรูปการเงินอุดมศึกษา เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณเป็นกลไกในการกำกับการดำเนินการกิจของสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน ตลอดจนมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับนโยบายและทิศทางของการพัฒนาประเทศ

8.6) การผลิตกำลังคนและกระจายโอกาสการศึกษา เพื่อขยายปริมาณการผลิตกำลังคน โดยเฉพาะสาขาที่ขาดแคลนและการกระจายโอกาสการเข้าถึงอุดมศึกษาแก่ประชาชน ตามความรู้ความสามารถอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม โดยเฉพาะกลุ่มประชากรผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนเปิดโอกาสทางการศึกษาในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมต่อเนื่องตลอดชีวิต

8.7) การปฏิรูปการเรียนการสอนและการวิจัย เพื่อให้อุดมศึกษาเป็นกลไกในการผลิตกำลังคนและสร้างองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาศักยภาพของประเทศในการแข่งขันกับนานาชาติประเทศ รวมถึงการเพิ่มศักยภาพการพึ่งพาตนเองและลดการพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างประเทศ เพื่อให้สามารถตอบสนองและชี้นำการพัฒนาสังคม ชุมชนและท้องถิ่น

8.8) การปฏิรูประบบการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรอุดมศึกษา เพื่อมุ่งใจบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้าสู่ระบบอุดมศึกษา ตลอดจนพัฒนาผู้บริหาร คณาจารย์และบุคลากรที่มีอยู่ในระบบให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ สามารถปฏิบัติหน้าที่และคงอยู่ในระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8.9) การมีส่วนร่วมของเอกชนในการบริหารและการจัดการอุดมศึกษา เพื่อเป็นการสนับสนุนบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ชุมชน ท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างหลากหลาย

9) ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศช่วงการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552-2561

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2554 :1-9 สภาว่าการณ์ที่ประเทศทั่วโลก ต้องใช้กลยุทธ์ทั้งในด้านความร่วมมือและด้านการแข่งขันเพื่อความอยู่รอดและผลประโยชน์ของประเทศ โดยเฉพาะการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนใน พ.ศ. 2558 ที่จะมีการเปิดเสรีด้านการค้าและบริการเป็นเหตุผลสำคัญประการหนึ่งของความจำเป็นในการเร่งพัฒนาคนให้มีคุณภาพเทียบมาตรฐานสากล คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อวางแผนผลิตและพัฒนากำลังคน (กรอ.ศธ.) ซึ่งมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานได้ศึกษาความต้องการและวางแผนผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ โดยจัดทำยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศในช่วงการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552-2561 เพื่อใช้เป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปจัดทำแผนปฏิบัติการให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ทั้งนี้ประกอบด้วยประเด็นยุทธศาสตร์ทั้งหมด 9 ยุทธศาสตร์ครอบคลุมการปฏิรูปการเรียนรู้ด้านการศึกษา เพื่ออาชีพ การพัฒนาคุณภาพกำลังคนทุกระดับ การเร่งผลิตและพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษา การผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งสาขาขาดแคลนและจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ การพัฒนาสมรรถนะและขีดความสามารถของกำลังแรงงาน การเสริมสร้างความยั่งยืนให้กับภาคการผลิตและบริการที่เชื่อมโยงกับการพัฒนากำลังคน การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับครู คณาจารย์และผู้บริหาร การพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ และการสร้างระบบความร่วมมือและเครือข่ายในการผลิตและพัฒนากำลังคน

2. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2552 : 13-18) กล่าวว่า โลกยุคปัจจุบันมีความสะดวกรวดเร็วในการเดินทางและการติดต่อสื่อสารเป็นอย่างมากทางด้านการศึกษาก่อเกิดการเคลื่อนย้ายนักศึกษา ครู อาจารย์และบุคลากรเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากต่างสถาบันทั้งในและต่างประเทศ นอกจากนี้ผู้ปฏิบัติงานทำที่ที่ต้องการความรู้เพิ่มเติม เพื่อพัฒนาการทำงานมีจำนวนมากขึ้น สิ่งที่ต้องดำเนินการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว คือ การปรับปรุงระบบการศึกษา เพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาให้มีความใกล้เคียงกันกับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีอื่นๆ เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่การเคลื่อนย้ายนักศึกษาและการเทียบโอนหน่วยกิต ตลอดจนนับตั้งแต่การประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาของประเทศต่างๆ ในทวีปยุโรปที่เมืองโบโลญญา (Bologna) ประเทศอิตาลี และเกิดข้อตกลง Bologna Process ประเทศต่างๆ ในทวีปยุโรปจึงมีการปรับเปลี่ยนระบบการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต (Learning Outcomes) ในแต่ละคุณวุฒิและขยายผลการดำเนินการไปตามประเทศต่างๆ ทั่วโลก

สำหรับประเทศไทย การประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ส่งผลกระทบให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาทุกระดับ มีการเน้นหนักให้ปรับปรุงหลักสูตรและปรับเปลี่ยนวิธีการสอนเพื่อพัฒนานักศึกษาให้คิดเป็น แก้ปัญหาเป็นและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย มีการยกระดับของสถาบันอุดมศึกษาราชภัฏและสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย รวมถึงการเปิดดำเนินการของวิทยาลัยชุมชนและให้อิสระในการดำเนินการแก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ทำให้สถาบันอุดมศึกษามีความหลากหลาย มีการขยายตัวเพื่อให้ประชาชนมีโอกาสเข้าเรียนระดับอุดมศึกษากันอย่างทั่วถึง สิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นเหล่านี้ก่อให้เกิดปัญหาตามมา คือ จะทำอย่างไรให้สังคมเชื่อมั่นได้ว่าคุณวุฒิที่บัณฑิตได้รับจากสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งมีคุณภาพและมาตรฐานที่สามารถเทียบเคียงกันได้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยงานกำกับและส่งเสริมการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาจึงได้ดำเนินการโครงการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education : TQF) เพื่อเป็นเครื่องมือในการนํานโยบายที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติในส่วนของมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามุ่งเน้นเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของนักศึกษา ซึ่งเป็นการประกันคุณภาพบัณฑิตที่ได้รับคุณวุฒิแต่ละคุณวุฒิ และสื่อสารให้สังคม ชุมชน รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศเข้าใจได้ตรงกันและเชื่อมั่นถึงผลการเรียนรู้ที่บัณฑิตได้รับการพัฒนาว่ามีมาตรฐานที่สามารถเทียบเคียงกันได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ

3. หลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่นำมาใช้ในการวิจัย

1) การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work - integrated Learning: WIL)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2552:22-24 กล่าวถึงการจัดการเรียน การสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เป็นการจัดการศึกษาที่เน้นการเพิ่มคุณภาพบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการของตลาดงานและถือได้ว่าเป็นกระบวนการพัฒนาอาชีพ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รวมถึงเป็นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสในการประยุกต์ความรู้ ทักษะการทำงานและทักษะเฉพาะที่สัมพันธ์กับวิชาชีพ โดยได้รู้จักชีวิตที่แท้จริงของการทำงานก่อนสำเร็จการศึกษา นอกจากนี้องค์กรผู้ใช้บัณฑิตและสถาบันอุดมศึกษายังได้รับประโยชน์ในเชิง ความร่วมมือและการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร โดยมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานเป็น

9 รูปแบบ ได้แก่ 1) การกำหนดประสบการณ์ก่อนการศึกษา (Pre-course Experience) 2) การเรียน สลับกับการทำงาน (Sandwich Course) 3) สหกิจศึกษา (Co-operative Education) 4) การฝึกงานที่ เน้นการเรียนรู้หรือการติดตามพฤติกรรมการทำงาน (Cognitive Apprenticeship Or Job Shadowing) 5) หลักสูตรร่วมมหาวิทยาลัยและอุตสาหกรรม (Joint Industry University) 6) พนักงานฝึกหัดใหม่หรือพนักงานฝึกงาน (New Trainee ship or Apprenticeship) 7) การบรรจุ ให้ทำงานหรือการฝึกเฉพาะตำแหน่ง (Placement or Practicum) 8) ปฏิบัติงานภาคสนาม (Fieldwork) 9) การฝึกปฏิบัติจริงภายหลังสำเร็จการเรียนรู้ (Post-course Internship)

2) รูปแบบการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของไทย แบ่งออกได้ดังนี้

2.1) ระบบทวิภาคี (Dual Vocational Training: DVT) หมายถึง การจัดการเรียนการสอนใน รูปแบบความร่วมมือกันระหว่างสถาบันอาชีวศึกษากับสถานประกอบการอย่างเป็นระบบ โดยจะเรียน ภาคทฤษฎีในสถานศึกษาและการฝึกอบรมภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ควบคู่กับประสบการณ์ทางการทำงานจริง โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ วิเคราะห์และแลกเปลี่ยน ร่วมกันกับครูฝึก จนเกิดความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพเฉพาะด้านในระดับที่กำหนด (สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา, 2552:8)

2.2) สหกิจศึกษา (Co-Operative Education) หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการ ปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการอย่างมีระบบ โดยมีการให้ความรู้และทักษะที่มีความจำเป็นก่อนที่ จะเข้าปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการในสถานะเปรียบเสมือนพนักงานชั่วคราวที่จะต้องลงมือ ปฏิบัติงานจริงในสาขาที่ผู้เรียนได้เรียนมา โดยมีการประเมินอย่างเป็นระบบ รวมถึงการนำเสนอ รายงานจากประสบการณ์จริง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552:8)

2.3) การฝึกงาน (Apprentice) หมายถึง การเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาชีพ เพื่อการ เตรียมความพร้อมในการทำงาน โดยที่ผู้เรียนเข้าไปฝึกงานในสถานประกอบการช่วงระยะเวลาสั้น

2.4) การฝึกหัด (Internship) การเตรียมความพร้อมในการผลิตบัณฑิต และเป็นกลไก สำคัญที่จะช่วยให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับการฝึกฝนให้เป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้การดูแล จากผู้ที่รับผิดชอบ จนมีความสามารถที่จะฝึกงานได้จริง

3) ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์ (Experiential Learning)

โคลบ์ (Kolb, 1984:25-38) ได้เสนอทฤษฎีนี้ว่า การสร้างประสบการณ์วิชาชีพด้วยวิธีใด สิ่งที่ต้องคำนึงถึง คือ การเรียนรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการคิดที่ไตร่ตรองละมีความต่อเนื่อง โดยเกิดจาก ประสบการณ์ที่ต้องแก้ไขข้อขัดแย้งในการปรับตัวเข้ากับชีวิตจริงและโลก ดังนั้นจึงเป็นการทำงาน ร่วมกันระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความรู้ในตัวผู้เรียน ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้น

ประสบการณ์ เช่น การฝึกงาน การฝึกภาคสนาม การศึกษาโครงการสหกิจศึกษา สถานการณ์จำลอง การทดลองฝึกปฏิบัติงาน การฝึกหรือเรียนรู้จากงานจริง

4) ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นสภาพจริง (Authentic Learning)

กอร์ดอน (Gordon, 1998:4-8) ทฤษฎีนี้ได้เสนอว่า การเรียนรู้ที่เน้นสภาพจริงโดยการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักการแก้ไขปัญหาที่มีความหมายต่อผู้เรียน ด้วยการทำงานร่วมกับผู้อื่น ต้องมีการเชื่อมโยง ทั้งความรู้ทักษะและเจตคติเข้าด้วยกัน รวมทั้งแสดงผลการเรียนรู้สู่สังคมด้วยความรับผิดชอบ

5) แนวคิดการสร้างประสบการณ์วิชาชีพให้กับนักศึกษา

Knowles (1972: 3 - 17) กล่าวว่า แนวคิดนี้ใช้ความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา โดยมีมาตั้งแต่ปี ค.ศ.1906 (พ.ศ.2449) ที่มหาวิทยาลัยซินซินเนติ (University of Cincinnati) ประเทศสหรัฐอเมริกา เนื่องจากต้องการแก้ไขปัญหาเรื่องความคิดรวบยอดและทักษะวิชาชีพของนักศึกษาที่ไม่สามารถจัดการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพในชั้นเรียน รวมทั้งการทำงานนอกเวลาของนักศึกษาในระหว่างเรียนเป็นงานที่ไม่มีคุณภาพและไม่สอดคล้องกับเป้าหมายทางวิชาชีพ

6) แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับระบบสหกิจศึกษา

ความคิดรวบยอดและทักษะที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของนักศึกษา ไม่สามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพในสภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียน แต่ต้องมีการฝึกปฏิบัติเพื่อความเข้าใจและความชำนาญ นักศึกษาบางรายมีความจำเป็นที่จะต้องทำงานบ้างระหว่างที่เรียนอยู่ ซึ่งงานบางอย่างอาจจะไม่เกี่ยวกับงานในอาชีพที่ตั้งเป้าหมายไว้ ดังนั้นจากแนวคิดและปัญหาที่ค้นพบ ทำให้มีการจัดระบบที่สามารถตอบสนองความจำเป็นทั้ง 2 ประการ คือ 1) ความต้องการประสบการณ์และความชำนาญในการทำงาน 2) ความต้องการรายได้ เพื่อสนับสนุนการเรียนของนักศึกษาเข้าด้วยกัน โดยรวมการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนและการทำงานนอกมหาวิทยาลัย (Off-campus employment) ไว้ในหลักสูตรเดียวกัน (อลงกต ยะไวทย์, 2549:24)

4. หลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารที่นำมาใช้ในการวิจัย

4.1 ยุทธศาสตร์เป็นแผนหรือวิธีการทำงาน ที่จะช่วยให้บรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งความสนใจต่อการศึกษายุทธศาสตร์มีมาตั้งแต่สมัยอดีต โดยถือว่าตำราพิชัยสงครามซุน วู (Sun Wo Tzu) ของจีน เมื่อประมาณ 500 ปีมาแล้ว เป็นบทเรียนสำคัญที่ได้วางรากฐานแนวคิดเชิงยุทธศาสตร์ (strategic thinking) ที่มีอิทธิพลมาจนถึงทุกวันนี้ อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันได้มีการรวบรวมและศึกษายุทธศาสตร์มากมายเพื่อเป็นหลักในการวางแผน ซึ่งต้องอาศัยความเข้าใจในเรื่องปัจจัย

สำคัญ ตลอดจนหลักการ และแนวคิดทางยุทธศาสตร์ในแต่ละยุคสมัย รวมทั้งต้องเรียนรู้ถึงลักษณะสำคัญของการคิดเชิงยุทธศาสตร์ ที่ต้องอาศัยมุมมองอนาคตศึกษามาช่วยวางแผนยุทธศาสตร์ มีส่วนประกอบสำคัญดังต่อไปนี้

1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (environment analysis) ผู้บริหารหรือนักกลยุทธ์ (strategist) จะต้องศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยในด้านต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงานขององค์กร ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ สภาพแวดล้อมภายนอก (external environment) และสภาพแวดล้อมภายใน (internal environment) องค์กร โดยทำการวิเคราะห์ถึงจุดแข็ง (strength) จุดอ่อน (weakness) โอกาส (opportunity) และอุปสรรค (threat) หรือที่เรียกว่า “การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT analysis)” ว่าแต่ละปัจจัยมีส่วนเอื้ออำนวยหรือขัดขวางการดำเนินงานขององค์กรอย่างไรบ้าง

2) การกำหนดทิศทางขององค์กร (set organization direction) ผู้บริหารจะนำข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับจากการวิเคราะห์โอกาสและข้อจำกัดมาทำการประมวลผล เพื่อใช้กำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ขององค์กร โดยที่การกำหนดทิศทางขององค์กรสามารถกระทำได้ในลักษณะของการกำหนดภารกิจและการตั้งเป้าหมาย (mission and goal establishment) ขององค์กร

3) การกำหนดกลยุทธ์ (strategy formulation) หมายถึง การนำทิศทางขององค์กรที่กำหนดไว้อย่างกว้างๆ มาพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานในอนาคตขององค์กร โดยมักจะกำหนดกลยุทธ์ตามระดับชั้นภายในองค์กร ตั้งแต่กลยุทธ์องค์กร กลยุทธ์ธุรกิจและกลยุทธ์ตามหน้าที่

4) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (strategy implementation) หมายถึง การนำกลยุทธ์ที่ถูกกำหนดขึ้นไปประยุกต์ในการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการจัดโครงสร้างบุคลากรและการประสานงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ

5) การควบคุมและการประเมินกลยุทธ์ (strategy evaluation and control) หมายถึง การติดตามและตรวจสอบ (monitoring) วิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทาง ปรับปรุงและพัฒนาให้กลยุทธ์ที่กำลังดำเนินอยู่เกิดความสอดคล้องกับสถานการณ์จริง เพื่อองค์กรจะได้คุณค่าสูงสุดจากการดำเนินงาน ตลอดจนทำการประเมินผลจากการดำเนินกลยุทธ์ว่าประสบผลสำเร็จดังที่ตั้งเป้าหมายไว้หรือไม่เพียงใด เพื่อนำไปพิจารณาในการพัฒนากลยุทธ์ต่อไป

4.2 แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis และ TOWS Matrix)

สมยศ นาวิการ (2538) และทศพร ศิริสัมพันธ์ (2539) กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพหรือ SWOT Analysis เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ สำหรับองค์กรหรือโครงการ ซึ่งช่วยผู้บริหารกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน โอกาสและ

อุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก ตลอดจนผลกระทบที่มีศักยภาพจากปัจจัยเหล่านี้ต่อการทำงานขององค์กร แบ่งออกเป็น

1) จุดแข็ง (Strengths) หมายถึง จุดเด่นหรือจุดแข็ง ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายใน เป็นข้อดีที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กร

2) จุดอ่อน (Weaknesses) หมายถึง จุดด้อยหรือจุดอ่อน ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายในเป็นปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในต่างๆ

3) โอกาส (Opportunities) หมายถึง โอกาสที่เกิดจากปัจจัยภายนอก เป็นผลจากการที่สภาพแวดล้อมภายนอกขององค์กรเอื้อประโยชน์หรือส่งเสริมการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งโอกาสแตกต่างจากจุดแข็งตรงที่โอกาสนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายนอก แต่จุดแข็งนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายใน

4) อุปสรรคหรือภัยคุกคาม (Threats) หมายถึง ข้อจำกัดที่เกิดจากสภาพแวดล้อม ซึ่งเกิดจากปัจจัยภายนอกซึ่งองค์กรจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์ให้สอดคล้องและพยายามขจัดอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นให้ได้จริง

4.3 แนวความคิดเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ หรือ วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศหรือปฏิบัติที่ดีที่สุดหรือแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดหรือวิธีการที่เป็นเลิศหรือวิธีการปฏิบัติที่ดีเลิศ หรือ การปฏิบัติที่ดีที่สุดความเป็นเลิศ ซึ่งคำภาษาไทยทั้งหลายดังกล่าวมาจากคำในภาษาอังกฤษ คือ Best Practice

5. หลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานิสิตนักศึกษาที่นำมาใช้ในการวิจัย

5.1) ทฤษฎีการพัฒนานิสิตนักศึกษาของชิกเกอร์ริง: Chickering's seven vectors of Student Development (Chickering and Reisser, 1993 อ้างถึงใน ธิตาร์ตัน บุญนุช, 2547) มีดังนี้

1) การพัฒนาความสามารถ (Development Competence) ประกอบด้วย

1.1) ด้านสติปัญญา (Intellectual areas) ได้แก่ ความสามารถในการใช้สมองและความคิดในการเข้าใจเนื้อหา ทักษะในการวิเคราะห์ สังเคราะห์สิ่งต่างๆ

1.2) ด้านร่างกาย ได้แก่ ความสามารถในการทำกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางกีฬาและศิลปะ มีความแข็งแรงและมีวินัยในตนเอง

1.3) ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ได้แก่ ความสามารถในการฟัง ติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม ร่วมมือ และใช้ยุทธวิธีต่างๆ เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีและกลุ่มดำเนินการไปได้ด้วยดี

2) การจัดการด้านอารมณ์ (Managing emotions) คือ การรู้จักควบคุมอารมณ์ มีความยืดหยุ่น รู้จักอารมณ์และความรู้สึกแบบต่างๆ ของตนเอง รู้จักที่จะจัดการและจัดระเบียบให้แก่ตนเองมากกว่าการเก็บกด เมื่อความสามารถในการควบคุมตนเองและการแสดงออกถึงความเป็นตัวของตัวเองมีความสมดุลกัน ความตระหนักรู้และการบูรณาการความรู้สึกต่างๆ จะสนับสนุนและเอื้อต่อกัน นิสิตนักศึกษาต้องเรียนรู้การรักษาสมดุลระหว่างการยึดมั่นในตนเองกับการมีส่วนร่วมในกลุ่มและรู้จักประสานความรู้สึกให้สอดคล้องกับการกระทำที่มีความรับผิดชอบด้วย

3) การพัฒนาจากความเป็นตัวของตัวเองไปสู่การพึ่งพาอาศัยกัน (Moving through autonomy toward interdependence) ได้แก่ การเรียนรู้ที่จะพอใจในตนเอง ไม่ถูกชักนำโดยความคิดของผู้อื่นในการบรรลุเป้าหมายที่ตนเลือกไว้ สามารถแปลงความคิดของตนไปสู่การกระทำที่มีเป้าหมายได้อย่างอิสระ ในขณะเดียวกันก็เห็นความสำคัญของการเป็นส่วนหนึ่งในสังคมที่มีการพึ่งพาอาศัยกันและเคารพในความเป็นตัวของตัวเองของผู้อื่นด้วย

4) การพัฒนาสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างมีวุฒิภาวะ (Developing mature interpersonal relationships) ได้แก่ การพัฒนาความสามารถที่จะใกล้ชิดกับผู้อื่นได้ โดยยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งด้านความคิด ประสบการณ์และวัฒนธรรม การพัฒนาสัมพันธ์ภาพอย่างนี้เป็นการพัฒนาการของการอยู่ร่วมกันแบบผู้ใหญ่ที่ไม่ยึดติดในความคิดของตน ไม่หลงตนเอง ทำให้สัมพันธ์ภาพยั่งยืนและเหนียวแน่น

5) การสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตน (Establishing identity) เป็นการค้นคว้าว่าประสบการณ์แบบไหน ที่ทำแล้วทำให้ตนพอใจ รู้สึกปลอดภัยและเกิดความมั่นใจในตนเองและจะต้องทำประสบการณ์นั้นบ่อยครั้งเพียงไร และทำในระดับใด การสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตนนี้ รวมไปถึงความพอใจตนเองในรูปร่าง ลักษณะ และการปรับตัวทางเพศ การยอมรับและเข้าใจในบทบาทของตนเอง การนับถือตนเองและมั่นใจในบุคลิกของตน การที่นิสิตนักศึกษาจะสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตนได้ขึ้นอยู่กับการพัฒนาความสามารถด้านต่างๆ การจัดการกับอารมณ์ การพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง และการพัฒนาสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น

6) การพัฒนาเป้าหมาย (Developing purpose) เป็นความสามารถที่จะประเมินความสนใจ และทางเลือกต่างๆ สร้างความชัดเจนให้กับเป้าหมายต่างๆ วางแผน และมุ่งมั่นที่จะสู้อุปสรรคทั้งหลายอย่างตั้งใจจริง การพัฒนาเป้าหมายต้องอาศัยการวางแผนและบูรณาการสิ่งที่ควรทำ ทำก่อนทำหลังใน 3 ด้าน คือ การวางแผนและความตั้งใจจริงในการเลือกอาชีพ ความสนใจส่วนตน การยอมรับของครอบครัวและคนรอบข้าง

7) การพัฒนาความมีคุณธรรม (Developing Integrity) เป็นการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ว่า คุณค่าและความเชื่อของบุคคลเป็นสิ่งที่บุคคลใช้ในการแปลความหมายจากประสบการณ์

นำทางพฤติกรรม และคงความนับถือตนเอง การพัฒนาความมีคุณธรรม เกี่ยวข้องกับคุณค่าความเป็นมนุษย์ คุณค่าส่วนบุคคล และการพัฒนาความพอดี

คุณค่าความเป็นมนุษย์ (Humanizing values) คือการเปลี่ยนจากการกระทำโดยอัตโนมิติที่จะยึดถือความเชื่อของตนเองเป็นหลักอย่างชนิดที่ว่าไม่ยอมประนีประนอมความเชื่อนั้นกับของคนอื่น มาเป็นการให้ความสมดุลระหว่างความสนใจของตนเองกับความสนใจของผู้อื่นเป็นหลักในการคิด

คุณค่าส่วนบุคคล (Personalizing values) คือ ยึดมั่นในคุณค่าและความเชื่อที่ตนยึดถืออย่างมีสติ ในขณะที่เดียวกันก็เคารพความคิดของผู้อื่นด้วย

การพัฒนาความพอดี (Development congruence) ที่ตนยึดถือกับพฤติกรรมที่แสดงถึงความรับผิดชอบในสังคมได้อย่างพอดี

5.2) การวิเคราะห์คุณลักษณะนักศึกษาที่พึงประสงค์

คุณลักษณะบัณฑิต : ปริญญาอุดมศึกษาไทย 5 กลุ่ม ไพฑูรย์ สินลาร์ตัน และคณะ (2548) ไว้ดังนี้ 1) กลุ่มอุดมคตินิยม คุณลักษณะบัณฑิตในกลุ่มอุดมคติเน้นคุณลักษณะของบัณฑิตที่เป็นอุดมคติของมนุษย์ คือ คุณธรรม จริยธรรม เป็นฐานหลักที่สำคัญ รวมถึงองค์ประกอบในเรื่องอุดมคติและความเชื่อต่างๆ ที่เป็นองค์ประกอบของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ 2) กลุ่มปัญญานิยม คุณลักษณะของบัณฑิตในกลุ่มปัญญานิยมเน้นคุณลักษณะของบัณฑิตในเชิงของความสามารถทางปัญญาและการนำปัญญาไปใช้ได้อย่างเหมาะสมเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมเป็นสำคัญ การอุดมศึกษาในแนวนี้ต้องมุ่งส่งเสริมปัญญาของผู้เรียนให้ได้และได้อย่างสมบูรณ์พอ 3) กลุ่มชุมชนนิยม คุณลักษณะของบัณฑิตในกลุ่มชุมชนนิยมเน้นบัณฑิตที่รู้และเข้าใจชุมชนและสังคมที่ตนอยู่ เข้าใจเหตุผลที่มา สภาพการณ์และปัญหาของชุมชน มีจิตสำนึกในทางสังคมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถเชื่อมโยงเรื่องที่เรียนกับปัญหาของสังคมได้ดี พร้อมทั้งมีวิธีที่จะแก้ปัญหของสังคมได้ รวมถึงการเรียนรู้ ไม่จำเป็นต้องอยู่ที่สถาบันการศึกษาอย่างเดียว แต่อยู่ที่ชุมชนอีกด้วย 4) กลุ่มปฏิบัตินิยม คุณลักษณะของบัณฑิตในกลุ่มปฏิบัตินิยมเน้นคุณสมบัติที่สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของงาน พร้อมทั้งจะทำงานได้ในสภาพของการเปลี่ยนแปลง โดยมีความรู้พื้นฐานที่ครบถ้วน รอบด้าน เพียงพอ และนำไปประยุกต์ใช้งานได้จริง 5) กลุ่มเทคโนโลยีนิยม คุณลักษณะของบัณฑิตในแนวคิดกลุ่มนี้เน้นที่ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ของการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้า การทำงานและการพัฒนางานให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป ในขณะที่เดียวกันก็สามารถพัฒนาและสร้างนวัตกรรมจากเทคโนโลยีประเภทต่างๆ ได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดและพัฒนาการทางด้านการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานให้กับผู้เรียน รวมทั้งปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัดและการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตให้รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยสามารถนำองค์ความรู้ไปออกแบบหลักสูตรและการเรียนการสอน รวมทั้งกิจกรรมเสริมหลักสูตรในสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

2. ได้ยุทธศาสตร์ทางด้านการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานในสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในภาพรวมระดับสถาบัน ระดับคณะ วิชา ระดับกลุ่มสาขาวิชาและระดับบุคคลที่มีความเหมาะสมกับบริบทของสถาบันอุดมศึกษาในแต่ละแห่งเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งจะนำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายเพื่อนำไปใช้ในภาคปฏิบัติต่อไป

3. ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารสถานประกอบการและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สามารถนำการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานไปใช้กำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาระบบบริหารหลักสูตรการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษาไทย เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์และสาขาอื่นๆได้ต่อไปในอนาคต

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับ การนำเสนอยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 นโยบาย กฎหมายและแผนที่เกี่ยวข้องกับอุดมศึกษา

ตอนที่ 2 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)

ตอนที่ 3 หลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่นำมาใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 4 หลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารที่นำมาใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 5 หลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานิสิตนักศึกษาที่นำมาใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 นโยบาย กฎหมายและแผนที่เกี่ยวข้องกับอุดมศึกษา

1. นโยบายอุดมศึกษาเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2553:7-9 กล่าวว่าสถาบันอุดมศึกษาไทยในปี พ.ศ.2558 (ค.ศ.2015) จะต้องก้าวเข้าสู่การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาอีก 9 ประเทศ คือ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สหพันธรัฐมาเลเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์และเนการาบรูไน ดารุสซาลาม เพื่อที่จะทำให้ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อยู่อย่างสันติสุข โดยการแก้ไข ปัญหาในภูมิภาคด้วยสันติวิธีและยึดมั่นในหลักความมั่นคงรอบด้าน พร้อมทั้งทำให้ภูมิภาคมีความ มั่นคง มั่งคั่งและสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่นๆได้ ตลอดจนอยู่ร่วมกันในสังคมได้ โดยเน้นความร่วมมือในด้านต่างๆ 3 เสาหลัก คือ

1.1) **ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political and Security Community : APSC)** เพื่อการพัฒนาบรรทัดฐาน ค่านิยมร่วมกัน ให้มีความสงบสุขในภูมิภาค มีความแข็งแกร่งต่อสู้ตอบรับกับปัญหาได้ ซึ่งมีพลวัตและปฏิสัมพันธ์กับโลกภายนอก โดยเฉพาะประเทศคู่เจรจาที่เป็นมหาอำนาจการพัฒนาทางการเมืองในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยกำหนดให้ใช้กฎหมายเป็นพื้นฐาน

ซึ่งในทางปฏิบัติทำได้ไม่ถนัด เนื่องจากอาเซียนเป็นภูมิภาคเดียวในโลกที่ประเทศในกลุ่มสมาชิกมีระบอบการปกครองที่หลากหลาย จึงต้องมีการสร้าง และกำหนดกฎเกณฑ์ร่วมกันในการทำงานต่างๆ ร่วมกัน

ในส่วนของประชาคมที่มีความเป็นปึกแผ่น มีความสงบสุข มีความสามารถปรับตัวและรับมือกับภัยคุกคามร่วมกันเพื่อความมั่นคง มีการระบุในหลายประเด็น ครอบคลุมประเด็นการป้องกันความขัดแย้งและมาตรการการแก้ไขความขัดแย้งและระงับข้อพิพาทโดยสันติ การสร้างสันติภาพหลังความขัดแย้ง ซึ่งให้ความสนใจกับประเด็นความมั่นคงรูปแบบใหม่ การเสริมสร้างความร่วมมืออาเซียนด้านการจัดการภัยพิบัติและการตอบสนองสถานการณ์ฉุกเฉิน ประเด็นเร่งด่วนหรือสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อประชาคมอาเซียน

ดังนั้นการที่อาเซียนเป็นประชาคมที่มีพลวัต มองโลกภายนอก มีการรวมตัวและพึ่งพากันและกันมากขึ้นส่งผลให้อาเซียนมีมิตรประเทศ ได้แก่ ASEAN+3 และ ASEAN + 6 เป็นต้น พร้อมให้ความร่วมมือและให้การสนับสนุนงบประมาณจำนวนมาก แต่อาเซียนยังขาดยุทธศาสตร์ในการใช้งบประมาณ และการกำหนดเป้าหมายร่วมกันที่ชัดเจน

1.2) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) การพัฒนาเศรษฐกิจของประชาคมอาเซียนเริ่มมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535(ค.ศ.1992) ซึ่งมีการจัดกรอบความตกลงร่วมกัน ตั้งแต่ด้านการค้าและบริการ การลงทุน การประกาศความร่วมมือทางด้านอุตสาหกรรม ตลอดจนเป้าหมายการบรรลุประชาคมเศรษฐกิจ ซึ่งมีความสำคัญที่จะให้อาเซียนเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว (Single Market and Production Base) คือ มีการเคลื่อนย้ายทรัพยากรได้อย่างเสรีทั้งในเรื่องการค้า การลงทุน แรงงาน โดยไม่เกี่ยวข้องกับระบบภาษี เพื่อเปิดตลาดระหว่างกันอย่างไร้เงื่อนไข และมีสาขาวิชาชีพต่างๆ ที่เปิดรองรับร่วม คือ แพทย์ สถาปัตยกรรม วิศวกรรม บัญชี พยาบาล ช่างสำรวจและทันตแพทย์ เป็นต้น

ดังนั้นการเป็นประชาคมอาเซียนจะทำให้มีการแข่งขันสูงขึ้น การเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ ลงทุน แรงงาน เงินทุนอย่างเสรีมากขึ้น ทำให้ต้องมีการเตรียมการรองรับการเคลื่อนย้ายให้ได้ แต่อย่างไรก็ตาม มีกระบวนการกีดกัน หรือมีกฎ กติกาต่างๆที่ทำให้ไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรีตามที่ต้องการ ส่งผลให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบกัน การกระจายความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสู่ภาคประชาชนจึงเป็นเรื่องสำคัญ เพื่อให้เกิดการเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง อย่างรู้เท่าทัน นอกจากนั้นปัญหาอุปสรรคในด้านช่องว่างการพัฒนาของประเทศในกลุ่มอาเซียน การมีนโยบายทางการค้าร่วมกันระหว่างประเทศในกลุ่มอาเซียนยังไปไม่ได้ยากจนกว่าจะมีการปรับตัวหรือมีแต้มต่อที่ไม่ให้มีการเสียเปรียบกันในกลุ่มสมาชิกมากขึ้นไป ส่วนด้านการศึกษายังคงมีปัญหาด้านมาตรฐานการศึกษาที่ไม่เท่าเทียมกันในแต่ละประเทศและการเปิดเสรีทางการค้าส่งผลให้มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในต่างประเทศพยายามเข้ามาเปิดสาขาในหลายประเทศ

1.3) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community: ASCC) โดยมีเป้าหมายให้อาเซียนเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง สังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ประชากรอาเซียนมีความเป็นอยู่ที่ดีและมีการพัฒนาในทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมถึงส่งเสริมอัตลักษณ์ของอาเซียน ทั้งนี้โดยกำหนดให้องค์ประกอบสำคัญของเสาหลักประชาคม สังคมและวัฒนธรรมประกอบด้วยเรื่องการพัฒนามนุษย์ การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม สิทธิความยุติธรรมทางสังคม ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม การเสริมสร้างอัตลักษณ์และการลดช่องว่างทางการพัฒนา แต่ประชากรในอาเซียนยังมีความรู้เกี่ยวกับอาเซียนน้อยมาก การก้าวสู่ประชาคมอาเซียนนั้นต้องมีการให้ความรู้เกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านซึ่งจะนำไปสู่ความไว้วางใจ การเคารพซึ่งกันและกัน การแสวงหาช่องทางการแก้ปัญหาาร่วมกัน สำหรับการพัฒนามนุษย์นั้นให้ความสำคัญกับการศึกษาเป็นอันดับแรกซึ่งพบว่ามาตรการในการดำเนินการของประเทศสมาชิกยังไม่สอดคล้องกัน นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับเรื่องการทำงาน การส่งเสริมทักษะในการประกอบอาชีพ สตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ การพัฒนาสมรรถภาพของระบบราชการ เทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์

สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2553:32-37) กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาการเป็นประชาคมอาเซียนที่มีนัยยะต่ออุดมศึกษาดังนี้

1) การเป็นประชาคมอาเซียนส่งผลต่อการจัดการศึกษาที่ต้องเน้นเรื่องภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆ ซึ่งเป็นประเด็นที่เป็นอุปสรรคสำคัญของคนไทย สถาบันอุดมศึกษาไทยแต่ละแห่งควรให้ความสำคัญกับการสอนภาษาเพื่อให้นักไทยในรุ่นต่อไปสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารกับเพื่อนบ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นพลังขับเคลื่อนผลักดันให้เยาวชนไทยชอบภาษาต่างประเทศมากยิ่งขึ้น เพื่อไม่ให้นักไทยเสียโอกาสในการออกไปทำงานข้ามชาติในประเทศสมาชิกอาเซียน

2) ระบบการศึกษาต้องส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องอาเซียนศึกษาให้มากขึ้น เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณี ความหลากหลายทางชาติพันธุ์และระบอบการปกครอง โดยเฉพาะความรู้ด้านกฎหมายเพื่อเตรียมการสำหรับการทำงานข้ามชาติ

3) การศึกษาไทยต้องสร้างบัณฑิตที่พร้อมที่จะปรับตัวและพร้อมที่จะแข่งขันและทำงานร่วมกับผู้อื่นในเวทีอาเซียน มีทักษะในการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ท่ามกลางความแตกต่างของเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรมและภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) การศึกษาทุกระดับต้องเน้นสร้างแรงงานที่มีคุณภาพเข้าสู่ตลาดแรงงาน ทั้งแรงงานระดับฝีมือ และแรงงานไร้ฝีมือ ตลอดจนการให้ความสำคัญกับเรื่องกรอบมาตรฐานคุณภาพการศึกษาในระดับที่เทียบเคียงได้กับต่างประเทศ และครอบคลุมการลดช่องว่างด้านการศึกษาโดยสร้างเครือข่ายทางการศึกษาผ่านกิจกรรมบริการวิชาการและโครงการต่างๆ

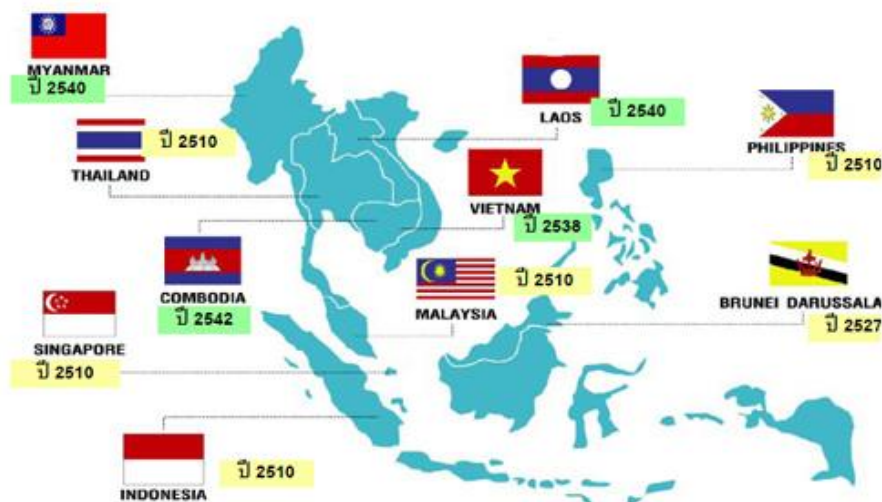
5) การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษให้มากขึ้น และอุดมศึกษาควรเร่งการผลิตครู/อาจารย์ที่สามารถสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ในวิชาสามัญ หรือวิชาชีพและวิชาเฉพาะต่างๆ เพื่อรองรับการจัดการศึกษาที่เตรียมพร้อมรับการเป็นประชาคมอาเซียนและยกระดับคุณภาพสถานศึกษาให้เป็นสากล

6) การสนับสนุนครู/อาจารย์ให้มีประสบการณ์จริง เช่น โครงการแลกเปลี่ยนครูระหว่างประเทศในกลุ่มหรือนอกกลุ่มอาเซียน รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ทางการเรียนการสอนให้มากยิ่งขึ้น เช่น การจัดสัมมนาในระดับนานาชาติ

7) สร้างระบบการประกันคุณภาพและการประเมินคุณภาพและเกณฑ์มาตรฐานเพื่อเปรียบเทียบ (Benchmark) ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศในกรอบอาเซียน ครอบคลุมด้านการประกันคุณภาพการศึกษา การสร้างผลงานวิจัย และการบริการวิชาการ

2. แผนพัฒนาการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศในกลุ่มอาเซียน

เนื่องจากประเทศไทยกำลังก้าวสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 (ASEAN Communities 2015) ซึ่งเป็นความท้าทายใหม่ๆ ในอนาคต ส่งผลให้ทุกประเทศในอาเซียนรวมทั้งประเทศไทยต้องปรับตัวอย่างรวดเร็ว ผลกระทบจากการเป็นประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการเปิดเสรีการค้า บริการด้านการศึกษาและการเคลื่อนย้ายกำลังคน นักศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา ทำให้สถาบันอุดมศึกษาในประเทศสมาชิกอาเซียนเร่งดำเนินการพัฒนาเพื่อสร้างบัณฑิตให้มีศักยภาพเหมาะสม มีความสามารถรอบด้าน มีความเข้มแข็งในเวทีอาเซียนและเพื่อร่วมกันสร้างความเข้มแข็งในเวทีโลก (สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2553: 43)

ภาพแสดงประเทศในกลุ่มประชาคม ASEAN

แหล่งที่มา: ปรภายรังสี : <http://rt-spark.blogspot.com/2010/12/2558.html>, 18 ธันวาคม 2553

2.1) กลยุทธ์ด้านการศึกษาระดับประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย (ค.ศ.2010 - ค.ศ. 2020)

(อ้างอิงจาก: <http://www.dapmalaysia.org/english/2007/aug>) สามารถสรุปได้ดังนี้

ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซียได้ดำเนินการปรับปรุงคุณภาพของการเรียนการสอน โดยมีนโยบายให้มีการปรับปรุงหลักสูตรวิธีการเรียนรู้และการสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษ มีการถ่ายโอนหน่วยกิต เพื่อให้ได้บัณฑิตที่ตรงตามความต้องการของตลาด จึงส่งเสริมการสร้างประสบการณ์ก่อนการปฏิบัติงานจริง โดยให้นักศึกษาและอาจารย์สามารถฝึกงานในอุตสาหกรรมต่างๆ เพิ่มสัดส่วนคุณวุฒิปริญญาเอกและสัดส่วนของนักวิจัยที่ผ่านมหาวิทยาลัยวิจัย รวมทั้งมีศูนย์ความเป็นเลิศชั้นนำระดับโลก เร่งสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ เพิ่มจำนวนนักศึกษาต่างชาติ มีทุนการศึกษาระหว่างประเทศ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

นอกจากนี้ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซียยังกำหนดคุณสมบัติของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ ประเทศมาเลเซียว่า บัณฑิตต้องมีความรู้ ความชำนาญเชี่ยวชาญ มีความเป็นมืออาชีพ มีทักษะการสื่อสารภาษาชามาเลเซีย และ อย่างน้อยหนึ่งภาษาทั่วโลก มีทักษะการใช้เทคโนโลยีและการจัดการข้อมูล มีความสามารถในการคิดทางวิทยาศาสตร์ เทคนิคการแก้ปัญหา มีจริยธรรมในการตัดสินใจ มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต สามารถทำงานเป็นทีม มีความรับผิดชอบต่อสังคมชุมชน พัฒนาชาติและโลก เพื่อให้มั่นใจว่าในปีค.ศ.2020 (พ.ศ.2563) การส่งมอบบัณฑิตและดูแลคุณภาพบัณฑิตหลังจากจบการศึกษาจะดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการเป็นศูนย์กลางของความเป็นเลิศในการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ

เป็นแบบอย่างในทางวิชาการ การวิจัยและพัฒนาที่เป็นเลิศ โดยมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพ การเก็บรวบรวมและการเผยแพร่ข้อมูลร่วมกันในการจัดการการศึกษา ผลิตบัณฑิตตามความต้องการของตลาดงาน รวมทั้งพัฒนาอุดมศึกษาให้ได้การยอมรับในระดับสากล

2.2) กลยุทธ์ด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ค.ศ.2016 - ค.ศ.2020) แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ (แผนพัฒนาการศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อ้างอิงจาก http://planipolis.iiep.unesco.org/Lao_PDR_TVET_Master_plan_2008-2015.pdf)

1) ด้านคุณภาพการศึกษา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้ให้ความสำคัญกับอาจารย์ผู้สอนโดยพัฒนาให้ผู้สอนมีแนวคิดของการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบการสอนและปรับบทบาทของครูให้เป็นผู้อำนวยความสะดวกมากกว่าการเป็นผู้สอน ในส่วนของหลักสูตรการเรียนจะมีหลักสูตรระยะสั้นสำหรับฝึกอบรม เพื่อการยกระดับและพัฒนาการศึกษาในระดับปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอก โดยมีการพัฒนาระบบคุณวุฒิแห่งชาติในการประกันมาตรฐานของหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทและงบประมาณของประเทศ เน้นการทำวิจัยเพื่อช่วยในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ผ่านโครงการความร่วมมือระยะยาวระหว่างสถาบัน มีการแลกเปลี่ยนครูและนักศึกษา

2) ด้านคุณภาพการบริหารจัดการ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีการกระจายอำนาจ การทบทวนและจัดทำแผนแม่บท เพื่อทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเตรียมสู่การเป็นองค์การระดับนานาชาติ มีการพัฒนากลไกทางการเงินอย่างยั่งยืนและร่วมมือกับพันธมิตรต่างๆ โดยเฉพาะสมาคมวิชาชีพ ซึ่งเป็นปัจจัยสำเร็จที่สำคัญในการจัดหาเงินทุน

2.3) กลยุทธ์ด้านการศึกษาประเทศเนการาบรูไน ดารุสซาลาม (ค.ศ. 2007-ค.ศ. 2011) (แผนพัฒนาการศึกษาของประเทศเนการาบรูไน ดารุสซาลาม อ้างอิงจาก http://planipolis.iiep.unesco.org//Lao_PDR_TVET_Master_plan_2008-2015.pdf)

ประเทศเนการาบรูไน ดารุสซาลาม ใช้หลักการ “คุณภาพการศึกษามาจากกำลังคนที่มีคุณภาพ” ดังนั้นประเทศเนการาบรูไน ดารุสซาลาม จึงพัฒนาคุณภาพของระบบการศึกษาและส่งเสริมให้มีประสบการณ์การเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนาบุคลากรเยาวชนและผู้ใหญ่ เสริมสร้างให้องค์กรธุรกิจ ชุมชนและครอบครัวมีความเข้มแข็ง มีกลยุทธ์ดังนี้

1) เน้นความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสีย

2) ใช้การศึกษาแบบองค์รวม เช่น การพัฒนารายบุคคลให้ครบถ้วนทุกด้าน โดยให้โอกาสในการเพิ่มจุดแข็งและความสามารถของแต่ละบุคคลและจัดให้นักศึกษาได้ศึกษาอย่างสมดุลตามประสบการณ์และความต้องการเรียนรู้ การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการในศตวรรษที่ 21 พัฒนาทักษะด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์อย่างเร่งด่วน เพื่อให้นักศึกษาเป็น

ทรัพยากรที่สำคัญในโลกเศรษฐกิจฐานความรู้ เน้นทักษะการสื่อสาร การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างเท่าเทียมกัน

3) พัฒนาการเรียนการสอนและความเป็นเลิศทางการเรียนรู้ โดยศึกษามาตรฐานและเทียบเคียงสมรรถนะ เพื่อยกระดับและเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการศึกษา โดยการปรับปรุงรูปแบบการสอนใหม่ ปรับปรุงและพัฒนาสื่อการสอน โปรแกรมการเรียนรู้และเครื่องมือการสอนที่เหมาะสมเพื่อดึงดูดและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

4) จัดโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถเชื่อมต่อและเข้าถึงข้อมูล รวมถึงการจัดสรรทรัพยากรที่มีคุณภาพเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการเรียนรู้ เลือกซอฟต์แวร์ที่ตรงกับความต้องการของหลักสูตรและมาตรฐานต่าง ๆ

2.4) กลยุทธ์ด้านการศึกษาระชาอาณาจักรกัมพูชา (ค.ศ.2009 - ค.ศ.2013) มีการกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานไว้ดังนี้ (อ้างอิงจาก:สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สืบค้นจาก <http://www.bic.moe.go.th>)

1) เน้นการเข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน โดยการสร้างโรงเรียนใกล้ที่พักอาศัย ลดจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาที่ไม่สมบูรณ์ เพิ่มงบประมาณดำเนินการให้แก่โรงเรียน เพิ่มอุปทานแก่บ้านครู หอพักนักเรียนในพื้นที่ด้อยโอกาสโดยเฉพาะผู้หญิง ขยายโอกาสทางการศึกษาในระดับปฐมวัย รวมทั้งผู้พิการและผู้ที่มีมาจากชนกลุ่มน้อย โดยขอให้ชุมชนและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อความสำเร็จระยะยาว

2) ปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของการบริหารการศึกษา โดยการจัดหาวัสดุการเรียนการสอน ปรับปรุงห้องสมุดโรงเรียน ห้องปฏิบัติการ ขยายการพัฒนาตามเส้นทางอาชีพของการบริหารให้มากขึ้น มีการประกันคุณภาพการศึกษา ฝึกอบรมและเชื่อมโยงสู่ภาคธุรกิจ การทำงานและเพิ่มแรงจูงใจแก่ครูและเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษา

3) พัฒนาศักยภาพของพนักงานการศึกษา โดยการฝึกอบรมทักษะทางเทคนิค พัฒนาระบบการตรวจสอบภายในระบบการวางแผน ระบบติดตามและประเมินผล ซึ่งจะช่วยเพิ่มศักยภาพของสถาบันการศึกษา

2.5) กลยุทธ์การศึกษาของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (อ้างอิงจาก: สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สืบค้นจาก <http://www.bic.moe.go.th>)

ระบบการศึกษาของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์มีทั้งแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยการศึกษาแบบที่เป็นทางการมี 3 ระดับได้แก่ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา

การศึกษาในระดับอุดมศึกษา ผู้เรียนส่วนใหญ่มีอายุประมาณ 16 ปี การศึกษาระดับนี้ทำการเปิดการเรียนการสอนหลากหลายสาขาวิชา โดยแบ่งเป็นระดับปริญญาตรี ปริญญาโทและ

ปริญญาเอก นอกจากนั้นการศึกษาระดับหลังมัธยมศึกษายังรวมไปถึงหลักสูตรอาชีวศึกษาแบบ 2 หรือ 3 ปี

ระบบการศึกษาในสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ใกล้เคียงกับระบบการศึกษาแบบเป็นทางการของสหรัฐอเมริกา ในขณะที่ระบบการศึกษาของประเทศอื่นๆ ในทวีปเอเชียมักจะได้รับอิทธิพลจากประเทศอังกฤษ ฝรั่งเศส หรือเนเธอร์แลนด์

การศึกษาแบบไม่เป็นทางการซึ่งรวมถึงการรับความรู้นอกโรงเรียน มีวัตถุประสงค์หลักสำหรับผู้เรียนเฉพาะกลุ่ม ซึ่งเป็นเยาวชนหรือผู้ใหญ่ที่ไม่สามารถเข้าเรียนต่อที่โรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยได้หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ที่ไม่รู้หนังสือมีการบูรณาการการเขียนและการอ่านเบื้องต้นให้เข้ากับทักษะในชีวิตประจำวัน คณะกรรมการการอุดมศึกษาจะรับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษาระดับสูง ส่วนการศึกษาด้านเทคนิคซึ่งเป็นการศึกษาต่อจากระดับมัธยมศึกษาจะดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนาทักษะและการศึกษาด้านเทคนิค ซึ่งมีหน้าที่ให้การฝึกอบรมและการพัฒนาด้านทักษะอาชีพแก่เยาวชนที่ไม่ได้เข้าเรียนในโรงเรียนและผู้ใหญ่ที่ว่างงาน ซึ่งมีการเรียนการสอนแบบทวิภาษาในวิชาภาษาอังกฤษ ส่วนวิชาอื่นๆ จะสอนเป็นภาษาฟิลิปปินส์

นอกจากนี้ยังพบว่ามีกำหนดนโยบายด้านการศึกษา และความร่วมมือด้านการศึกษาในภูมิภาค โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) นโยบายด้านการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1.1) การเสริมสร้างความแข็งแกร่งของการพัฒนาและการดูแลเด็กปฐมวัย โดยประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์จะจัดทำแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อแบ่งปันกันในภูมิภาคต่างๆ

1.2) การจัดการศึกษาในสภาวะวิกฤต (Education in Emergencies) เพื่อเตรียมรับภัยพิบัติธรรมชาติ เช่น ไต้ฝุ่น สึนามิ ภูเขาไฟระเบิด เป็นต้น

1.3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการจัดการศึกษา เพื่อให้นักเรียนในอาเซียนสามารถเรียนรู้โดยผ่านสื่อการศึกษาทางเว็บไซต์ หรือสื่อการสอนโดยใช้เทคโนโลยีแบบต่างๆ

1.4) โครงการภาษาแม่-ทวิภาษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยได้ดำเนินการในโรงเรียนระดับประถมศึกษา

1.5) การเรียนการสอนแบบคละชั้น เพื่อจัดทำแนวปฏิบัติที่ดีในประเด็นด้านการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเรียนคละชั้น วิธีการสอน และการดำเนินด้านนโยบาย เป็นต้น

1.6) การดำเนินโครงการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้ด้อยโอกาส Reaching the Unreached Children ภายใต้กรอบการดำเนินงานของซีมีโอ

1.7) การดำเนินงานเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายนักเรียนและการเทียบโอนคุณวุฒิ

2) ความร่วมมือด้านการศึกษาในภูมิภาค

ประเทศฟิลิปปินส์มีความร่วมมือด้านการศึกษาโดยเฉพาะกับองค์การซีมีโอ โดยรับเป็นผู้นำในการดำเนินโครงการ 3 โครงการ ได้แก่ การศึกษาในสถานการณฺ์ฉุกเฉิน การจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาส การพัฒนาและการดูแลเด็กปฐมวัย นอกจากนี้ฟิลิปปินส์ได้ให้การสนับสนุนการบูรณาการการศึกษาในภูมิภาคโดยการเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของอาเซียนในเวที

2.6) กลยุทธ์การศึกษาของสาธารณรัฐสิงคโปร์ (อ้างอิงจาก: สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สืบค้นจาก <http://www.bic.moe.go.th>)

แผนพัฒนาทางการศึกษาของสาธารณรัฐสิงคโปร์ ครอบคลุมแผนพัฒนาการศึกษาในทุกๆระดับ เพื่อพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งความรู้ นำพาไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ ประชาชนพลเมืองในประเทศได้รับโอกาสเท่าเทียมกันในการเรียนรู้ ก้าวไกลไปสู่การเป็นผู้นำแห่งเอเชียด้านศูนย์กลางการศึกษาระดับมาตรฐานของโลก (Asia's Premier World-Class Education Hub) มีการเพิ่มจำนวนนักศึกษาจากประเทศต่างๆ เข้ามาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาต่างๆและการยกระดับมาตรฐานการศึกษาของคนในชาติสู่ระดับสากล โดยมุ่งเน้นกระบวนการเรียนการสอนควบคู่ไปกับผลลัพธ์ทางการศึกษา ทั้งด้านคุณภาพและสมรรถภาพ (Qualities and Competencies Model) เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความสามารถอันหลากหลายของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น การเน้นจิตสำนึกและแรงจูงใจในการใฝ่เรียนรู้ด้วยสัมฤทธิผลหรือความสำเร็จทางการศึกษาของผู้เรียนแต่ละคน โดยมีงบประมาณทรัพยากรด้านเงินทุนทางการศึกษาให้มากขึ้น เน้นการบริหารจัดการแบบรวมศูนย์ มีหลักสูตรการเรียนการสอนที่เข้มข้น พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่เน้นการประกันคุณภาพภายใน มากขึ้นและพัฒนากำลังคนด้านบุคลากรทางการสอนโดยเน้นการฝึกอบรม เพื่อให้พัฒนาการทางการศึกษา ก้าวไปอย่างมั่นคงมากขึ้น

2.7) กลยุทธ์ด้านการศึกษาของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ (อ้างอิงจาก: สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สืบค้นจาก <http://www.bic.moe.go.th>)

รัฐบาลสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ กำหนดวิสัยทัศน์การสร้างการศึกษาที่สร้างสรรค์ สังคมการเรียนรู้ที่จะสามารถก้าวให้ทันกับการท้าทายในยุคแห่งความรู้ด้วยอุดมคติที่ว่าด้วยการสร้างชาติให้ทันสมัย ด้วยการศึกษาและยึดหลักการ ให้การศึกษาทุกคนอย่างทั่วถึง (Education for All)

แผนปฏิบัติการคุณภาพพวงชนแห่งชาติพม่า ค.ศ.2015 (EFA-NAP) มีวัตถุประสงค์ที่จะปรับปรุงภาคการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าถึงระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาและยกระดับทักษะความรู้ตลอดชีวิตออกจากโรงเรียนและเยาวชน เพื่อสนับสนุนต่อเศรษฐกิจและสังคมในการพัฒนาประเทศ

ในขณะที่แผนการศึกษาระยะยาว 30 ปี กลยุทธ์จะครอบคลุมถึงการจักระบบการศึกษา เพื่อการพัฒนาให้มีความทันสมัย ประชาชนทุกคนต้องจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำระบบเทคโนโลยี

สารสนเทศเข้ามาใช้ในการเรียนการสอน จัดเตรียมสถานที่ศึกษาให้พร้อมกับประชาชนทุกคนขยาย การศึกษานอกระบบ และพัฒนาการวิจัยการศึกษาภายใต้กรอบของแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนางานด้านการศึกษาในระยะยาวสำหรับองค์กรและการจัดการที่มีประสิทธิภาพของ ระบบการศึกษาที่ท้าวใจเกี่ยวกับนโยบายการศึกษา การสร้างหลักสูตรการศึกษาของครูและการ พัฒนาชนบทร่วมกับชาติอื่น โดยมีกลยุทธ์หลักที่จะต้องดำเนินการ ให้แล้วเสร็จในปีค.ศ. 2015 คือ การพัฒนาและขยายโรงเรียนเลี้ยงเด็ก การศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าถึงเด็กมากขึ้น ช่วยเหลือในการ พัฒนาเด็กได้อย่างเต็มศักยภาพของพวกเขา เสริมสร้างความรู้และการศึกษาต่อเนื่องผ่านการศึกษา นอกโรงเรียน มีการจัดการระบบสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อรองรับการศึกษา

2.8) กลยุทธ์การศึกษาของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ค.ศ. 2010-2014 (อ้างอิงจาก: สำนัก ความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สืบค้นจาก <http://www.bicmoe.go.th>)

นโยบาย/จุดเน้นด้านการศึกษาแผนพัฒนาแห่งชาติของประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซียให้ ความสำคัญต่อการให้โอกาสการศึกษาสำหรับทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมี คุณภาพ โครงสร้างทางสังคมและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตอบสนองต่อการพัฒนาชนบท โดยเฉพาะ ในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการจ้างงานทางยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาสำหรับปี ค.ศ. 2010-2014 ที่ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความเป็นมืออาชีพของบุคลากรทางการศึกษา และการขยายสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในด้านการศึกษา โดยการพัฒนาเน้นในเรื่องการปรับปรุงคุณภาพ การส่งเสริมความ ร่วมมือด้านการศึกษาในภูมิภาค รวมทั้งการจัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส

2.9) กลยุทธ์ด้านการศึกษาสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (พ.ศ.2554 - 2559) (อ้างอิง จาก:สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สืบค้นจาก <http://www.bic.moe.go.th>)

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มีวัตถุประสงค์ หลัก คือ เพิ่มอัตราการมีส่วนร่วมในมหาวิทยาลัย เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพของระบบการศึกษา เสริมสร้างศักยภาพการวิจัย เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน พัฒนาอุตสาหกรรมและ สถานประกอบการและปรับปรุงการกำกับดูแลระดับอุดมศึกษาและมีแผนที่จะจัดตั้งมหาวิทยาลัย นานาชาติ รวมถึงเพิ่มจำนวนนักศึกษาต่างชาติ โดยประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มีเป้าหมายที่จะมี “อย่างน้อยหนึ่งสถาบันการศึกษาของเวียดนามได้รับการยอมรับและจัดอันดับ ตามที่เป็นหนึ่งในโลก Top 200 มหาวิทยาลัย และมีจำนวนอาจารย์ปริญญาเอก 20,000 คน ในปี พ.ศ.2563 (ค.ศ.2020)”

ความท้าทายอย่างมากของหน่วยงานที่กำกับดูแลอุดมศึกษาของเวียดนาม คือ การพัฒนา มหาวิทยาลัยที่มีความสามารถให้เป็นศูนย์กลางทางวิทยาศาสตร์ที่สำคัญของประเทศ เพื่อสร้างรายได้ จากวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น บริการและผลิตภัณฑ์ให้แก่ประเทศ เพิ่มจำนวนผู้ลงทะเบียน

เรียน 450 คน/ ประชากร จำนวน 10,000 คน เพิ่มสัดส่วนของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยปริญญาโท ร้อยละ 60 เพิ่มบัณฑิตที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอก ร้อยละ 35 และ ลดจำนวนสัดส่วนนักศึกษาต่ออาจารย์เป็น 20 : 1 ในปี พ.ศ.2563 (ค.ศ.2020)

ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามมีนโยบายทำความร่วมมือกับประเทศสหรัฐอเมริกาในการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาและระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์(ธรรมชาติทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม) คณิตศาสตร์ การแพทย์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ผ่านโปรแกรมการเรียนการสอน โดยคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญจากสหรัฐอเมริกาที่สถาบันวิจัยและมหาวิทยาลัยเวียดนาม ดังนั้นจึงทำให้เกิดการพัฒนาและขยายการศึกษาและการวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพัฒนาโปรแกรมร่วมระหว่างองค์กรและสถาบันในประเทศเวียดนามและประเทศสหรัฐอเมริกา โดยยึดหลักความสัมพันธ์ที่แข็งแกร่งกับความเป็นผู้นำด้านกฎหมายและทางการเมืองของเวียดนามและประเทศสหรัฐอเมริกา

สรุปจากการศึกษาลยุทธ์และแนวทางการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน พบว่า ทุกประเทศให้ความสำคัญกับทักษะทางด้านภาษา (ภาษาประจำชาติ ภาษาอังกฤษ และ ภาษาที่สาม) รวมถึงทักษะทางด้านคณิตศาสตร์ ทักษะการอ่าน ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้ด้วยตนเอง การวัดและการจัดทำมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ตลอดจนความสามารถในการปรับตัวให้ทันต่อสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

3. แนวคิดเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาไทย

3.1) บทบาทของสถาบันอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2554:88) ได้กำหนดนโยบายด้านคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาไว้เป็นนโยบายอันดับแรก โดยมีการส่งเสริมและสนับสนุนคุณภาพการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ สถาบันอุดมศึกษาจึงถือได้ว่าเป็นสถาบันหลักของประเทศและเป็นสถาบันที่ขึ้นนำสังคมและสร้างความมั่นใจให้กับสังคมว่าจะผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและพัฒนาองค์ความรู้ต่างๆ ให้กับสังคม

สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้กับบ้านเมืองและเป็นสถาบันหลักที่มีบทบาทในการขึ้นนำสังคมมาโดยตลอด สังคมทั่วไปให้การยอมรับและให้ความสำคัญกับสถาบันอุดมศึกษาว่าเป็นสถาบันหลักของประเทศที่ประชาชนและองค์กรต่างๆ สามารถพึ่งพาได้ เมื่อมีปัญหาต้องแก้ด้วยวิชาการและปัญญา ความคาดหวังของสังคมและความ

รับผิดชอบในภารกิจที่มีอยู่ทำให้สถาบันอุดมศึกษาต้องใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างครบถ้วนและรักษาความเชื่อมั่นศรัทธาของสังคมให้คงอยู่ตลอดไป ภารกิจที่มีต่อการพัฒนาประเทศและสังคมดังกล่าวเป็นผลให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาภายใต้การกำกับดูแลทุกแห่งต้องเร่งจัดการดำเนินการในทุกรูปแบบที่จะทำให้การศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพสามารถสนองตอบความต้องการของประเทศได้อย่างเต็มที่และยังคงรักษาความเชื่อถือที่ประชาชนมีอยู่ให้คงไว้ได้

3.2) ภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ประชากร แรงงาน วัฒนธรรม เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม ตลอดจนบทบาทในประชาคมโลกบ่งบอกถึงความจำเป็นในการแสวงหาคุณภาพของการพัฒนา เพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจควบคู่ไปกับความเป็นธรรมและความเจริญงอกงามทางสังคม ในสภาวะการณ์ดังกล่าว การพัฒนาองค์ประกอบพื้นฐานของสังคมไทยเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นในการได้มาซึ่งคุณภาพนั้น ทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพทุกระดับ การพัฒนาองค์ความรู้สากลทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและองค์ความรู้ท้องถิ่น สภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการดำรงชีวิต การคงไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงาม ความเอื้ออาทรระหว่างสังคมเมืองกับชนบท เหล่านี้เป็นเงื่อนไขที่ต้องมีขึ้น เพื่อพัฒนาประเทศให้ประสบผลสำเร็จไปในทิศทางที่พึงประสงค์ เพื่อการดำรงอยู่ในฐานะชุมชนปัญญาของสังคม สถาบันอุดมศึกษาจึงมีหน้าที่ที่จะต้องปรับทิศทางการดำเนินการในด้านการสอน การวิจัย การบริการวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศไปในแนวทางที่พึงปรารถนาดังกล่าว โดยมีหลักการร่วมกันที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาภารกิจอุดมศึกษาไปสู่ความเสมอภาค ความมีประสิทธิภาพ ความเป็นเลิศและความเป็นสากลของการดำเนินงานทุกๆ ด้าน และระบุดูแลประสงคในการเปิดสอนในแต่ละสาขาวิชา โดยต้องประกอบภารกิจหลัก 4 ด้าน คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการให้กับสังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

4. กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565)

(สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551:1) กล่าวว่าการพัฒนาระบบอุดมศึกษาในระยะเวลาที่ผ่านมาได้อาศัยแผนการพัฒนาระดับอุดมศึกษาระยะ 5 ปีเป็นหลัก แต่เนื่องจากช่วงระยะเวลา 5 ปี ส่งผลให้ไม่มีความสอดคล้องกับธรรมชาติของพัฒนาการและการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ดังนั้นในปี พ.ศ. 2530 จึงได้เริ่มให้มีการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับแรก (พ.ศ. 2533-2547) โดยมีเจตนาสำคัญที่จะให้เป็นแผนรุกไปสู่อนาคต เพื่อให้อุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างเสริมสภาพสังคมที่พึงประสงค์และมีความสอดคล้องทันต่อแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของประเทศ ตลอดจนให้เป็นแผนแม่บทกำกับ

แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะ 5 ปี รวม 3 แผน คือ แผนพัฒนาอุดมศึกษาฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) ถึง แผนพัฒนาอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) จนแผนพัฒนาอุดมศึกษา ระยะยาว 15 ปี ฉบับแรก (พ.ศ. 2533-2547) ได้สิ้นสุดลงเมื่อปี พ.ศ.2547 รวมถึงได้มีการปรับปรุง ระบบราชการและเร่งรัดให้มีการปฏิรูปการศึกษา จัดโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการใหม่ จึงทำให้การจัดทำแผนพัฒนาอุดมศึกษาระยะยาวฉบับที่ 2 ขาดช่วงไป

การจัดทำกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) ถูกจัดทำขึ้นมา จากการที่กระทรวงศึกษาธิการได้เห็นถึงความสำคัญของการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาวฉบับใหม่ จึงได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ดำเนินการจัดทำขึ้น โดยใช้ ระยะเวลาประมาณ 8 เดือน (กุมภาพันธ์-กันยายน 2550) ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ อุดมศึกษาและร่วมมือกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยคำนึงถึงการบูรณาการและองค์รวม ของการพัฒนาอุดมศึกษา เพื่อกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์ (Strategic direction) ยกระดับคุณภาพ อุดมศึกษาไทย

กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) เพื่อช่วยเสริมสร้างความ เข้าใจและสภาพปัญหาอุดมศึกษาของประเทศ รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือพัฒนาอุดมศึกษา ของประเทศ โดยมีกรอบทิศทางและแนวทางพัฒนาที่ชัดเจนร่วมกัน เพื่อให้ระบบอุดมศึกษาเป็น รากฐานที่สำคัญและสนับสนุนการพัฒนาของประเทศไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ นอกจากนี้กรอบ แผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 จะเป็นแผนนำทางของระบบอุดมศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษา ของรัฐและเอกชนสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาต่อไป ซึ่งจะทำ ให้เกิดเอกภาพในระบบอุดมศึกษาของชาติระยะยาวต่อไป (วิจิตร ศรีสอ้าน, 2550)

เป้าหมายของกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) เมื่อสิ้นสุด พ.ศ.2565 คือ

การยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพ สามารถ ปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต พัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับยุคโลกาภิวัตน์ สนับสนุนการพัฒนาที่ ยั่งยืนของท้องถิ่นไทย โดยใช้กลไกธรรมาภิบาล การเงิน การกำกับมาตรฐานและเครือข่าย อุดมศึกษาบนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการ (Academic Freedom) ความหลากหลายทาง วิชาการ และเอกภาพเชิงระบบ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550: ก)

กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) ถูกออกแบบโดยคำนึงถึง การบูรณาการและองค์รวมของการพัฒนาอุดมศึกษา เพื่อกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์ (Strategic Direction) โดยมีสาระสำคัญ 2 ส่วน ได้แก่

1) การวิเคราะห์ภาพฉายและนัยสำคัญที่เป็นปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกของระบบอุดมศึกษา รวมถึงนัยสำคัญที่เป็นปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อมนุษย์และโลก ตลอดจนประเทศไทยจนถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษา

2) ปัจจัยภายในระบบอุดมศึกษา โดยกำหนดภาพฉายปัจจุบันและอนาคต (Scenario) ซึ่งอธิบายถึงความเปลี่ยนแปลงด้านประชากร พลังงานและสิ่งแวดล้อม การมีงานทำและตลาดแรงงานในอนาคต การจัดการความขัดแย้งและความรุนแรง การกระจายอำนาจการปกครองเยาวชนชนไทย นักศึกษาไทย บัณฑิตในอนาคต และเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551: 2-14) กล่าวถึง ปัจจัยภายในระบบอุดมศึกษาของกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) ได้พิจารณา 9 ประเด็นหลัก ได้แก่

1) รอยต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษากับการศึกษาระดับอื่น (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551: 7) หลักฐานเชิงประจักษ์และแนวโน้มที่น่าเป็นห่วงของการศึกษาไทย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่เป็นตัวป้อนอุดมศึกษามีคุณภาพโดยรวมที่ต่ำลง ซึ่งสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาจนถึงความสามารถพื้นฐานการอ่านภาษาไทย ซึ่งเป็นฐานของการเรียนรู้ทางวิชาการ โดยคุณภาพของนักเรียนที่ตกต่ำเป็นผลมาจากคุณภาพของครูเกี่ยวข้องไปถึงสถานภาพที่ตกต่ำของผู้สอน ทำให้ไม่มีนักเรียนที่เก่งที่ประกอบอาชีพครู นอกจากนี้ค่านิยมทางด้านปริญญาทำให้ผู้เรียนอาชีวศึกษาลดน้อยลงเป็นลำดับ ทั้งที่แรงงานระดับกลางมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ

สถาบันอุดมศึกษาควรจะต้องให้เวลากับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานและระดับอาชีวศึกษา ดังนี้

1.1) พัฒนาและสร้างครูคุณภาพสูงซึ่งเป็นตัวคูณ (Multiplier) โดยการส่งเสริมให้คนเก่งและมีความรู้ทางด้านวิชาการ มีความสามารถทางการถ่ายทอดความคิดเข้ามาเรียนครู รวมถึงมีการฝึกสอนและฝึกทักษะจริงในสถานประกอบการ

1.2) การพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นหัวรถจักรสำหรับประเทศในอนาคต

1.3) เปิดโอกาสให้ผู้จบการอาชีวศึกษาและกำลังทำงานสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาด้วยความยืดหยุ่น ซึ่งสามารถประกอบอาชีพต่อไป ไม่ทิ้งงานและทิ้งอาชีพ

2) การแก้ปัญหาอุดมศึกษาในปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551: 8) เนื่องจากระบบอุดมศึกษาปัจจุบันที่มีสถาบันอุดมศึกษาจำนวนมากเน้นปริมาณผู้จบการศึกษามากกว่าผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ทำให้เกิดความซ้ำซ้อน เกิดการแย่งชิงจำนวนนักศึกษาและทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ส่งผลให้การศึกษาระดับอุดมศึกษามีปัญหาทางด้านคุณภาพ ดังนั้นการแก้ไขปัญหาก็ต้องใช้กลไกมาตรฐานและการจัดสรรทรัพยากร เพื่อลดเล็กลักษณะที่มิใช่ความต้องการของสังคมหรือการพัฒนาเศรษฐกิจ ทำการปิดหน่วยงานที่มีคุณภาพการศึกษาต่ำ เกิดระบบอุดมศึกษาที่

แบ่งงานกันทำหรือวางตำแหน่งของแต่ละสถาบันอุดมศึกษาให้เกิดความเหมาะสม โดยแบ่งสถาบันอุดมศึกษาออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

- 2.1 สถาบันอุดมศึกษากลุ่มวิทยาลัยชุมชน
- 2.2 สถาบันอุดมศึกษากลุ่มมหาวิทยาลัยสี่ปีและมหาวิทยาลัยศิลปศาสตร์
- 2.3 สถาบันอุดมศึกษากลุ่มมหาวิทยาลัยเฉพาะทาง มหาวิทยาลัย Comprehensive
- 2.4 สถาบันอุดมศึกษากลุ่มมหาวิทยาลัยวิจัย

สถาบันอุดมศึกษาทั้ง 4 กลุ่ม จะตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันระดับสากล ภาคการผลิต การพัฒนาอาชีพ คุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ระดับท้องถิ่นและชุมชน การรองรับการเปลี่ยนอาชีพ เปลี่ยนงาน เลิกจ้างงาน การพัฒนาผลิตภาพของผู้ทำงานต่อเนื่อง และผู้ที่พ้นวัยทำงานจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3) ธรรมนูญและการบริหารจัดการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551:9) สถาบันอุดมศึกษาไทยต้องมีการปรับปรุงธรรมนูญและการบริหารจัดการ ตั้งแต่ระดับองค์กรที่กำหนดและกำกับนโยบาย คือ สภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารทุกระดับ โดยมีข้อเสนอของแผนอุดมศึกษาระยะยาวที่มีการสร้างกลไกพัฒนาผู้ดำรงตำแหน่งสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารระดับต่างๆ จนถึงปรับระบบธรรมนูญที่รวมถึงโครงสร้างสภามหาวิทยาลัยให้มีผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกเป็นหลักและสภามหาวิทยาลัย มีสำนักงานเลขาธิการทำงานเต็มเวลาสนับสนุน จนถึงการปรับคณะกรรมการการอุดมศึกษาให้ทำหน้าที่คณะมนตรีหรือกรรมการ (Commissioners) เต็มเวลาและปรับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาให้มีความสอดคล้องกัน

4) การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551: 9) เนื่องจากการประเมินความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย สถาบันอุดมศึกษาไทย ไม่ติดกลุ่มมหาวิทยาลัยชั้นนำที่มีคุณภาพทั้งในระดับโลกและระดับภูมิภาค เพราะสาเหตุที่ความสามารถทางการสร้างนวัตกรรมของประเทศตกต่ำ โครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับท้ายของประเทศที่ได้รับการจัดอันดับ ตลอดจนงานวิจัยเป็นองค์ประกอบหนึ่งของอุดมศึกษา ดังนั้นการสร้างความเป็นเลิศทางด้านการศึกษาวิจัยของอุดมศึกษาขึ้นอยู่กับการวางโครงสร้างระบบงานวิจัยในภาพรวม ซึ่งรวมถึงนโยบายระบบวิจัย การจัดสรรทรัพยากรวิจัย การบริหารจัดการทุนวิจัย ตลอดจนการประสานพลังระหว่างหน่วยงานปฏิบัติการวิจัย ความเชื่อมโยงและการทำงานร่วมกันระหว่างภาคเอกชน จึงทำให้อุดมศึกษาถูกคาดหวังว่าจะเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ โดยมุ่งหวังทางโจทย์วิจัยและสร้างกลไกความเป็นเลิศ พร้อมทั้งนำระบบการประเมินสมรรถนะการวิจัยของกลุ่มวิชาการในมหาวิทยาลัยระบบ Research Assessment Exercise (RAE) ที่ใช้ในต่างประเทศเข้ามาประยุกต์และปรับใช้

เพื่อการประเมินความสามารถทางการวิจัยและการจัดสรรทรัพยากร เพื่อการประเมินความสามารถทางการวิจัย

ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาไทยจึงควรผลักดันให้เกิดระบบวิจัยแห่งชาติที่ควรประกอบด้วยองค์กรระดับชาติที่กำหนดนโยบายวิจัย องค์กรจัดสรรเงินทุนวิจัยและหน่วยงานวิจัยที่มหาวิทยาลัยเป็นผู้เล่นสำคัญ รวมถึงสร้างระบบความเชื่อมโยงระหว่างอุดมศึกษาและภาคการผลิต โดยมีกลไกการทำงานร่วมกันของลักษณะพหุภาคีระหว่างมหาวิทยาลัยกับกลุ่มมหาวิทยาลัย ภาคอุตสาหกรรมทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนภาคสังคมและชุมชน

5) การเงินอุดมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551: 10) การลงทุนงบประมาณของสถาบันอุดมศึกษาที่ผ่านมา ระบบงบประมาณปัจจุบันยังไม่สะท้อนคุณภาพการศึกษา และยังไม่ได้ใช้เป็นกลไกกำกับเชิงนโยบายอย่างเต็มที่ การแบ่งภาระค่าใช้จ่ายสำหรับการอุดมศึกษาระหว่างผู้เรียนกับภาครัฐและผู้ได้รับประโยชน์จากผลผลิตของอุดมศึกษามีความไม่เหมาะสม รวมถึงสถาบันอุดมศึกษาไทยจำนวนมากที่มีภาระ จะต้องแสวงหาแหล่งทุน เพื่อรักษามาตรฐานการศึกษานอกเหนือจากรองรับจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มขึ้น จนกลายเป็นอุดมศึกษาเชิงพาณิชย์

ดังนั้นแผนอุดมศึกษาระยะยาวมีการเสนอให้ภาครัฐปรับการจัดสรรงบประมาณประจำปีสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศ โดยจัดรูปแบบใหม่ของกองทุนพัฒนาอุดมศึกษา (Contribution scheme) เพื่อการพัฒนาอาจารย์และบุคลากรให้เชื่อมโยงอุดมศึกษากับภาคการผลิต รวมถึงสนับสนุนการจัดตั้งวิสาหกิจอุดมศึกษา เพื่อให้มหาวิทยาลัยร่วมมือกับภาคธุรกิจพัฒนาแรงงานให้เกิดความรู้ ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยสร้างกลไกกำหนดและจัดสรรงบประมาณควบคู่กับการทำแผนยุทธศาสตร์ในการบริหารการเงินอุดมศึกษาบนฐานการแบ่งกลุ่มอุดมศึกษา

6) การพัฒนาบุคลากรในอุดมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551: 11) การพัฒนาคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาต้องคำนึงถึงการพัฒนาหลายมิติ เช่น ด้านวิชาการความเป็นครู ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ความสามารถทางด้านการศึกษา สมรรถนะทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่ตนเองรับผิดชอบ การบริหารจัดการ การขัดเกลาทางสังคมโดยคำนึงถึงช่วงวัยต่างๆ ของการทำงานและพัฒนา (Life cycle development) ซึ่งจัดให้มีกระบวนการโดยผู้มีความรู้และประสบการณ์บนฐานของการพัฒนาจากการทำงานจริง ดังนั้นแผนอุดมศึกษาระยะยาวจึงเสนอให้มีทิศทางชัดเจนในการจัดทุนการศึกษา การมีส่วนร่วมระหว่างมหาวิทยาลัยและผู้เรียนในการออกค่าใช้จ่ายสำหรับส่งนักศึกษาไปต่างประเทศ รวมถึงการสร้างทิศทางสำหรับสถาบันอุดมศึกษาที่สังกัดรัฐด้วยอัตรากำลังคนที่รัฐบาลกำหนดให้

7) เครือข่ายอุดมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551: 12) สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันและมีช่องว่างของระดับการพัฒนาหลายมิติ เช่น

ขนาด งบประมาณ ประเภท อายุ สถานที่ตั้ง บุคลากร คุณภาพของนักศึกษา คุณภาพของสถาบัน ตลอดจนชื่อเสียง ปัจจัยเหล่านี้ทำให้เกิดปัญหา ของอุดมศึกษาที่ไม่สามารถแก้ไขได้หาก สถาบันอุดมศึกษามีการแยกส่วนกันทำงาน ขาดการรวมพลัง (Synergy) หรือแบ่งงานกันทำ (Division of labor) แต่เมื่อสถาบันอุดมศึกษาที่มีคุณภาพและความเป็นเลิศ เมื่อไม่ทำงานร่วมกันก็ไม่สามารถสร้างสรรค์ผลงานในระดับประเทศหรือระดับที่สูงขึ้นไป ส่งผลให้เกิดยุทธศาสตร์สร้างพลังร่วม โดยเครือข่ายอุดมศึกษา เป็นสิ่งที่ควรสนับสนุนและผลักดันด้วยนโยบายและกลไกงบประมาณ

ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาควรที่จะมีการรวบรวมการเรียนการสอน การทำงานและการลงทุน โครงสร้างพื้นฐานร่วมกัน จนนำไปสู่การควมรวมสถาบันอุดมศึกษา โดยได้รับการสนับสนุนให้ สถาบันอุดมศึกษาที่มีความเข้มแข็งสร้างเครือข่ายพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากร การทำงานภาคสังคม

8) การพัฒนาอุดมศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551: 12) การเกิดปัญหาความรุนแรงในเขต 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงได้ข้อเสนอแนวทางการสร้างความสมานฉันท์และการพัฒนาพื้นที่ ซึ่งรัฐบาลได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา(สกอ.) ได้กำหนดการพัฒนาอุดมศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นส่วนหนึ่งของแผนอุดมศึกษาระยะยาว ซึ่งประกอบด้วยการพัฒนาเด็กเยาวชนและนักศึกษา การพัฒนาครูและบุคลากรในพื้นที่ การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันอุดมศึกษาและการพัฒนาอุดมศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน โดยแนวทางหลักเป็นการใช้ปัญญาให้เข้าถึง เข้าใจ ยอมรับและเห็นคุณค่าของสังคมไทย รวมถึงการสร้างโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและการประกอบอาชีพในภาคใต้ ตลอดจนความเชื่อมต่อกับอาเซียนและประชาคมมุสลิมในโลกได้

9) โครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551: 13) โครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ของอุดมศึกษาเป็นทั้งหัวใจและปัจจัยสำคัญของอุดมศึกษา โดยส่วนหัวใจหลัก คือ *โครงสร้างหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดและสังคมในปัจจุบันและอนาคต* ส่วนที่เป็นปัจจัย คือ สังคมสารสนเทศ สังคมฐานความรู้ ทรัพยากรการเรียนรู้ ระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการปฏิสัมพันธ์และการเรียนรู้ โดยสถาบันอุดมศึกษาอนาคตเป็นทั้งการเตรียมคนเข้าสู่ชีวิตและการปรับแต่งคนเข้าสู่งาน

นอกจากความรู้เทคนิค วิชาการ วิชาชีพ รัฐบาลสนับสนุนให้เกิดการศึกษา “ศิลปศาสตร์ Liberal Arts Education” (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551: 13) ในฐานะโครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ ทั้งในลักษณะหลักสูตรเพิ่มเติม จนมีการปรับสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นมหาวิทยาลัยด้านศิลปศาสตร์เต็มรูปแบบ รวมถึงมีการออกแบบหลักสูตรศิลปศาสตร์ในยุคหลังอุตสาหกรรมที่สามารถรองรับความต้องการของคนรุ่นใหม่และตลาดแรงงาน เช่น ดนตรี ศิลปะ

เทคโนโลยีสารสนเทศ การบริหารจัดการ พลังงานและสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและนักคิดของโลก ตลอดจนคำนึงถึงการสนับสนุนการศึกษาพิเศษในรูปแบบต่างๆที่มีการส่งเสริมให้อุดมศึกษาพัฒนา และใช้ศักยภาพทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อรองรับนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2552 : 2-14) กล่าวถึง ปัจจัยภายในในระบบของ อุดมศึกษาที่กำหนดภาพฉายปัจจุบันและอนาคต (Scenario) มีดังนี้

1) ความเปลี่ยนแปลงทางด้านประชากร (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552: 2) แนวโน้มอนาคตสำหรับประชากรไทยมีจำนวนเพิ่มขึ้นลดลง จำนวนเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มที่จะลดจำนวนลงและมีจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้น จึงทำให้เห็นว่าอุดมศึกษาโดยเฉพาะสำหรับประชากร อายุ 18-22 ปี มีแนวโน้มที่จะขยายตัวลง การศึกษาระดับอุดมศึกษาจึงต้องมีการเพิ่มบทบาทด้านการเพิ่มผลิตภาพเศรษฐกิจของกลุ่มวัยทำงาน เน้นการศึกษาที่ต่อเนื่องเพื่อรองรับการเปลี่ยนงานและอาชีพที่เกิดขึ้นใหม่ ดังนั้นอุดมศึกษาจึงต้องส่งเสริมผู้สูงอายุให้มีผลิตภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ (Social and economic productivity)

2) พลังงานและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552: 2) พลังงานและสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาที่สำคัญของทุกประเทศ ซึ่งภายในประเทศมีการพึ่งพิงพลังงานนำเข้า ปริมาณสูงส่งผลกระทบต่อสภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากราคาพลังงานโดยเฉพาะน้ำมันที่มีราคาเพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่องและไม่มีแนวโน้มถูกลง นอกจากนั้นการใช้พลังงานฟอสซิลก็ได้สร้างปัญหาเรือนกระจกที่ส่งผลกระทบต่อความอยู่รอดของมนุษยชาติ ดังนั้นการศึกษาระดับอุดมศึกษาตลอดจน การศึกษาทุกระดับจึงต้องสร้างความตระหนักถึงการอนุรักษ์พลังงานสิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติให้รู้จักผลิต บัณฑิตที่มีความรู้ด้านการอนุรักษ์และจัดการพลังงาน โดยเฉพาะ พลังงานชีวภาพและพลังงานทางเลือก ซึ่งทำงานกับภาคการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการใช้ พลังงานจนถึงการสร้างคนและองค์ความรู้ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งดิน น้ำ ป่าไม้และ ระบบนิเวศ

3) การมีงานทำและตลาดแรงงานในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552: 3) การมีงานทำและตลาดแรงงานในอนาคต มี 4 ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงาน ได้แก่

3.1) การเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไทยให้มีความชัดเจนและต่อเนื่อง คือ ภาคบริการและ ภาคอุตสาหกรรมซึ่งในแต่ละปีจะมีอัตราการเจริญเติบโตที่สูงขึ้น ส่งผลให้เกิดความสำคัญทั้งการจ้าง งานและผลผลิตในรายได้ประชาชาติ ทำให้ผู้ที่จบการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องทำงานกับภาค การผลิตจริง จำแนกบทบาทความสำคัญของกลไกที่ผลักดันระบบเศรษฐกิจทั้งผู้ประกอบการขนาด เล็ก ธุรกิจครอบครัว บริษัทข้ามชาติ ส่งผลให้บัณฑิตที่จบการศึกษาระดับอุดมศึกษาต้องทำงานกับ

อุตสาหกรรมรายสาขาและกลุ่มอุตสาหกรรมเชิงพื้นที่ เช่น นิคมอุตสาหกรรมที่มีการผลิตบัณฑิตและฝึกอบรม เพิ่มผลิตภาพในลักษณะการทำงานที่ตรงกับความต้องการของตลาดงาน โดยสถาบันอุดมศึกษาร่วมมือกับหน่วยงานวางแผนภาคการผลิต เพื่อผลักดันอุตสาหกรรมความรู้

รายได้ประชาชาติทางด้านภาคการเกษตรกรรมมีแนวโน้มอัตราส่วนลดลง แต่ประชากรส่วนใหญ่ยังมีการประกอบอาชีพทางภาคการเกษตรในสัดส่วนที่สูง โดยมีแรงงานส่วนใหญ่ประกอบอาชีพที่ออกจากภาคการเกษตรกรรมปีละจำนวนมาก เพื่อประกอบอาชีพอื่น ซึ่งเป็นกระแสนโยบายที่หยุดยั้งและหวนกลับ ดังนั้นการศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคอนาคตจึงต้องยึดให้ภาคการเกษตรกรรมรองรับคนที่อยู่ในภาคการเกษตรให้อยู่ได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นการศึกษาระดับอุดมศึกษาจึงต้องเตรียมความรู้และสร้างทักษะเข้าสู่ภาคการเกษตร ให้มีการสร้างมูลค่าทางการเกษตรที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นและให้ตระหนักถึงความสำคัญของภาคการเกษตรต่อความมั่นคงทางอาหาร (Food Security) ในระดับครอบครัว ชุมชน พื้นที่และประเทศ โดยให้เป็นผู้ที่มีความสำคัญทางด้านอุตสาหกรรมอาหาร ตลอดจนการแปรรูปวัตถุดิบทางการเกษตร

3.2) โลกาภิวัตน์ อุดมศึกษาจะถูกเชื่อมโยงเข้ามาเกี่ยวข้องทั้งการมีโอกาสที่จะเติบโตจากยุคโลกาภิวัตน์และการเปิดเสรีประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ที่พลเมืองส่วนใหญ่เป็นมุสลิมและพุทธภาษามลายู ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาไทยแต่ละแห่งจึงสามารถวางตำแหน่งผู้เล่นหลักในอาเซียนได้ โดยการดูต้นแบบ จากประชาคมยุโรป เช่น การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เกิดมาตรฐานการศึกษาที่ยอมรับร่วมกันได้ (Mutual recognition) ตลอดจนอุดมศึกษาไทยต้องเตรียมความพร้อมสำหรับศตวรรษแห่งเอเชียที่ประเทศจีน และประเทศอินเดียเป็นมหาอำนาจที่สำคัญ

3.3) ความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่มีผลิตภาพ(Productivity) และนวัตกรรม(Innovation) สำหรับกระบวนการผลิตสินค้าและบริการที่มีความทันสมัย สนับสนุนให้หน่วยงานที่สำคัญของภาครัฐร่วมกับภาคเอกชนกำหนดแผนยุทธศาสตร์ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศที่อุดมศึกษาเข้ามามีบทบาทสำคัญ

3.4) โลกยุคสารสนเทศ เป็นสังคมที่ไร้พรมแดน เกิดจากการจ้างงานและความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้ที่เผยแพร่ออกสู่สาธารณชนได้โดยง่าย เทคโนโลยีมีการแพร่กระจายอย่างกว้างขวาง โดยไม่มีข้อจำกัดทางด้านเวลาและสถานที่ที่มีนวัตกรรมและตลาดแรงงานใหม่ๆที่มีมูลค่าสูงบนฐานของนวัตกรรม ทรัพยากรมนุษย์ โครงสร้างพื้นฐานและระบบสารสนเทศ

4) การกระจายอำนาจการปกครอง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552: 5) การกระจายอำนาจการปกครองมีความสำคัญต่อความเป็นไปและความเป็นอยู่ของประเทศในอนาคตอย่างสูง ดังนั้นพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 ได้มีการกำหนดให้มีการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น โดยมีการกระจายอำนาจการปกครอง ซึ่งประกอบด้วย การถ่ายโอนภารกิจ การกระจายอำนาจทางการเงิน การถ่ายโอนบุคลากร การพัฒนาระบบตรวจสอบและ

การมีส่วนร่วมของประชาชน การปรับปรุงการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบการกำกับดูแลการถ่ายโอนภารกิจและการสร้างระบบประกันคุณภาพบริการสาธารณะ นอกจากนี้การปกครองท้องถิ่นได้รับงบประมาณที่ได้รับจากการจัดสรรส่วนกลางและรายได้จากการจัดเก็บภาษีส่วนกลาง รายได้จากการจัดเก็บภาษีค่าบำรุงและค่าธรรมเนียม ซึ่งการที่สถาบันอุดมศึกษามีความร่วมมือกับท้องถิ่นจะทำให้ส่งเสริมภารกิจหลักของอุดมศึกษา คือ บริการสังคมให้มีความโดดเด่น รองรับเหตุผลของการจัดตั้งและการส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาบางแห่งที่มีอยู่ในภูมิภาคแต่ละท้องถิ่น นอกจากนี้งบประมาณที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นแหล่งรายได้ที่จะเพิ่มความสำเร็จให้กับสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่แต่ละแห่ง ดังนั้นอุดมศึกษาจึงควรมีการรวมตัวทำงานให้เป็นเครือข่ายพื้นที่เชิงภูมิสังคมและเขตการปกครอง เพื่อการบูรณาการความต้องการความรู้หลายระดับสาขาวิชาให้มีการพัฒนามากยิ่งขึ้น

5) การจัดการความขัดแย้งและความรุนแรง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552: 5) สังคมโลกปัจจุบันมีการต่อสู้แย่งชิงอำนาจ โดยเป็นการต่อสู้ระหว่างประชาชนที่ไม่มีรูปแบบสงครามและภาพศัตรูอย่างชัดเจน ความขัดแย้งและความรุนแรงในโลกปัจจุบันมีผลกระทบต่อประเทศความรุนแรงเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เริ่มเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2547 ที่มีเหตุการณ์รุนแรงต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลาหลายปี ดังนั้นจึงทำให้เกิดความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น โดยที่รัฐบาลกำลังแก้ไขปัญหา การสร้างความเข้าใจและการเข้าถึง พื้นที่ ตลอดจนเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและส่งเสริมอาชีพในปัจจุบันควบคู่กับการสร้างความเข้าใจและขยายโอกาสทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้นในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

6) เยาวชนไทย นักศึกษาไทยและบัณฑิตในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552: 6) ประเทศต่างๆในโลกปัจจุบันได้เห็นความสำคัญต่อเด็กและเยาวชนของประเทศตนเอง ซึ่งผู้ที่ได้รับผลโดยตรงของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ เยาวชน นักศึกษาและบัณฑิตในอนาคต ซึ่งเยาวชนและนักศึกษาในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านมิติการใช้ชีวิต การเรียนรู้ ครอบครัว ตลอดจนภาวะความเสี่ยงต่างๆที่ได้สะท้อนถึงแนวโน้มของสังคมภายหลังยุคอุตสาหกรรมและความทันสมัยทั้งปวง(Post-Industrial/Post-Modern) ซึ่งมีสัญญาณชี้แจงการเปลี่ยนแปลงชีวิตงานของบัณฑิตในอนาคตที่มีความแตกต่างจากปัจจุบันที่มีความเสี่ยงต่อการได้รับรายได้ที่ไม่แน่นอน เช่น การทำงานโดยมีความหลากหลายอาชีพตลอดช่วงอายุการทำงานที่ไร้สังกัด (Freelance) นอกจากนี้ได้เกิดภาวะความไม่สอดคล้องกันระหว่างการศึกษาและทักษะอาชีพที่พึงประสงค์ในอนาคต ความสามารถที่สำคัญเกี่ยวกับทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นหมู่คณะ การแก้ไขปัญหา ความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อผู้อื่น การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การบริหารจัดการตนเอง รวมถึงคุณธรรมและจริยธรรมในตนเอง

ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจึงควรเพิ่มพื้นที่การเรียนรู้ของเยาวชนและนักศึกษาในแบบทักษะของชีวิตทักษะสังคม (Socialization) สมรรถนะพื้นฐานร่วม(Base line competencies) รวมถึงความรู้และความสามารถเชิงบูรณาการที่หาไม่ได้จากการเรียนการสอนในห้องเรียน เพราะฉะนั้นจึงควรสร้างความพร้อมในการเปิดโลกทัศน์สำหรับบัณฑิตในสภาวะโลกาภิวัตน์ด้านภาษาและวัฒนธรรม เพิ่มความหลากหลายของนักศึกษาต่างวัย ต่างภูมิหลังวัฒนธรรมและสังคม รวมถึงผู้สอนที่มีการแลกเปลี่ยนความรู้และหลักสูตรที่เป็นกลไกสำคัญ นอกจากนี้อุดมศึกษาพึงจัดให้มีการศึกษาในระบบศิลปศาสตร์(Liberal Arts Education) ในยุคภายหลังยุคอุตสาหกรรมและความทันสมัย โดยมีการเรียนรู้บนฐานการทำงานในภาคการผลิตและภาคสังคม

7) เศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552: 7) หลักการเศรษฐกิจพอเพียงที่ประชาชนชาวไทยได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เป็นปรัชญาของการดำรงชีวิตด้วยทางสายกลาง ซึ่งมีผลตั้งแต่ระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับประเทศ โดยมีเป้าประสงค์ในการเชื่อมโยงวิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและการเมือง ให้เกิดความสมดุล มั่นคง เป็นธรรม ยั่งยืน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีหลักการขอความพอประมาณ มีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกัน ซึ่งมีเงื่อนไขที่สำคัญ คือ ความรอบรู้ คุณธรรมและความเพียร

ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจึงควรเป็นผู้นำให้ปฏิบัติ วิเคราะห์และสร้างองค์ความรู้ขึ้นมาใหม่ รวมทั้งประยุกต์ใช้ในกระบวนการเรียนรู้และปฏิบัติของผู้เรียนในระดับต่างๆ ตลอดจนปฏิสัมพันธ์กับชุมชนและสังคม

สรุปกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565) มีเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพสามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต พัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ในยุคโลกาภิวัตน์ สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นไทย โดยใช้กลไกของระบบธรรมาภิบาล การเงิน การกำกับมาตรฐานและเครือข่ายอุดมศึกษาบนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการ ความหลากหลายและเอกภาพเชิงระบบ เมื่อสิ้นสุดแผนในปี พ.ศ.2565

5. แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2551-2554)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2551:30-39) กล่าวถึงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2551-2554) ที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย หลักการพัฒนาอุดมศึกษาและยุทธศาสตร์การพัฒนาอุดมศึกษาไทย ซึ่งมีเนื้อหาสาระสำคัญดังนี้

1) วิสัยทัศน์แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2551-2554) กำหนดไว้ 2 ข้อดังนี้

1.1) สถาบันอุดมศึกษาผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มุ่งตอบสนองผู้เรียนในวัยเรียน วัยทำงาน และวัยสูงอายุ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบต่างๆรวมถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตและ

สามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต สนับสนุนบัณฑิตให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบนำไปสู่การพัฒนาประเทศในกระแสโลกาภิวัตน์ได้

1.2) สถาบันอุดมศึกษาไทยมีศักยภาพในการสร้างความรู้และนวัตกรรมให้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางทางการศึกษา (Education Hub) และการวิจัยพัฒนาในภูมิภาคบนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนการแข่งขันในระดับสากล รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนโดยใช้ระบบกลไกธรรมาภิบาล เครือข่ายอุดมศึกษาบนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการ ความหลากหลายและเอกภาพเชิงระบบ

2) เป้าหมายหลักของการพัฒนาอุดมศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 10 (พ.ศ.2551-2554) กำหนดไว้ 2 ข้อ ดังนี้

2.1) เป้าหมายการพัฒนาอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565) โดยมีสาระสำคัญ คือ

2.1.1) มุ่งยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพและมีสมรรถนะสากล สามารถเรียนรู้การใช้ชีวิตในสังคมและปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต

2.1.2) มุ่งพัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาไทยในการสร้างความรู้และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศบนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการแข่งขันในระดับสากล

2.1.3) เพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนและท้องถิ่นบนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งแก้ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีส่วนช่วยเหลือบรรเทาความเดือนร้อนจากวิกฤติด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะเรื่องการว่างงานและมุ่งปฏิรูปอุดมศึกษาทุกด้านเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ อุดมศึกษาไทย

2.2) เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 10 (พ.ศ.2551-2554) มีสาระสำคัญ คือ

2.2.1 จำนวนผู้เข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาของประเทศ ควรไม่น้อยกว่าร้อยละ 37 ของประชากรวัย 18-24 ปี โดยมีการเพิ่มสัดส่วนผู้เข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี: ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จากเดิม 28: 72 เป็น 33: 67 และเพื่อเพิ่มสัดส่วนคณาจารย์ระดับปริญญาเอกให้เป็นร้อยละ 30 โดยให้ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีงานทำไม่น้อยกว่าร้อยละ 75

2.2.2 ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา ควรเป็นผู้ที่มีทักษะทางด้านวิชาการ ทักษะวิชาชีพ มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย มีจิตสำนึกของการเป็น

ผู้ประกอบการ สามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต ตลอดจนมีความสามารถทางด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสามารถใช้เทคโนโลยีพื้นฐานได้เป็นอย่างดี รวมทั้งมีทักษะในการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

2.2.3 มีจำนวนสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการจัดอันดับในเวทีโลกอย่างน้อย 5 แห่ง

2.2.4 มีการชะลอการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาชั้นใหม่ โดยในการจัดการอุดมศึกษาเอกชนให้คำนึงถึงความเชี่ยวชาญ ความต้องการในการพัฒนาประเทศ พื้นที่ให้บริการและแนวโน้มของจำนวนประชากร ตลอดจนเน้นการมีส่วนร่วมของภาคอุตสาหกรรมการผลิตและภาคอุตสาหกรรมบริการในการเพิ่มขีดความสามารถการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และพัฒนาแรงงานที่มีความรู้ใหม่ เพื่อแก้ปัญหาของท้องถิ่น รวมถึง เพื่อเพิ่มศักยภาพของไทยในการแข่งขันกับนานาประเทศ

2.2.5 เพิ่มศักยภาพการผลิตผลงานวิจัยและนวัตกรรมทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

2.2.6 เพิ่มจำนวนผู้เรียนระดับอุดมศึกษา นอกเหนือจากช่วงอายุ 18-24 ปี โดยใช้ระบบสะสมหน่วยกิตในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อรองรับการศึกษาตลอดชีวิต

2.2.7 มีพระราชบัญญัติอุดมศึกษาที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในเรื่องของการบริหารจัดการ การเงิน คุณภาพมาตรฐานและสถิติอุดมศึกษา

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุดมศึกษาไทย ได้แบ่งออกเป็น 5 ด้าน โดยมีการกำหนดเป้าหมายในแต่ละด้านดังนี้

3.1) การพัฒนาอุดมศึกษาไทยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

3.1.1 มีการกำหนดเป้าหมายที่จะชะลอการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาชั้นใหม่ โดยการจัดการอุดมศึกษาเอกชนให้คำนึงถึงความเชี่ยวชาญและความต้องการในการพัฒนาประเทศ รวมถึงพื้นที่ให้บริการและแนวโน้มของจำนวนประชากรในพื้นที่บริการ

3.1.2 มีการยุบเลิกสาขาวิชาที่ซ้ำซ้อนหรือที่มีมากเกินไป

3.1.3 ปฏิรูปอุดมศึกษาทั้งระบบ

3.1.4 พัฒนาบัณฑิตทางด้านวิชาการและการดำเนินชีวิต

3.1.5 จัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเป็น 4 กลุ่ม

3.2) การเชื่อมต่อการศึกษาระดับพื้นฐานและอาชีวศึกษา โดยมีการกำหนดเป้าหมายให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพและตามความสามารถ ปรับปรุงระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาให้ได้ผู้เรียนตรงตามศักยภาพ รวมทั้งปรับปรุงกระบวนการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพ ตลอดจนมีระบบการสะสมหน่วยกิตเพื่อรองรับการศึกษาตลอดชีวิต

3.3) บทบาทของอุดมศึกษาไทยในการพัฒนาขีดความสามารถของประเทศ โดยมี การกำหนดเป้าหมายให้มีศูนย์ความเป็นเลิศที่เป็นแหล่งสร้างผลงานทางวิชาการ ให้ใช้ปัญหาจากภาค การผลิตมาจัดทำเป็นหลักสูตรการศึกษา มีระบบการประเมินความพร้อมในการวิจัยเพื่อสร้าง ความ เป็นเลิศ มีการพัฒนาระบบการวิจัยที่ชัดเจน มีหลักสูตรที่พัฒนาร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษา และภาคธุรกิจเอกชนโดยเป็นการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้ในสถานศึกษากับการให้ นักศึกษาไปปฏิบัติงานจริงเต็มเวลา อาจารย์และบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาได้รับการพัฒนาทักษะ วิชาการและสมรรถนะวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

3.4) การเงินอุดมศึกษา มีเป้าหมายให้เพิ่มสัดส่วนของเงินนอกงบประมาณ: งบประมาณอุดมศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสัดส่วนของงบประมาณด้านการวิจัย : งบประมาณอุดมศึกษา รวมถึงสัดส่วนงบประมาณที่เน้นการจัดสรรด้านอุปสงค์ (demand side financing)

3.5) โครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ มีเป้าหมายให้มีการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) เพิ่มขึ้น มีศูนย์สถิติอุดมศึกษาที่สามารถเก็บรวบรวมและประมวลผล วิเคราะห์และนำข้อมูล รายงานให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

6. แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2556:45-84) กล่าวถึง แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) ที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย หลักการพัฒนาอุดมศึกษาและยุทธศาสตร์การพัฒนาอุดมศึกษาไทย ซึ่งมีเนื้อหาสาระสำคัญดังนี้

1) วิสัยทัศน์แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) คือ อุดมศึกษาเป็นแหล่งองค์ความรู้และพัฒนากำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพเพื่อการพัฒนาชาติอย่าง ยั่งยืน สร้างสังคมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีบทบาทสูงในประชาคมอาเซียน และมุ่งสู่ระดับโลก

2) เป้าหมายหลักของการพัฒนาอุดมศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) กำหนดไว้ 2 ข้อ ดังนี้

2.1) เป้าหมายการพัฒนาอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565) โดยมีสาระสำคัญ คือ

2.1.1) มุ่งยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มี คุณภาพและมีสมรรถนะสากล สามารถเรียนรู้การใช้ชีวิตในสังคมและปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้น ตลอดชีวิต

2.1.2) มุ่งพัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาไทยในการสร้างความรู้และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศบนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการแข่งขันในระดับสากล

2.1.3) เพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนและท้องถิ่นบนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งแก้ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีส่วนช่วยเหลือบรรเทาความเดือนร้อนจากวิกฤติด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะเรื่องการว่างงานและมุ่งปฏิรูปอุดมศึกษาทุกด้าน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ อุดมศึกษาไทย

2.2) เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) มีสาระสำคัญ คือ

2.2.1 ร้อยละของสถาบันอุดมศึกษาไทยที่ได้รับการจัดลำดับในระดับสากลตามระบบมาตรฐานสากลที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด โดยแบ่งออกเป็นภาพรวมของประเทศเท่ากับร้อยละ 6 และกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นเลิศในการสร้างองค์ความรู้ เพื่อชั้นนำสังคมและเพิ่มขีดความสามารถของประเทศในการแข่งขันระดับโลก เท่ากับร้อยละ 100

2.2.2 ร้อยละของอาจารย์ที่ได้รับการรับรองศักยภาพความเป็นอาจารย์มืออาชีพตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด เมื่อเทียบกับจำนวนอาจารย์ทั้งหมดเท่ากับร้อยละ 25

2.2.3 คะแนนเฉลี่ยจากงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์/เผยแพร่ต่อจำนวนอาจารย์มากกว่าหรือเท่ากับ 3.51 (คำนวณจากข้อมูลของสมศ. แต่ปรับเป้าหมายให้สอดคล้องตามกลุ่มสถาบัน)

2.2.4 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ผ่านการสอบใบประกอบวิชาชีพหรือใบรับรองคุณวุฒิเฉพาะสาขาแห่งชาติเท่ากับร้อยละ 100 (ครอบคลุมความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีสารสนเทศ)

2.2.5 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตภาพรวมเฉลี่ย 5 ด้านตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและด้านความรับผิดชอบต่อสังคม โดยมีระดับความพึงพอใจมากกว่าหรือเท่ากับ 4.51

2.2.6 ร้อยละของหลักสูตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานในระดับนานาชาติ โดยหน่วยงานสถาบันวิชาชีพ/องค์กร ซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ เท่ากับร้อยละ 20

2.2.7 ร้อยละของสถาบันอุดมศึกษาที่มีการวิเคราะห์ต้นทุนค่าใช้จ่ายต่อหน่วยคุณภาพ (Quality Unit Cost) เท่ากับร้อยละ 100

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุดมศึกษาไทย ได้แบ่งออกเป็น 4 ด้าน โดยมีการกำหนดเป้าหมายในแต่ละด้านดังนี้

3.1) เปลี่ยนระบบการนำองค์กรให้ขับเคลื่อนอุดมศึกษาแบบองค์รวม

3.1.1 ร้อยละของสถาบันอุดมศึกษาที่มีส่วนร่วมในการสร้างและทบทวนแผนยุทธศาสตร์ (Strategic Plan) และแผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategic Map) ของอุดมศึกษาไทย ร้อยละ 100

3.1.2 ร้อยละของกรรมการสภาสถาบันที่ผ่านหลักสูตร IOD (Institute of Directors) ร้อยละ 50

3.1.3 ร้อยละของสถาบันอุดมศึกษาไทยที่ได้รับการจัดลำดับในระดับสากลตามระบบมาตรฐานสากลที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด โดยแบ่งออกเป็นภาพรวมของประเทศเท่ากับร้อยละ 6 และกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นเลิศในการสร้างองค์ความรู้ เพื่อชี้นำสังคม และเพิ่มขีดความสามารถของประเทศในการแข่งขันระดับโลก เท่ากับร้อยละ 100

3.1.4 ระดับความพึงพอใจเฉลี่ยของผู้ใช้บริการข้อมูลสารสนเทศอุดมศึกษา โดยมีระดับความพึงพอใจมากกว่าหรือเท่ากับ 4.51

3.2) พัฒนาอาจารย์ให้เป็มืออาชีพ และพัฒนาผู้เชี่ยวชาญมืออาชีพให้เป็นอาจารย์

3.2.1 ระดับความพึงพอใจเฉลี่ยของนักศึกษาต่อการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ โดยมีระดับความพึงพอใจมากกว่าหรือเท่ากับ 4.51

3.2.2 ร้อยละของหลักสูตรที่มีสัดส่วนของอาจารย์ประจำและอาจารย์สมทบต่อนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า (FTES) เป็นไปตามมาตรฐานของแต่ละหลักสูตร เท่ากับร้อยละ 100

3.2.3 ร้อยละของอาจารย์ที่ได้รับการรับรองศักยภาพความเป็นอาจารย์มืออาชีพตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด เมื่อเทียบกับจำนวนอาจารย์ทั้งหมด เท่ากับร้อยละ 25

3.2.4 คะแนนเฉลี่ยจากงานวิจัย /งานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์ /เผยแพร่ต่อจำนวนอาจารย์ (คำนวณจากข้อมูลของสมศ. แต่ปรับเป้าหมายให้สอดคล้องตามกลุ่มสถาบัน)

3.3) ยกกระดับคุณภาพบัณฑิตอย่างก้าวกระโดด

3.3.1 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ผ่านการสอบใบประกอบวิชาชีพ หรือใบรับรองคุณวุฒิเฉพาะสาขาแห่งชาติ โดยครอบคลุมความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีสารสนเทศ เท่ากับร้อยละ 100

3.3.2 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตภาพรวมเฉลี่ย 5 ด้านตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและด้านความรับผิดชอบต่อสังคม โดยมีระดับความพึงพอใจมากกว่าหรือเท่ากับ 4.51

3.3.3 ร้อยละของหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง (Work Integrated Learning) เท่ากับร้อยละ 100

3.3.4 ร้อยละของหลักสูตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานในระดับนานาชาติ โดยหน่วยงานสถาบันวิชาชีพ/องค์กรซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ เท่ากับร้อยละ 20

3.4) ปฏิรูปการบริหารการเงินอุดมศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสถาบันอุดมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

3.4.1 ร้อยละของสถาบันอุดมศึกษาที่มีการวิเคราะห์ต้นทุนค่าใช้จ่ายต่อหน่วยคุณภาพ (Quality Unit Cost) เท่ากับร้อยละ 100

3.4.2 ร้อยละของสถาบันอุดมศึกษาที่มีการจัดสรรงบประมาณภายในที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของอุดมศึกษา เท่ากับร้อยละ 100

3.4.3 ร้อยละของสถาบันอุดมศึกษาที่บรรลุ ระดับความสำเร็จของการใช้งบประมาณตามพันธกิจและเป้าหมายของสถาบันอุดมศึกษา เท่ากับร้อยละ 100

7. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)

(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2555:1) ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) เป็นแผนที่ดำเนินการต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8-10 โดยยึดหลักที่สำคัญในการพัฒนา คือ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาและให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม รวมถึงการพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลในทุกมิติอย่างบูรณาการเป็นองค์รวม โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ คือ *สังคมอยู่กันอย่างมีความสุขด้วยความเสมอภาค เป็นธรรมและมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง* และกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา คือ สังคมไทยมีความสุข มีธรรมาภิบาล ประชากรไทยทุกคนมีหลักประกันทางสังคมที่มีคุณภาพ โครงสร้างเศรษฐกิจมีความสมดุล เข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ ประเทศมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์และคุณภาพสิ่งแวดล้อมดีขึ้น ตลอดจนเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมายดังกล่าว จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อใช้ในการขับเคลื่อน 6 ยุทธศาสตร์โดยสรุปดังนี้

7.1 ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมในสังคม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2555:10-11) ให้ความสำคัญกับ

1) สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้ทุกคนในสังคมไทยควบคู่กับการเสริมสร้างขีดความสามารถในการจัดการความเสี่ยงและสร้างโอกาสในชีวิตให้แก่ตนเอง โดยสร้างความเป็นธรรมในการจัดสรรทรัพยากรและการถือครองทรัพย์สิน พัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการเข้าถึงข้อมูลในการพัฒนาอาชีพ

2) การจัดบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้นพื้นฐานและสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ โดยพัฒนาระบบการบริการสาธารณะให้มีคุณภาพมีช่องทางเข้าถึงอย่างเท่าเทียมกันพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมให้มีคุณภาพ พัฒนาระบบการออมที่หลากหลายเสริมสร้างความเสมอภาคระหว่างหญิงและชาย

3) เสริมสร้างพลังให้ทุกภาคส่วนสามารถเพิ่มทางเลือกการใช้ชีวิตในสังคมและมีส่วนร่วมในเชิงเศรษฐกิจ สังคม การเมืองได้อย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรี โดยเพิ่มความสามารถของชุมชนในการจัดการปัญหาของชุมชนด้วยตนเอง พัฒนาระบบมาตรฐานคุ้มครองผู้บริโภค

4) การสร้างความสัมพันธ์ของคนในสังคมให้มีคุณค่าร่วมและตระหนักถึงผลประโยชน์ของสังคมและเสริมสร้างการบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส มีระบบตรวจสอบและการรับผิดชอบที่รัดกุม

7.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2555:11) ให้มีความสำคัญกับ

1) การปรับโครงสร้างการกระจายตัวประชากรอย่างเหมาะสมกับทรัพยากรธรรมชาติของพื้นที่

2) พัฒนาคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง เรียนรู้การป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ สร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม

3) ลดปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพ พัฒนาทักษะความรู้ในการดูแลสุขภาพ ส่งเสริมการแพทย์ทางเลือก

4) ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต พร้อมสนับสนุนปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสามารถเลือกศึกษาได้สอดคล้องกับความต้องการ

5) สร้างความเข้มแข็งของสถาบันสังคม สร้างค่านิยมภูมิใจในวัฒนธรรมไทยยอมรับความแตกต่างของความหลากหลายทางวัฒนธรรม

7.3 ยุทธศาสตร์ความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2555:12) ให้มีความสำคัญกับ

1) พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน โดยสนับสนุนการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม ให้มีความสำคัญกับระบบเกษตรกรรมแบบยั่งยืน

2) การเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการผลิตภาคเกษตร โดยให้สถาบันการศึกษาร่วมวิจัยกับภาคเอกชนวิจัย สร้างองค์ความรู้ นำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีมาช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้า ให้สินค้า ผลผลิตการเกษตร

3) การสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต

4) การสร้างความมั่นคงในอาชีพและรายได้แก่เกษตรกร โดยยกระดับอาชีพเกษตรกร พัฒนาวิสาหกิจชุมชน

5) การสร้างความมั่นคงด้านอาหารและพัฒนาพลังงานชีวภาพในระดับครัวเรือนและชุมชน โดยส่งเสริมการเกษตรแบบยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การนำของเหลือภาคการเกษตร มาผลิตเป็นพลังงานทดแทน

6) การสร้างความมั่นคงทางด้านพลังงานชีวภาพ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศและความเข้มแข็งทางภาคเกษตร

7) การปรับระบบบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและพลังงาน

7.4 ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2555:13) ให้ความสำคัญกับ

1) การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่มีคุณภาพและยั่งยืน โดยสร้างความเข้มแข็งให้ผู้ประกอบการในทุกกระดับ

2) พัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีวิจัยและนวัตกรรมมาใช้ในการต่อยอด เพิ่มมูลค่าให้กับภาคการผลิต ในลักษณะความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน

3) พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพเท่าเทียมและเป็นธรรม โดยพัฒนาตลาดเงิน ตลาดทุน และจัดระบบการจัดการทรัพย์สินทางปัญญา

4) การบริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนรวมอย่างมีเสถียรภาพ โดยดำเนินการนโยบายการเงินที่ทันต่อสถานการณ์ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดสรรและการบริหารงบประมาณส่งเสริมเอกชนมีส่วนร่วมในการลงทุนโครงการพื้นฐานและการให้บริการขั้นพื้นฐาน

7.5 ยุทธศาสตร์การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และสังคม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2555:14) ให้ความสำคัญกับ

1) การพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ ภายใต้กรอบความร่วมมือในอนุภาคต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพมีมาตรฐาน เชื่อมโยงกับการพัฒนาเศรษฐกิจ ระบบการผลิตในพื้นที่ต่างๆทั่วประเทศ

2) การพัฒนาฐานการลงทุน โดยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับอนุภูมิภาค รวมทั้งการบูรณาการแผนพัฒนาที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อบรรลุผลประโยชน์ร่วมกัน

3) การสร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันการศึกษา ทั้งของรัฐและเอกชนให้มีมาตรฐานได้รับการยอมรับในระดับสากล ยกย่องฝีมือแรงงาน

4) การเข้าร่วมเป็นภาคีความร่วมมือระหว่างประเทศและภูมิภาค ภายใต้บทบาทที่สร้างสรรค์ เป็นทางเลือกในการดำเนินนโยบายระหว่างประเทศในเวทีโลก

5) การสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจในภูมิภาคด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเคลื่อนย้ายแรงงาน และการส่งเสริมแรงงานไทยในต่างประเทศ

6) การมีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการสร้างสังคมนานาชาติที่มีคุณภาพชีวิต ป้องกันภัยจากการก่อการร้ายและอาชญากรรม ยาเสพติด ภัยพิบัติและการแพร่ระบาดของโรคร้าย

7) การเสริมสร้างความร่วมมือที่ีระหว่างประเทศในการสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีจริยธรรมและไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งเปิดรับความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศที่ไม่แสวงหากำไร

8) การเร่งรัดการใช้ประโยชน์จากข้อตกลงการค้าทางการค้าเสรีที่มีผลบังคับใช้แล้ว

9) การส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นฐานการลงทุนและการประกอบธุรกิจในเอเชีย รวมทั้งเป็นฐานความร่วมมือในการพัฒนาภูมิภาค

10) การปรับปรุงและเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคการพัฒนภายในประเทศตั้งแต่ระดับชุมชนท้องถิ่น

7.6 ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี, 2555:15) ให้มีความสำคัญกับ

1) การอนุรักษ์ ฟื้นฟูและสร้างความมั่นคงของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการปรับปรุงระบบการบริหารจัดการที่ดินทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เร่งรัดบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ ส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพมากขึ้น

2) การปรับกระบวนการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศ เพื่อเตรียมพร้อมไปสู่การเป็นเศรษฐกิจและสังคมคาร์บอนต่ำ รวมถึงเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก เน้นการวางผังเมืองที่ผสมวัฒนธรรมสังคมระบบนิเวศเข้าด้วยกัน

3) การยกระดับขีดความสามารถในการรองรับและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อให้สังคมมีภูมิคุ้มกัน

4) การเตรียมความพร้อมรองรับภัยพิบัติทางธรรมชาติ

5) การสร้างภูมิคุ้มกันด้านการค้าจากเงื่อนไขด้านสิ่งแวดล้อมและวิกฤตจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

6) เพิ่มบทบาทประเทศไทยในเวทีประชาคมโลกที่เกี่ยวข้องกับกรอบความตกลงและพันธกรณีด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

7) การควบคุมและการลดมลพิษ

8) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและเป็นธรรมอย่างบูรณาการ โดยการปรับปรุงกฎหมายการเก็บภาษีสิ่งแวดล้อม สร้างรายได้จากความหลากหลายทางชีวภาพ

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอุดมศึกษา

จากวิสัยทัศน์เป้าหมายและยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) เมื่อวิเคราะห์แล้วมีส่วนเกี่ยวข้องกับอุดมศึกษาที่จะต้องนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนารวมทั้งอุดมศึกษาจะมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนให้บรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมาย คือ

1) สถาบันอุดมศึกษาต้องเร่งพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน โดยยกระดับคุณภาพการศึกษา ให้ความเข้มแข็งมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน เนื่องจากจะมีการแข่งขันด้านการศึกษาที่จะเพิ่มสูงขึ้น และนักศึกษามีทางเลือกมากขึ้น

2) สร้างความพร้อมในการในการเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียน โดยยกระดับการศึกษา และทักษะด้านภาษา เพื่อเตรียมความพร้อมของบัณฑิต

3) การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษ มีการยกระดับมาตรฐานทักษะฝีมือแรงงาน ให้สามารถทำงานในประชาคมอาเซียน ในสังคมโลก

4) พัฒนาคุณภาพพหุมนุษย์ โดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างโอกาสการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องให้คนทุกกลุ่มทุกวัย ทั้งคนพิการ ผู้สูงอายุ ให้มีความรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายและเอื้อต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

5) พัฒนาอาจารย์ให้มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรมเป็นต้นแบบของสังคมและเป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตให้มีคุณภาพ และสร้างผลงานวิจัยที่นำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ

6) สนับสนุนการวิจัย สร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม ด้านพลังงานทดแทน พลังงานชีวภาพ พันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ อาหารสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถพึ่งพาตนเองด้านอาหารและเป็นผู้นำด้านการเกษตรของโลกในอนาคตได้อย่างยั่งยืน

7) สร้างกำลังคนและพัฒนานักวิจัยที่มีความเป็นเลิศโดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมและองค์ความรู้ใหม่ ที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ นำไปสู่การพึ่งตนเองในระยะยาว

8) การพัฒนาระบบฐานข้อมูล องค์กรความรู้ การจัดการองค์ความรู้ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ทรัพยากร ทราบข้อเท็จจริงและสามารถวางระบบแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

9) พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ มีระบบธรรมาภิบาล โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

8. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2553:1-4) ตามที่ได้มีการประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับเดิม (พ.ศ. 2545 - 2559) ซึ่งเป็นแผนระยะยาว 15 ปี และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นั้น เมื่อได้ใช้แผนดังกล่าวมาเป็นระยะเวลา 7 ปี พบว่า มีบางส่วนของแผนสามารถดำเนินการได้บรรลุเป้าหมายและมีหลายส่วนที่ยังไม่สามารถดำเนินการตามที่กำหนดได้ ประกอบกับสถานการณ์ บริบททั้งด้านการศึกษา การเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยีทั้งภายในประเทศและต่างประเทศได้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้นเพื่อให้แผนการศึกษาของชาติมีความเหมาะสมสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง จึงได้มีการปรับปรุงแผนการศึกษาของชาติเป็นแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) แต่ยังคงปรัชญาหลักเจตนารมณ์ และวัตถุประสงค์ของแผนฉบับเดิม คือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ยึด “คน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมี “ดุลยภาพ” เชื่อมโยงการพัฒนา การศึกษากับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ และได้ปรับปรุงในส่วนของนโยบาย เป้าหมายและกรอบการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง(พ.ศ. 2552-2559)ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับอุดมศึกษา ดังนี้

8.1 พัฒนาคนในรอบด้านและสมดุลเพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2553:23-36) มีเป้าหมายเพื่อให้คนไทยเป็นคนเก่ง คนดีใฝ่เรียนรู้ มีสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจ โดยกำหนดนโยบายให้คนไทยมีความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษ และคณาจารย์เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม โดยกำหนดนโยบายและเป้าหมายดังนี้

1) นโยบายด้านพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ในทุกระดับและทุกประเภทของการศึกษา โดยมีการปฏิรูปอุดมศึกษาซึ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ สนับสนุนการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามพันธกิจที่เป็นจุดเน้นตามความเชี่ยวชาญและสร้างเครือข่ายระหว่างกัน พัฒนาระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้เอื้อต่อการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ

2) นโยบายด้านการปลูกฝังและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีศีลธรรม มีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยม มีจิตสำนึก มีความภูมิใจในความเป็นไทย มีระเบียบวินัย มีจิตสาธารณะ รั้งเกียรจการทุจริต โดยกำหนดให้มีการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมความมีระเบียบวินัย จิตสาธารณะ การทำงานเป็นกลุ่ม โดยให้สถาบันการศึกษาเสริมสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทย

3) นโยบายเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนทุกคนตลอดชีวิตให้ได้มีโอกาสเข้าถึงบริการ การศึกษาและการเรียนรู้ โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ และผู้ยากจน

4) นโยบายด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศและ เสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันและร่วมมือกับนานาชาติ โดยพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิ แห่งชาติ (National Qualification Framework) สร้างระบบเครือข่ายความร่วมมือในการผลิต กำลังคนจากภาคส่วนต่างๆ ทั้งสมาคมวิชาชีพ สถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้กำลังคน สถาบันการศึกษา/ผู้ผลิตเพื่อรับรองสมรรถนะ ส่งเสริมเพื่อประดิษฐ์คิดค้นและศูนย์ความเป็นเลิศด้าน อาชีวศึกษาและอุดมศึกษา มีศูนย์กลางศึกษาวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีในสาขาที่สถาบัน มีความเชี่ยวชาญ

5) นโยบายด้านพัฒนามาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบประกัน คุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก โดยพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่ บูรณาการกับการบริหารและนำผลมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนเครือข่าย ความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาเพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

6) นโยบายด้านการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ มาตรฐาน มีคุณธรรมและมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยพัฒนาครู คณาจารย์ ให้สอดคล้องกับความต้องการ และส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาเพื่อผลิตครูที่มีความเป็นเลิศ เน้นการวิจัยและพัฒนา

8.2 สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2553: 37-42) ส่งเสริมการจัด การศึกษา การอบรมและเรียนรู้ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ รวมถึงการศึกษาตาม อัจฉริยะ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา พัฒนาระบบบริหารจัดการความรู้และสร้างกลไกการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ส่งเสริมและสร้าง แรงจูงใจในการประดิษฐ์คิดค้นการวิจัยและถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีระหว่างภาคธุรกิจ ส่งเสริมให้มี การวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาที่มี ศักยภาพในการพัฒนานวัตกรรม เพื่อการพึ่งตนเองทางเทคโนโลยี ส่งเสริมให้มีการนำผลการ ศึกษาวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ โดยให้มีการพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ เพื่อยกระดับ มหาวิทยาลัยที่มีศักยภาพด้านการวิจัยของประเทศสู่มหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติที่มีขีดความสามารถ ระดับโลก (World Class University) ผลิตกำลังคนระดับสูงในสาขาที่ประเทศต้องการสนับสนุน

การสร้างเครือข่ายการวิจัยระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญาอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและประเทศชาติ

8.3 พัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคม เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคนและสร้างสังคมคุณธรรมภูมิปัญญาและการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2553: 42-52) โดยกำหนดนโยบายและเป้าหมายดังนี้

1) นโยบายด้านการพัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพ เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรณรงค์ให้เยาวชนใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ เชิงสร้างสรรค์ กระจายโอกาสการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมวลชนอย่างมีคุณภาพ

2) นโยบายเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โดยการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษา จัดทำแผนที่ตั้งสถานศึกษาและกำหนดเป้าหมายผู้เรียนแต่ละสังกัดในพื้นที่ สร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมการบริหารเชิงคุณภาพ

3) นโยบายส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคมและทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารจัดการศึกษาและสนับสนุนส่งเสริมการศึกษา โดยเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของกรรมการสภาของสถาบันอุดมศึกษาในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล มีความรับผิดชอบ โปร่งใส เป็นธรรมและตรวจสอบได้ สนับสนุนภาคเอกชนให้เข้าร่วมจัดการศึกษามากขึ้นและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาเอกชนกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

4) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ และการลงทุนเพื่อการศึกษา ตลอดจนการบริหารจัดการและให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริมให้สถานศึกษาหารายได้จากทรัพย์สิน นวัตกรรม ความรู้ทางวิชาการ ผลงานวิจัยและทรัพย์สินทางปัญญา โดยร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กรต่างๆรวมทั้งสถานประกอบการ ให้ผู้เรียนระดับอุดมศึกษามีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาของตนตามหลักประโยชน์ที่ได้รับ

5) นโยบายส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา พัฒนาความเป็นสากลของการศึกษา เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียนและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ โดยส่งเสริมการพัฒนาประเทศให้เป็นศูนย์กลางการศึกษา การวิจัยและการพัฒนา รวมทั้งการฝึกอบรมนานาชาติในภูมิภาค (Regional Education Hub) ในสาขาที่มีศักยภาพในการแข่งขัน สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาไทยเป็นศูนย์เครือข่ายการศึกษาระหว่างประเทศ ทั้งในประชาคมอาเซียน ระดับภูมิภาคและระดับสากล ส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาจัดหลักสูตรนานาชาติหรือหลักสูตรสมทบ หลักสูตรร่วมกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ เพื่อความเป็นสากลของการศึกษาและรองรับตลาดแรงงานนานาชาติ

การเชื่อมโยงแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559) กับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา

1) ด้านการผลิตบัณฑิต นอกจากจะผลิตกำลังคนที่มีทักษะวิชาชีพในระดับสูงแล้วยังต้องเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยและมีลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

2) ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม มีการนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ร่วมมือกับภาคเอกชนในการวิจัย ยกกระดับมหาวิทยาลัยที่มีศักยภาพด้านการวิจัยของประเทศเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติที่มีขีดความสามารถระดับโลก (World Class University)

3) การบริหารจัดการอุดมศึกษา ได้มอบอำนาจให้สถาบันอุดมศึกษา สภามหาวิทยาลัย มีการปรับเปลี่ยนสถานะภาพเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับ

4) หลักสูตรการเรียนการสอน มีการพัฒนาหลักสูตรที่มีมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการ และส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรสมทบ หลักสูตรร่วมกับสถาบันต่างประเทศ

5) การเงินงบประมาณ มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ หารายได้จากทรัพย์สิน นวัตกรรม ความรู้ทางวิชาการ ผลงานวิจัยและทรัพย์สินทางปัญญาให้ผู้เรียนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายในการเรียนมากขึ้น

6) การสร้างเครือข่ายเป็นศูนย์เครือข่ายการศึกษาระหว่างประเทศ ทั้งในประชาคมอาเซียน ระดับภูมิภาคและระดับสากล

7) การบริการทางวิชาการ มีการถ่ายทอดความรู้ มีการสร้างนวัตกรรม และองค์ความรู้ สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในสังคมและชุมชน

8) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ส่งเสริมค่านิยม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น

9. การปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2553:1-3) กล่าวว่า นับจากที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 10 ปี ของความพยายามที่จะมีการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบอีกครั้งหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตามจากการประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมา มีหลายเรื่องประสบผลสำเร็จ เช่น การปรับโครงสร้างหน่วยงานให้มีเอกภาพ ได้แก่ การรวมทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรีเข้าเป็นกระทรวงเดียวกัน มีการจัดระเบียบบริหารราชการแบบเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางการศึกษาอย่างบูรณาการและประสานเชื่อมโยงกัน โดยยึดเขตพื้นที่เป็นศูนย์กลาง มีการจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) เป็นองค์กรมหาชน เพื่อประเมินคุณภาพภายนอกและรับรองมาตรฐาน

สถาบันการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท การนำมหาวิทยาลัยออกนอกระบบราชการ เพื่อความเป็นอิสระคล่องตัวในการบริหารจัดการ

อย่างไรก็ตามยังมีอีกหลายเรื่องที่เป็นปัญหาต้องเร่งพัฒนาปรับปรุงและต่อยอดโดยเฉพาะทางด้านคุณภาพของผู้เรียน ครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ รวมทั้งการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา เนื่องจากพบว่ามีสถานศึกษาจำนวนมากที่ไม่ได้มาตรฐาน ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ขาดคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ ทั้งการคิดวิเคราะห์ ใฝ่เรียนรู้และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนทางด้านคุณธรรมและจริยธรรมของผู้เรียน ทางด้านครู คณาจารย์ พบว่ามีปัญหาขาดแคลนครู คณาจารย์ที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม ไม่ได้คนเก่ง คนดี และใจรักมาเป็นครู คณาจารย์ ในด้านการบริหารจัดการพบว่า ยังไม่มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการทั้งสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามเป้าหมาย รวมทั้งยังขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง

จากการประชุมสภาการศึกษา เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2552 เห็นชอบให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง โดยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จ โดยได้แต่งตั้งอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง เพื่อดำเนินการจัดทำข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในภาพรวมและให้คำปรึกษาแนะนำ ในการจัดทำข้อเสนอยุทธศาสตร์และมาตรการในการปฏิรูปการศึกษามีการดำเนินการใน 9 ประเด็น ได้แก่ (1) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (2) การผลิตและพัฒนาครูคณาจารย์ (3) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วม (4) การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา (5) การผลิตและพัฒนากำลังคน (6) การเงินเพื่อการศึกษา (7) เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (8) กฎหมายการศึกษา (9) การเรียนรู้ตลอดชีวิตการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ผลการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2553:1-9 กล่าวว่า ผลจากการปฏิรูปการศึกษารอบแรกพบว่าปัจจัยทางด้านคุณภาพยังไม่สามารถทำได้เต็มที่ จากการติดตามและประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาตั้งแต่ 20 สิงหาคม 2542 -19 สิงหาคม 2552 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาพบว่า มีปัญหาที่ต้องเร่งปรับปรุงแก้ไขซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษา

1.1) สถานศึกษาชั้นพื้นฐานบางแห่งยังไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่ามีสถานศึกษาชั้นพื้นฐานร้อยละ 65 ที่ไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กในชนบทของภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.2) ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในวิชาหลัก ได้แก่ ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50

1.3) ผู้สำเร็จทางด้านอาชีวศึกษาและทางด้านอุดมศึกษา มีความสามารถและสมรรถนะที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต ผู้สำเร็จการศึกษาขาดทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็น โดยจากผลจากการประเมินภายนอกรอบสองของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่าจากสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จำนวน 22,425 แห่ง เป็นสถานศึกษาที่ได้มาตรฐานคิดเป็นร้อยละ 79.7 และเป็นสถานศึกษาที่ต้องได้รับการพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 20.3

2) ด้านการผลิตและพัฒนาครู อาจารย์ให้มีความรู้ ความสามารถและมีปริมาณเพียงพอ

2.1) จากนโยบายจำกัดอัตรากำลังคนของภาครัฐผนวกกับการใช้มาตรการจูงใจให้ครูออกก่อนเกษียณ พ.ศ. 2543-2549 ทำให้โรงเรียนสูญเสียอัตราครู จำนวน 53,948 อัตรา ซึ่งมีครูเกษียณจำนวน 74,784 อัตรา แต่ได้อัตรากลับเพียง 20,836 อัตรา (ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ.2552-2561, 2552: 6)

2.2) บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทางด้านครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์บางส่วนเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ไม่ได้ประกอบอาชีพครูและอาจารย์ ทำให้เกิดปัญหาเนื่องจากได้ผู้สอนที่มีคุณสมบัติไม่ตรงกับรายวิชาที่ต้องสอน ส่งผลให้มีการขาดแคลนครูในเชิงปริมาณและคุณภาพทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา ประกอบกับในอนาคตอีกประมาณ 5-10 ปี จะมีครูประจำการเกษียณอายุจำนวนมากกว่าร้อยละ 50 ดังนั้นจึงต้องรับบุคลากรวิชาชีพครูจำนวนมาก แต่ในความเป็นจริงพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ได้เลือกคณะครุศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์เป็นอันดับท้ายๆ จึงได้ผู้เรียนที่สอบเข้าสาขาอื่นไม่ได้ ส่งผลให้คนที่มาเรียนครูไม่ได้เป็นคนเก่งและมีใจรัก

2.3) ปัญหาทางด้านการพัฒนาครูพบว่าขาดระบบการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง และขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างจริงจัง ทำให้ครูไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ

3) ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษา ตลอดจนการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ทั้งการกระจายอำนาจทางการบริหารและการจัดการศึกษาจากส่วนกลางสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

ถึงแม้ว่าจะได้มีการออกกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจทางการบริหารและจัดการศึกษา พ.ศ.2550 (ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ.2552-2561, 2552:7) แต่หน่วยงานปฏิบัติยังไม่มีความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการบริหารงานและจัดการศึกษาเท่าที่ควร ส่วนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพบว่าการถ่ายโอนสถานศึกษาไปองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 381 แห่ง (ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ.2552-2561,2552:7) รวมถึงการจัดการศึกษาของเอกชนยังไม่มีขยายตัวเท่าที่ควร

4) การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา

การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ปัญหาการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ที่การดำเนินการ เนื่องจากความไม่พร้อมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา ปฐมวัย (อนุบาล) ผู้เข้าเรียนในภาคบังคับออกกลางคันมาก ไม่นิยมเรียนระดับอาชีวศึกษา การให้บริการทางการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส ยังไม่ทั่วถึง รวมถึงการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษไม่มีกลไกที่ชัดเจน ขาดองค์ความรู้ตลอดจนเครื่องมือในการจัดการ สถาบันอุดมศึกษา ยังไม่มีหลักสูตรที่ตอบสนองการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา โดยเฉพาะการเรียนรู้ออนไลน์ตลอดชีวิตมากนัก

5) การผลิตและการพัฒนากำลังคน

ปัญหาด้านการผลิตและการพัฒนากำลังคน เนื่องจากจากผู้สำเร็จระดับอาชีวศึกษามากกว่าร้อยละ 70 ศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ทำให้ขาดแคลนกำลังคนระดับกลางอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนระดับอุดมศึกษา มีการผลิตกำลังคนระดับปริญญาตรีทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์เกินความต้องการ ทำให้มีบัณฑิตที่จบการศึกษาใหม่ไม่มีงานทำ

6) การเงินเพื่อการศึกษา

ปัญหาการเงินเพื่อการศึกษาเกิดจากความด้อยประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทางการเงินและการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษาที่กลไกของรัฐไม่เอื้อให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การระดมทุนจากทุกภาคส่วนของสังคมมีค่อนข้างน้อย มีปัญหาในการจัดสรรงบประมาณตามความต้องการปัจจัยการผลิตไม่สัมพันธ์กับผลผลิตและการบริหารภายใต้กฎระเบียบทางราชการที่มีความตึงตัวสูง ทำให้สถาบันอุดมศึกษาขาดแรงจูงใจในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการทางการเงิน เพื่อการแข่งขัน

7) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

ปัญหาด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเกิดขึ้นเนื่องจากขาดการพัฒนาเนื้อหาผ่านสื่อที่มีคุณภาพ รวมทั้งการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้สอน ครูและนักเรียนนำความรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนและการเรียนรู้ด้วยตนเองน้อยเกินไป โดยเฉพาะหลักสูตร E-Learning

8) ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

ได้มีการประกาศใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจำนวนหลายฉบับ แต่มีบางฉบับที่ยังอยู่ในขั้นตอนของจัดทำและกระบวนการทางนิติบัญญัติจึงยังไม่สามารถบังคับใช้ได้ ส่งผลให้การบริหาร

จัดการในบางเรื่อง ยังขาดกฎหมายรองรับ หน่วยงานส่วนกลางใช้กฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรมากกว่าการปฏิรูปคุณภาพการเรียนการสอน

9) ด้านการศึกษาตลอดชีวิต

การศึกษาตลอดชีวิตเป็นการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ถึงแม้ว่าจะมีความก้าวหน้า จากเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้มีเครื่องมือที่มีความทันสมัยเพิ่มมากขึ้น แต่ยังไม่สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการจัดการและส่งเสริมให้มีการศึกษาตลอดชีวิต นอกจากนี้พบว่ายังไม่มี การปรับปรุงกฎระเบียบที่จะเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง จึงส่งผลให้การศึกษาตลอดชีวิตยังไม่เป็นวิถีชีวิตของคนในชาติ

สาระสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ที่เกี่ยวข้อง กับอุดมศึกษา

จากการสรุปภาพรวมของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) เมื่อนำมาวิเคราะห์แล้วมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับอุดมศึกษา ดังนี้

1) การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาให้สามารถใช้เป็นกลไกขับเคลื่อน นำสังคมไทยสู่สังคม เศรษฐกิจฐานความรู้และเป็นกลไกหลักในการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนผลักดันให้ประเทศเป็นสังคมนวัตกรรมที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับนานาชาติ

2) การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นขุมกำลังทางด้านวิชาการในการสร้างความเข้มแข็ง ให้แก่ชุมชนในระดับเศรษฐกิจฐานราก เพื่อมุ่งยกระดับความรู้ของชุมชน โดยการผลิตบัณฑิตที่มี คุณภาพและเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเอง พัฒนาคุณภาพชีวิต โดยใช้กระบวนการวิจัยมาใช้ในการ พัฒนาการผลิตระดับชุมชน พัฒนาเชิงธุรกิจและระบบการจัดการภาครัฐ ตลอดจนการ วางรากฐานเพื่อการพัฒนาในระยะยาวในการสร้างนวัตกรรมจากภูมิปัญญาไทย

3) การผลิตบัณฑิตให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและแนวโน้มการพัฒนา ประเทศ ยกกระดับความรู้ของประชากรไทย

4) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ดีในสถาบันอุดมศึกษาให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถดำเนินภารกิจได้ด้วย ความคล่องตัว มีระบบธรรมาภิบาล (Good Governance) มีเสรีภาพทางวิชาการ มีความรับผิดชอบ และสามารถตรวจสอบได้ ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถาบันโดยคำนึงถึงความสอดคล้องและความจำเป็นในการพัฒนา ประเทศ

5) การปฏิรูปการเงินอุดมศึกษา เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณเป็นกลไกในการกำกับ การดำเนินภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาให้ เป็นไปอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ตลอดจนมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับนโยบายและทิศทางของการพัฒนาประเทศ

6) การผลิตกำลังคนและกระจายโอกาสการศึกษา เพื่อขยายปริมาณการผลิตกำลังคน โดยเฉพาะสาขาที่ขาดแคลนและการกระจายโอกาสการเข้าถึงอุดมศึกษาแก่ประชาชน ตามความรู้ความสามารถอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม โดยเฉพาะกลุ่มประชากรผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนเปิดโอกาสทางการศึกษาในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมต่อเนื่องตลอดชีวิต

7) การปฏิรูปการเรียนการสอนและการวิจัย เพื่อให้อุดมศึกษาเป็นกลไกในการผลิตกำลังคน และสร้างองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาศักยภาพของประเทศในการแข่งขันกับนานาชาติประเทศ รวมถึงการเพิ่มศักยภาพการพึ่งพาตนเองและลดการพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างประเทศ เพื่อให้สามารถตอบสนอง และชี้้นำการพัฒนาสังคม ชุมชนและท้องถิ่น

8) การปฏิรูประบบการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรอุดมศึกษา เพื่อจูงใจบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้าสู่ระบบอุดมศึกษา ตลอดจนพัฒนาผู้บริหาร คณาจารย์และบุคลากรที่มีอยู่ในระบบ ให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ สามารถปฏิบัติหน้าที่และคงอยู่ในระบบได้อย่างมีคุณภาพ

9) การมีส่วนร่วมของเอกชนในการบริหารและการจัดการอุดมศึกษา เพื่อเป็นการสนับสนุนบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ชุมชน ท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างหลากหลาย

10. ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศช่วงการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552-2561

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2554 :1-9 สภาวการณ์ที่ประเทศทั่วโลก ต้องใช้กลยุทธ์ทั้งในด้านความร่วมมือและด้านการแข่งขันเพื่อความอยู่รอดและผลประโยชน์ของประเทศ โดยเฉพาะการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนใน พ.ศ. 2558 ที่จะมีการเปิดเสรีด้านการค้าและบริการเป็นเหตุผลสำคัญประการหนึ่งของความจำเป็นในการเร่งพัฒนาคนให้มีคุณภาพเทียบมาตรฐานสากล คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อวางแผนผลิตและพัฒนากำลังคน (กรอ.ศร.) ซึ่งมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานได้ศึกษาความต้องการและวางแผนผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ โดยจัดทำยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนา กำลังคนของประเทศในช่วงการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552-2561 เพื่อใช้เป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปจัดทำแผนปฏิบัติการให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ทั้งนี้ประกอบด้วย ประเด็นยุทธศาสตร์ทั้งหมด 9 ยุทธศาสตร์ครอบคลุมการปฏิรูปการเรียนรู้ด้านการศึกษา เพื่ออาชีพ การพัฒนาคุณภาพกำลังคนทุกระดับ การเร่งผลิตและพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษา การผลิตและพัฒนา กำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งสาขาขาดแคลนและจำเป็นต่อการพัฒนา ประเทศ การพัฒนาสมรรถนะและขีดความสามารถของกำลังแรงงาน การเสริมสร้างความยั่งยืนให้กับ

ภาคการผลิตและบริการที่เชื่อมโยงกับการพัฒนากำลังคน การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับครู คณาจารย์และผู้บริหาร การพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ และการสร้างระบบความร่วมมือและเครือข่ายในการผลิตและพัฒนากำลังคน

ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศในช่วงการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552-2561 มีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา สรุปได้ ดังนี้

1) ประชากรของประเทศมีความสามารถในการให้บริการที่มีมาตรฐาน มีความเชี่ยวชาญด้าน ธุรกิจบริการ และมีศักยภาพในการสร้างสรรค์ธุรกิจบริการใหม่ๆ

2) ประเทศไทยได้เปรียบในด้านทำเลที่ตั้ง ความหลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นที่ควรส่งเสริม

3) ประเทศขาดกำลังคนระดับกลางเพิ่มขึ้น เนื่องจากกำลังคนระดับอาชีวศึกษาเข้าสู่ ตลาดแรงงานน้อย การผลิตกำลังคนระดับอาชีวศึกษาในปีการศึกษา 2551 มีผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ระดับ ปวช. เข้าสู่ตลาดแรงงานเพียงร้อยละ 19.73 ลดลงจากปี 2550 ประมาณร้อยละ 10 (ปีการศึกษา 2550 ผลิตเข้าสู่ตลาดแรงงานร้อยละ 29.20) ทำให้ประเทศขาดกำลังคนระดับกลาง เพิ่มขึ้น

4) โครงสร้างการจ้างงานของประเทศยังคงพึ่งพาแรงงานระดับล่าง ความต้องการใช้กำลังคน ในระดับสูงเพียงประมาณร้อยละ 10 แต่ต้องการใช้กำลังคนระดับกลางและระดับต่ำถึงประมาณ ร้อยละ 90 โดยกลุ่มอุตสาหกรรมต้องการคนระดับกลางโดยเฉพาะผู้ที่จบระดับปวช. - ปวส. ผู้สำเร็จ การศึกษาในระดับนี้ ไม่เข้าสู่ตลาดแรงงาน แต่มุ่งศึกษาในระดับปริญญาตรี หรือสาขาอื่นที่ไม่ตรงกับ สาขาที่เรียนมาทำให้มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นอุปสงค์ส่วนเกินหรือมีสัดส่วนการ ว่างงานสูงกว่าแรงงานในระดับการศึกษาอื่นๆ รวมทั้งมีอัตราการทำงานในระดับต่ำกว่าคุณวุฒิ หรือ ทำงานไม่ตรงกับสาขาที่เรียนมามากขึ้น

5) การผลิตกำลังคนระดับปริญญาตรีด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์มากเกินไป ความ ต้องการ ในขณะที่สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์สุขภาพมีน้อยกว่าความต้องการ

6) บัณฑิตใหม่ขาดความรู้และทักษะที่จำเป็นและยังไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตรงกับลักษณะ งานที่ผู้ประกอบการต้องการ ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนมากขาดคุณลักษณะทั้งด้านความรู้ ทักษะ การ คิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ การแก้ปัญหาและการทำงานเป็นทีม ไม่มีความอดทน ความ กระตือรือร้นในการทำงาน ความขยัน ความมีวินัย การตรงต่อเวลา ภาวะผู้นำ สถานประกอบการ ส่วนใหญ่ต้องจัดฝึกอบรมให้อย่างน้อย 3-6 เดือน ทำให้ต้องมีค่าใช้จ่ายและเสียเวลาเพิ่มขึ้น

7) ปัญหาเชิงระบบที่ขาดระบบกลไกการประสานความร่วมมือระหว่างฝ่ายผลิตและฝ่ายผู้ใช้ บัณฑิต ขาดการประสานระหว่างภาครัฐและภาครัฐกับภาคเอกชน

8) ขาดฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกันทั้งระบบ

9) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาทั้งระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษาในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด มีความซ้ำซ้อนกัน เปิดสาขาวิชาที่เหมือนกันทำให้มีปัญหาเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ซึ่งไม่ตอบสนองยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เช่น ในส่วนอาชีวศึกษามีทั้งในวิทยาลัยสารพัดช่าง วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา ส่วนในระดับอุดมศึกษามีทั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยเอกชน ที่เปิดสอนสาขาวิชาไม่แตกต่างกัน

11.ทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2556:51 กล่าวถึง กลุ่มทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย

1.กลุ่มทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ได้แก่ การคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ไขปัญหา (critical thinking and problem solving) นวัตกรรมและการสร้างสรรค์ (innovation and creativity) และการสื่อสารและความร่วมมือกัน (communication and collaboration)

2.กลุ่มทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี (information, media and technology skills) ประกอบด้วย การรู้สารสนเทศ (information literacy) การรู้สื่อ (media literacy) และการรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT literacy)

3.กลุ่มทักษะชีวิตและอาชีพ (life and career skills) ประกอบด้วย ความสามารถในการปรับตัวและยืดหยุ่น (adaptability and flexibility) ความคิดริเริ่มและการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (initiative and selfdirection) ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและข้ามวัฒนธรรม (social and cross-cultural interaction) ความรับผิดชอบและความสามารถผลิตผลงาน (accountability and productivity) ความเป็นผู้นำและรับผิดชอบต่อสังคม (leadership and social responsibility)

ตอนที่ 2 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552 : 13-18 กล่าวว่า โลกยุคปัจจุบันมีความสะดวกรวดเร็วในการเดินทางและการติดต่อสื่อสารเป็นอย่างมากทางด้านการศึกษาเกิดการเคลื่อนย้ายนักศึกษา ครู อาจารย์และบุคลากรเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากต่างสถาบัน ทั้งในและต่างประเทศ นอกจากนี้ผู้ปฏิบัติงานที่ตรงการความรู้เพิ่มเติม เพื่อพัฒนาการทำงานมีจำนวนมากขึ้น สิ่งที่จะต้องดำเนินการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว คือ การปรับปรุงระบบการศึกษา เพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาให้มีความใกล้เคียงกันกับสถาบันอุดมศึกษาที่อื่นๆ เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่การเคลื่อนย้ายนักศึกษาและการเทียบโอนหน่วยกิต ตลอดจนนับตั้งแต่การประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาของ

ประเทศต่างๆ ในทวีปยุโรปที่เมืองโบโลญญา (Bologna) ประเทศอิตาลี และเกิดข้อตกลง Bologna Process ประเทศต่างๆ ในทวีปยุโรปจึงมีการปรับเปลี่ยนระบบการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต (Learning Outcomes) ในแต่ละคุณวุฒิและขยายผลการดำเนินการไปตามประเทศต่างๆ ทั่วโลก

สำหรับประเทศไทย การประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ส่งผลกระทบต่อให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาทุกระดับ มีการเน้นหนักให้ปรับปรุงหลักสูตรและปรับเปลี่ยนวิธีการสอนเพื่อพัฒนานักศึกษาให้คิดเป็น แก้ปัญหาเป็นและเห็นคุณค่าของ วัฒนธรรมไทย มีการยกระดับของสถาบันอุดมศึกษาราชภัฏและสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย รวมถึงการเปิดดำเนินการของวิทยาลัยชุมชนและให้อิสระในการดำเนินการแก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ทำให้สถาบันอุดมศึกษามีความหลากหลาย มีการขยายตัวเพื่อให้ประชาชนมีโอกาสดำเนินการระดับอุดมศึกษาได้อย่างทั่วถึง สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นเหล่านี้ก่อให้เกิดปัญหาตามมา คือ จะทำอย่างไรให้สังคมเชื่อมั่นได้ว่าคุณวุฒิที่บัณฑิตได้รับจากสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งมีคุณภาพและมาตรฐานที่สามารถเทียบเคียงกันได้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยงานกำกับและส่งเสริมการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาจึงได้ดำเนินการโครงการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education : TQF) เพื่อเป็นเครื่องมือในการนํานโยบายที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ในส่วนของมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามุ่งเน้นเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของนักศึกษา ซึ่งเป็นการประกันคุณภาพบัณฑิตที่ได้รับคุณวุฒิแต่ละคุณวุฒิ และสื่อสารให้สังคม ชุมชน รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศเข้าใจได้ตรงกันและเชื่อมั่นถึงผลการเรียนรู้ที่บัณฑิตได้รับการพัฒนาว่ามีมาตรฐานที่สามารถเทียบเคียงกันได้ดีกับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ

1. ความหมายของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หมายถึง กรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิ การศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ ความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ ระดับที่สูงขึ้น การแบ่งสายวิชา มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิ ซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ การเปิดโอกาสให้เทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิผลการดำเนินงานตาม

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่าสามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้

2. หลักการสำคัญของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1) ยึดหลักความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ตลอดจนมาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานการอุดมศึกษา โดยมุ่งให้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการนำนโยบายในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม เพราะกรอบมาตรฐานคุณวุฒิมีแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาหลักสูตร การปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอนของอาจารย์ การเรียนรู้ของนักศึกษา ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้มั่นใจว่าบัณฑิตจะบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวังได้จริง

2) มุ่งเน้นที่มาตรฐานผลของการเรียนรู้ของบัณฑิต (Learning Outcomes) ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำเชิงคุณภาพ เพื่อประกันคุณภาพบัณฑิตและสื่อสารให้หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจและมั่นใจถึงกระบวนการผลิตบัณฑิต โดยเริ่มที่ผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา คือ กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ (Domains of Learning) ของบัณฑิตที่คาดหวังไว้ก่อน หลังจากนั้นจึงพิจารณาถึงองค์ประกอบอื่นๆที่เกี่ยวข้องในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมให้บรรลุถึงมาตรฐานผลการเรียนรู้นั้นอย่างสอดคล้องและส่งเสริมกันอย่างเป็นระบบ

3) มุ่งที่จะประมวลกฎเกณฑ์และประกาศต่างๆ ที่ได้ดำเนินการไว้แล้วเข้าไว้ด้วยกันและเชื่อมโยงเป็นเรื่องเดียวกัน ซึ่งจะสามารถอธิบายให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจอย่างชัดเจนเกี่ยวกับความหมายและความมีมาตรฐานในการจัดการศึกษาของคุณวุฒิหรือปริญญาในระดับต่างๆ

4) มุ่งให้คุณวุฒิหรือปริญญาของสถาบันอุดมศึกษาใดๆ ของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับและเทียบเคียงกันได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ เนื่องจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิจะช่วยกำหนดความมีมาตรฐานในการจัดการศึกษาในทุกขั้นตอนอย่างเป็นระบบ โดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดหลักสูตร ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย โดยมั่นใจถึงผลผลิตสุดท้ายของการจัดการศึกษา คือ คุณภาพของบัณฑิตซึ่งจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจ เป็นที่พึงพอใจของนายจ้างและเป็นคนดีของสังคม ช่วยเพิ่มความเข้มแข็งและขีดความสามารถในการพัฒนาประเทศ

3. วัตถุประสงค์ของการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1) เพื่อเป็นกลไกหรือเครื่องมือในการนำนโยบายในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติได้

อย่างเป็นทางการ โดยการนำไปเป็นหลักในการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

2) เพื่อกำหนดเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้ชัดเจนโดยกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวังในคุณวุฒิ/ปริญญาของสาขา/สาขาวิชาในระดับการศึกษาต่างๆ และเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญในสาขา/สาขาวิชาได้ใช้เป็นหลัก ตลอดจนเป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการจัดการศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตร การปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอน วิธีการเรียนรู้ ตลอดจนกระบวนการวัดและการประเมินผลนักศึกษา

3) เพื่อเชื่อมโยงระดับต่างๆ ของคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษาให้เป็นระบบ เพื่อบุคคลจะได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ได้อย่างต่อเนื่องและหลากหลายตามหลักการศึกษาตลอดชีวิต มีความชัดเจนและโปร่งใส สามารถเทียบเคียงกับมาตรฐานคุณวุฒิในระดับต่างๆ กับต่างประเทศได้

4) เพื่อเป็นกลไกในการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งและเพื่อใช้เป็นกรอบอ้างอิงสำหรับผู้ประเมินของการประกันคุณภาพภายนอกเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิตและการจัดการเรียนการสอน

5) เพื่อเป็นกรอบของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจและความมั่นใจในกลุ่ม ผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคมและสถาบันอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับความหมายของคุณวุฒิ คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะในการทำงาน รวมทั้งคุณลักษณะอื่นๆ ที่คาดว่าจะบัณฑิตจะมี

6) เพื่อประโยชน์ในการเทียบเคียงมาตรฐานคุณวุฒิระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศในการย้ายโอนนักศึกษาระหว่างสถาบันอุดมศึกษา การลงทะเบียนข้ามสถาบัน และการรับรองคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ

4. โครงสร้างและองค์ประกอบของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

4.1 ระดับคุณวุฒิ (Levels of Qualifications) ระดับของคุณวุฒิบ่งบอกถึงการเพิ่มขึ้นของระดับสติปัญญาที่ต้องการและความซับซ้อนของการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากนี้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติยังกำหนดคุณลักษณะของนักศึกษาระดับแรกเข้าหลังจากสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพราะเป็นพื้นฐานความรู้ ความสามารถที่สำคัญในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา โดยคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา เริ่มต้นที่ระดับที่ 1 อนุปริญญาและสิ้นสุดที่ระดับที่ 6 ปริญญาเอก ดังนี้

ระดับที่ 1 อนุปริญญา (3 ปี)

ระดับที่ 2 ปริญญาตรี

ระดับที่ 3 ประกาศนียบัตรบัณฑิต

ระดับที่ 4 ปริญญาโท

ระดับที่ 5 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

ระดับที่ 6 ปริญญาเอก

บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่ง ไม่ได้หมายความว่า จะสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปได้โดยตรง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์การเข้าศึกษาต่อของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งอาจขึ้นอยู่กับคะแนนเฉลี่ยสะสมหรือเงื่อนไขอื่น เพื่อให้มั่นใจว่าผู้สมัครเข้าศึกษาต่อจะมีโอกาสประสบความสำเร็จในการศึกษาระดับที่สูงขึ้นและซับซ้อนยิ่งขึ้น

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ แบ่งสายวิชาเป็น 2 สาย ได้แก่

1.1) สายวิชาการที่เน้นศาสตร์บริสุทธิ์ทางด้านศิลปศาสตร์หรือด้านวิทยาศาสตร์ โดยมุ่งศึกษาสาระและวิธีการของศาสตร์สาขาวิชานั้นๆ เป็นหลัก ไม่ได้สัมพันธ์โดยตรงกับการประกอบอาชีพ

1.2) สายวิชาชีพที่มุ่งเน้นทางการศึกษาในลักษณะของศาสตร์เชิงประยุกต์ เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้และทักษะระดับสูง ซึ่งจำเป็นต่อการประกอบอาชีพและนำไปสู่การปฏิบัติตาม มาตรฐานวิชาชีพ

การศึกษาในสายวิชาการและสายวิชาชีพไม่ได้มีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง การเรียนสายวิชาการ ควรจะพัฒนาความสามารถที่สำคัญทั้งในการทำงานและการดำรงชีพในชีวิตประจำวัน หลักสูตรสายวิชาชีพ ควรเกี่ยวข้องกับความเข้าใจการวิจัยและความรู้ทางทฤษฎีในสาขาวิชาและสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึงและพัฒนาความสามารถในการคิดและการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมได้กับทุกสถานการณ์ อย่างไรก็ตามหลักสูตรทั้ง 2 สายดังกล่าว มีจุดเน้นที่แตกต่างกัน ซึ่งควรสะท้อนให้เห็นถึงรายละเอียดของเนื้อหาวิชาและในชื่อปริญญา ผู้สำเร็จการศึกษาในสายวิชาหนึ่งสามารถเปลี่ยนไปศึกษาต่อระดับสูงขึ้นไปในอีกสายวิชาหนึ่งได้ ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาอาจจะกำหนดเงื่อนไขบางประการของการเข้าศึกษาได้ เพื่อให้ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้และทักษะที่จะเป็นเพียงพอสำหรับการศึกษาต่อในระดับนั้นๆ และบรรลุผลการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรได้คาดหวัง

4.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของคุณวุฒิของประเทศไทย

การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่นักศึกษาพัฒนาขึ้นในตนเองจากประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างการศึกษ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิต 5 ด้าน ดังนี้

1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรมและด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตใน ความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม

2) ด้านความรู้ หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิดและการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่างๆ และสามารถ เรียนรู้ด้วยตนเองได้

3) ด้านทักษะทางปัญญา หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี กระบวนการต่างๆ ใช้ในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน

4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง

5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

นอกจากผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านนี้ บางสาขาวิชาต้องการทักษะทางกายภาพอย่างสูง เช่น การเดินร่ำ ดนตรี การวาดภาพ การแกะสลัก พลศึกษา การแพทย์ และวิทยาศาสตร์การแพทย์ จึงต้องเพิ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ทางด้านทักษะพิสัย (Domain of Psychomotor Skill)

ตอนที่ 3 หลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่นำมาใช้ในการวิจัย

1. การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work - integrated Learning: WIL)

(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2552:22-24) กล่าวถึง การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เป็นการจัดการศึกษาที่เน้นการเพิ่มคุณภาพบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการของตลาดงานและถือได้ว่าเป็นกระบวนการพัฒนาอาชีพ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รวมถึงเป็นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสในการประยุกต์ความรู้ ทักษะการทำงานและทักษะเฉพาะที่สัมพันธ์กับวิชาชีพ โดยได้รู้จักชีวิตที่แท้จริงของการทำงานก่อนสำเร็จการศึกษา นอกจากนี้องค์กรผู้ใช้บัณฑิตและสถาบันอุดมศึกษายังได้รับประโยชน์ในเชิง ความร่วมมือและการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร โดยมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานเป็น 9 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบ	ลักษณะเฉพาะ	ตัวอย่างการจัด การศึกษา
1. การกำหนดประสบการณ์ก่อน การศึกษา (Pre-course Experience)	การกำหนดประสบการณ์ในการ ทำงานเป็นคุณสมบัติเฉพาะของ นักศึกษา ก่อนเข้ารับการศึกษา (Pre-requisite)	กำหนดประสบการณ์ ทำงานในฟาร์มก่อนเข้า ศึกษาเกษตรศาสตร์
2. การเรียนสลับกับการทำงาน (Sandwich Course)	กำหนดระยะเวลาทำงานในระหว่าง ปีที่ศึกษา โดยทั่วไปอาจกำหนดให้ ทำงาน 4 เดือน หรือ 3 เดือน สลับ กับการเรียนในสถาบันอุดมศึกษา จนกว่าจะสำเร็จการศึกษา	หลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์ ของสถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนคร เหนือ
3. สหกิจศึกษา (Co-operative Education)	กำหนดระยะเวลาทำงานไว้ชัดเจน ในหลักสูตร เน้นการบูรณาการ ทฤษฎีและการปฏิบัติ เพื่อเพิ่มขีด ความสามารถในการทำงานของ บัณฑิต	หลักสูตรต่างๆ ของ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารีและ มหาวิทยาลัยอื่นๆ ทั้ง ภาครัฐและภาคเอกชน
4. การฝึกงานที่เน้นการเรียนรู้หรือ การติดตามพฤติกรรมการทำงาน (Cognitive Apprenticeship Or Job Shadowing)	มุ่งเน้นการสังเกตพฤติกรรมและ การซึมซับวัฒนธรรมองค์กรของผู้ใช้ บัณฑิต	นักกฎหมาย ทนายความ นักปกครอง
5. หลักสูตรร่วมมหาวิทยาลัยและ อุตสาหกรรม (Joint Industry University)	หลักสูตรที่ร่วมกันพัฒนาและ อุดหนุนงบประมาณโดยองค์กรผู้ใช้ บัณฑิต รวมทั้งการใช้บุคลากรและ อุปกรณ์ขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต	หลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์
6. พนักงานฝึกหัดใหม่หรือ พนักงานฝึกงาน (New Trainee ship or Apprenticeship)	การฝึกงานที่มีการจัดระบบการ เตรียมการฝึกงานในสถานที่หรือ นอกสถานที่ที่มีโครงสร้างการ ดำเนินงานที่ชัดเจน	สัตวแพทย์ เกษตรศาสตร์
7. การบรรจุให้ทำงานหรือการฝึก เฉพาะตำแหน่ง (Placement or Practicum)	การพัฒนาทักษะหรือประสบการณ์ที่ จำเป็น อนาคต โดยจัดเวลาการฝึก ปฏิบัติงานเพิ่มเติมในสถานการณ์จริง	แพทย์ พยาบาล ครู

รูปแบบ	ลักษณะเฉพาะ	ตัวอย่างการจัด การศึกษา
8. ปฏิบัติงานภาคสนาม (Fieldwork)	การสำรวจหรือการสังเกตการ ทำงานสถานที่จริงในระยะสั้น	สังคมสงเคราะห์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์
9. การฝึกปฏิบัติจริงภายหลัง สำเร็จการเรียนทฤษฎี (Post- course Internship)	การเสริมสร้างประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงานภายหลังสำเร็จการศึกษา ภาคทฤษฎี	แพทย์ หนายความ

2. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของไทย แบ่งออกได้ดังนี้

1) ระบบทวิภาคี (Dual Vocational Training: DVT) หมายถึง การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบความร่วมมือกันระหว่างสถาบันอาชีวศึกษากับสถานประกอบการอย่างเป็นระบบ โดยจะเรียนภาคทฤษฎีในสถานศึกษาและ การฝึกอบรบภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ควบคู่กับประสบการณ์การทำงานจริง โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ วิเคราะห์และแลกเปลี่ยนร่วมกันกับครูฝึก จนเกิดความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพเฉพาะด้านในระดับที่กำหนด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552:8)

2) สหกิจศึกษา (Co-Operative Education) หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการอย่างมีระบบ โดยมีการให้ความรู้และทักษะที่มีความจำเป็นก่อนที่จะเข้าปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการในสถานะเปรียบเสมือนพนักงานชั่วคราวที่จะต้องลงมือปฏิบัติงานจริงในสาขาที่ผู้เรียนได้เรียนมา โดยมีการประเมินอย่างเป็นระบบ รวมถึงการนำเสนอรายงานจากประสบการณ์จริง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552:8)

3) การฝึกงาน (Apprentice) หมายถึง การเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาชีพ เพื่อการเตรียมความพร้อมในการทำงาน โดยที่ผู้เรียนเข้าไปฝึกงานในสถานประกอบการช่วงระยะเวลาสั้น

4) การฝึกหัด (Intership) การเตรียมความพร้อมในการผลิตบัณฑิต และเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับการฝึกฝนให้เป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้การดูแลจากผู้ที่ได้รับผิดชอบ จนมีความสามารถที่จะฝึกงานได้จริง

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์ (Experiential Learning)

โคลบ์ (Kolb, 1984:25-38) ได้เสนอทฤษฎีนี้ว่า การสร้างประสบการณ์วิชาชีพด้วยวิธีใด สิ่งที่ต้องคำนึงถึง คือ การเรียนรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการคิดที่ไตร่ตรองละมีความต่อเนื่อง โดยเกิดจากประสบการณ์ที่ต้องแก้ไขข้อขัดแย้งในการปรับตัวเข้ากับชีวิตจริงและโลก ดังนั้นจึงเป็นการทำงาน

ร่วมกันระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความรู้ในตัวผู้เรียน ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์ เช่น การฝึกงาน การฝึกภาคสนาม การศึกษาโครงการงานสหกิจศึกษา สถานการณ์จำลอง การทดลองฝึกปฏิบัติงาน การฝึกหรือเรียนรู้จากงานจริง

ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์ (Experiential Learning) มีลักษณะการเรียนรู้ ดังนี้

1) การเรียนรู้เป็นกระบวนการคิดอย่างไตร่ตรอง การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องจากประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดทักษะในการสืบเสาะหาความรู้ เป็นกระบวนการได้มาซึ่งความรู้ การเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการไม่ใช่เป็นผลลัพธ์

2) การเรียนรู้เป็นกระบวนการพื้นฐานที่ต่อเนื่องซึ่งเกิดจากประสบการณ์ ความรู้เป็นสิ่งที่ได้จากประสบการณ์และการทดสอบประสบการณ์ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ความรู้และทักษะที่เกิดจากการเรียนรู้ในสถานการณ์หนึ่งจะเป็นเครื่องมือในการทำความเข้าใจและอธิบายเหตุการณ์ที่ตามมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการนี้จะดำเนินการไปชั่วชีวิต โดยการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

3) กระบวนการเรียนรู้เป็นผลมาจากการแก้ไขข้อขัดแย้งในการปรับตัวเข้ากับโลก การเรียนรู้โดยการเน้นประสบการณ์จึงเป็นการอธิบายหรือหาเหตุผลระหว่างข้อขัดแย้งกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในโลก ดังนั้นการเรียนรู้จึงเป็นผลมาจากการหาความกระจ่างจากข้อขัดแย้งเหล่านี้

4) การเรียนรู้เป็นกระบวนการโดยรวมในการปรับตัวเข้ากับโลก การเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์จึงเป็นกระบวนการสำคัญของมนุษย์ในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ทั้งทางสังคมและกายภาพ การเรียนรู้จึงไม่ได้จำกัดขอบเขตอยู่ในเรื่องของความรู้ ความเข้าใจหรือการรับรู้เท่านั้น แต่เป็นการทำงานร่วมกันของอวัยวะทุกส่วน ไม่ว่าจะเป็นความคิด ความรู้สึก การรับรู้และพฤติกรรม จึงไม่จำกัดอยู่เฉพาะในชั้นเรียนเท่านั้น แต่จะต้องเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นจากโรงเรียนไปสู่สถานที่ทำงาน ดังนั้นการเรียนรู้จึงเกิดขึ้นในช่วงของชีวิตตั้งแต่เด็กจนชรา

5) การเรียนรู้เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวของมนุษย์ ทำให้สิ่งแวดล้อมถูกจำกัดอยู่เพียงหนังสือ ครูและห้องเรียนของโลกของสิ่งแวดล้อมที่เป็นจริงจึงถูกปฏิเสธจากระบบการศึกษาทุกระดับ ความสัมพันธ์การทำงานร่วมกันระหว่างมนุษย์และสิ่งแวดล้อมในแง่ของประสบการณ์ มีความหมาย 2 ลักษณะ คือ

5.1) ประสบการณ์ในตัวบุคคล เช่น ประสบการณ์ที่เกี่ยวกับความสุขและความสนุกสนาน

5.2) ประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อม เช่น ประสบการณ์ในการทำงานเป็นระยะเวลานาน

6) การเรียนรู้เป็นกระบวนการในการสร้างความรู้ การเรียนรู้เป็นผลมาจากการทำงานร่วมกันระหว่างประสบการณ์ของแต่ละคนและประสบการณ์จากสภาพแวดล้อม ดังนั้นความรู้จึงเป็นผลมาจากการทำงานร่วมกันระหว่างความรู้ทางสังคมกับความรู้ของบุคคล การเรียนรู้ด้วยประสบการณ์จะ

ทำให้เกิดมโนภาพจากการเผชิญกับปัญหา ทำให้เกิดระบบความรู้ ซึ่งเกิดความขัดแย้งระหว่างวิธีการปรับตัว เมื่อเผชิญสถานการณ์จริงกับความคิดรวบยอดที่เป็นนามธรรม แล้วมีการทดลองปฏิบัติกับสิ่งที่ได้จากการสังเกต ทำให้เกิดการแก้ไขปัญหาลายๆรูปแบบ

จากลักษณะการเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์ สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน (Kolb, 1984:140-145) ดังนี้

1) การเตรียมตัวของผู้เรียน เพื่อรับการถ่ายทอดความรู้ (Acquisition) เป็นการเตรียมทักษะพื้นฐานของผู้เรียนแต่ละคนในการเข้าถึงและใช้เครื่องมือในการเรียนรู้ ความรู้ของสังคม

2) การปรับความรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน (Specialization) เป็นการเลือกและปรับขอบเขตความรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนและความต้องการของสังคมกลุ่มใหญ่

3) การบูรณาการ (Integration) เป็นการมุ่งรวมความสามารถของทุกคนให้ไปสู่ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ การสร้างปัญญาและการมีคุณธรรมจริยธรรม

การพัฒนานิสิตนักศึกษา ควรที่จะมีรูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ต้องมีการลงมือปฏิบัติและเกิดการสะสมความรู้ ตามแนวคิดของโคลบ์ (Kolb, 1984:166-182) โดยมีลักษณะดังนี้

1) รูปแบบการเรียนรู้และการเลือกอาชีพ

ผู้ที่มีประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของสาขาวิชา จะมีอิทธิพลทางบวกที่จะช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และการเลือกอาชีพในอนาคตที่มีความสอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียน ซึ่งการเลือกอาชีพของผู้เรียนจะเป็นไปตามจุดเด่นที่เหมาะสมของตนเองในการเรียนรู้แต่ละคน ในทางตรงกันข้ามหากผู้เรียนพบว่าสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของตน ผู้เรียนจะมีแนวโน้มผลัดตัวออกจากการเรียนรู้และมีผลต่อการเลือกอาชีพในอนาคต โดยเลือกเรียนและเลือกอาชีพในสาขาวิชาอื่นที่ไม่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียนมา

2) รูปแบบการเรียนรู้ ความสามารถทางวิชาการและการปรับตัวในมหาวิทยาลัย

ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์จะมีประโยชน์ในการอธิบายลักษณะการเรียนรู้แต่ละสาขาวิชาที่มีความต้องการแตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดทิศทางการเลือกอาชีพของนักศึกษาได้ โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องระหว่างรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา กับรูปแบบการเรียนรู้ที่สาขาวิชาต้องการ ซึ่งเป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถทางวิชาการและการปรับตัวในสถาบันอุดมศึกษา ดังนั้นรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์จึงช่วยวางกรอบแนวคิดในการออกแบบและจัดการเกี่ยวกับประสบการณ์ในการเรียนรู้

4. ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นสภาพจริง (Authentic Learning)

กอร์ดอน (Gordon, 1998:4-8) ทฤษฎีนี้ได้เสนอว่า การเรียนรู้ที่เน้นสภาพจริงโดยการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักการแก้ไขปัญหาที่มีความหมายต่อผู้เรียน ด้วยการทำงานร่วมกับผู้อื่น ต้องมีการ

เชื่อมโยง ทั้งความรู้ทักษะและเจตคติเข้าด้วยกัน รวมทั้งแสดงผลการเรียนรู้สู่สังคมด้วยความรับผิดชอบ ดังนี้

1) การเรียนรู้ในสภาพจริงกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักการแก้ปัญหา

การดำเนินชีวิตจริงจะต้องเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา มีการตัดสินใจ ไม่ว่าจะปัญหาส่วนตัวง่ายหรือปัญหาสังคมที่ซับซ้อน ดังนั้นในชีวิตจริงจึงต้องการให้มีการตัดสินใจและต้องกระทำจริงอย่างเป็นรูปธรรม จึงไม่สามารถกระทำได้ในกระดาษเหมือนกับการจัดการเรียนการสอนรูปแบบเดิม

2) สถานการณ์ของการเรียนรู้ในสภาพจริงทุกคนต้องทำงานร่วมกัน

ผู้เรียนได้พบปะพูดคุยกับคนอื่น ทำให้เกิดแรงกระตุ้นทั้งทางร่างกายและจิตใจ ผู้เรียนสามารถหาทรัพยากรมาแก้ปัญหาได้อย่างหลากหลายทั้งจากเพื่อน หนังสือหรืออินเทอร์เน็ต ไม่จำกัดอยู่เพียงความจำในสมอง

3) สถานการณ์ของการเรียนรู้ในสภาพจริง ผู้เรียนจะต้องแสดงผลการเรียนรู้สู่สังคม ปัญหาในสภาพจริงไม่ได้ถูกให้คะแนนด้วยแบบทดสอบ แต่เป็นการเปรียบเทียบระหว่างสิ่งที่เขารับผิดชอบต่อสิ่งที่เขาทำจริงได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้เรียนต้องแสดงออกถึงการเรียนรู้

5. แนวคิดการสร้างประสบการณ์วิชาชีพให้กับนักศึกษา

โนลลส์ (Knowles, 1972: 3-17 กล่าวว่า แนวคิดนี้ใช้ความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา โดยมีมาตั้งแต่ปี ค.ศ.1906 (พ.ศ.2449) ที่มหาวิทยาลัยซินซินเนติ (University of Cincinnati) ประเทศสหรัฐอเมริกา เนื่องจากต้องการแก้ไขปัญหาเรื่องความคิดรวบยอดและทักษะวิชาชีพของนักศึกษาที่ไม่สามารถจัดการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพในชั้นเรียน รวมทั้งการทำงานนอกเวลาของนักศึกษาในระหว่างเรียนเป็นงานที่ไม่มีคุณภาพและไม่สอดคล้องกับเป้าหมายทางวิชาชีพ

ในปีค.ศ.1909 (พ.ศ.2452) จึงเริ่มใช้ชื่อเรียกว่าโปรแกรมสหกิจศึกษา (Co-operative Education Program) เป็นครั้งแรกที่มหาวิทยาลัยนอร์ทอีสเทิร์น ประเทศสหรัฐอเมริกา โซวิลลา (Sovilla, 1998: 18-23) และได้เผยแพร่ไปทั่วโลกโดยมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงรูปแบบเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากข้อจำกัดและปัจจัยต่างๆที่มีผลกระทบต่อการจัดสหกิจศึกษาจนมาถึงปัจจุบัน

ทั้งนี้เชื่อว่าทักษะการทำงานจะเกิดขึ้นได้ในตัวบุคคลจะต้องทำงานในสถานการณ์จริงเท่านั้น โคฟเฟิล (Koffel, 1994:1-2) ซึ่งจะทำให้เกิดคุณค่าทั้งต่อการจัดการศึกษา การพัฒนาคุณภาพ การเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ (Theory-Practice Link) และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง แอชวอร์ท (Ashworth.1992:7-8)

การศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้พื้นฐานจะเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมสหกิจศึกษาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่สถาบันอุดมศึกษาร่วมกันจัดกับสถานประกอบการ ส่วนการศึกษาถึงพัฒนาการความเป็นมา ความสำคัญและรูปแบบการสร้างเสริมประสบการณ์วิชาชีพจะทำให้ถึงข้อจำกัด ความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในอนาคต

6. แนวคิดเกี่ยวกับระบบสหกิจศึกษา

6.1 ประวัติความเป็นมาของสหกิจศึกษา

สมาคมสหกิจศึกษาไทย, 2552: 3 กล่าวว่า ระบบสหกิจศึกษาได้เริ่มเกิดขึ้นในปี ค.ศ.1903 (พ.ศ.2446) ในประเทศอังกฤษ โดยมีชื่อเรียกว่า *โปรแกรมการศึกษาสลับกับการทำงาน (Sandwich education)* ซึ่งเป็นการบูรณาการระหว่างการเรียนกับการฝึกงานในภาคอุตสาหกรรม เพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านกำลังคนในประเทศอังกฤษ จนต่อมาในปีค.ศ.1906 (พ.ศ.2449) ศาสตราจารย์เฮอร์แมน ชไนเดอร์ (Herman Schneider) แห่งมหาวิทยาลัยซินซินนติ ประเทศสหรัฐอเมริกา (University of Cincinnati) คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์และดำรงตำแหน่งอธิการบดีของมหาวิทยาลัย ได้นำแนวคิดนี้มาใช้โดยเริ่มในลักษณะของการทดลองการก่อตั้งหลักสูตรมาจากแนวความคิดและปัญหาที่ศาสตราจารย์เฮอร์แมน ชไนเดอร์ พบว่า

1) ความคิดรวบยอดและทักษะที่เกี่ยวกับวิชาชีพของนักศึกษา ไม่สามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพในสภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียน แต่ต้องมีการฝึกปฏิบัติเพื่อความเข้าใจและความชำนาญ

2) นักศึกษาบางรายมีความจำเป็นที่จะต้องทำงานบ้างระหว่างที่เรียนอยู่ ซึ่งงานบางอย่างอาจจะไม่เกี่ยวกับงานในอาชีพที่ตั้งเป้าหมายไว้

ดังนั้นจากแนวคิดและปัญหาที่ค้นพบ ทำให้มีการจัดระบบที่สามารถตอบสนองความจำเป็นทั้ง 2 ประการ คือ

1) ความต้องการประสบการณ์และความชำนาญในการทำงาน

2) ความต้องการรายได้ เพื่อสนับสนุนการเรียนของนักศึกษาเข้าด้วยกัน โดยรวมการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนและการทำงานนอกมหาวิทยาลัย (Off-campus employment) ไว้ในหลักสูตรเดียวกัน (อลองกต ยะไวทย์, 2549:24)

หลักสูตรสหกิจศึกษาจึงได้เริ่มเกิดขึ้นครั้งแรกในสาขาวิศวกรรมศาสตร์และมีการขยายไปยังสาขาวิชาอื่นๆ เช่น ปีค.ศ.1919 (พ.ศ. 2462) มหาวิทยาลัยซินซินนติ (University of Cincinnati) แห่งรัฐโอไฮโอ(Ohio) ได้จัดหลักสูตรสหกิจศึกษาให้กับคณะบริหารธุรกิจ และ ปีค.ศ.1921(พ.ศ.2464) วิทยาลัยแอนท็อก (Antioch College, Ohio) ได้จัดหลักสูตรนี้ให้กับสายวิชาด้านศิลปศาสตร์ (Liberal Arts) ทั้งหมด ตลอดจนปัจจุบันหลักสูตรสหกิจศึกษาได้มีการขยายวงกว้างมากขึ้น จนมีมหาวิทยาลัย

ทั้งในสหรัฐอเมริกา แคนาดา ประเทศกลุ่มยุโรป ออสเตรเลียและประเทศอื่นๆทั่วโลกมากกว่า 26 ประเทศ ได้เห็นถึงความสำคัญและจัดให้มีหลักสูตรในมหาวิทยาลัยของตนในรูปแบบที่มีความแตกต่างหลากหลายกันไปในแง่ของการจัดหลักสูตร การจัดการเวลาและการบริหารงาน

6.2. แนวคิดการจัดการสหกิจศึกษา

โครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ, 2545:1 กล่าวถึง คำนิยามของสหกิจศึกษาว่า Cooperative Education สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการ ในปัจจุบันคำว่า Cooperative Education ในมหาวิทยาลัยต่างประเทศได้ครอบคลุมถึงกิจกรรมนอกมหาวิทยาลัยและหลักสูตรหลายๆประเภท เช่น ประสบการณ์จากการเรียนรู้ (Experience Learning) การฝึกงาน (Apprenticeship) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning)

ความหมายดั้งเดิมของสหกิจศึกษา ซึ่งเป็นความหมายที่มีการใช้กันมากที่สุด คือ การจัดหลักสูตรที่ได้รวมการเรียนการสอนในห้องเรียนเข้ากับการทำงานนอกมหาวิทยาลัย โนลส์ (Knowles, 1972) ได้แก่

- 1) ประสบการณ์ทางการทำงานนอกมหาวิทยาลัย ต้องเป็นประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่นักศึกษากำลังศึกษาหรือที่นักศึกษาสนใจ
- 2) การจ้างงานต้องเป็นลักษณะการจ้างงานที่ปกติ มีความต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทางการศึกษา
- 3) มีการกำหนดลักษณะและมาตรฐานงานขั้นต่ำไว้เป็นเกณฑ์ เพื่อใช้ในการวัดประเมินผลก่อนที่ให้มีการผ่านหลักสูตรและได้รับปริญญาตรีหรือประกาศนียบัตร
- 4) ต้องมีการพัฒนาในแง่ความยากของงานและความรับผิดชอบของงานที่ควรสูงขึ้นตลอดหลักสูตร

สมาคมสหกิจศึกษาโลก (World Associated for Co-operative Education หรือ WACE) กล่าวว่า หลักสูตรสหกิจศึกษาถือเป็นการศึกษาที่ให้คุณค่าประโยชน์ในหลายระดับ เช่น

- 1) เป็นกลยุทธ์การศึกษาที่มีประสิทธิภาพสูง
- 2) มีประโยชน์ต่อทั้งการศึกษาและภาคอุตสาหกรรม
- 3) เป็นแนวทางที่ก่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้กับประเทศในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- 4) เป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong learning) ของนักศึกษา
- 5) เป็นรูปแบบการศึกษาที่มีการปรับเปลี่ยนและมีความยืดหยุ่นสูง

6.3 แนวคิดการจัดการสหกิจศึกษาของประเทศไทย

“สหกิจศึกษา” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า “Co-operative Education” หมายถึง การศึกษาที่ทำร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถานประกอบการ เพื่อให้เกิดการศึกษาที่ดีขึ้น

(โครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ, 2545:1) นอกจากนี้แต่ละสถาบันการศึกษาที่นำเอาระบบสหกิจศึกษามาใช้จะให้ความหมายไว้ใกล้เคียงกันดังนี้

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (2546:7) เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่นำเอาระบบสหกิจศึกษาเข้ามาใช้เป็นแห่งแรกในประเทศไทย ได้ให้ความหมายของสหกิจศึกษาว่าเป็นระบบการศึกษาที่เน้นการปฏิบัติงานในสถานประกอบการจริงอย่างมีระบบ โดยจัดให้มีการเรียนในสถานศึกษาร่วมกับการจัดให้นักศึกษาไปปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือ ทำให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ประสบการณ์จากการไปปฏิบัติงานและทำให้นักศึกษามีคุณภาพตรงตามที่สถานประกอบการต้องการมากที่สุด การส่งเสริมให้มีความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการและมหาวิทยาลัยในหลักสูตรสหกิจศึกษา จึงเป็นกลไกความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยและสถานประกอบการอย่างต่อเนื่อง ด้วยวิธีการของสหกิจศึกษาจะเน้นที่ความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกันสูงสุด

สหกิจศึกษาเป็นระบบการฝึกงานของนักศึกษารูปแบบใหม่ โดยมีหน่วยงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางดำเนินการติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน โดยจัดหาตำแหน่งงานที่เหมาะสมให้กับนักศึกษาอย่างมีกระบวนการ ตั้งแต่การดำเนินการคัดเลือกนักศึกษาที่มีคุณภาพทั้งด้านวิชาการและความประพฤติตามหลักเกณฑ์สหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัย การจัดการอบรมเตรียมความพร้อมของนักศึกษา เพื่อให้สามารถทำงานในสถานประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีการติดตามประเมินผลนักศึกษา พร้อมทั้งรายงานผลต่อมหาวิทยาลัยเพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย (มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, 2547:17)

นอกจากนั้นสหกิจศึกษายังเป็นการจัดหลักสูตรการศึกษาร่วมกันระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษา เพื่อเชื่อมโยงการเรียนรู้ในห้องเรียนกับประสบการณ์จากงานจริง เป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ทำงานจริงในสถานประกอบการสลับกับการเรียนตามปกติในสถาบันการศึกษาที่มีลักษณะภาคการศึกษา เว้นภาคการศึกษา อันนำไปสู่การผลิตบัณฑิตที่มีแนวคิดเชิงปฏิบัติ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2545: 28)

จากความหมายของคำว่า สหกิจศึกษาที่แต่ละสถาบันอุดมศึกษาได้ให้ความหมายเอาไว้สามารถสรุปได้ว่า สหกิจศึกษาเป็นการจัดการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งที่อาศัยความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับหน่วยงานภายนอกสถาบันอุดมศึกษา โดยมีการผสมผสานระหว่างการเรียนในชั้นเรียนกับการสร้างประสบการณ์การปฏิบัติงานนอกชั้นเรียนตามสาขาวิชาที่ผู้เรียนได้ศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่สามารถเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติงานจริงได้

ดังนั้นสหกิจศึกษาจึงได้รับการยอมรับจากสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งว่าทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับสหกิจศึกษาจะได้รับประโยชน์ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษาและองค์กรผู้ใช้บัณฑิต

6.4 แนวคิดการจัดการสหกิจศึกษาของต่างประเทศ

การสร้างประสบการณ์วิชาชีพให้กับนักศึกษาโดยอาศัยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการที่เรียกว่า *โปรแกรมการศึกษาสลับกับการทำงาน (Sandwich Course)* ได้เริ่มขึ้นครั้งแรก ในปีพ.ศ.2446 (ค.ศ.1903) ในทวีปยุโรปที่ประเทศอังกฤษ ณ วิทยาลัยเทคนิคซันเดอร์แลนด์ (Sunderland Technical College) ในสาขาวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมนาวิ โดยจัดหลักสูตรให้แก่นักศึกษา 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักศึกษาที่เรียนปกติในสถานศึกษาและไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการ (College-based Students หรือ University-based Students) กับกลุ่มนักศึกษาที่เป็นพนักงานในสถานประกอบการและมาเรียนในสถานศึกษา (Industry-based Students) (สมาคมสหกิจศึกษาไทย, 2552:3)

สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ได้นำแนวคิดนี้ไปสร้างประสบการณ์วิชาชีพให้กับนักศึกษา โดยดำเนินการ ลักษณะ 3 โปรแกรมที่ต่างกัน (สมาคมสหกิจศึกษาไทย, 2552:3) คือ

1) โปรแกรมฟาคโฮคชูลิน (Fachhochschulen) เกิดขึ้นในช่วงปี พ.ศ.2513-2514 (ค.ศ. 1970-1971) เป็นการสร้างความใกล้ชิดระหว่างภาคอุตสาหกรรมกับสถานศึกษา โดยการเชื่อมโยง การศึกษาภาคทฤษฎีเข้ากับภาคปฏิบัติที่มีรูปแบบแตกต่างกันไป ส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตร 4 ปีการศึกษาแบบทวิภาคและใช้เวลาปฏิบัติงานในภาคอุตสาหกรรม เป็นระยะเวลา 2 ภาคการศึกษา

2) โปรแกรมเบรฟอาคาเดมี (Berufsakademie, Baden) เป็นความร่วมมือในลักษณะทวิภาคี ที่ผสมผสานภาคทฤษฎีและการปฏิบัติงานจริง โดยใช้ระยะเวลาศึกษาตามหลักสูตร เป็นระยะเวลา 3 ปี

3) โปรแกรมเกซิมโฮคชูลิน (Gesamthochschulen) เป็นการฝึกงานในสถานประกอบการ 2 ภาคการศึกษาก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาตรี

ต่อมาในปี พ.ศ.2449 (ค.ศ.1906) แนวคิดจัดการเรียนการสอนระบบสหกิจศึกษาได้แพร่ขยายไปยังทวีปอเมริกาเหนือ ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยการนำของเฮร์แมน ชไนเดอร์ (Herman Schneider) มหาวิทยาลัยซินซินเนติ (University of Cincinnati) แห่งรัฐโอไฮโอ (Ohio) โดยเสนอการแก้ปัญหาการสอนทางด้านความคิดรวบยอดและทักษะวิชาชีพของนักศึกษาที่ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพในชั้นเรียน มาเป็นการฝึกปฏิบัติเพื่อความเข้าใจและความชำนาญ ทำให้เกิดแรงจูงใจการเรียนในชั้นเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาและเกิดทักษะใหม่ๆ ทำให้มีความมั่นใจในการเลือกอาชีพและมีศักยภาพในการทำงาน

จนต่อมาในปี พ.ศ.2464 (ค.ศ. 1921) มหาวิทยาลัยแอนท็อกค (Antioch University) แห่งรัฐโอไฮโอ (Ohio) ได้นำวิธีการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษาไปใช้กับสาขาศิลปศาสตร์ เพื่อเตรียมความ

พร้อมของนักศึกษาเข้าสู่อาชีพ ในลักษณะโปรแกรมการศึกษาและการทำงาน (Work-Study Program)

ปีพ.ศ.2505 (ค.ศ.1962) ได้เกิดกองทุนสนับสนุนสหกิจศึกษาขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกาและปีพ.ศ.2508 (ค.ศ.1965) สหรัฐอเมริกาได้มีกฎหมายอุดมศึกษาให้ทุนแก่สถาบันที่พัฒนาโปรแกรมสหกิจศึกษา จึงทำให้สหกิจศึกษาขยายตัวอย่างรวดเร็วและได้แผ่ขยายไปสู่ประเทศแคนาดา โดยมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศแคนาดาที่จัดสหกิจศึกษา คือ มหาวิทยาลัยวอเตอร์ลู (University of Waterloo) โดยเริ่มดำเนินการในปีพ.ศ.2500 (ค.ศ.1957) ในสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ รูปแบบหลักสูตรสหกิจศึกษามีการจัดรูปแบบที่ไม่ตายตัว ส่วนใหญ่จะมีภาคการศึกษามากกว่าภาคการทำงาน มีทั้งแบบสลับภาคการศึกษากับภาคการทำงาน (Alternating Pattern) และแบบคู่ขนาน (Parallel Pattern) ที่เรียนและทำงานในเวลาเดียวกัน โดยหลักสูตรสหกิจศึกษาใช้ระยะเวลาศึกษานานกว่าหลักสูตรปกติ

หลังจากทวีปอเมริกาเหนือ สหกิจศึกษาได้แผ่ขยายไปสู่ประเทศในแถบเอเชียและแปซิฟิก โดยเริ่มจากประเทศออสเตรเลียที่ได้สร้างประสบการณ์วิชาชีพให้กับนักศึกษาโดยอาศัยความร่วมมือจากสถานประกอบการและเรียกหลักสูตรนี้ว่า การศึกษาแบบแซนด์วิชตามแบบอย่างประเทศอังกฤษ (Sandwich Education) โดยเริ่มขึ้นครั้งแรกระหว่างปี พ.ศ. 2505-2506 (ค.ศ.1962-1963) ที่สถาบันเทคโนโลยีฟูทสเครย์ (Footscray Institute of Technology) และสถาบันเทคโนโลยีสวินเบิร์น (Swinburne Institute of Technology) หรือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสวินเบิร์น ในปัจจุบันซึ่งหลักสูตรดำเนินการ 2 รูปแบบ เรียกว่า แซนด์วิชแบบบาง (Twin Sandwiches) โดยมีภาคการศึกษา 7 ภาคและภาคการทำงาน 2 ภาคและแซนด์วิชแบบหนา (Thick Sandwiches) มีภาคการศึกษา 7 ภาค และภาคการทำงาน 6 ภาค ซึ่งเป็นการศึกษาในสถานศึกษาสลับการทำงานในสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรม(สมาคมสหกิจศึกษาไทย,2552: 4)

จนต่อมาสหกิจศึกษาได้แผ่ขยายสู่ประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยสถานศึกษาได้นำสหกิจศึกษาเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนแบบเต็มรูปแบบ โดยเฉพาะสถานศึกษาของประเทศที่อยู่ในเครือจักรภพอังกฤษที่จัดการศึกษาแบบตะวันตก เช่น มหาวิทยาลัยฮ่องกงโพลีเทคนิค (Hong Kong Polytechnic University) ที่ได้พัฒนาบัณฑิตให้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและประสบการณ์ทางการทำงานที่เน้นการปฏิบัติงานในต่างประเทศ นอกจากนี้ก็มีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีนานยาง (Nanyang Technological University) ในประเทศสิงคโปร์ที่ได้จัดการเรียนการสอนระบบสหกิจศึกษาของลักษณะที่นักศึกษาฝังตัวอยู่ในสถานประกอบการ (Attachment Program) เป็นระยะเวลา 5 เดือนก่อนสำเร็จการศึกษา นอกจากนี้สหกิจศึกษายังได้แผ่ขยายไปสู่ประเทศจีนและเข้าสู่ประเทศไทยเป็นลำดับถัดมา

ตอนที่ 4 หลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารที่นำมาใช้ในการวิจัย

1.แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนยุทธศาสตร์

1.1 ความหมายของยุทธศาสตร์

จุฬากรณ มาเสถียรวงศ์ (2549 อ้างอิงใน เอื้อบุญ ที่พึ่ง, 2553: 50) กล่าวว่า “ยุทธศาสตร์” หรือ strategy มาจากคำภาษากรีก คือ “Strategos” แปลว่า ผู้นำทัพ หรือความเป็นแม่ทัพ (generalship) ซึ่งในพจนานุกรมทหารอากาศ อังกฤษ-ไทย เล่ม 2 ปี พ.ศ. 2520 ได้ระบุยุทธศาสตร์ คือ ศิลปศาสตร์ในการพัฒนาและการใช้กำลังทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยาและทางการทหารของชาติทั้งในยามสงบและสภาวะสงคราม ให้สามารถสนองนโยบายของชาติได้ประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อเพิ่มโอกาสและอำนาจการให้ได้มาซึ่งความได้เปรียบ หรือชัยชนะเหนือคู่ต่อสู้ / ปิดโอกาสแห่งความพ่ายแพ้ทั้งปวง อย่างไรก็ตามนักยุทธศาสตร์ต่างก็ได้ให้คำนิยามต่อคำดังกล่าวไว้หลากหลาย ซึ่ง เอกชัย ศรีวิลาส และ ตรีรัฐ ณะสมบุรณ์ ได้ทำการศึกษาความหมายและคำอธิบายไว้ต่างๆ

สรุปภาพรวมได้ว่า ยุทธศาสตร์ (Strategy) หมายถึง ศาสตร์และศิลป์ในการใช้พลังอำนาจหรือศักยภาพที่มีอยู่ในการปฏิบัติการด้านต่างๆ เพื่อให้วัตถุประสงค์

ยุทธศาสตร์เป็นแผนหรือวิธีการทำงาน ที่จะช่วยให้บรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งความสนใจต่อการศึกษายุทธศาสตร์มีมาตั้งแต่สมัยอดีต โดยถือว่าการพิชัยสงครามซุน วู (Sun Wo Tzu) ของจีน เมื่อประมาณ 500 ปีมาแล้ว เป็นบทเรียนสำคัญที่ได้วางรากฐานแนวคิดเชิงยุทธศาสตร์ (strategic thinking) ที่มีอิทธิพลมาจนถึงทุกวันนี้ อย่างไรก็ตามปัจจุบันได้มีการรวบรวมและศึกษายุทธศาสตร์มากมายเพื่อเป็นหลักในการวางแผน ซึ่งต้องอาศัยความเข้าใจในเรื่องปัจจัยสำคัญ ตลอดจนหลักการ และแนวคิดทางยุทธศาสตร์ในแต่ละยุคสมัย รวมทั้งต้องเรียนรู้ถึงลักษณะสำคัญของการคิดเชิงยุทธศาสตร์ ที่ต้องอาศัยมุมมองอนาคตศึกษามาช่วยวางแผนยุทธศาสตร์

แซนเลอร์ (Chandler, 1962 อ้างอิงในเอื้อบุญ ที่พึ่ง, 2553:71) กล่าวว่าแผนยุทธศาสตร์หมายถึง การกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์พื้นฐานระยะยาวขององค์การและการยอมรับวิธีการในการดำเนินงานและการจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์เหล่านั้น

แอนโทนี (Anthony, 1965 อ้างอิงในเอื้อบุญ ที่พึ่ง, 2553:71) กล่าวว่าแผนยุทธศาสตร์หมายถึง ผลอันเกิดจากกระบวนการตัดสินใจเลือกวัตถุประสงค์ขององค์การ การตัดสินใจเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การตัดสินใจใช้ทรัพยากรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์นั้น และการตัดสินใจที่เกี่ยวกับนโยบายในการควบคุมการใช้และการถ่ายเททรัพยากรเหล่านั้น

Paine and Naumes (1975) อ้างอิงในเอื้อบุญ ที่พึ่ง, 2553:71 ได้กล่าวถึง การกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์องค์การว่า ในองค์การ จะมีลำดับชั้นของกฎการปฏิบัติงาน 4 ประการ คือ

ภารกิจ วัตถุประสงค์ นโยบาย และยุทธศาสตร์ โดยกฎดังกล่าวจะมีความสัมพันธ์กันในลักษณะวิถีทางกับจุดมุ่งหมาย (means-end) ซึ่งองค์ประกอบในลำดับล่างจะส่งผลต่อองค์ประกอบในลำดับที่สูงขึ้นถัดไป ทั้งนี้ ภารกิจ (missions) หมายถึง ขอบข่ายการปฏิบัติงานขององค์การซึ่งอาจกำหนดรูปของการผลิตและการตลาด หรือในรูปของการบริการหรือลูกค้า วัตถุประสงค์ขององค์การ (organization objectives) หมายถึง ผล (results) จุดหมาย หรือเป้าหมายที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้น โดยมีพื้นฐานจากภารกิจขององค์การ นโยบาย (policies) หมายถึง แนวทางการปฏิบัติงานอย่างกว้างๆ (broad guides) สำหรับผู้บริหารหรือผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยวัตถุประสงค์หนึ่งอาจมีได้มากกว่า 1 นโยบาย ขึ้นอยู่กับทรัพยากรทางการบริหารที่มีอยู่

ดังนั้นยุทธศาสตร์ (Strategies) หมายถึง แนวทางปฏิบัติหลักที่กำหนดอย่างเจาะจง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ โดยยุทธศาสตร์นี้อาจมีการวางแผนกำหนดไว้ล่วงหน้า หรืออาจตัดสินใจกำหนดขึ้นได้ตลอดระยะเวลา ซึ่งเมื่อรวมกันทั้งหมดแล้วจะเป็นชุดของยุทธศาสตร์โดยรวมทั้งหมด

สเตอร์เนอร์ (Sterner, 1979 อ้างถึงในเอื้อบุญ ที่พึ่ง, 2553:72) ได้อธิบายความหมายของการวางแผนยุทธศาสตร์ไว้ 4 แง่มุม ดังนี้

1.ความเป็นอนาคตจากผลของการตัดสินใจในปัจจุบัน (futures of current decisions) หมายความว่า การวางแผนยุทธศาสตร์เป็นความสืบเนื่องของเหตุ (cause) และผล (effect) ในช่วงระยะเวลาหนึ่งซึ่งผู้บริหารต้องตัดสินใจดำเนินการ โดยผู้บริหารเชื่อว่าเหตุในปัจจุบันจะก่อให้เกิดผลที่ดีในอนาคต และ การตัดสินใจของผู้บริหารจะต้องอยู่บนฐานของข้อมูลที่ดีทั้งความเพียงพอและความถูกต้องที่ได้รับการวิเคราะห์ถ่วงน้ำหนักแล้ว ดังนั้นการวางแผนยุทธศาสตร์จึงเป็นการสร้างจินตนาการดำเนินงานอย่างมีระบบ โดยระบุวิถีทางการดำเนินการนั้นอย่างแน่ชัดและมีขั้นตอน

2.การวางแผนยุทธศาสตร์เป็นกระบวนการ (process) กล่าวคือ การวางแผนยุทธศาสตร์เป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนเป็นลำดับ คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน การจัดทำนโยบาย การจัดทำแผนดำเนินงานในรายละเอียดรวมทั้งจะต้องคาดการณ์การดำเนินการไว้เป็นการล่วงหน้าว่าจะทำอะไร (what) จะทำเมื่อใด (when) จะทำที่ไหน (where) ใครเป็นคนทำหรือทำเพื่อใคร (who) และ ทำได้อย่างไร (how) การดำเนินการของแผนยุทธศาสตร์ต้องเป็นไปอย่างมีระบบและอยู่บนฐานของความเข้าใจร่วมกัน

3.การวางแผนยุทธศาสตร์เป็นปรัชญา (philosophy) กล่าวคือการวางแผนยุทธศาสตร์เป็นทัศนคติเป็นวิถีทางของการดำรงชีวิต เป็นกระบวนการแห่งความคิดและการใช้กำลังสติปัญญาเพื่อตัดสินใจปฏิบัติงานในอนาคตให้ดีที่สุดเท่าที่สามารถจะทำได้

4.การวางแผนยุทธศาสตร์มีโครงสร้าง (structure) กล่าวคือการวางแผนยุทธศาสตร์เป็นการเชื่อมโยง (linkage) อย่างเป็นระบบของแผน 3 ชนิด คือ แผนยุทธศาสตร์ แผนระยะปานกลาง และ

แผนระยะสั้น โดยแผนยุทธศาสตร์เป็นหลักหรือวัตถุประสงค์หลักขององค์การ และแผนระยะปานกลางเป็นการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ให้มีรายละเอียดในการปฏิบัติ ส่วนแผนระยะสั้นเป็นวิธีการปฏิบัติให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่แผนยุทธศาสตร์ได้กำหนดไว้

แมคฟาแลน (Mcfarland, 1979 อ้างถึงในเอื้อบุญ ที่พึ่ง, 2553:73) ได้กล่าวถึง การวางแผนยุทธศาสตร์ว่าเป็นพฤติกรรมของบุคคลที่ต้องการปฏิบัติงานให้เป็นผลสำเร็จตามเป้าหมายของหน่วยงานและของตนเองในสภาพแวดล้อมที่ท้าทาย อันเกิดจากการกระทำของผู้อื่น เช่น จากคู่แข่ง รัฐบาล ลูกค้า และอื่นๆ และเกิดจากสิ่งแวดล้อมของหน่วยงาน การวางแผนยุทธศาสตร์จะมีความหมายรวมถึงการเลือกวัตถุประสงค์ การคาดการณ์เหตุการณ์ที่ไม่แน่นอนและไม่สามารถทำนายได้ และความจำเป็นในการปรับกลยุทธ์การดำเนินงานให้สอดคล้อง กับผู้อื่น

แมสซีและดุกัส (Massie and Douglas, 1981 อ้างถึงในเอื้อบุญ ที่พึ่ง, 2553:73) ได้กล่าวถึง การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ว่าเป็นกระบวนการกำหนดจุดหมายระยะยาวขององค์กร (long range goals) การเลือกวิถีทาง (means คือ ยุทธศาสตร์และนโยบาย) เพื่อให้บรรลุจุดหมายนั้น ตลอดจนการจัดสรรทรัพยากรและการพัฒนา แผนระยะยาว เพื่อบรรลุจุดหมายขององค์การ โดยได้อธิบายว่า จุดหมายขององค์การ (goals of organization) เป็นจุดมุ่งหมายสุดท้ายที่องค์การมุ่งบรรลุให้ถึง เป็นพื้นฐานของการวางแผนยุทธศาสตร์ ภารกิจ (missions) หมายถึง ขอบข่ายของกิจกรรมที่องค์การดำเนินอยู่ ยุทธศาสตร์ หมายถึง ทิศทางหรือแบบแผนการดำเนินงานในระยะยาวขององค์การ ซึ่งกำหนดขึ้นโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภายนอก แต่อาจเปลี่ยนแปลงได้หากสภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลง และได้แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างยุทธศาสตร์กับนโยบายไว้ กล่าวคือ นโยบายเป็นแนวทางที่กำหนดเพื่อช่วยให้ผู้บริหารสามารถประสานความพยายามในการทำหน้าที่ของสมาชิกภายในองค์การได้ง่ายขึ้น เนื่องจากมีแนวทางหรือขอบข่ายที่ชัดเจน ไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ หรือทางเลือกอื่นๆ มากนัก ในขณะที่ ยุทธศาสตร์เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมขององค์การให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภายนอก

มันดีและคณะ (Mondy and other, 1998 อ้างถึงในเอื้อบุญ ที่พึ่ง, 2553:73) กล่าวว่า การวางแผนยุทธศาสตร์หมายถึง กระบวนการกำหนดวัตถุประสงค์ และวิธีการที่ทำให้วัตถุประสงค์ทั้งหมดบรรลุถึงความสำเร็จ

จากความหมายดังกล่าวแล้วพอสรุปได้ว่าการวางแผนยุทธศาสตร์ คือ กระบวนการตัดสินใจเพื่อดำเนินงานของหน่วยงานให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์แม้จะต้องเสี่ยงกับสภาวะแวดล้อมที่ไม่แน่นอนหรือไม่สามารถจะคาดคะเนได้ โดยการตัดสินใจนั้นจะต้องเลือกเอาแผนซึ่งคาดว่าจะใช้ได้ดีที่สุดไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และเป็นการตัดสินใจเพื่อดำเนินการตามภารกิจของหน่วยงานหรือองค์การในอนาคต

1.2 ความหมายของการจัดการเชิงยุทธศาสตร์

พัคตร์ผจง วัฒนสินธุ์ (2541) กล่าวว่า การจัดการเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic management) หมายถึง การจัดการที่เน้นถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการจัดการภายในซึ่งต้องเตรียมแผนการดำเนินการให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปหรือตอบโต้ภาวะการณ์แข่งขันได้อย่างรวดเร็ว โดยมีการจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสม

การจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic management) หมายถึง กระบวนการที่ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและข้อมูลสำคัญของธุรกิจที่ใช้ในการประกอบการตัดสินใจ การวางแผนทางการดำเนินงานและควบคุมการปฏิบัติงานเชิงกลยุทธ์ขององค์กร เพื่อที่จะสร้างความมั่นใจว่าองค์กรสามารถที่จะดำเนินการได้อย่างสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ตลอดจนสามารถมีพัฒนาการและสามารถแข่งขันในอุตสาหกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่การจัดการเชิงกลยุทธ์มีเป้าหมายสำคัญ 2 ประการ คือ

1) สร้างและดำรงรักษาความสามารถในการแข่งขัน (competitive capacity) จะเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทำให้ธุรกิจต้องปรับตัวอยู่เสมอ การกำหนดและการดำเนินกลยุทธ์ช่วยให้ธุรกิจมีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงและสามารถพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพในการแข่งขันอย่างต่อเนื่อง

2) สร้างคุณค่า (create value) การจัดการเชิงกลยุทธ์ช่วยสร้างคุณค่า (value) แก่เจ้าของหรือผู้ถือหุ้น (shareholder) ตลอดจนสร้างความพอใจให้แก่ผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholder) ของธุรกิจ เช่น พนักงาน ผู้ขายวัตถุดิบ และลูกค้า เป็นต้น

ประชุม รอดประเสริฐ (2545) อ้างถึงในเอื้อบุญ ที่พึง, 2553:56 ได้รวบรวมแนวคิดในกระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์ ไว้ว่า แผนยุทธศาสตร์เป็นโครงสร้างหลัก (Grand design) หรือเป็นวิธีการโดยรวมที่บุคคลหรือองค์กรต้องทำขึ้น เพื่อเป็นกรอบให้การดำเนินงานบรรลุถึงวัตถุประสงค์ ดังนั้นแผนยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม จึงเป็นกระบวนการที่จะทำให้เกิดการใช้ประโยชน์จากพลังภายนอกและภายในองค์กรได้มากที่สุด เพื่อให้้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ แผนยุทธศาสตร์สามารถใช้ได้กับองค์กรหรือหน่วยงานทุกระดับ รวมทั้งกับบุคคลทุกคนด้วย

ดังนั้นการวางแผนยุทธศาสตร์ (strategic planning) เป็นคำที่วิวัฒนาการมาจาก ความคิดรวบยอดของการวางแผนระยะยาว (long-range planning) และเป็นคำที่เริ่มใช้กันมากและเป็นที่เข้าใจอย่างกว้างขวางตั้งแต่ปี ค.ศ.1960 หรือ ปี พ.ศ.2503 เป็นต้นมา

จินตนา บุญบงการ และ ณีฐพันธ์ เขจรนันท์ (2546) ได้ให้ความหมายการจัดการเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Management) หมายถึง กระบวนการที่ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและข้อมูลสำคัญของธุรกิจที่ใช้ในการประกอบการตัดสินใจ การวางแผนทางการดำเนินงาน และควบคุมการปฏิบัติงานเชิงกลยุทธ์ขององค์กร เพื่อที่จะสร้างความมั่นใจว่าองค์กร

สามารถที่จะดำเนินการได้อย่างสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นตลอดจนสามารถมีพัฒนาการและสามารถแข่งขันในอุตสาหกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่การจัดการเชิงกลยุทธ์มีเป้าหมายสำคัญ 2 ประการ คือ

1) สร้างและดำรงรักษาความสามารถในการแข่งขัน (competitive capacity) ซึ่งเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทำให้ธุรกิจต้องปรับตัวอยู่เสมอ การกำหนดและการดำเนิน กลยุทธ์ ช่วยให้ธุรกิจมีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงและสามารถพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพในการแข่งขันอย่างต่อเนื่อง

2) สร้างคุณค่า (create value) การจัดการเชิงกลยุทธ์ช่วยสร้างคุณค่า (value) แก่เจ้าของหรือ ผู้ถือหุ้น (shareholder) ตลอดจนสร้างความพอใจให้แก่ผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholder) ของธุรกิจ เช่น พนักงาน ผู้ขายวัตถุดิบ และลูกค้า

จินตนา บุญบังการ และ ญัฐพันธ์ เขจรนนท์ (2546) กล่าวถึง กระบวนการจัดการเชิงยุทธศาสตร์ ไว้ว่า การตัดสินใจของผู้บริหารระดับสูง เช่น การขยายกำลังการผลิต การผลิตสินค้าชนิดใหม่ การเปลี่ยนโครงสร้างธุรกิจการเพิ่มหรือลดทุน หรือการถอนตัวออกจากการแข่งขันต่างเป็นการตัดสินใจที่มีผลต่อการดำเนินงานและอนาคตขององค์การ ซึ่งเรียกการตัดสินใจในลักษณะนี้ว่า “การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ (strategic decision)” โดยที่การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์จะเป็นพื้นฐานสำคัญของ “กระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ (strategic management process)” ซึ่งมีส่วนประกอบสำคัญดังต่อไปนี้

1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (environment analysis) ผู้บริหารหรือนักกลยุทธ์ (strategist) จะต้องศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยในด้านต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงานขององค์การ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ สภาพแวดล้อมภายนอก (external environment) และสภาพแวดล้อมภายใน (internal environment) องค์การ โดยทำการวิเคราะห์ถึงจุดแข็ง (strength) จุดอ่อน (weakness) โอกาส (opportunity) และอุปสรรค (threat) หรือที่เรียกว่า “การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT analysis)” ว่าแต่ละปัจจัยมีส่วนเอื้ออำนวยหรือขัดขวางการดำเนินงานขององค์การอย่างไรบ้าง

2) การกำหนดทิศทางขององค์การ (set organization direction) ผู้บริหารจะนำข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับจากการวิเคราะห์โอกาสและข้อจำกัดมาทำการประมวลผล เพื่อใช้กำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ขององค์การ โดยที่การกำหนดทิศทางขององค์การสามารถกระทำได้ในลักษณะของการกำหนดภารกิจและการตั้งเป้าหมาย (mission and goal establishment) ขององค์การ

3) การกำหนดกลยุทธ์ (strategy formulation) หมายถึงการนำทิศทางขององค์การที่กำหนดไว้อย่างกว้างๆ มาพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานในอนาคตขององค์การ โดยมักจะ

กำหนดกลยุทธ์ตามระดับชั้นภายในองค์การ ตั้งแต่กลยุทธ์องค์การ กลยุทธ์ธุรกิจและกลยุทธ์ตามหน้าที่

4) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (strategy implementation) หมายถึง การนำกลยุทธ์ที่ถูกกำหนดขึ้นไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการจัดโครงสร้างบุคลากรและการประสานงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ

5) การควบคุมและการประเมินกลยุทธ์ (strategy evaluation and control) หมายถึง การติดตามและตรวจสอบ (monitoring) วิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทาง ปรับปรุงและพัฒนาให้กลยุทธ์ที่กำลังดำเนินอยู่เกิดความสอดคล้องกับสถานการณ์จริง เพื่อองค์กรจะได้คุณค่าสูงสุดจากการดำเนินงาน ตลอดจนทำการประเมินผลจากการดำเนินกลยุทธ์ว่าประสบผลสำเร็จดังที่ตั้งเป้าหมายไว้หรือไม่เพียงใด เพื่อนำไปพิจารณาในการพัฒนากลยุทธ์ต่อไป

การจัดการเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic management) ป๋ณรส มาลากุล ณ อยุธยา, 2540 อ้างอิงจากเอื้อบุญ ที่พึ่ง, 2553:76 ได้สังเคราะห์แนวคิดการจัดการเชิงยุทธศาสตร์ไว้ว่าเป็นวิธีการจัดการแบบหนึ่งที่มีมุ่งเน้นการดำเนินการต่อไปนี้คือ

1) การกำหนดทิศทางภารกิจและยุทธศาสตร์การดำเนินงานขององค์การให้ชัดเจนและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ในสภาพแวดล้อม

2) การดำเนินการพัฒนาปรับปรุงส่วนต่างๆ ขององค์การให้สามารถนำกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม การติดตาม กำกับ ควบคุม และประเมินผลการดำเนินการตามกลยุทธ์เพื่อเรียนรู้ผลความก้าวหน้า ตลอดจนปัญหาอุปสรรคต่างๆ เพื่อนำไปแก้ไขปรับปรุงต่อไป

ระดับการวางแผนยุทธศาสตร์

1) การวางแผนยุทธศาสตร์ระดับองค์การ (corporate level) เป็นกระบวนการกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนดำเนินการให้เป็นไปตามภารกิจขององค์การ (organizational mission) และจัดสรรทรัพยากรต่างๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้น

การวางแผนระดับนี้เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารระดับสูงในองค์การ ซึ่งอาจประกอบด้วยคณะกรรมการบริหาร ประธานกรรมการ และรองประธานกรรมการฝ่ายต่างๆ ขององค์การและการวางแผนระดับนี้ผู้วางแผนจะต้องวางแผนดำเนินการโดยตอบคำถามดังต่อไปนี้

อะไรคือวัตถุประสงค์ขององค์การ

อะไรคือสิ่งที่องค์การควรจัดทำ

อะไรคืออุดมการณ์และปรัชญาขององค์การ

ธุรกิจขององค์การประกอบด้วยอะไรบ้าง

จะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ขององค์การให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อวัตถุประสงค์ขององค์การได้อย่างไร

2) การวางแผนยุทธศาสตร์ระดับหน่วยงาน (unit level) ซึ่งเป็นการวางแผนดำเนินงานของแต่ละหน่วยงาน โดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กรและเป็นไปตามนโยบายของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดในองค์กรนั้น กล่าวคือ หากเป็นแผนงานของหน่วยงานบุคคลก็ต้องเป็นไปตามนโยบายการบริหารบุคคลระดับสูง

การวางแผนยุทธศาสตร์ระดับหน่วยงาน หมายถึง กระบวนการในการกำหนดวิธีการ การกำหนดงานของแต่ละหน่วยงานตามสายการบังคับบัญชา การวางแผนระดับนี้เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารระดับกลาง ซึ่งทำหน้าที่กึ่งนโยบายและกึ่งปฏิบัติ กล่าวคือ เป็นตัวกันชนของผู้บริหารระดับสูงกับผู้บริหารระดับต้นและในการวางแผนระดับนี้ผู้วางแผนจะต้องวางแผนดำเนินการโดยตอบคำถามดังต่อไปนี้

อะไรเป็นการบริการหรือภารกิจเฉพาะของหน่วยงาน

ใครเป็นผู้รับบริการหรือลูกค้าของหน่วยงาน

ทำอย่างไรจึงจะบริการให้ดีที่สุด

ทำอย่างไรหน่วยงานจึงจะปฏิบัติให้สอดคล้องกับอุดมการณ์และปรัชญา รวมทั้งวัตถุประสงค์ขององค์กรโดยรวม

3) การวางแผนยุทธศาสตร์ระดับหน้าที่ (functional level) หมายถึง กระบวนการในการกำหนดมาตรการการปฏิบัติ โดยเป็นการกำหนดรายละเอียดการดำเนินงานของแต่ละโครงการนั่นเอง เช่น รายละเอียดการดำเนินการเกี่ยวกับสวัสดิการของฝ่ายบุคคล รายละเอียดการจัดทำบัญชีรับ-จ่าย และอื่นๆ

การวางแผนระดับนี้เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารระดับต้นในองค์กร ซึ่งกล่าวว่าแผนชนิดนี้เป็นรายละเอียดที่หัวหน้างานกำหนดให้คนงานปฏิบัตินั่นเอง

องค์ประกอบอีกลักษณะหนึ่งซึ่งอาจเรียกว่า องค์ประกอบภายในแผน หมายถึง ส่วนต่างๆ ของแผนยุทธศาสตร์ ซึ่งมีส่วนประกอบที่เป็นไปตามลำดับขั้นดังต่อไปนี้

1) เป้าหมายขององค์กร (organizational goals) ซึ่งเป็นส่วนที่จะแสดงให้เห็นว่าองค์กรหรือหน่วยงานจะดำเนินงานไปตามทิศทางใด มีแนวทางในการปฏิบัติอย่างไร

2) ภารกิจขององค์กร (missions) เป็นส่วนที่แสดงถึงขอบข่ายของกิจกรรมว่าหน่วยงานหรือองค์กรจะต้องทำอะไรบ้าง

3) ยุทธศาสตร์หรือยุทธวิธี (strategies) เป็นส่วนที่แสดงให้เห็นว่าองค์กรจะเลือกวิธีการใดในการปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

4) นโยบาย (policies) เป็นส่วนที่แสดงถึงข้อเสนอแนะในการนำไปสู่เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่องค์กรหรือหน่วยงานต้องการ

5) การตัดสินใจ (decisions) เป็นส่วนที่แสดงถึงทางเลือกที่จะต้องใช้ในการปฏิบัติงาน

6) การลงมือปฏิบัติ (actions) เป็นส่วนที่แสดงถึงการปฏิบัติจริงหรือลงมือทำจริงในการปฏิบัติงาน

2.แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis และ TOWS Matrix)

สมยศ นาวิการ (2538) และทศพร ศิริสัมพันธ์ (2539) กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพหรือ SWOT Analysis เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ สำหรับองค์กรหรือโครงการ ซึ่งช่วยผู้บริหารกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน โอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก ตลอดจนผลกระทบที่มีศักยภาพจากปัจจัยเหล่านี้ต่อการทำงานขององค์กร แบ่งออกเป็น

1) **จุดแข็ง (Strengths)** หมายถึง จุดเด่นหรือจุดแข็ง ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายใน เป็นข้อดีที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในขององค์กร

2) **จุดอ่อน (Weaknesses)** หมายถึง จุดด้อยหรือจุดอ่อน ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายใน เป็นปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในต่างๆ

3) **โอกาส (Opportunities)** หมายถึง โอกาสที่เกิดจากปัจจัยภายนอก เป็นผลจากการที่สภาพแวดล้อมภายนอกขององค์กรเอื้อประโยชน์หรือส่งเสริมการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งโอกาสแตกต่างจากจุดแข็งตรงที่โอกาสนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายนอก แต่จุดแข็งนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายใน

4) **อุปสรรคหรือภัยคุกคาม (Threats)** หมายถึง ข้อจำกัดที่เกิดจากสภาพแวดล้อม ซึ่งเกิดจากปัจจัยภายนอกซึ่งองค์กรจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์ให้สอดคล้องและพยายามขจัดอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นให้ได้จริง

หลังจากที่มีการประเมินสภาพแวดล้อมโดยการวิเคราะห์ให้เห็นถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัดแล้ว จะนำมาข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ในรูปแบบความสัมพันธ์แบบเมตริกซ์โดยใช้ตารางที่เรียกว่า TOWS Matrix ซึ่งเป็นตารางการวิเคราะห์ที่นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดออกมาเป็นยุทธศาสตร์หรือยุทธ์ประเภทต่างๆ มาใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์นั้น จะมีขั้นตอนการดำเนินการที่สำคัญ 2 ขั้นตอน ดังนี้

1) **การระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด** โดยที่การประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็น การระบุให้เห็นถึงจุดแข็งและจุดอ่อนจะเป็นการประเมินภายในองค์กร ส่วนการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นโอกาสและข้อจำกัดจะเป็นการประเมินภายนอกองค์กร กล่าวได้ว่า ประสิทธิภาพของการกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้เทคนิค TOWS Matrix นี้จะขึ้นอยู่กับความสามารถในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัดที่ละเอียดในทุกแง่มุม เพราะถ้าวิเคราะห์ไม่ละเอียดหรือมองไม่ทุกแง่มุม จะส่งผลทำให้การกำหนดกลยุทธ์ที่ออกมาจะขาดความแหลมคม

2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจุดแข็งกับโอกาส จุดแข็งกับข้อจำกัด จุดอ่อนกับโอกาส และจุดอ่อนกับข้อจำกัด ซึ่งผลของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในข้อมูลแต่ละคู่ดังกล่าว ทำให้เกิดยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ

2.1) กลยุทธ์เชิงรุก (SO: Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงรุก ตัวอย่าง กรมธนารักษ์ มีจุดแข็ง คือ ความสามารถในการผลิตเหรียญและมีโรงกษาปณ์ที่ทันสมัย มีโอกาส คือ สามารถหารายได้จากการผลิตเหรียญได้ ทั้งหมดสามารถนำมากำหนดยุทธศาสตร์ในเชิงรุก คือ ยุทธศาสตร์การรับจ้างผลิตเหรียญทุกประเภททั้งในและต่างประเทศ

2.2) กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST: Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและข้อจำกัดมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงป้องกัน ทั้งนี้เนื่องจากองค์การมีจุดแข็ง ขณะเดียวกันองค์การก็เจอกับสภาพแวดล้อมที่เป็นข้อจำกัดจากภายนอกที่องค์การควบคุมไม่ได้ แต่องค์การสามารถใช้จุดแข็งที่มีอยู่ในการป้องกันข้อจำกัดที่มาจากภายนอกได้ ตัวอย่าง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีจุดแข็ง คือ เป็นมหาวิทยาลัยที่เปิดโอกาสการศึกษาให้แก่ประชาชนทั่วประเทศ ขณะเดียวกันมีข้อจำกัด คือ งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐมีไม่เพียงพอที่จะสามารถจัดตั้งหน่วยงานของตนเองอยู่ทุกจังหวัดทั่วประเทศได้ทั้งหมด สามารถนำมากำหนดยุทธศาสตร์เชิงป้องกัน คือ ยุทธศาสตร์การสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนในพื้นที่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ

2.3) กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO: Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดอ่อนและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงแก้ไข ทั้งนี้เนื่องจากองค์การมีโอกาสที่จะนำแนวคิดหรือวิธีใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ไขจุดอ่อนที่องค์การมีอยู่ได้ ตัวอย่าง ระบบราชการมักมีจุดอ่อน คือ มีขั้นตอนการทำงานที่ยาว ใช้เวลานาน ขณะเดียวกันก็มีโอกาส คือ โอกาสของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ ทั้งหมดสามารถนำมากำหนดยุทธศาสตร์เชิงแก้ไข คือ ยุทธศาสตร์การส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารจัดการและในกระบวนการทำงานของราชการให้มากขึ้น (e-Administration)

2.4) กลยุทธ์เชิงรับ (WT: Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดอ่อนและข้อจำกัดมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงรับ ทั้งนี้เนื่องจากองค์การเผชิญกับทั้งจุดอ่อนและข้อจำกัดจากภายนอกที่องค์การไม่สามารถควบคุมได้ ตัวอย่าง ประเทศไทย จุดอ่อน คือ ต้องนำเข้าน้ำมันดิบจากต่างประเทศ ประกอบกับพบข้อจำกัด คือ ราคาน้ำมันในตลาดโลกเพิ่มขึ้นอย่างมาก ทั้งหมดนำมากำหนดยุทธศาสตร์ในเชิงรับ คือ ยุทธศาสตร์

การรณรงค์ประหยัดพลังงานทั่วประเทศอย่างจริงจัง และยุทธศาสตร์การหาพลังงานทดแทนที่นำทรัพยากรธรรมชาติในประเทศที่มีอยู่ มาใช้มากขึ้น

พิบูล ทีปะปาล (2546) ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม(SWOT) ไว้ว่า การวิเคราะห์สถานการณ์เป็นความพยายามของบริษัท ที่จะตรวจสอบเพื่อทราบจุดแข็งและจุดอ่อนของบริษัท อันเป็นปัจจัยภายใน รวมทั้งตรวจสอบเพื่อหาโอกาสและข้อจำกัดอันเป็นปัจจัยภายนอกบริษัทและด้วยเหตุที่การวิเคราะห์สถานการณ์ประกอบด้วยการวิเคราะห์ปัจจัย 4 อย่าง ดังนั้นบางครั้งการวิเคราะห์สถานการณ์จึงเรียกว่า “SWOT analysis” คือ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค

1.จุดแข็ง (strengths) หมายถึง ข้อได้เปรียบขององค์กรเหนือคู่แข่งที่สามารถนำมาใช้ในการดำเนินธุรกิจในตลาดหรืออุตสาหกรรม

2.จุดอ่อน (weaknesses) หมายถึง สิ่งที่ยังคงรั้งขาดหรือมีแต่ด้อยกว่าของคู่แข่งหรืออยู่ในสภาพที่เสียเปรียบ อันเป็นปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงาน

3.โอกาส (opportunities) หมายถึง ปัจจัยหรือสถานการณ์ภายนอก ที่มีส่วนช่วยให้องค์กรสามารถใช้ความพยายามเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ หรือมากกว่าที่มุ่งหวังไว้อย่างมาก โอกาสขององค์กรที่เป็นไปได้ (potential company opportunities)

4.อุปสรรคหรือภัยคุกคาม (threats) หมายถึง ปัจจัยภายนอกซึ่งอาจมีผลกระทบทำให้องค์กรประสบความล้มเหลว ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ สำหรับอุปสรรคหรือภัยคุกคามภายนอกที่อาจเกิดขึ้นได้ (potential external threats) ซึ่งจะมีผลกระทบต่อสวัสดิภาพขององค์กร

การจัดทำตารางการวิเคราะห์ (TOWS matrix) เป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์อย่างมากในการจัดทำกลยุทธ์ เพื่อให้เกิดทางเลือกหลายๆ ทาง โดยสามารถนำมาใช้ได้ทั้งในระดับบริษัท อันเป็นส่วนรวมและในระดับธุรกิจ ซึ่งกลยุทธ์ที่จัดทำขึ้นมาไม่ได้หมายความว่า จะนำไปใช้ในขั้นปฏิบัติการทั้งหมด เพียงแต่ต้องการแสดงให้เห็นว่า การจัดทำกลยุทธ์มีโอกาสทำได้ทั้งในเชิงรุกและเชิงรับ กลยุทธ์ในเชิงรุกที่ดี(good offense) โดยปราศจากกลยุทธ์เชิงรับที่ดี (good defense) หรือในทางกลับกันมักจะนำไปสู่ความพ่ายแพ้เสมอ กลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นโดยใช้จุดแข็งเพื่อฉกฉวยประโยชน์จากโอกาส ถือเป็นกลยุทธ์ในเชิงรุก (offense) ส่วนกลยุทธ์ที่ออกแบบขึ้น ปรับปรุงจุดอ่อนและในขณะเดียวกันเพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรคหรือข้อจำกัด ก็ถือเป็นกลยุทธ์ ในเชิงรับหรือป้องกันตัว (defense) (David, 2001 : 204) และเนื่องจากทุกองค์กรต่างก็มีโอกาสและอุปสรรคภายนอก และมีจุดแข็งจุดอ่อนภายใน ดังนั้นจึงสามารถจัดทำกลยุทธ์ได้ทั้ง 2 แนวทางดังกล่าว

3.แนวความคิดเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ หรือ วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศหรือปฏิบัติที่ดีที่สุดหรือแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดหรือวิธีการที่เป็นเลิศหรือวิธีการปฏิบัติที่ดีเลิศ หรือ การปฏิบัติที่ดีสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งคำภาษาไทยทั้งหลายดังกล่าวมาจากคำในภาษาอังกฤษ คือ Best Practice

วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศถูกนำมาใช้ครั้งแรกโดยองค์การเอกชน คือ บริษัท XEROX Corporation ในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งถือได้ว่าเป็นบริษัทแรก ๆ ที่ได้มีการนำแนวคิดของ Best Practices มาใช้ ในส่วนของภาครัฐก็ได้ให้ความสนใจต่อการนำแนวคิดการปฏิบัติเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศมาใช้เช่นกัน เช่น สถาบัน NGA Center for Best Practices ซึ่งเป็นสถาบันของประเทศสหรัฐอเมริกา ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและบริการเพื่อสู่ความเป็นเลิศให้แก่ผู้ว่าการมลรัฐและทีมงานด้านนโยบาย โดยมีพันธกิจหลัก คือ พัฒนาและสร้างทางเลือกที่เป็นนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดนโยบาย ทั้งนี้ เนื่องจากได้รับอิทธิพลทางความคิดของออสบอมและเกเบอ์ (Osborne David and Gaebler Ted, 1992) ที่กล่าวไว้ในหนังสือ Reinventing Government ตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 1992 โดยได้เสนอแนวคิดของ Reinventing Government ซึ่งแนวคิดนี้ได้รับการกล่าวถึงอย่างมากในประเทศสหรัฐอเมริกาช่วง ทศวรรษ 1990 โดยเฉพาะความคิดเกี่ยวกับที่ต้องการให้ระบบราชการ มีลักษณะของการแข่งขันการ ให้บริการสาธารณะ (a competitive government) รวมถึงต้องการให้ระบบราชการเป็นระบบที่ให้ความสำคัญต่อผลของการปฏิบัติงานมากกว่าสนใจถึงปัจจัยนำเข้าทางการบริหารงานและขั้นตอนการทำงานทั้งหลาย (a results-oriented government) และแม้แต่นองศ์การทางการศึกษาที่กล่าวได้ว่าเป็นองค์กรระบบเปิด ที่จะต้องการติดต่อสื่อสาร ประสานงานกับหน่วยงานและองค์กรภายนอกต่าง ๆ ก็ได้นำเอาแนวคิดวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและมี ศักยภาพ ในการแข่งขันกับองค์กรอื่น ๆ ซึ่งจะต้องแสวงหาและใช้องค์ความรู้ หรือวิธีการปฏิบัติที่ สามารถทำให้องค์การประสบความสำเร็จสู่ความเป็นเลิศ เกิดความโดดเด่นและแตกต่างอย่างเห็นได้ ชัดเจนและสามารถได้ในยุคของการแข่งขัน

3.1 ความหมายของแนวทางปฏิบัติที่ดี

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2545) วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ หมายถึง แนวทางหรือวิธีปฏิบัติใน เรื่องต่างๆ ที่นำองค์กรไปสู่ความสำเร็จและบรรลุจุดมุ่งหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล พจนานุกรมทางธุรกิจได้ให้ความหมาย “วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ” ว่า เป็นวิธีการดำเนินงานและ เทคนิคที่แสดงถึงผลที่เหนือกว่ากันที่องค์กรนำมาใช้เพื่อบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งเป็นการเทียบเคียงในการ แข่งขัน ถือว่าเป็นวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศที่จะรักษาความดีเลิศได้ยาวนาน

สมพร เพชรสงค์ (2551) กล่าวว่า วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ เป็นระบบบริหาร เทคนิควิธีการต่างๆ ที่ทำให้ผลงานบรรลุเป้าหมายสูงสุด ซึ่งองค์กรจะต้องค้นหาและใช้วิธีการที่ดีที่สุดในการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในทางธุรกิจหรือกิจการขององค์กร

กล่าวโดยสรุปได้ว่า วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) หมายถึง การบริหารจัดการที่มี การประยุกต์ใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานที่มีความโดดเด่น แตกต่าง สามารถทำให้อ องค์กรบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด

สถาบันการวิจัยและพัฒนาการเรียนเรียนรู้ (2550) ได้ให้ความหมายของวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ทางการศึกษาว่า “Best Practice” เป็นวิธีการทำงานใหม่ๆ ที่สถานศึกษาเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ซึ่งนำไปสู่การบรรลุผลลัพธ์ที่ตอบสนองความคาดหวังของชุมชน ผู้ปกครอง และเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จก้าวสู่ความเป็นเลิศ

3.2 วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศมีคุณค่าและความสำคัญทั้งต่อบุคคลและองค์กร ดังนี้

1) เพิ่มพลังกระตุ้นจูงใจให้บุคลากรมีความมุ่งมั่นและเพียรพยายามในการปฏิบัติ พัฒนางานในหน้าที่อย่างดีที่สุด เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จหรือความเป็นเลิศในผลของการปฏิบัติงานที่ตนเองรับผิดชอบ

2) เสริมสร้างและพัฒนาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ให้แก่บุคลากรที่จะต้องแสวงหา แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นที่ได้ปฏิบัติดี มีความสำเร็จหรือเป็นเลิศในด้านใดด้านหนึ่งมาแล้ว เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนางานของตนเองให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

3) สร้างวัฒนธรรมการทำงานเชิงคุณภาพเพื่อให้บุคลากรมีจิตตระหนักรู้ในคุณภาพการทำงาน โดยมีเป้าหมายคุณภาพมาตรฐานเป็นหลัก และแสวงหาวิธีการที่ดีที่สุดให้เข้าสู่มาตรฐาน หรือความเป็นเลิศ โดยมีวัฒนธรรมการทำงานแบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน มีความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ เพื่อการพัฒนาองค์กรให้มีความเข้มแข็งสู่ความเป็นเลิศ

4) ช่วยพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) เพราะวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ เป็น 1 ใน 5 ของทักษะในองค์กรแห่งการเรียนรู้ คือ การเรียนรู้จากวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศของคนอื่น แล้วนำไปเป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาให้องค์กรเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

5) การดำเนินงานตามวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศจะช่วยประหยัดทรัพยากร ลดค่าใช้จ่าย ลดขั้นตอนและลดรอบระยะเวลาในการดำเนินงาน ช่วยเพิ่มผลผลิตและความสำเร็จให้เป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการมากยิ่งขึ้น

3.3 พื้นฐานและแนวคิดเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2545 กล่าวว่า แนวคิดสำคัญของวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ ความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาและปรับปรุงตนเองขององค์กรต่าง ๆ อย่างเร่งด่วน เพื่อสร้างศักยภาพทางการแข่งขันและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เติบโตต่อไปได้อย่างยั่งยืน เป็นแนวคิดในการพัฒนาองค์กรเชิงรวมที่ผสมผสานความสำคัญแต่ละด้านที่องค์กรต้องใส่ใจ ทำให้องค์กรสามารถจัดการกับปัญหา กำหนดรูปแบบ เทคนิคและวิธีการเพื่อพัฒนาตามความสำคัญจากสภาพปัจจุบันที่พิจารณาทั้งมุมมองภายในและภายนอกขององค์กรอย่างครบถ้วน

วรโชค ไชยวงศ์, 2551 ปัจจัยสำคัญที่ทำให้วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศเกิดขึ้นในองค์กรได้ คือ

1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่คาดหวังความสำเร็จ วิสัยทัศน์และการคิดเชิงอนาคต

2) การเรียนรู้และประสบการณ์จากการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ก่อให้เกิดแนวคิด วิธีการใหม่ หรือแนวทางอื่นที่ดีกว่าเดิม

3) ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการองค์การที่ไม่บรรลุเป้าหมาย ทำให้ต้องแสวงหาวิธีการ กระบวนการที่ดีกว่าเดิม เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดีเลิศ

4) กระแสของการเปลี่ยนแปลงที่ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ทำให้ต้องค้นหาวิธีการใหม่เพื่อเพิ่มผลผลิต คุณภาพ กำไร หรือสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการ และเสริมสร้างประสิทธิภาพให้แก่องค์การด้วย

3.4 ลักษณะของวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศมีลักษณะ ดังนี้

1) มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์โดยตรงกับภารกิจและเป้าหมายขององค์การ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงการทำงานในองค์การให้มีคุณภาพ พัฒนาองค์การให้มีความแข็งแกร่งในทุกกระบวนการอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับรูปแบบลักษณะขององค์การ มุ่งตอบสนองต่อนโยบายแก้ปัญหาหรือพัฒนาประสิทธิภาพขององค์การเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ

2) เป็นวิธีการปฏิบัติที่ดีสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่เกิดจากการลงมือปฏิบัติจริง ศึกษาและพัฒนาจนสามารถแก้ปัญหาที่ประสบมาแล้วจนเกิดผลสำเร็จ หรือมีความเป็นเลิศ และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดี หรือเป็นแนวทางแก้ปัญหา หรือพัฒนางานให้กับบุคคล หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่จะต้องดำเนินการในลักษณะเดียวกันได้

3) เป็นนวัตกรรมหรือวิธีการใหม่ ๆ ในการใช้ทรัพยากร เช่น บุคลากร เทคโนโลยีหรือปัจจัยต่างๆ ในการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และเพิ่มศักยภาพของบุคลากรและองค์การสู่ความเป็นเลิศ

4) มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการจัดการความรู้ (Knowledge Management) เพราะองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งของการจัดการความรู้ คือ การมีฐานข้อมูลเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศขององค์การที่มีผลงานดีเด่นเป็นที่ยอมรับในด้านต่างๆ เช่น ด้านแนวคิด กระบวนการวางแผน การดำเนินงานตามแผน การประเมินผล และการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยมีการเผยแพร่วิธีปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ เพื่อให้หน่วยงานนั้นได้นำไปปรับใช้

5) เป็นวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศที่ได้รับการยอมรับหรือให้การรับรองจากบุคคลหรือองค์การที่เชื่อถือได้ เช่น ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ประเมิน สถาบันทางวิชาชีพ องค์การตรวจสอบและรักษามาตรฐานคุณภาพ รวมทั้งเป็นที่พึงพอใจและได้รับการยอมรับ ความเชื่อมั่นศรัทธาจากผู้รับบริการ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

6) เป็นวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศที่สามารถนำไปใช้เป็นตัวชี้วัดเทียบเคียงสมรรถนะ (Benchmarking) ในการทำงานลักษณะเดียวกันกับหน่วยงานอื่นได้ แล้วใช้ข้อมูลผลการเทียบเคียง

สมรรถนะมาปรับปรุง และพัฒนาศักยภาพของบุคคลและองค์การให้สามารถปฏิบัติที่ดีสู่ความเป็นเลิศได้

3.5 การประยุกต์ใช้วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2545 กล่าวว่า วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศสามารถประยุกต์ใช้ในองค์การต่าง ๆ เพื่อให้้องค์การมีศักยภาพในการดำเนินกิจการให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งทางด้านธุรกิจได้มีความศึกษาและใช้องค์ความรู้ของวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศในการพัฒนาองค์การอย่างกว้างขวาง และทำให้องค์การมีความเข้มแข็งและมีความเป็นเลิศในการดำเนินกิจการขององค์การ ดังกรณีตัวอย่างของบริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด (มหาชน) มีการขยายธุรกิจอย่างรวดเร็วและมียอดขายของร้านค้าปลีกประเภทสะดวกซื้อสูงเป็นอันดับที่ 1 ของประเทศไทย เป็นผลมาจากความสามารถในการเป็นผู้นำองค์การของผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์และการตัดสินใจที่รวดเร็ว และสอดคล้องกับสถานการณ์ ซึ่งมีการปฏิบัติที่ดีด้านภาวะผู้นำ (Leadership) คือ (1) การกำหนดทิศทางขององค์การและการเปลี่ยนแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติ (1) การมอบอำนาจและการสื่อสาร (3) การทบทวนทิศทางขององค์การและการติดตามผลการดำเนินงาน (4) การพัฒนาองค์การและพนักงาน และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพนักงาน และ (5) ความรับผิดชอบต่อสังคมและการสนับสนุนชุมชน

สำหรับทางด้านการศึกษาได้เริ่มนำองค์ความรู้ของวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศมาใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคของการปฏิรูปการศึกษา องค์การทางการศึกษาได้เรียนรู้ แสวงหาเทคนิควิธีการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ จึงได้นำวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐาน ซึ่งมีความครอบคลุมทั้งการจัดการศึกษา การบริหารสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน รูปแบบ และเทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ เทคนิคการนิเทศการศึกษา การวัดและประเมินผลการเรียน การส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน การประกันคุณภาพการศึกษา

วชิราพร อัจฉริยโกศล และคณะ, 2550 สรุปสาระสำคัญของวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศได้ 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร หลักสูตรสถานศึกษาเน้นพัฒนานักเรียนทั้งตัวบุคคล มีความยืดหยุ่นและหลากหลายที่สนองความแตกต่างรายบุคคลของนักเรียน รวมทั้งเน้นการคิด การประยุกต์ใช้ความรู้ การวิจัย และการทำโครงการ

2. ด้านการเรียนการสอน ครูในโรงเรียนปฏิบัติดีเลิศ มีวิธีการใช้การสอนที่หลากหลาย คือให้อ่านเพื่อสืบค้นข้อมูล การลงมือปฏิบัติจริง การประยุกต์ใช้ความรู้และบูรณาการความรู้จากวิชาต่างๆ การสอนให้รู้จักวางแผนและการคิดอย่างมีระบบ การวิจัย การให้การบ้านและการตรวจการบ้าน การให้นักเรียนเรียนรู้แหล่งชุมชน เรียนรู้การทำงานเป็นทีม การนำเสนอผลงาน การสร้างเครือข่าย การเรียนรู้ทั้งแนวนอนและแนวตั้งและการแข่งขันด้านการปฏิบัติและวิชาการ

3. ด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาและแหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาและแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียน คือ ห้องเรียนที่มีคอมพิวเตอร์พร้อมระบบเครือข่าย

สถานีโทรทัศน์พร้อมระบบเครือข่าย ห้องสมุดที่มีหนังสือและตำราได้มาตรฐานเล่มใหม่ และคอมพิวเตอร์ที่มีความเร็วสูงพร้อมอินเทอร์เน็ต ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ห้องฝึกซ้อมดนตรีไทยและสากล รวมทั้งโรงพลศึกษา และมีสนามกีฬาประเภทต่าง ๆ เทคโนโลยี และสื่อการศึกษาและแหล่งการเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ได้แก่ บุคคล บรรยายภาค วิถีชุมชน อุทยานแห่งชาติ พิพิธภัณฑ์ และวัด

4. ด้านการวัดและประเมินผล การวัดและประเมินผลที่ใช้ คือ การประเมินผลจากความสำเร็จ ของงาน การทำการบ้าน และมีการประเมินโดยครู นักเรียนและเพื่อน

5. ด้านการบริหารจัดการ การบริหารจัดการที่สำคัญ คือ การจัดการชั้นเรียนที่มีการลดความสามารถของนักเรียน มีนักเรียนประมาณ 24 – 45 คน มีการจัดการชั้นเรียนใหญ่ให้แบ่งเป็นกลุ่มย่อยได้ มีการประชุมครูเพื่อพัฒนาหลักสูตร และการจัดทำแผนการสอน ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเอง โดยการทำวิจัย เข้ารับการอบรมและศึกษาต่อ ครูต้องทำวิจัย และเขียนตำรา และมีการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ให้ทันสมัย รวมทั้งมีการจัดสวัสดิการที่ดีแก่ครู

การประยุกต์ใช้วิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศในองค์การ มีขั้นตอนการดำเนินงานโดย (1) การวิเคราะห์ภารกิจที่แท้จริงขององค์การ (2)การศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันขององค์การ (3)การกำหนดสภาพความสำเร็จของงานในอนาคต (4) การกำหนดรูปแบบและวิธีการดำเนินงานที่ดีที่สุด (5)การปฏิบัติตามรูปแบบ และวิธีการดำเนินงาน (6) การตรวจสอบและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง (7) การปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบและวิธีการดำเนินงานให้ดีขึ้น (8) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการนำไปใช้ในองค์การให้กว้างขวางยิ่งขึ้น (9) การเขียนรายงานผลการดำเนินงานสำหรับใช้เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงาน หรือเป็นวิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศในการดำเนินงานขององค์การต่อไป

3.6 แนวทางการพิจารณาวิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศในสถานศึกษา

วิถีปฏิบัติในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษานั้นมีแนวทางในการพิจารณา 6 ประการ ได้แก่

1) วิถีปฏิบัตินั้นดำเนินการบรรลุผลได้สอดคล้องกับความคาดหวังของชุมชน ผู้ปกครองที่มีต่อสถานศึกษา

2) วิถีปฏิบัติมีกระบวนการนำไปใช้อย่างอย่างเป็นวงจรมองเห็นผลอย่างชัดเจนว่าทำให้เกิดคุณภาพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องว่าจะใช้ขั้นตอน วิธีการเชิงระบบหรือกระบวนการใดก็ตาม

3) สถานศึกษาสามารถบอกเล่าถึงวิธีการปฏิบัตินั้นได้ว่า ทำอะไร (why) ทำอย่างไร (how) และทำไม (why)

4) ผลลัพธ์จากวิธีการปฏิบัตินั้นเป็นไปตามองค์ประกอบ ข้อกำหนดของการพัฒนาคุณภาพเชิงระบบ

5) วิถีปฏิบัตินั้นสามารถระบุได้ว่าเกิดจากปัจจัยสำคัญที่ชัดเจน และปัจจัยนั้นก่อให้เกิดการปฏิบัติที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

6) วิธีปฏิบัติที่ใช้นั้นใช้กระบวนการจัดการความรู้ (KM: Knowledge Management) เช่น การเล่าเรื่อง (Storytelling) การถอดบทเรียน (After Action Review) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3.7 องค์ประกอบของการเขียนวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ หรือ Best Practices จะมีประโยชน์เมื่อได้รับการเผยแพร่ให้เกิดการเรียนรู้ของคนในวงการศึกษาหรือผู้เกี่ยวข้อง การเขียนวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อเผยแพร่มีองค์ประกอบเพื่อเป็นแนวทาง

1) **ความเป็นมา** เป็นการเขียนเพื่อสะท้อนสิ่งที่เป็นความคาดหวังของนักเรียน บุคลากร ผู้ปกครอง หรือชุมชนที่มีต่อสถานศึกษาเป็นการนำเสนอบริบททั่วไปของสถานศึกษา

2) **การพัฒนาระบบคุณภาพของสถานศึกษา** ต้องเขียนให้สะท้อนถึงการพัฒนาระบบคุณภาพของสถานศึกษาว่า ดำเนินการอย่างไร เชื่อมโยงกับความคาดหวังของนักเรียน บุคลากร ผู้ปกครอง หรือชุมชนอย่างไร มีผลการประเมินทบทวน ตามตัวชี้วัดสำคัญด้านกระบวนการ

3) **วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ** เป็นการนำเสนอวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศซึ่งเป็นข้อสรุป ของ ทำอะไร (why) ทำอย่างไร (how) และ ทำไม (why) อาจเขียนเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกคือขั้นตอนการดำเนินงาน หรือ Flow (แผนภูมิ) ของระบบงานที่ทำ วิธีการและนวัตกรรมที่เป็น Best Practice (BP) หรือ อาจเขียนบอกเล่าขั้นตอนการดำเนินงานจนสำเร็จเป็นผลงานที่ดีเลิศเป็นความเรียงก็ได้

4) **ผลการดำเนินการ** เป็นการอธิบายผลที่เกิดขึ้นจาก Best Practices เกิดขึ้นได้เพราะอะไร มีเงื่อนไขอะไรบ้าง มีอะไรเป็นปัจจัยในระบบที่ทำให้วิธีปฏิบัติเหล่านี้ ดำรงอยู่ได้ในระยะยาว ไม่ใช่การทุ่มเทเฉพาะกิจของสถานศึกษา

5) **บทเรียนที่ได้รับ** เป็นการสะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาเรียนรู้จากการทำงานตามวิธีปฏิบัติเหล่านี้อย่างไร

6) **ปัจจัยความสำเร็จ** อะไรเป็นเคล็ดลับที่ดำเนินได้ประสบผลสำเร็จ รวมทั้งข้อพึงระวัง มีอะไรบ้าง

สรุปวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ถือว่าเป็นนวัตกรรมหรือองค์ความรู้ที่แสดงถึงรูปแบบ วิธีการที่ดีที่สุดในการดำเนินงานขององค์กรที่เกิดจากการปฏิบัติจริง มีการตรวจสอบและประเมินผลจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย องค์กรทางการศึกษาสามารถศึกษาเรียนรู้แนวคิดและองค์ความรู้ของวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศและนำมาใช้ในการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากร องค์กรให้มีความแข็งแกร่งที่สามารถบริหารจัดการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนา การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานและสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อประชาชนและสังคมได้

ตอนที่ 5 หลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานิสิตนักศึกษาที่นำมาใช้ในการวิจัย

1.ทฤษฎีการพัฒนานิสิตนักศึกษาของชิกเกอร์ริง: Chickering's seven vectors of Student Development (Chickering and Reisser, 1993 อ้างถึงใน จิตาร์ตัน บุญนุช, 2547) มีดังนี้

1) การพัฒนาความสามารถ (Development Competence) ประกอบด้วย

- ด้านสติปัญญา (Intellectual areas) ได้แก่ ความสามารถในการใช้สมองและความคิดในการเข้าใจเนื้อหา ทักษะในการวิเคราะห์สังเคราะห์สิ่งต่างๆ
- ด้านร่างกาย ได้แก่ ความสามารถในการทำกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางกีฬาและศิลปะ มีความแข็งแรงและมีวินัยในตนเอง
- ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ได้แก่ ความสามารถในการฟัง ติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม ร่วมมือ และใช้ยุทธวิธีต่างๆ เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีและกลุ่มดำเนินการไปได้ด้วยดี

2) การจัดการด้านอารมณ์ (Managing emotions) คือ การรู้จักควบคุมอารมณ์ มีความยืดหยุ่น รู้จักอารมณ์และความรู้สึกแบบต่างๆของตนเอง รู้จักที่จะจัดการและจัดระเบียบให้แก่ตนเองมากกว่าการเก็บกด เมื่อความสามารถในการควบคุมตนเองและการแสดงออกถึงความเป็นตัวของตัวเองมีความสมดุลกัน ความตระหนักและการบูรณาการความรู้สึกต่างๆ จะสนับสนุนและเอื้อต่อกัน นิสิตนักศึกษาต้องเรียนรู้การรักษาสมาดุลระหว่างการยึดมั่นในตนเองกับการมีส่วนร่วมในกลุ่มและรู้จักประสานความรู้สึกให้สอดคล้องกับการกระทำที่มีความรับผิดชอบด้วย

3) การพัฒนาจากความเป็นตัวของตัวเองไปสู่การพึ่งพาอาศัยกัน (Moving through autonomy toward interdependence) ได้แก่ การเรียนรู้ที่จะพอใจในตนเอง ไม่ถูกชักนำโดยความคิดของผู้อื่นในการบรรลุเป้าหมายที่ตนเลือกไว้ สามารถแปลงความคิดของตนไปสู่การกระทำที่มีเป้าหมายได้อย่างอิสระ ในขณะที่เดียวกันก็เห็นความสำคัญของการเป็นส่วนหนึ่งในสังคมที่มีการพึ่งพาอาศัยกันและเคารพในความเป็นตัวของตัวเองของผู้อื่นด้วย

4) การพัฒนาสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างมีวุฒิภาวะ (Developing mature interpersonal relationships) ได้แก่ การพัฒนาความสามารถที่จะใกล้ชิดกับผู้อื่นได้ โดยยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งด้านความคิด ประสบการณ์และวัฒนธรรม การพัฒนาสัมพันธ์ภาพอย่างนี้เป็นการพัฒนาการของการอยู่ร่วมกันแบบผู้ใหญ่ที่ไม่ยึดติดในความคิดของตน ไม่หลงตนเอง ทำให้สัมพันธ์ภาพยั่งยืนและเหนียวแน่น

5) การสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตน (Establishing identity) เป็นการค้นคว้าว่าประสบการณ์แบบไหน ที่ทำแล้วทำให้ตนพอใจ รู้สึกปลอดภัยและเกิดความมั่นใจในตนเองและจะต้องทำประสบการณ์นั้นบ่อยครั้งเพียงไร และทำในระดับใด

การสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตนนี้ รวมไปถึงความพอใจตนเองในรูปร่าง ลักษณะ และการปรับตัวทางเพศ การยอมรับและเข้าใจในบทบาทของตน การนับถือตนเองและมั่นใจในบุคลิกของตน

การที่นิสิตนักศึกษาจะสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตนได้ขึ้นอยู่กับการพัฒนาความสามารถด้านต่างๆ การจัดการกับอารมณ์ การพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง และการพัฒนาสัมพันธภาพกับผู้อื่น ดังได้กล่าวมาแล้ว

6) การพัฒนาเป้าหมาย (Developing purpose) เป็นความสามารถที่จะประเมินความสนใจและทางเลือกต่างๆ สร้างความชัดเจนให้กับเป้าหมายต่างๆ วางแผน และมุ่งมั่นที่จะสู้อุปสรรคทั้งหลายอย่างตั้งใจจริง การพัฒนาเป้าหมายต้องอาศัยการวางแผนและบูรณาการสิ่งที่ควรทำ ทำก่อนทำหลังใน 3 ด้าน คือ การวางแผนและความตั้งใจจริงในการเลือกอาชีพ ความสนใจส่วนตัว การยอมรับของครอบครัวและคนรอบข้าง

7) การพัฒนาความมีคุณธรรม (Developing Integrity) เป็นการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ว่า คุณค่าและความเชื่อของบุคคลเป็นสิ่งที่บุคคลใช้ในการแปลความหมายจากประสบการณ์ นำทางพฤติกรรม และคงความนับถือตนเอง การพัฒนาความมีคุณธรรม เกี่ยวข้องกับคุณค่าความเป็นมนุษย์ คุณค่าส่วนบุคคล และการพัฒนาความพอดี

คุณค่าความเป็นมนุษย์ (Humanizing values) คือการเปลี่ยนจากการกระทำโดยอัตโนมัติที่จะยึดถือความเชื่อของตนเองเป็นหลักอย่างชนิดที่ว่าไม่ยอมประนีประนอมความเชื่ออันั้นกับของผู้อื่น มาเป็นการให้ความสมดุลระหว่างความสนใจของตนเองกับความสนใจของผู้อื่นเป็นหลักในการคิด

คุณค่าส่วนบุคคล (Personalizing values) คือ ยึดมั่นในคุณค่าและความเชื่อที่ตนยึดถืออย่างมีสติ ในขณะที่เดียวกันก็เคารพความคิดของผู้อื่นด้วย

การพัฒนาความพอดี (Development congruence) ที่ตนยึดถือกับพฤติกรรมที่แสดงถึงความรับผิดชอบในสังคมได้อย่างพอดี

2. การวิเคราะห์คุณลักษณะนักศึกษาที่พึงประสงค์

คุณลักษณะบัณฑิต : ปรัชญาอุดมศึกษาไทย 5 กลุ่ม ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และคณะ (2548) ไว้ดังนี้

1) กลุ่มอุดมคตินิยม คุณลักษณะบัณฑิตในกลุ่มอุดมคติเน้นคุณลักษณะของบัณฑิตที่เป็นอุดมคติของมนุษย์ คือ คุณธรรม จริยธรรม เป็นฐานหลักที่สำคัญ รวมถึงองค์ประกอบในเรื่องอุดมคติและความเชื่อต่างๆ ที่เป็นองค์ประกอบของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

2) กลุ่มปัญญานิยม คุณลักษณะของบัณฑิตในกลุ่มปัญญานิยมนี้เน้นคุณลักษณะของบัณฑิตในเชิงของความสามารถทางปัญญาและการนำปัญญาไปใช้ได้อย่างเหมาะสมเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมเป็นสำคัญ การอุดมศึกษาในแนวนี้นี้ต้องมุ่งส่งเสริมปัญญาของผู้เรียนให้ได้และได้อย่างสมบูรณ์พอ

3) กลุ่มชุมชนนิยม คุณลักษณะของบัณฑิตในกลุ่มชุมชนนิยมนี้เน้นบัณฑิตที่รู้และเข้าใจชุมชนและสังคมที่ตนอยู่ เข้าใจเหตุผลที่มา สภาพการณ์และปัญหาของชุมชน มีจิตสำนึกในทางสังคมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถเชื่อมโยงเรื่องที่เรียนกับปัญหาของสังคมได้อย่างดี พร้อมทั้งมีวิธีที่จะแก้ปัญหาของสังคมได้ รวมถึงการเรียนรู้ ไม่จำเป็นต้องอยู่ที่สถาบันการศึกษาอย่างเดียว แต่อยู่ที่ชุมชนอีกด้วย

4) กลุ่มปฏิบัตินิยม คุณลักษณะของบัณฑิตในกลุ่มปฏิบัตินิยมนี้เน้นคุณสมบัติที่สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของงาน พร้อมทั้งจะทำงานได้ในสภาพของการเปลี่ยนแปลง โดยมีความรู้พื้นฐานที่ครบถ้วน รอบด้าน เพียงพอ และนำไปประยุกต์ใช้งานได้จริง

5) กลุ่มเทคโนโลยีนิยม คุณลักษณะของบัณฑิตในแนวคิดกลุ่มนี้เน้นที่ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ของการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้า การทำงานและการพัฒนางานให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป ในขณะที่เดียวกันก็สามารถพัฒนาและสร้างนวัตกรรมจากเทคโนโลยีประเภทต่างๆ ได้

จรัส สุวรรณเวลา (2545) ได้แบ่งกลุ่มของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิตไว้ว่า

1) กลุ่มคุณลักษณะด้านวิชาชีพ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพแต่ละวิชาที่ย่อมมีความแตกต่างกันได้ โดยที่บางวิชาชีพมีการรับรองตามกฎหมาย ให้มีสิทธิเพิ่มเติมเป็นพิเศษเหนือประชาชนโดยทั่วไป ข้อกำหนดด้านวิชาชีพจึงเป็นข้อกำหนดที่พึงมีในการรับสิทธิตามกฎหมายจากรัฐ ซึ่งส่วนใหญ่รัฐจะมอบหมายให้วงการวิชาชีพนั้นๆ ดูแลกันเอง โดยดูว่ามีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะได้รับสิทธิ และดูแลให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในกรอบจรรยาบรรณของวิชาชีพ

2) กลุ่มความเป็นนักวิชาการ หมายถึง ความสามารถในการหาความรู้เพิ่มเติมและคงความเป็นนักวิชาการไว้ตลอดไป ทั้งนี้ต้องมีนิสัยใฝ่รู้ จึงจะสามารถเป็นนักวิชาการได้ ในสภาพที่วิทยาการก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความสามารถทางภาษาวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารสารสนเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต เป็นเครื่องมือสำคัญในการเป็นนักวิชาการ นอกจากนี้ นักวิชาการยังมีจรรยาบรรณหรือศีลของนักวิชาการอันพึงรักษา ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ไม่กล่าวเท็จ ไม่เอาสมบัติของผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพย์สินทางปัญญามาเป็นของตน และใช้วิชาการในทางที่ก่อให้เกิดประโยชน์ ไม่ใช่ก่อให้เกิดโทษหรืออันตรายต่อสังคม และต่อตนเอง

3) กลุ่มกระบวนการความคิด ตั้งแต่การมีวิจารณ์ญาณ สามารถตีค่าสิ่งต่างๆ ได้ และใช้ข้อมูลข้อเท็จจริงได้อย่างเหมาะสม และสมเหตุผล เรียกได้ว่าคิดเป็น

4) กลุ่มคุณธรรม จริยธรรม ตามสมควรแก่ฐานะของผู้ได้รับการศึกษาดี โดยสอดแทรก กำกับอยู่ในพฤติกรรมทุกด้าน ทั้งกาย วาจาและใจ

5) กลุ่มความสามารถที่จะพัฒนาและปรับตัวให้เหมาะกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีวิสัยทัศน์และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีนวัตกรรม สามารถสร้างงานของตนเองได้ เรียกได้ว่าทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น

6) กลุ่มความเป็นพลเมืองดีของประเทศ ภูมิภาคและของโลก โดยมีค่านิยมความเชื่อที่ถูกต้องเหมาะสม ทั้งด้านสังคมและมนุษยธรรม เช่น สันติภาพ ความยุติธรรมในสังคมเสรีภาพ เสมอภาคและเอกภาพ อันเป็นเครื่องกำกับพฤติกรรมให้สามารถใช้ความรู้และสมรรถนะไปในทางที่ถูกที่ควร สามารถยืนหยัดในหลักการเป็นที่พึ่งของสังคมได้

ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้ศึกษาถึง ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ 12 กลยุทธ์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเพิ่มขีดความสามารถของบัณฑิตให้มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล มีกลยุทธ์สนับสนุน 2 กลยุทธ์ คือ พัฒนาสมรรถนะด้านการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาไทยในระดับที่ใช้ในการทำงานและ พัฒนาสมรรถนะด้านการประกอบวิชาชีพและการทำงานข้ามวัฒนธรรมของบัณฑิตไทย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาความเข้มแข็งของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาประชาคมอาเซียน มีกลยุทธ์สนับสนุน 6 กลยุทธ์ คือ พัฒนาอาจารย์ให้มีสมรรถนะสากล ส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเกี่ยวกับอาเซียนในสถาบันอุดมศึกษา พัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนให้มีคุณภาพระดับสากล ตลอดจน โครงสร้างพื้นฐานให้มีคุณภาพระดับสากลพัฒนาวิชาการและการวิจัยสู่ความเป็นเลิศพัฒนาระบบอุดมศึกษาแห่งอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมบทบาทของอุดมศึกษาไทยในประชาคมอาเซียน มีกลยุทธ์สนับสนุน 4 กลยุทธ์ คือ ส่งเสริมบทบาทความเป็นผู้นำของสถาบันอุดมศึกษาไทยที่เกี่ยวข้องกับสามเสาหลักในการสร้างประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน สร้างความตระหนักในการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนและบทบาทของอุดมศึกษาไทยในการพัฒนาประชาคมอาเซียน ทั้งในด้านบวกและ

ด้านการศึกษาลบส่งเสริมให้ประเทศไทยรวมทั้งเป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน และ พัฒนาศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาในอาเซียน

6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา

1) การนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาของคำเพชร ฎริปริญา (2550) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง การนำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก วัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จของสถาบันอุดมศึกษาระดับโลก ศึกษาสภาพปัจจุบันของสถาบันอุดมศึกษาไทยและเพื่อนำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก การศึกษาปัจจัยความสำเร็จของสถาบันอุดมศึกษาระดับโลก โดยวิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารพบว่า ปัจจัยความสำเร็จของสถาบันอุดมศึกษาโลกขึ้นอยู่กับคุณภาพของภารกิจหลักของการศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้แก่ หลักสูตรและการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการและมิติทางวัฒนธรรม ปัจจัยด้านความเป็นนานาชาติของมหาวิทยาลัยระดับโลก ได้แก่ 1. การจัดการคุณภาพและโครงสร้างพื้นฐาน 2. หลักสูตรและนวัตกรรม 3. การวิจัย 4. การศึกษาเรื่องอาณานิคมศึกษา นิสิตนักศึกษาและนักวิชาการจากนานาชาติ 5. ความร่วมมือทางวิชาการและการพัฒนาด้านนานาชาติ 6. การบริการทางสังคมและความฉลาดทางวัฒนธรรม

จากการวิเคราะห์เอกสารสอดคล้องสัมพันธ์กับข้อค้นพบจากการสำรวจจากผู้ทรงคุณวุฒิต่างประเทศด้วยวิธี E-survey จากผลการศึกษาริบทและยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยระดับโลก 5 แห่ง และ มหาวิทยาลัยสมบูรณ์แบบของไทย 4 แห่ง การศึกษาผลจากการจัดอันดับมหาวิทยาลัยระดับโลก ผู้วิจัยได้นำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก ซึ่งประกอบไปด้วยส่วนประกอบ ของยุทธศาสตร์และยุทธศาสตร์ในระดับองค์การ 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

1.ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณค่าเพื่อความเป็นเลิศในภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา และเป็นองค์การอัจฉริยะ

2.ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

3.ยุทธศาสตร์การประกอบการของมหาวิทยาลัย

4.ยุทธศาสตร์การสร้างเครือข่ายทางวิชาการทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

ในแต่ละยุทธศาสตร์มีปัจจัยชี้วัดหลักรวมทั้งสิ้น 22 ปัจจัย โดยได้รับการประเมินและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบปัจจัยความสำเร็จของมหาวิทยาลัยระดับโลกกับยุทธศาสตร์ในระดับองค์การของสถาบันอุดมศึกษาไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก พบว่ามีสหสัมพันธ์เชิงบวกและสหสัมพันธ์ของยุทธศาสตร์ทั้ง 4 ยุทธศาสตร์มีสัมพันธ์ในเชิงบวก

2) การศึกษาการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันของมหาวิทยาลัยของ ประดิษฐ์ อารยะการกุล (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในที่มีผลกับการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันของมหาวิทยาลัย และพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และแบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญในการบริหารมหาวิทยาลัย 4 คน และผู้บริหารมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ 121 คน จากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยภายนอกที่ชี้นำกลยุทธ์การแข่งขันของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐอย่างมาก ได้แก่ ทิศทางการพัฒนาประเทศที่มุ่งไปสู่สังคมดิจิทัล และให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมตลอดจนอายุงานของแรงงานที่ประกอบวิชาชีพชั้นสูง ปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรคของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ คือคุณภาพของนักศึกษา การสนับสนุนงบประมาณที่มีแนวโน้มลดลง และการขาดแคลนอาจารย์ที่มีคุณภาพ

3) แนวความคิดในการบริหารจัดการอุดมศึกษาของ Bicknell (2008 : 1-2) แห่งมหาวิทยาลัย Massachusetts Boston ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้ศึกษาวิจัยและเสนอแนวคิดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดตัดสินว่าอธิการบดีได้วางกรอบความมุ่งหวัง (purpose) ของอุดมศึกษาสำหรับวิทยาเขตและบุคลากรของวิทยาลัยเขตให้ได้ตระหนักรู้หรือรับรู้รับทราบตามกรอบเป้าหมายที่อธิการบดีได้วางแนวทางไว้ การศึกษาวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งออกแบบการวิจัยเพื่อใช้เป็นกลยุทธ์ในการแสวงหาความรู้สำหรับบริหารจัดการอุดมศึกษา ซึ่งมีวิทยาลัยชุมชน จำนวน 3 แห่ง ได้เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ จากการสัมภาษณ์อธิการบดี รวมทั้งสัมภาษณ์อาจารย์ในคณะวิชา 3 คณะวิชา และสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูง จำนวน 3 คน พร้อมกับการสัมภาษณ์นี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารต่างๆ เช่น คำปราศรัยและข้อเขียนของอธิการบดี บทให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์หรือบทความของอธิการบดี ข้อกำหนดของสถาบัน รวมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนกลยุทธ์ รายงานประจำปี เป็นต้น โดยการคัดเลือกภาวะวิกฤต ผลการวิเคราะห์ อธิการบดี ทั้งสามสถาบันได้วางกรอบของเป้าประสงค์ของอุดมศึกษาไว้สามประการคือ 1. ความเสมอภาคทางประชาธิปไตย 2. ประสิทธิภาพทางสังคม 3. ความเคลื่อนไหวทางสังคม นอกจากนั้นยังพบว่าเป้าประสงค์ซึ่งมองเป็นจุดหมายรวมสามประการดังกล่าว และถือได้ว่าเป็นลักษณะบูรณาการ อธิการบดีทั้งสามสถาบันได้ใช้คำปราศรัย ข้อเขียน การเล่าเรื่อง การใช้อุปมาอุปมัยและใช้โครงสร้างของสถาบันเป็นวิธีการในการสร้างกรอบความมุ่งหวัง

ผลการวิจัยของ Bicknell นี้ชี้ให้เห็นถึงบทบาทของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาอันเกิดจากการมีหรือไม่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล สำหรับการมีวิสัยทัศน์กว้างไกลบ่งบอกถึงลักษณะการใช้เงื่อนไขความรู้ สติปัญญา มองเห็นการณ์ไกลในสภาวะวิกฤติ มองเห็นความท้าทายและใช้สติปัญญานั้นด้วยความระมัดระวัง

6.3 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน

1) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552) รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานในสถาบันอุดมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพปัญหาและอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานในสถาบันอุดมศึกษาของไทย และศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของต่างประเทศ เพื่อนำมาสังเคราะห์และพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานในสถาบันอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย ซึ่งมีข้อเสนอแนะที่ได้รับจากงานวิจัยครั้งนี้ คือ

1.1 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของการจัดการศึกษาการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานในประเทศไทยในส่วนของสถานศึกษา สถานประกอบการ บุคลากรในสถานศึกษาและสถานประกอบการ รวมทั้งผู้เรียน เพื่อให้เป็นการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนกับการทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.2 ควรศึกษาสมรรถนะหลักในการเตรียมคนเข้าสู่ตลาดแรงงาน

1.3 ควรพัฒนาสมรรถนะหลักทั้ง 6 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย การสื่อสารที่เน้นการใช้ภาษา การประยุกต์ใช้ตัวเลข การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การบริหารจัดการ การทำงานเป็นหมู่คณะ และการคิดเชิงระบบให้เกิดการประยุกต์ใช้งานได้จริง

2) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2554) รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสมรรถนะที่เป็นมาตรฐานของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน ได้แก่ สถาบันการศึกษา สถานประกอบการและองค์กรวิชาชีพในกลุ่มอุตสาหกรรมภาคการผลิตและกลุ่มอุตสาหกรรมภาคบริการ โดยศึกษากรณีศึกษาการปฏิบัติดีเด่น และปัจจัยสู่ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานในกลุ่มอุตสาหกรรมภาคการผลิตและกลุ่มอุตสาหกรรมภาคบริการ เพื่อสร้างคู่มือการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการโครงการนำร่องการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานใน 2 กลุ่มอุตสาหกรรมดังกล่าว ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยความสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษารูปแบบการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ หลักสูตรการเรียนการสอน คณาจารย์/ผู้สอน ผู้เรียน/นักศึกษา บัณฑิตและสถานประกอบการ/องค์กรวิชาชีพ

ตารางการวิเคราะห์ปัจจัยการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ให้รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ประเด็น	ผู้เรียน/นักศึกษา	บัณฑิต	ผู้สอน/คณาจารย์	หลักสูตรการเรียน	สถาบันอุดมศึกษา	สถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต
การเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน	1. ผู้เรียนต้องมีการฝึกหัดปฏิบัติวิชาชีพในแหล่งเรียนรู้ที่สถานประกอบการ 2. การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการประยุกต์ความรู้ ทักษะการทำงาน และทักษะเฉพาะที่สัมพันธ์กับวิชาชีพ 3. ผู้เรียนได้รับความรู้ควบคู่กับประสบการณ์จากการทำงานจริง โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ วิศวกรรม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับครูฝึก จนเกิดความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพเฉพาะด้านในระดับที่ก้าวหน้า	1. คุณภาพบัณฑิตที่ได้มาตรฐานสากล 2. คุณลักษณะและสมรรถนะที่ตรงตาม ความต้องการขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต ทั้งของไทยและต่างประเทศ 3. เก่งอาชีพ เก่งการทำงาน 4. การเตรียมความพร้อมในการผลิตบัณฑิต และเป็นภาคีสำคัญที่จะช่วยให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับการฝึกฝนให้เป็นระบบ อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้อาจารย์ผู้รับผิดชอบ จนมีความสามารถที่จะปฏิบัติงานได้	การรับรู้จากการลงมือทำจริง (Learning by Doing)	1. ประสบการณ์วิชาชีพเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา 2. เน้นการเป็นวิชาชีพ (Practicing Profession) 3. การเรียนรู้จากการทำงานจริงในสถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต 4. การจัดการศึกษาที่เน้นการเพิ่มคุณภาพบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการของตลาดงานและเป็นกระบวนการพัฒนาอาชีพ	1. ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ 2. พัฒนาศักยภาพให้มีคุณภาพ 3. เกิดภาคีความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรผู้ใช้บัณฑิต 4. ได้รับประโยชน์ในเชิงความร่วมมือและการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร	1. การผลิตบัณฑิตในปัจจุบันต้องตรงกับความต้องการของตลาดงานและตรงกับความต้องการขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต 2. คุณลักษณะของบัณฑิตต้องมีความรู้ และทักษะทางด้านวิชาชีพ 3. บัณฑิตที่สำเร็จ การศึกษาต้องมีคุณภาพทั้งทางด้าน ทฤษฎีและทักษะการปฏิบัติงาน รวมทั้งสามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต
กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ	1. การศึกษาตลอดชีวิตและพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน	1. ผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตาม	1. ส่งเสริมให้เกิดมาตรฐานผลการ	1. ปรับปรุงหลักสูตรเพื่อพัฒนาบัณฑิตศึกษา	1. สนับสนุนให้เกิดมาตรฐาน ผลการเรียนรู	

ประเด็น	ผู้เรียน/นักศึกษา	บัณฑิต	ผู้สอน/คณาจารย์	หลักสูตรการเรียนการสอน	สถาบันอุดมศึกษา	สถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต
ระดับอุดมศึกษา	<p>การจัดการศึกษา</p> <p>2. ผู้เรียนต้องมีความคิดสร้างสรรค์และมีการคิดนอกกรอบ ตลอดจนมีจิตสำนึกส่วนรวมแก่สังคม มีความเป็นผู้บำนาญและสร้างคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะ</p> <p>3. ผู้เรียนและบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาให้มีความสามารถทางด้านภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศ การเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม</p>	<p>มาตรฐานผลการเรียนผู้</p> <p>2. ความรู้ทางด้านวิชาการ เทคโนโลยีขั้นสูงที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ สามารถ คิด เป็น ทำเป็น ตลอดจนเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรมสูง</p> <p>มาตรฐานผลการเรียนผู้ของบัณฑิต (Learning Outcomes)</p> <p>3. คุณภาพของบัณฑิตซึ่งจะมีมาตรฐานผลการเรียนผู้ตามที่มุ่งหวัง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจ</p> <p>เป็นที่พึงพอใจของนายจ้างและเป็นคนดีของสังคม ช่วยเพิ่ม ความเข้มแข็งและขีดความสามารถในการพัฒนาประเทศ</p> <p>1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>2) ด้านความรู้</p> <p>3) ด้านทักษะทางปัญญา</p> <p>4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความร่วมมือชอบ</p> <p>5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p>	<p>เรียนรู้ของบัณฑิต (Learning Outcomes)</p> <p>2. ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนเพื่อพัฒนา นักศึกษาให้คิดเป็น แก้ปัญหาเป็นและ เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรมไทย</p>	<p>ให้คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น ตามมาตรฐานผลการ เรียนรู้ของบัณฑิต (Learning Outcomes)</p> <p>2. ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้ได้ตาม มาตรฐานวิชาการและ วิจัยให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อให้เกิดเป็นมาตรฐาน การศึกษาของชาติและ มาตรฐานการอุดมศึกษา</p> <p>ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็น รูปธรรม โดยการนำไปเป็น หลักในการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผลการ เรียนรู้ของนักศึกษา</p>	<p>ของบัณฑิต (Learning Outcomes)</p> <p>2. ส่งเสริมให้เกิด การศึกษาตลอดชีวิตและพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน การจัดการศึกษา เพื่อให้ เกิดความสอดคล้องแก่การ เคลื่อนย้ายนักศึกษาและ การเทียบโอนหน่วยกิต</p> <p>3. สนับสนุนให้เกิดกรอบ มาตรฐานคุณภาพ การศึกษาในระดับที่ เทียบเคียงได้กับ ต่างประเทศ เพื่อให้ บัณฑิตเรียนรู้รอบด้าน และสามารถเชื่อมโยงกับ ไปได้</p>	

ประเด็น	ผู้เรียน/นักศึกษา	บัณฑิต	ผู้สอน/คณาจารย์	หลักสูตรการเรียนการสอน	สถาบันอุดมศึกษา	สถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต
ประชาคมอาเซียน	1. ผู้เรียนต้องมีความรู้ทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ และสามารถถ่ายทอดทักษะทางด้านภาษาและการสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ 2. เกิดการเคลื่อนย้ายกำลังคนอย่างอิสระ นักศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายองค์ความรู้ เกิดการเคลื่อนย้ายองค์ความรู้ (Free Flow) ทางด้านการค้า (Free Flow) บริการและแรงงาน ภาษาและวัฒนธรรมระหว่างกัน 3. การศึกษาทุกระดับต้องเน้นสร้างแรงงานที่มีคุณภาพเข้าสู่ตลาดแรงงาน ทั้งแรงงานระดับฝีมือ และแรงงานไร้ฝีมือ	1. บัณฑิตสามารถที่จะตอบสนองความต้องการต่อสังคมและสามารถนำความรู้ไปใช้แก้ไขปัญหาการดำเนินชีวิตได้ 2. ส่งเสริมให้บัณฑิตมีความเป็นสากล มีทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ เข้าใจวัฒนธรรมต่างชาติ สามารถได้รับการจ้างงานในหน่วยงานต่างชาติหรือโยกย้ายถิ่นฐานในการไปทำงานต่างประเทศได้ 3. บัณฑิตที่พร้อมที่จะปรับตัวและพร้อมที่จะแข่งขันและทำงานร่วมกับผู้อื่นในอาเซียน มีทักษะในการทำงาน มีความรู้ ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนสามารถดำรงชีวิตอยู่ท่ามกลางความแตกต่างของเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรมและภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4. บัณฑิตพัฒนาความรู้และประสบการณ์ให้มีความรู้เกี่ยวกับความต้องการขององค์กรผู้ใช้บัณฑิตในระดับสากลมากขึ้น	1. สนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อกับประเทศต่าง ๆ มากขึ้น และเร่งการผลิตครู/อาจารย์ที่สามารถสอนวิชาสามัญหรือวิชาชีพ และวิชาเฉพาะต่างๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 2. ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับอาเซียน ศึกษาให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณี ความหลากหลายทางชาติพันธุ์ โดยเฉพาะความรู้ด้านกฎหมาย เพื่อเตรียมการสำหรับการทำงานข้ามชาติ 3. สนับสนุนครู/อาจารย์ให้มีประสบการณ์จริง	1. พัฒนาหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาให้มีความทันสมัย ทั้งทางด้านวิชาการและทางทักษะการปฏิบัติงาน 2. พัฒนาหลักสูตรความรู้เกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียนให้มากขึ้นสำหรับ การก้าวสู่ประชาคมอาเซียนซึ่งจะนำไปสู่ความไว้วางใจ การเคารพซึ่งกันและกัน การแสวงหาช่องทาง การแก้ปัญหาร่วมกัน	1. สนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาเน้นเรื่องภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆ ให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดความพร้อมในการแข่งขันกับนานาชาติ และยกระดับคุณภาพสถานศึกษาให้เป็นสากล 2. ปรับตัวให้มีความทันสมัย ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของสังคม 3. พัฒนาบัณฑิตให้มีความพร้อมในการเป็นแรงงานความรู้อาเซียน แรงงานความรู้อาเซียน หรืออยู่ในระดับที่สามารถแข่งขันได้ในประชาคมอาเซียน	1. เกิดการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตได้อย่างเสรี ทั้งในเรื่องการค้า การลงทุน แรงงาน โดยไม่เกี่ยวข้องกับระบบภาษี เพื่อเปิดตลาดระหว่างกัน อย่างไร้เงื่อนไข 2. สามารถดำเนินกระบวนการผลิตทุกประเภทในประเทศอาเซียน โดยสามารถใช้ทรัพยากรจากแต่ละประเทศ ทั้งทางด้านวัตถุดิบและแรงงานเข้าร่วมในการผลิต ส่งผลให้เกิดการจ้างงานอย่างเสรี และมีสาขาวิชาที่เปิดต่าง ๆ ที่เปิดรองรับรวมคือ แพทย์ ศึกษาศาสตร์ สถาปัตย์ วิศวกรรม วิทยาศาสตร์ วิจัย พยาบาล ช่างสำรวจ และ ทันตแพทย์

ประเด็น	ผู้เรียน/นักศึกษา	บัณฑิต	ผู้สอน/คณาจารย์	หลักสูตรการเรียนการสอน	สถาบันอุดมศึกษา	สถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559			เช่น โครงการ แลกเปลี่ยนครู ระหว่างประเทศในกลุ่มหรือนอกกลุ่มอาเซียน			
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559	เกิดระบบเศรษฐกิจและสังคมใหม่ที่เป็นสังคมฐานความรู้ ซึ่งการสร้างความรู้จะเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนและก่อให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะการพัฒนาความสามารถทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ซึ่งถือได้ว่าเป็นปัจจัยชี้้นำในการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของแต่ละประเทศที่จะก้าวเข้าสู่สังคมฐานความรู้	1. พัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการเข้าถึงข้อมูลในการพัฒนาอาชีพ ของบัณฑิต 2. การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษ มีการยกระดับมาตรฐานทักษะฝีมือแรงงาน ให้สามารถทำงานในประชาคมอาเซียนและ สังคมโลกได้	1. ส่งเสริมให้ผู้สอนมีการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาอาชีพมากขึ้น 2. พัฒนาอาจารย์ให้มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรมเป็นต้นแบบของสังคม	ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีการพัฒนาคุณภาพคน และพัฒนาชุมชน ตลอดจนมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียน การสอนมากยิ่งขึ้น	1. การสร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยสร้างความรู้เชิงให้แก่สถาบันการศึกษา ทั้งของรัฐและเอกชน ให้มีมาตรฐานได้รับการยอมรับในระดับสากล 2. เร่งพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน โดยยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล	การพัฒนาคุณภาพคนและพัฒนาชุมชน
		1. พัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการเข้าถึงข้อมูลในการพัฒนาอาชีพของผู้เรียน 2. ทักษะด้านภาษาเพื่อเตรียมความพร้อมของบัณฑิต 3. ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างโอกาสการเรียนรู้อย่าง ต่อเนื่องให้คนทุกกลุ่มทุกวัย ทั้งคนพิการ ผู้สูงอายุ ให้มีความรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดการเรียนรู้อยู่ในรูปแบบที่หลากหลายและเอื้อต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้				

ประเด็น	ผู้เรียน/นักศึกษา	บัณฑิต	ผู้สอน/คณาจารย์	หลักสูตรการเรียนการสอน	สถาบันอุดมศึกษา	สถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต	
แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)	1.คนไทยเป็นคนเก่ง คนดีไปเรียนรู้และความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษ 2.ผู้เรียนมีศีลธรรม มีคุณธรรม จริยธรรม มีความภูมิใจในจิตสำนึก มีความภูมิใจในความ เป็นไทย มีระเบียบวินัย มีจิตสาธารณะ 3.ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพ เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยตรงร่งค์ให้เยาวชนใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศเชิงสร้างสรรค์	ส่งเสริมให้บัณฑิตเป็นคนเก่ง คนดี ยึดมั่น ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยและมีคุณธรรม จริยธรรม ไม่เรียนรู้อย่างเดียว และมีความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษ	ผลิตและพัฒนาคณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ มาตรฐาน มีคุณธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ให้สอดคล้องกับความต้องการ	1.พัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมความมีระเบียบวินัย จิตสาธารณะ การทำงานเป็นกลุ่ม 2.พัฒนาหลักสูตรนานาชาติหรือ หลักสูตรนานาชาติที่ร่วมกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ เพื่อความเป็นสากลของการศึกษาและรองรับตลาดแรงงาน นานาชาติ 3.หลักสูตรการเรียนการสอนที่มีมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน	1.พัฒนาคุณภาพสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการและสร้างเครือข่ายระหว่างกัน 2.เสริมสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทย 3.ส่งเสริมการผลิตครูที่มีความเป็นเลิศ เน้นการวิจัยและพัฒนา 4.สนับสนุนให้เป็นศูนย์เครือข่ายการศึกษา ระหว่างประเทศ ทั้งในประเทศอาเซียน ระดับภูมิภาคและระดับสากล	1.การผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศไทย และเสริมสร้าง ศักยภาพการแข่งขัน และร่วมมือกับนานาประเทศ 2.สร้างระบบเครือข่ายความร่วมมือในการผลิตกำลังคนจากภาคส่วนต่างๆ	
แผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2551-2554)	1.มุ่งตอบสนองของผู้เรียนในวัยเรียน วัยทำงาน และวัยสูงอายุ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบต่างๆ 2.การเรียนรู้ตลอดชีวิตและสามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต	1.ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ 2.บัณฑิตให้มีความรู้ จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคมไปสู่วัฒนธรรมที่พัฒนาได้ 3.ผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพและมีสมรรถนะสากล สามารถเรียนรู้ การใช้ชีวิตในสังคมและปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต	อาจารย์และบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา ได้ รับ การ พัฒนา ศึกษาระวิชาการและสมรรถนะวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาหลักสูตรร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษา และภาคธุรกิจ โดยเป็นการจัดการศึกษาที่บูรณาการเรียนรู้อยู่ในสถานศึกษากับการให้นักศึกษาไปปฏิบัติงานจริงเป็นเวลา	1.สร้างบุคลากรและความรู้รองรับตลาดแรงงาน 2.ศักยภาพในการสร้างความรู้และนวัตกรรม ให้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาก็วิกฤติเศรษฐกิจของประเทศ 3.เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของ	1.การมีงานทำของบัณฑิต 2.พัฒนาหลักสูตรร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษา และภาคธุรกิจ โดยเป็นมาตรฐานเดียวกัน 3.เพิ่มส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาก็วิกฤติเศรษฐกิจของประเทศ 4.เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของ	1.การผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศไทย และเสริมสร้าง ศักยภาพการแข่งขัน และร่วมมือกับนานาประเทศ 2.สร้างระบบเครือข่ายความร่วมมือในการผลิตกำลังคนจากภาคส่วนต่างๆ

ประเด็น	ผู้เรียน/นักศึกษา	บัณฑิต	ผู้สอน/คณาจารย์	หลักสูตรการเรียนการสอน	สถาบันอุดมศึกษา	สถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต
		4.ทักษะทางด้านวิชาการ ทักษะวิชาชีพ มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรมจริยธรรม วินัยมีจิตสำนึกของการทำงาน ผู้ประกอบการ สามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต ตลอดจนมีความสามารถทางด้าน การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสามารถใช้เทคโนโลยีพื้นฐานได้เป็นอย่างดี รวมทั้งมีทักษะในการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ			ประเทศมุ่งสู่การเป็น ศูนย์กลางทางการศึกษา (Education Hub) 4.มุ่งพัฒนาศักยภาพ อุดมศึกษาไทยในการ สร้างความรู้และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขันของประเทศบน พื้นฐานของปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงและการแข่งขันในระดับสากล	ให้นักศึกษาไป ปฏิบัติงานจริงเต็มเวลา
กรอบแผน อุดมศึกษา ระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565)	1.การเรียนรู้ตลอดชีวิต ความรอบรู้ คุณธรรมและความเพียร 2.วิเคราะห์และสร้างองค์ความรู้ขึ้นมาใหม่ รวมทั้งประยุกต์ใช้ในการระบอบการ เรียนรู้และปฏิบัติของผู้เรียนในระดับต่างๆ ตลอดจน บัณฑิตมีพันธกิจกับชุมชนและสังคม 3.การเรียนรู้ของเยาวชนและ นักศึกษาในรูปแบบทักษะของชีวิต ทักษะสังคม	1.ผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพ สามารถปรับตัวสำหรับ งานที่เกิดขึ้น ตลอดชีวิต 2.ผู้จบการศึกษาต้องทำงานกับภาค บัณฑิตศึกษาต้องทำงานกับภาค การผลิตจริง 3.สร้างความพร้อมในการเปิดโลกทัศน์สำหรับบัณฑิตในสภาวะ โลกภิวัตน์ด้านภาษาและวัฒนธรรม	1.ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน 2.ความสามารถทางด้านกรวิจัย 3.สมรรถนะทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่ตนเองรับผิดชอบ 4.ประสบการณ์บนฐานของการพัฒนา จากการทำงานจริง ผู้สอนที่มีกร	1.หลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาด และสังคมในปัจจุบันและอนาคต 2.หลักสูตรสามารถรองรับ ความต้องการของคนรุ่นใหม่และตลาดแรงงาน	1.สร้างความรู้และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขันของประเทศยุคโลกาภิวัตน์ 2.สร้างเสริมสภาพสังคม ที่พึงประสงค์และมีความสอดคล้องทันต่อแนวโน้มการ เปลี่ยนแปลงต่างๆ ของประเทศ 3.การเตรียมคนเข้าสู่งาน	จัดตั้งวิสาหกิจ อุดมศึกษา เพื่อให้ มหาวิทยาลัยร่วมมือ กับภาคธุรกิจพัฒนา แรงงานให้เกิด ความรู้

ประเด็น	ผู้เรียน/นักศึกษา	บัณฑิต	ผู้สอน/คณาจารย์	หลักสูตรการเรียนการสอน	สถาบันอุดมศึกษา	สถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต
นโยบายการศึกษาของรัฐบาล ปี พ.ศ.2554	ผู้เรียน/นักศึกษา (Socialization) สมรรถนะพื้นฐานร่วม (Base line competencies) รวมถึงความรู้และความสามารถเชิงบูรณาการที่ไม่ได้จากการเรียนการสอนในห้องเรียน	1. การผลิตบัณฑิตที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและแนวโน้มการพัฒนาประเทศ 2. บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาใหม่ทำงานได้ทันที 3. กระบวนการสร้างประสบการณ์ระหว่างเรียนอย่างเหมาะสมรวมถึงสนับสนุนการสร้างรายได้ระหว่างเรียน 4. ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตลอดจนพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศ เพื่อการศึกษาพัฒนาระบบและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษานานาชาติ เพื่อเป็นเครื่องมือในการเร่งยกระดับคุณภาพ	1. ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษา ท้องถิ่นและภาษาต่างประเทศ 2. สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้อะไรก็ได้ทันที 3. กระบวนการสร้างประสบการณ์ระหว่างเรียนอย่างเหมาะสมรวมถึงสนับสนุนการสร้างรายได้ระหว่างเรียน 4. ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตลอดจนพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศ เพื่อการศึกษาพัฒนาระบบและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษานานาชาติ เพื่อเป็นเครื่องมือในการเร่งยกระดับคุณภาพ	1. จัดหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้ภาษา ภาษาถิ่นใหม่กึ่งขั้น 2. ปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาทุกระดับให้รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและทันต่อยุคสมัย 3. ก่อร่างจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพรับรองสมรรถนะการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอาชีพและการจัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงานให้ครบทุกอุตสาหกรรม	4. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดมาตรฐานการศึกษาที่ยอมรับร่วมกันได้	1. ความร่วมมือระหว่างแหล่งงานกับสถานศึกษา โดยร่วมมือกับภาคเอกชนและสถาบันการศึกษาในการศึกษาใน การวางแผนการผลิตและพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพและสอดคล้องตามความต้องการของภาคการผลิตและบริการ

ประเด็น	ผู้เรียน/นักศึกษา	บัณฑิต	ผู้สอน/คณาจารย์	หลักสูตรการเรียนการสอน	สถาบันอุดมศึกษา	สถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต
การปฏิรูปการศึกษา ทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561)	เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและ การเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมี คุณภาพ	1.ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและ เน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพา ตนเอง พัฒนาคุณภาพชีวิต 2.การผลิตบัณฑิตที่มีความ สอดคล้องกับความต้องการของ สังคมและแนวโน้มการพัฒนา ประเทศ	1.พัฒนาผู้บริหาร คณาจารย์และ บุคลากรที่มีอยู่ใน ระบบให้มีคุณธรรม จริยธรรม 2.ผู้สอน/คณาจารย์ มีจรรยาบรรณ ในวิชาชีพ สามารถปฏิบัติงานที่ และคงอยู่ในระบบได้ อย่างมีคุณภาพ	พัฒนาหลักสูตรการเรียน การสอนให้เกิดมาตรฐาน การศึกษา	1.การพัฒนา สถาบันอุดมศึกษา ให้สามารถใช้เป็นคลัง ขับเคลื่อนนำสังคมไทยสู่ สังคมเศรษฐกิจ ฐานความรู้และเป็นโลก พลัดในการพัฒนา ประเทศทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรมและ สิ่งแวดล้อม ตลอดจน ผลักดันให้ประเทศเป็น สังคมนวัตกรรมที่สามารถ พึ่งพาตนเองได้ เพื่อเพิ่ม ขีดความสามารถในการ แข่งขันกับนานาประเทศ 2.อุดมศึกษาเป็นกลไก การผลิตกำลังคนและ สร้างองค์ความรู้ เพื่อให้ สามารถตอบสนองและ ขึ้นักการพัฒนา สังคม ชุมชนและท้องถิ่น	การมีส่วนร่วมของ เอกชนในการบริหาร และการจัดการ อุดมศึกษา เพื่อเป็น การสนับสนุน บทบาทการมีส่วน ร่วมของภาคเอกชน ชุมชน ท้องถิ่นให้เข้า มามีส่วนร่วมในการ บริหารและการจัด การศึกษาระดับ อุดมศึกษา อย่างหลากหลาย

ประเด็น	ผู้เรียน/นักศึกษา	บัณฑิต	ผู้สอน/คณาจารย์	หลักสูตรการเรียนการสอน	สถาบันอุดมศึกษา	สถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต
ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศช่วงการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552-2561	พัฒนาคนให้มีคุณภาพเทียบมาตรฐานสากล	1.พัฒนาคนให้มีคุณภาพเทียบมาตรฐานสากล 2.ส่งเสริมให้บัณฑิตใหม่มีความรู้และทักษะที่จำเป็น สามารถปฏิบัติงานได้ตรงกับลักษณะงานที่ผู้ประกอบการต้องการ 3.ส่งเสริมให้บัณฑิตมีคุณลักษณะทั้งด้านความรู้ ทักษะ การคิด วิเคราะห์ได้อย่างเป็นระบบ การแก้ปัญหาและการทำงานเป็นทีม ความกระตือรือร้นในการทำงาน ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย การตรงต่อเวลา และภาวะผู้นำ	พัฒนาคนให้มีคุณภาพเทียบมาตรฐานสากล	ลดการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาที่มีความซ้ำซ้อนกัน เพื่อลดปัญหาเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ซึ่งไม่ตอบสนองของยุทธศาสตร์ การพัฒนาบัณฑิต/กลุ่มจังหวัด	พัฒนาคนให้มีคุณภาพเทียบมาตรฐานสากล	1.พัฒนาคนให้มีคุณภาพเทียบมาตรฐานสากล 2.ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างฝ่ายผลิตและฝ่ายผู้ใช้บัณฑิต โดยประสานระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณเรื่อง การนำเสนอยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ
2. เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิต: กรณีศึกษาสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

การวิจัยเรื่อง การนำเสนอยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

กลุ่มข้อมูลจากเอกสาร

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ได้แก่ เอกสารเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี สภาพปัจจุบัน ความเป็นมา โครงสร้าง รูปแบบ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน โดยเป็นงานวิจัย บทความ หนังสือและการสืบค้นจากอินเทอร์เน็ตทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย 2 ระดับ ดังนี้

ระดับสถาบัน ประกอบด้วย

1. สถาบันอุดมศึกษาไทยที่ทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) ซึ่งอยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) แต่ละภูมิภาค 9 เครือข่าย รวมจำนวนทั้งหมด 155 แห่ง โดยแบ่งออกเป็นสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐ สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ตารางที่ 3.1 จำนวนสถาบันอุดมศึกษาไทยของเครือข่ายอุดมศึกษาแต่ละภูมิภาค

เครือข่ายอุดมศึกษา	สังกัด ของรัฐ	ในกำกับ ของรัฐ	ราชภัฏ	ราชมงคล	เอกชน	รวม
1) เครือข่ายอุดมศึกษาภาคเหนือตอนบน	1	3	3	1	7	15
2) เครือข่ายอุดมศึกษาภาคเหนือตอนล่าง	1	-	5	-	4	10
3) เครือข่ายอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	3	-	6	-	5	14
4) เครือข่ายอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง	1	1	6	1	6	15
5) เครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนบน	6	3	7	2	27	45
6) เครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนล่าง	2	5	6	3	17	33
7) เครือข่ายอุดมศึกษาภาคตะวันออก	-	1	2	1	3	7
8) เครือข่ายอุดมศึกษาภาคใต้ตอนบน	-	1	3	-	3	7
9) เครือข่ายอุดมศึกษาภาคใต้ตอนล่าง	2	1	2	1	3	9
รวม	16	15	40	9	75	155

ที่มา : ข้อมูลสถาบันอุดมศึกษาในสังกัด ณ เดือนมิถุนายน 2558 (www.mua.go.th) ไม่นับรวมสถาบันวิทยาลัย

ชุมชน 21 แห่ง

2.สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศที่ทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Wok Integrated Learning) โดยพิจารณาคัดเลือกจากสถาบันอุดมศึกษาที่มีการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ที่มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน โดยแบ่งออกเป็น 5 กลุ่มประเทศ ได้แก่

1) กลุ่มประเทศอาเซียน ได้แก่

สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นสมาชิกของ Asean University Network : AUN	สถาบันอุดมศึกษา
1) ประเทศเนการาบรูไน ดารุสซาลามบรูไนดารุสซาลาม	มหาวิทยาลัยแห่งบรูไนดารุสซาลาม (University Brunei Darussalam: UBD)
2) ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว (National University of Laos: NUOL)
3) ประเทศราชอาณาจักรกัมพูชา	มหาวิทยาลัยนิติศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ (Royal University of Law and Economics: RULE)
	มหาวิทยาลัยกัมพูชาพนมเปญ (Royal University of Phnom Penh: RUPP)
4) ประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซีย	มหาวิทยาลัยแห่งอินโดนีเซีย (Universitas Indonesia: UI)
	มหาวิทยาลัยกัตจาห์ มาดา (Universitas Gadjah Mada : UGM)
5) ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	มหาวิทยาลัยแห่งชาติเวียดนามฮานอย Vietnam National University-Hanoi (VNU- Hanoi)
	มหาวิทยาลัยแห่งชาติเวียดนาม นครโฮจิมินห์ (Vietnam National University-Ho Chi Minh City : VNU-HCM)
	มหาวิทยาลัยแอร์ลังกา (Universitas Airlangga : UA)
	สถาบันเทคโนโลยีบันดุง (Institut Teknologi Bandung : ITB)
6) ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย	มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งมาเลเซีย (Universiti Sains Malaysia: USM)
	มหาวิทยาลัยมลายา (Universiti Malaysia: UM)
	มหาวิทยาลัยปุตรามาเลเซีย

สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นสมาชิกของ Asean University Network : AUN	สถาบันอุดมศึกษา
	(Universiti Putra Malaysia: UPM) มหาวิทยาลัยแห่งชาติมาเลเซีย (Universiti Kebangsaan Malaysia : UKM)
7) ประเทศสาธารณรัฐสิงคโปร์	มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ (National University of Singapore : NUS) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีนันทยาง (Nanyang Technological University : NTU) มหาวิทยาลัยการจัดการแห่งสิงคโปร์ (Singapore Management University : SMU)
8) ประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์	มหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ (University of the Philippines : UP) มหาวิทยาลัย De La Salle University : DLSU มหาวิทยาลัย Ateneo de Manila University : AUM
9) ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์	สถาบันเศรษฐศาสตร์ย่างกุ้ง (Institute of Economics : IE) มหาวิทยาลัยย่างกุ้ง (University of Yangon : UY)

2) กลุ่มประเทศทวีปเอเชีย ได้แก่

สถาบันอุดมศึกษากลุ่มประเทศทวีปเอเชีย	สถาบันอุดมศึกษา
ประเทศฮ่องกง	University of Hong Kong
	The Chinese University of Hong Kong
ประเทศญี่ปุ่น	The University of Tokyo
	Kyoto University

3) กลุ่มประเทศทวีปยุโรป ได้แก่

สถาบันอุดมศึกษากลุ่มประเทศทวีปยุโรป	สถาบันอุดมศึกษา
ประเทศสหราชอาณาจักร	University of Cambridge
	Brunel University
ประเทศสวิตเซอร์แลนด์	ETH Zurich Swiss Federal Institute of Technology
	University of Geneva

4) กลุ่มประเทศทวีปอเมริกา ได้แก่

สถาบันอุดมศึกษากลุ่มประเทศทวีปอเมริกา	สถาบันอุดมศึกษา
ประเทศสหรัฐอเมริกา	University of Cincinnati
	Antioch University
ประเทศแคนาดา	University of Toronto
	University of Waterloo

5) กลุ่มประเทศทวีปออสเตรเลีย ได้แก่

สถาบันอุดมศึกษากลุ่มประเทศทวีปออสเตรเลีย	สถาบันอุดมศึกษา
ประเทศออสเตรเลีย	Australian National University
	Swinburne University of Technology
ประเทศนิวซีแลนด์	The University of Auckland
	University of Waikato

3. ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาไทยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) ซึ่งอยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาแต่ละภูมิภาค 9 เครือข่าย รวมจำนวนทั้งหมด 155 แห่ง โดยแบ่งออกเป็นสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐ สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

4. ผู้บริหารของสถานประกอบการไทย (องค์กรผู้ใช้บัณฑิต) ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ตามเครือข่ายอุดมศึกษาทั้ง 9 เครือข่าย

5. พนักงานที่ปรึกษาของสถานประกอบการ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ตามเครือข่ายอุดมศึกษาทั้ง 9 เครือข่าย

6. อาจารย์ที่มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานตามเครือข่ายอุดมศึกษาทั้ง 9 เครือข่าย

ระดับบุคคล ประกอบด้วย

1. ผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานตามเครือข่ายอุดมศึกษา ทั้ง 9 เครือข่าย

2. บัณฑิตที่ผ่านการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานตามเครือข่ายอุดมศึกษา ทั้ง 9 เครือข่าย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามการแบ่งกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น

สถาบันอุดมศึกษาสังกัด ของรัฐ สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยราชชมงคล และสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ซึ่งใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973 อ้างใน ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2543) โดยยอมรับให้เกิดความคลาดเคลื่อนจากตัวอย่างได้ 5% ในการกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่

1) ระดับสถาบัน ประกอบด้วย

1.1 สถาบันอุดมศึกษาไทยที่มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ซึ่งอยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) แต่ละภูมิภาค 9 เครือข่าย รวมจำนวนทั้งหมด 33 แห่ง โดยแบ่งออกเป็น สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลและสถาบันอุดมศึกษาเอกชนดังนี้

ตารางที่ 3.2 จำนวนสถาบันอุดมศึกษาไทยที่มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ของเครือข่ายอุดมศึกษาแต่ละภูมิภาค

เครือข่ายอุดมศึกษา	สังกัด ของรัฐ	ในกำกับ ของรัฐ	ราชภัฏ	ราชชมงคล	เอกชน	รวม
1) ภาคเหนือตอนบน	1	2	-	1	-	4
2) ภาคเหนือตอนล่าง	1	-	-	-	-	1
3) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	2	-	-	-	-	2
4) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง	1	-	-	-	1	2
5) ภาคกลางตอนบน	1	3	2	2	6	14
6) ภาคกลางตอนล่าง	2	1	-	2	-	5
7) ภาคใต้ตอนบน	-	1	1	-	-	2
8) ภาคใต้ตอนล่าง	1	-	-	1	-	2
9) ภาคตะวันออก	-	-	-	1	-	1
รวม	9	7	3	7	7	33

1.2 ผู้บริหารคณะวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ตามเครือข่ายอุดมศึกษา เครือข่ายละ 5 คน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ (รวมทั้งหมด 45 คน)

1.3 คณาจารย์และนักวิชาการหรือเจ้าหน้าที่ของสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ตามเครือข่ายอุดมศึกษา เครือข่ายละ 20 คน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการ

ทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ (รวมทั้งหมด 180 คน)

1.4 ผู้บริหารของสถานประกอบการ (องค์กรผู้ใช้บัณฑิต) ตามเครือข่ายอุดมศึกษา เครือข่ายละ 5 คน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ (รวมทั้งหมด 45 คน)

1.5 พนักงานที่ปรึกษาของสถานประกอบการ ตามเครือข่ายอุดมศึกษา เครือข่ายละ 20 คน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ (รวมทั้งหมด 180 คน)

2) ระดับบุคคล ประกอบด้วย

2.1 ผู้เรียนสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ตามเครือข่ายอุดมศึกษา เครือข่ายละ 50 คน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ (รวมทั้งหมด 450 คน)

2.2 บัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ตามเครือข่ายอุดมศึกษา เครือข่ายละ 40 คน ที่ผ่านการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ (รวมทั้งหมด 360 คน)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ สร้างขึ้นจากฐานแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) แบบวิเคราะห์เอกสารโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาสาระ (Content Analysis) ของสุภศักดิ์ จันทวานิช (2551) เพื่อใช้วิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาทั้งไทยและต่างประเทศ

2) แบบสัมภาษณ์ในลักษณะคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) เป็นการสัมภาษณ์แนวความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านอุดมศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยนำมาประกอบการ (ร่าง) แบบสอบถามการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับ

การทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

3) แบบสอบถามความคิดเห็น (Questionnaires) เพื่อสำรวจความคิดเห็นของระดับสถาบัน และระดับบุคคลเกี่ยวกับแนวความคิด สภาพปัจจุบันและสภาพปัญหา จุดเด่น (จุดแข็ง) จุดที่ควรปรับปรุง (จุดอ่อน) โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษา โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่

3.1) ระดับสถาบัน ประกอบด้วย ผู้บริหารของสถานประกอบการ (องค์กรผู้ใช้บัณฑิต) และผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษา พนักงานที่ปรึกษา อาจารย์ ในสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

3.2) ระดับบุคคล ประกอบด้วย ผู้เรียนและบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

4) แบบพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของร่างยุทธศาสตร์ เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้กำหนดการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1) แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์ในลักษณะคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน โดยใช้ประกอบการ (ร่าง) แบบสอบถามการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์มีดังนี้

1.1 ศึกษาและรวบรวมข้อมูล ตลอดจนสังเคราะห์จากแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทั้งในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศและต่างประเทศ

1.2 สร้างแบบสัมภาษณ์ที่เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) เพื่อเก็บรวบรวมและศึกษาข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพปัญหาและแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญ/ผู้บริหารระดับสูง

ตั้งแต่ระดับคณบดี รองคณบดีฝ่ายต่างๆของสถาบันอุดมศึกษาไทยที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL)

1.3 จัดทำเป็น(ร่าง)แบบสัมภาษณ์เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพให้มีความตรงของเนื้อหา(Content Validity) ของแบบสัมภาษณ์ในเบื้องต้น โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ไม่ต่ำกว่า 0.8 มาใช้ในการสัมภาษณ์

1.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยการนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ก่อนนำไปเก็บข้อมูล

1.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองสัมภาษณ์ บุคลากรที่เกี่ยวข้องและไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยตามขั้นตอนนี้ เพื่อตรวจสอบความชัดเจน ความเข้าใจและความครอบคลุมของแบบสัมภาษณ์ รวมทั้งขอข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1.6 ผู้วิจัยทำการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาแบบสัมภาษณ์ดังกล่าวให้มีความสมบูรณ์โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพให้มีความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสัมภาษณ์อีกครั้งก่อนที่จะได้มีการนำไปเก็บรวบรวม ข้อมูลจริง

1.7 นำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านอุดมศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL) ของสถาบันอุดมศึกษาไทยต่อไป

2) แบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อนำมาวิเคราะห์ความสำคัญของค่าระดับคะแนน ซึ่งตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และค่าความเที่ยง (Reliability) โดยขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามมีดังนี้

2.1 ศึกษาและรวบรวมข้อมูล โดยการสังเคราะห์จากแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL)

2.2 สร้างแบบสอบถาม (Questionnaires) เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารระดับสถาบัน ผู้บริหารระดับคณะวิชา คณาจารย์และเจ้าหน้าที่คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผู้บริหารของสถานประกอบการและพนักงานของสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมศาสตร์และระดับบุคคล ได้แก่ ผู้เรียนและบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวกับแนวความคิด สภาพปัจจุบันและสภาพปัญหา จุดเด่น (จุดแข็ง) จุดที่ควรปรับปรุง (จุดอ่อน) โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชา

สถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาไทย โดยแบ่งแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามเกณฑ์มาตรฐานของลิเคิร์ท (Likert อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ซึ่งมีการกำหนดความหมายของค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

โดยในการแปลผลคะแนน ผู้วิจัยได้นำระดับคะแนนที่กิตติยา ศรีอ่อน (2547:107) มาประยุกต์ใช้เพื่อแปลความหมาย ดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง/พอใช้
1.51-2.50	น้อย
0.00-1.50	น้อยที่สุด

2.3 นำแบบสอบถามเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพให้มีความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามในเบื้องต้น

2.4 ปรับแก้ไขแบบสอบถามความคิดเห็นตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อวัดหาความตรงของเนื้อหา (Content Validity) และหาความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน (Measure of Internal Consistency Reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบราค (Cronbach Alpha Coefficient) โดยเทียบเกณฑ์ความสอดคล้องของศิริชัย กาญจนวาสี(2548) ที่ระดับมากกว่า 0.70 ขึ้นไป และค่าความสัมพันธ์ที่เข้าใกล้ 1 แสดงว่ามีค่าความเที่ยงสูง ซึ่งภายหลังจากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้วิจัยพิจารณาเลือกใช้ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence : IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 และตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามโดยการนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะการให้คะแนน 3 ระดับ คือ ระดับ 1, 0, -1 โดยมีความหมายของระดับคะแนนดังนี้

1	หมายถึง	ผู้ตรวจมีความเห็นว่ามีคุณสมบัติสอดคล้องกับเนื้อหา
0	หมายถึง	ผู้ตรวจมีความไม่แน่ใจว่ามีคุณสมบัติสอดคล้องกับเนื้อหา
-1	หมายถึง	ผู้ตรวจมีความเห็นว่ามีคุณสมบัติไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องและไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยตามขั้นตอนนี้ เพื่อตรวจสอบความชัดเจน ความเข้าใจ และความครอบคลุมของแบบสอบถาม รวมทั้งขอข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2.6 ผู้วิจัยทำการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาแบบสอบถามดังกล่าวให้มีความสมบูรณ์ โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพให้มีความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามอีกครั้งก่อนที่จะได้มีการนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

2.7 นำแบบสอบถาม ซึ่งออกแบบการวิจัยโดยรวบรวมข้อมูลส่งไปสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารระดับสถาบัน ผู้บริหารระดับคณะวิชา คณาจารย์และเจ้าหน้าที่คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผู้บริหารของสถานประกอบการและพนักงานของสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมศาสตร์และระดับบุคคล ได้แก่ ผู้เรียนและบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์เกี่ยวกับแนวความคิด สภาพปัจจุบันและสภาพปัญหา จุดเด่น (จุดแข็ง) จุดที่ควรปรับปรุง (จุดอ่อน) โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL) เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาไทย

สรุปผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1.ศึกษาและรวบรวมข้อมูล โดยการสังเคราะห์จากแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL)

2.สร้างแบบสัมภาษณ์ในลักษณะคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) และแบบสอบถาม(Questionnaires) เพื่อสำรวจความคิดเห็นผู้บริหารของระดับสถาบันและระดับบุคคลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหา จุดเด่น (จุดแข็ง) จุดที่ควรปรับปรุง (จุดอ่อน) โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL) เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาไทย

3.นำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพและนำไปปรับปรุงแก้ไข

4.แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

4.1) ตรวจสอบความเป็นปรนัย (Objectivity) ของเครื่องมือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านอุดมศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์เกี่ยวกับแนวความคิด สภาพปัจจุบันและสภาพปัญหา จุดเด่น (จุดแข็ง) จุดที่ควรปรับปรุง (จุดอ่อน) โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL) เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาไทยโดยทำการตรวจสอบคำถามและมีการอธิบายอย่างชัดเจน โดยให้ผู้อ่านมีความเข้าใจตรงกันว่าคำถามนั้นถามเกี่ยวกับประเด็นอะไร

4.2) การหาความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ทั้งแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวความคิด สภาพปัจจุบันและสภาพปัญหา องค์ประกอบ โครงสร้างและปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษา โดยทำการตรวจสอบเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่ศึกษาว่ามีความครอบคลุมและตรงกันหรือไม่ ตลอดจนจะแนะนำคะแนนผลตัดสินนำไปหาค่าความตรงของเนื้อหา

4.3) การหาความเที่ยง (Reliability) เกี่ยวกับแบบสอบถามแนวความคิด สภาพปัจจุบันและสภาพปัญหา จุดเด่น (จุดแข็ง) จุดที่ควรปรับปรุง (จุดอ่อน) โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษา โดยให้เกิดแบบสอดคล้องภายใน (Measure of Internal Consistency) เฉพาะแบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อวัดหาความสอดคล้องระหว่างคะแนนรายข้อที่เป็นตัวแทนที่ผู้วิจัยต้องการ ด้วยวิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบราค โดยเทียบเกณฑ์ความสอดคล้องของศิริชัย กาญจนวาสิ (2548) ซึ่งผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแต่ละชุดสรุปได้ดังนี้

ผู้วิจัยได้นำข้อคำถามที่มีค่า IOC ที่มีค่ามากกว่า 0.8 มาใช้ในการทำแบบสอบถาม รวมทั้งข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้วิจัยได้ทดลองใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม จำนวนกลุ่มละ 30 ชุด ซึ่งมีผลดังต่อไปนี้

1. ผลของการทดลองใช้แบบสอบถามสำหรับสอบถามผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา/ผู้บริหารคณะวิชา/คณาจารย์/บุคลากรสายสนับสนุน มีค่าความเที่ยงอยู่ที่ 0.922

2. ผลของการทดลองใช้แบบสอบถามสำหรับสอบถามผู้เรียน/นักศึกษา มีค่าความเที่ยงอยู่ที่ 0.965

3. ผลของการทดลองใช้แบบสอบถามสำหรับสอบถามบัณฑิตที่จบการศึกษา มีค่าความเที่ยงอยู่ที่ 0.962

4. ผลของการทดลองใช้แบบสอบถามสำหรับสอบถามผู้บริหารสถานประกอบการ/ผู้แทนสถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต/องค์กรวิชาชีพ มีค่าความเที่ยงอยู่ที่ 0.92

จากการทดลองผู้วิจัยพบว่า แบบสอบถามทั้ง 4 ชุด มีค่าความเที่ยง(Reliability) เกี่ยวกับแบบสอบถามแนวความคิด สภาพปัจจุบันและสภาพปัญหา จุดเด่น(จุดแข็ง) จุดที่ควรปรับปรุง(จุดอ่อน) โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษามากกว่าในระดับที่ยอมรับได้ 0.8

5) ปรับปรุงเครื่องมือ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วางแผนดำเนินการดังนี้

1) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร ตำรา รายงานผลการวิจัย การสืบค้นฐานข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งในสถาบันอุดมศึกษาภายในประเทศและสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ เพื่อศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี หลักการและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมาและสภาพปัจจุบัน รวมถึงสภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านอุดมศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์จากแบบสัมภาษณ์ในลักษณะคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) เป็นการสัมภาษณ์แนวความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาตั้งแต่ระดับอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี รองคณบดีของสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารสถานประกอบการ (องค์กรผู้ใช้บัณฑิต) ตั้งแต่ระดับหัวหน้างานขึ้นไป ตลอดจนคณาจารย์ นิสิตนักศึกษา บัณฑิตเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา จุดเด่น(จุดแข็ง) จุดที่ควรปรับปรุง(จุดอ่อน) โอกาสและอุปสรรค รวมถึงข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยขอหนังสือจากคณะที่ผู้วิจัยสังกัด เพื่อติดต่อขอความร่วมมือจากบุคคลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการให้สัมภาษณ์ครั้งนี้ หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงทำการนัดหมายวัน/เวลาที่มีความเหมาะสมดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

3) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 2 ระดับ เพื่อนำมาวิเคราะห์และประมวลผลด้วยแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาตั้งแต่ระดับอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี รองคณบดี ของสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารสถานประกอบการ (องค์กรผู้ใช้บัณฑิต) ตั้งแต่ระดับหัวหน้างานขึ้นไป ตลอดจนคณาจารย์ นิสิตนักศึกษา บัณฑิต เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพปัญหา จุดเด่น(จุดแข็ง) จุดที่ควรปรับปรุง(จุดอ่อน) โอกาสและอุปสรรค รวมถึงข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการ

จัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยขอหนังสือจากคณะที่ผู้วิจัยสังกัด เพื่อติดต่อขอความร่วมมือจากบุคคลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ซึ่งขอความร่วมมือจากสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ โดยขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านส่งแบบสอบถามกลับมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยได้จัดเตรียมซองปิดแฉดมภ์ จำหน่ายถึงผู้วิจัยส่งไปพร้อมเอกสารดังกล่าว เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้วจะทำการวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

4) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลและระดมความคิดเห็น รับฟังข้อเสนอแนะจากสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และแบบสอบถาม รวมถึงผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการ(ร่าง) ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานในสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยผู้วิจัยแก้ไข(ร่าง)ยุทธศาสตร์ตามข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมพิจารณาและนำมาปรับปรุง หลังจากนั้นจึงนำเสนอการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ระดับประเทศ ระดับสถาบันและระดับกลุ่มสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลจากลักษณะเนื้อหาของข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ รายงานผลการวิจัย ข้อมูลที่สืบค้นจากฐานข้อมูลอินเทอร์เน็ต แนวคิดและทฤษฎีองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของสถาบันอุดมศึกษาในสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยวิธีการวิเคราะห์สาระ (Content Analysis)

2) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิ ทางด้านอุดมศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ตั้งแต่ระดับอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี รองคณบดีของสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารสถานประกอบการ (องค์กรผู้ใช้บัณฑิต) ตั้งแต่ระดับหัวหน้างานขึ้นไป พนักงานของบริษัท ตลอดจนคณาจารย์ นิสิตนักศึกษาบัณฑิตที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมศาสตร์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาสาระ (Content Analysis) จำแนกประเด็นและจัดทำตารางความถี่

3) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantities Data) จากการสอบถามความคิดเห็นผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาตั้งแต่ระดับอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี รองคณบดีของสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารสถานประกอบการ (องค์กรผู้ใช้บัณฑิต) ตั้งแต่ระดับหัวหน้างานขึ้นไป พนักงานของสถานประกอบการตลอดจนคณาจารย์ นิสิตนักศึกษา บัณฑิตที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมศาสตร์ โดยใช้การเรียงลำดับของการวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ใช้วิธีการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติพื้นฐานโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC ของสำนักบริการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย กำหนดการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ ดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง/พอใช้
1.51-2.50	น้อย
0.00-1.50	น้อยที่สุด

สำหรับในส่วนของการข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่ได้จากข้อมูลปลายเปิด ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา โดยสรุปเป็นประเด็นสำคัญตามส่วนประกอบของประเด็นคำถามที่กำหนดไว้

4) นำข้อมูลจากข้อ 1) ถึง 3) มาวิเคราะห์ข้อมูลในการวางแผนยุทธศาสตร์ โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis

5) การวิเคราะห์ทิศทางหรือแนวทางยุทธศาสตร์ โดยใช้ตาราง TOWS Matrix เพื่อนำมาพัฒนา (ร่าง) ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานในสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

6) จัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบ(ร่าง)ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานในสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยการวิเคราะห์เนื้อหาสาระ (Content Analysis) จากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

วิธีดำเนินการวิจัยและขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ ดังนี้

1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา รายงานผลการวิจัย การสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตและ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแนวความคิด ทฤษฎี หลักการและองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและ สภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนและ บัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากเอกสารทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2) ศึกษาวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาของการจัดการเรียน การสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยการสำรวจ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน มหาวิทยาลัย ราชภัฏและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการ เรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

3) วิเคราะห์เนื้อหาสาระของการบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน โดยวิเคราะห์ข้อมูล และสังเคราะห์ข้อมูลในเอกสาร ได้แก่ การสังเคราะห์เนื้อหาสาระจากตารางสังเคราะห์ ซึ่งหาค่าความถี่ที่มีค่ามากที่สุดมากำหนดเป็นข้อคำถามอยู่ภายใต้กรอบแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อที่จะนำไปสู่การกำหนดจุดเด่น (จุดแข็ง) จุดที่ควร ปรับปรุง (จุดอ่อน) โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้ออกมา การทำงาน

4) สร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารคณะวิชา และคณาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผู้บริหารขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต พนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยง นิสิตนักศึกษาและบัณฑิตสถาปัตยกรรมศาสตร์เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดการเรียน การสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาไทย และต่างประเทศ

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่ บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

1.ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอน ที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning)

2.นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และผลที่ได้จากแบบสอบถามมาใช้ในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning)

3.การเรียงลำดับความสำคัญของสภาพแวดล้อมภายใน คือ จุดแข็ง (S) และ จุดอ่อน (W) และการเรียงลำดับความสำคัญของสภาพแวดล้อมภายนอก คือ โอกาส (O) และ อุปสรรค (T)

4.การจัดทำตารางวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

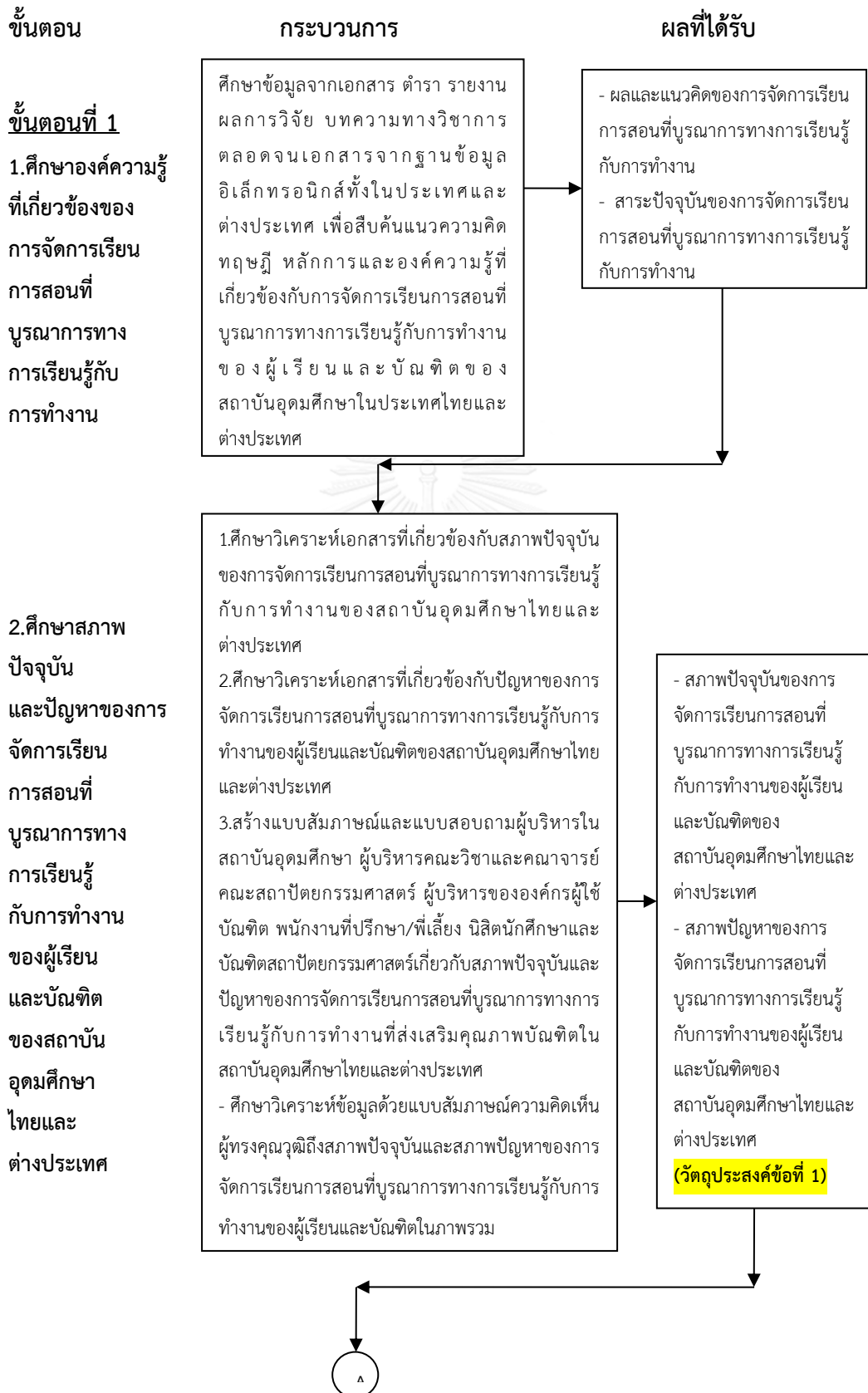
5.นำผลที่ได้มาพัฒนาโดยให้ได้ข้อสรุปเป็นร่างยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในระดับองค์การของสถาบันอุดมศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน มาประเมินพิจารณา (ร่าง) ยุทธศาสตร์ โดยการนำ (ร่าง) ยุทธศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แก้ไขและ ให้ความคิดเห็น

2) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการประเมิน (ร่าง) ยุทธศาสตร์มาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่เกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ขั้นตอนที่ 4 สรุปผลการวิจัยและนำเสนอยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อนำมาวิเคราะห์ สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนที่ 2

วิเคราะห์จุดแข็ง
จุดอ่อน
โอกาสและ
อุปสรรคของ
การจัดการเรียน
การสอนที่
บูรณาการทาง
การเรียนรู้กับ
การทำงาน
เพื่อส่งเสริม
คุณภาพบัณฑิต
สาขาวิชา
สถาปัตยกรรมศาสตร์
เพื่อรองรับ
การเข้าสู่
ประชาคมอาเซียน

1.ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียน การสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการ ทำงาน (Work Integrated Learning)
2.นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และผลที่ได้ จากการแจกแบบสอบถามมาใช้ในการ วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการ ทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning)
3.การเรียงลำดับความสำคัญของ สภาพแวดล้อมภายใน คือ จุดแข็ง (S) และ จุดอ่อน (W) และการเรียงลำดับความสำคัญ ของสภาพแวดล้อมภายนอก คือ โอกาส (O) และ อุปสรรค (T)
4.การจัดทำตารางวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการ ทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริม คุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ของการจัดการเรียนการสอนที่ บูรณาการทางการเรียนรู้กับการ ทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคม อาเซียน

ขั้นตอนที่ 3

การตรวจสอบ
(ร่าง) ยุทธศาสตร์
การจัดการเรียน
การสอนที่บูรณาการ
ทางการเรียนรู้กับ
การทำงาน
เพื่อส่งเสริม
คุณภาพบัณฑิต
สาขาวิชา
สถาปัตยกรรมศาสตร์
เพื่อรองรับ
การเข้าสู่ประชาคม
อาเซียน

1) ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน มาประเมินพิจารณา (ร่าง) ยุทธศาสตร์ โดยการนำ (ร่าง) ยุทธศาสตร์ที่ พัฒนาขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ แก้ไขและ ให้ความคิดเห็น
2) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการประเมิน (ร่าง) ยุทธศาสตร์มาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ ข้อสรุปที่เกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการ เรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการ ทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชา สถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่ บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (วัตถุประสงค์ข้อที่ 2)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การนำเสนอยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ
2. เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิต: กรณีศึกษาสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ผู้วิจัยได้แบ่งผลการนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 3 ตอน เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศมีดังนี้

1) รูปแบบสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL) ของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ มีรูปแบบทั้งสิ้น 9 รูปแบบ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2554) ได้แก่

1.1 รูปแบบการกำหนดประสบการณ์ก่อนการศึกษา (Pre-course Experience) หมายถึง การกำหนดประสบการณ์ในการทำงานเป็นคุณสมบัติเฉพาะของนักศึกษาก่อนเข้ารับ

การศึกษา (Pre-requisite) ตัวอย่าง เช่น การกำหนดประสบการณ์ทำงานในฟาร์มก่อนเข้าศึกษาเกษตรศาสตร์

1.2 รูปแบบการเรียนสลับกับการทำงาน (Sandwich Course) หมายถึง การกำหนดระยะเวลาทำงานในระหว่างปีที่ศึกษา โดยทั่วไปอาจกำหนดให้ทำงาน 4 เดือน หรือทำงาน 3 เดือน สลับกับการเรียนในสถาบันอุดมศึกษาจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา เช่น หลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

1.3 รูปแบบสหกิจศึกษา (Co-operative Education) หมายถึง กำหนดระยะเวลาทำงานไว้ชัดเจนในหลักสูตร โดยเน้นการบูรณาการทฤษฎีและการปฏิบัติ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจ้างงานของบัณฑิต ตัวอย่าง เช่น หลักสูตรสหกิจศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั่วไปทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาก่อนจบการศึกษา เช่น หลักสูตรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และมหาวิทยาลัยอื่นๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

1.4 การฝึกงานที่เน้นการเรียนรู้หรือการติดตามพฤติกรรมการทำงาน (Cognitive Apprenticeship or Job Shadowing) หมายถึง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการสังเกตพฤติกรรมและการซึมซับวัฒนธรรมองค์กรขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต เช่น นักกฎหมาย ทนายความ นักปกครอง

1.5 หลักสูตรร่วมมหาวิทยาลัยและอุตสาหกรรม (Joint Industry University Course) หมายถึง หลักสูตรที่ร่วมพัฒนาและอุดหนุนงบประมาณโดยองค์กรผู้ใช้บัณฑิต รวมทั้งการใช้บุคลากร และอุปกรณ์ขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต เช่น หลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์ บริหารธุรกิจและอื่นๆ

1.6 พนักงานฝึกหัดใหม่หรือพนักงานฝึกงาน (New Traineeship or Apprenticeship) หมายถึง การฝึกงานที่มีการจัดระบบการเตรียมการและการฝึกงานในสถานที่หรือนอกสถานที่ที่มีโครงสร้างการดำเนินงานชัดเจน เช่น สาขาสัตวแพทยศาสตร์ เกษตรศาสตร์

1.7 การบรรจุให้ทำงานหรือการฝึกเฉพาะตำแหน่ง (Placement or Practicum) หมายถึงการพัฒนาทักษะหรือประสบการณ์ที่จำเป็นในอนาคต โดยจัดเวลาการฝึกปฏิบัติงานเพิ่มเติมในสถานการณ์จริง เช่น แพทย์ พยาบาล ครู

1.8 ปฏิบัติงานภาคสนาม (Fieldwork) หมายถึง การสำรวจหรือการสังเกตการทำงานในสถานที่จริงในระยะสั้นตัวอย่าง เช่น สังคมสงเคราะห์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์

1.9 การฝึกปฏิบัติจริงภายหลังสำเร็จการเรียนทฤษฎี (Post-course Internship) หมายถึงการเสริมสร้างประสบการณ์ในการปฏิบัติงานภายหลังสำเร็จการศึกษาภาคทฤษฎี ตัวอย่าง เช่น แพทย์ ทนายความ

ตารางที่ 4.1 สถาบันอุดมศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน
ของเครือข่ายอุดมศึกษาแต่ละภูมิภาค

สถาบันอุดมศึกษาของไทยที่มีการจัดการเรียนการสอน บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Wok Integrated Learning)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือตอนบน จำนวนสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด 15 แห่ง แบ่งออกเป็น									
สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ จำนวน 3 แห่ง ได้แก่									
1) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่			√	√		√	√	√	√
2) มหาวิทยาลัยพะเยา			√	√		√	√	√	√
3) มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง			√	√		√	√	√	√
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 1 แห่ง ได้แก่									
4) มหาวิทยาลัยแม่โจ้			√	√		√	√	√	√
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 1 แห่ง ได้แก่									
5) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา			√	√		√	√	√	√
มหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 3 แห่ง ได้แก่									
6) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่			√	√		√	√	√	√
7) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย			√	√		√	√	√	√
8) มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง			√	√		√	√	√	√
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 7 แห่ง ได้แก่									
9) มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่			√	√		√	√	√	√
10) มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น			√	√		√	√	√	√
11) มหาวิทยาลัยพายัพ			√	√		√	√	√	√
12) มหาวิทยาลัยเนชั่น			√	√		√	√	√	√
13) วิทยาลัยเชียงราย			√	√		√	√	√	√
14) วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง			√	√		√	√	√	√
15) สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก				√		√	√	√	√
2. เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือตอนล่าง จำนวนสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด 10 แห่ง แบ่งออกเป็น									
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 1 แห่ง ได้แก่									
1) มหาวิทยาลัยนเรศวร			√	√		√	√	√	√
มหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 5 แห่ง ได้แก่									
2) มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร			√	√		√	√	√	√
3) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์				√		√	√	√	√
4) มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม			√	√		√	√	√	√
5) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์			√	√		√	√	√	√

สถาบันอุดมศึกษาของไทยที่มีการจัดการเรียนการสอน บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Wok Integrated Learning)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
6) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์			√	√		√	√	√	√
7) มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา			√	√		√	√	√	√
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 4 แห่ง ได้แก่									
8) มหาวิทยาลัยพิษณุโลก			√	√		√	√	√	√
9) มหาวิทยาลัยภาคกลาง			√	√		√	√	√	√
10) วิทยาลัยลุ่มน้ำปิง			√	√		√	√	√	√
3. เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวนสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด 14 แห่ง แบ่งออกเป็น									
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 3 แห่ง ได้แก่									
1) มหาวิทยาลัยขอนแก่น			√	√		√	√	√	√
2) มหาวิทยาลัยนครพนม			√	√		√	√	√	√
3) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม			√	√		√	√	√	√
มหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 6 แห่ง ได้แก่									
4) มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์				√		√	√	√	√
5) มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย				√		√	√	√	√
6) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี			√			√	√	√	√
7) มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร				√		√	√	√	√
8) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม			√	√		√	√	√	√
9) มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด				√		√	√	√	√
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 5 แห่ง ได้แก่									
10) มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			√	√		√	√	√	√
11) วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย			√	√		√	√	√	√
12) วิทยาลัยพิษณุบัณฑิต				√		√	√	√	√
13) วิทยาลัยสันตพล			√	√		√	√	√	√
14) วิทยาลัยบัณฑิตบริหารธุรกิจ			√	√		√	√	√	√
4. เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ทั้งหมด 15 แห่ง แบ่งออกเป็น									
สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ จำนวน 1 แห่ง ได้แก่									
1) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี			√	√		√	√	√	√
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 1 แห่ง ได้แก่									
2) มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี			√	√		√	√	√	√
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 1 แห่ง ได้แก่									

สถาบันอุดมศึกษาของไทยที่มีการจัดการเรียนการสอน บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Wok Integrated Learning)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
3) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี			√	√		√	√	√	√
มหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 6 แห่ง ได้แก่									
4) มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ			√	√		√	√	√	√
5) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา			√	√		√	√	√	√
6) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์			√	√		√	√	√	√
7) มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ				√		√	√	√	√
8) มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์			√	√		√	√	√	√
9) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี			√	√		√	√	√	√
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 6 แห่ง ได้แก่									
10) มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น			√	√		√	√	√	√
11) มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา			√	√		√	√	√	√
12) มหาวิทยาลัยราชธานี				√		√	√	√	√
13) มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล			√	√		√	√	√	√
14) วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์			√	√		√	√	√	√
15) วิทยาลัยนครราชสีมา			√	√		√	√	√	√
5. เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาภาคกลางตอนบน ทั้งหมด 45 แห่ง แบ่งออกเป็น									
สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ จำนวน 3 แห่ง ได้แก่									
1) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย			√	√		√	√	√	√
2) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ		√	√	√		√	√	√	√
3) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง			√	√		√	√	√	√
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 6 แห่ง ได้แก่									
4) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์			√	√		√	√	√	√
5) มหาวิทยาลัยรามคำแหง			√	√		√	√	√	√
6) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ			√	√		√	√	√	√
7) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช				√		√	√	√	√
8) สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน			√	√		√	√	√	√
9) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์				√		√	√	√	√
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 2 แห่ง ได้แก่									
10) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี			√	√		√	√	√	√
11) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ			√	√		√	√	√	√
มหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 7 แห่ง ได้แก่									

สถาบันอุดมศึกษาของไทยที่มีการจัดการเรียนการสอน บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Wok Integrated Learning)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
12) มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม			√	√		√	√	√	√
13) มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี				√		√	√	√	√
14) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร			√	√		√	√	√	√
15) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา				√		√	√	√	√
16) มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์			√	√		√	√	√	√
17) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต			√	√		√	√	√	√
18) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา			√	√		√	√	√	√
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 26 แห่ง ได้แก่									
19) มหาวิทยาลัยกรุงเทพ			√	√		√	√	√	√
20) มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ				√		√	√	√	√
21) มหาวิทยาลัยเกริก			√	√		√	√	√	√
22) มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต			√	√		√	√	√	√
23) มหาวิทยาลัยชินวัตร				√		√	√	√	√
24) มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น			√	√		√	√	√	√
25) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร			√	√		√	√	√	√
26) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต			√	√		√	√	√	√
27) มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ			√	√		√	√	√	√
28) มหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย-แปซิฟิก				√		√	√	√	√
29) มหาวิทยาลัยปทุมธานี			√	√		√	√	√	√
30) มหาวิทยาลัยรังสิต			√	√		√	√	√	√
31) มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต			√	√		√	√	√	√
32) มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์			√	√		√	√	√	√
33) มหาวิทยาลัยศรีปทุม			√	√		√	√	√	√
34) มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย			√	√		√	√	√	√
35) มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ			√	√		√	√	√	√
36) มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย				√		√	√	√	√
37) วิทยาลัยเซนต์หลุยส์			√	√		√	√	√	√
38) วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก			√	√		√	√	√	√
39) วิทยาลัยดุสิตธานี				√		√	√	√	√
40) สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์		√		√		√	√	√	√
41) สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น			√	√		√	√	√	√

สถาบันอุดมศึกษาของไทยที่มีการจัดการเรียนการสอน บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Wok Integrated Learning)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
42) สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย				√		√	√	√	√
43) สถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬารักษ์				√		√	√	√	√
44) สถาบันรัชต์ภาคย์				√		√	√	√	√
45) วิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดา				√		√	√	√	√
6. เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาภาคกลางตอนล่าง จำนวนสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด 33 แห่ง แบ่งออกเป็น									
สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ จำนวน 5 แห่ง ได้แก่									
1) มหาวิทยาลัยมหิดล			√	√		√	√	√	√
2) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี			√	√		√	√	√	√
3) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย									
4) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย									
5) สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา				√		√	√	√	√
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่									
6) มหาวิทยาลัยศิลปากร			√	√		√	√	√	√
7) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์			√	√		√	√	√	√
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 3 แห่ง ได้แก่									
8) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ			√	√		√	√	√	√
9) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์			√	√		√	√	√	√
10) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร			√	√		√	√	√	√
มหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 6 แห่ง ได้แก่									
11) มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี			√	√		√	√	√	√
12) มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี			√	√		√	√	√	√
13) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม			√	√		√	√	√	√
14) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา				√		√	√	√	√
15) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี				√		√	√	√	√
16) มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง			√	√		√	√	√	√
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 17 แห่ง ได้แก่									
17) มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี				√		√	√	√	√
18) มหาวิทยาลัยคริสเตียน			√	√		√	√	√	√
19) มหาวิทยาลัยธนบุรี			√	√		√	√	√	√
20) มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด			√	√		√	√	√	√
21) มหาวิทยาลัยเว็สเตอร์(ประเทศไทย)				√		√	√	√	√

สถาบันอุดมศึกษาของไทยที่มีการจัดการเรียนการสอน บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Wok Integrated Learning)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
22) มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น				√		√	√	√	√
23) มหาวิทยาลัยสยาม			√	√		√	√	√	√
24) มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ			√	√		√	√	√	√
25) มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์				√		√	√	√	√
26) วิทยาลัยทองสุข				√		√	√	√	√
27) วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา				√		√	√	√	√
28) วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม				√		√	√	√	√
29) วิทยาลัยแสงธรรม				√		√	√	√	√
30) สถาบันกันตนา				√		√	√	√	√
31) สถาบันการเรียนรู้เพื่อปวงชน				√		√	√	√	√
32) สถาบันเทคโนโลยียานยนต์มหาชัย				√		√	√	√	√
33) สถาบันอาศรมศิลป์				√		√	√	√	√
7. เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวนสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด 7 แห่ง แบ่งออกเป็น									
สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ จำนวน 1 แห่ง ได้แก่									
1) มหาวิทยาลัยบูรพา			√	√		√	√	√	√
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 1 แห่ง ได้แก่									
2) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก			√	√		√	√	√	√
มหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่									
3) มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์			√	√		√	√	√	√
4) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี			√	√		√	√	√	√
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 3 แห่ง ได้แก่									
5) มหาวิทยาลัยเอเชีย				√		√	√	√	√
6) วิทยาลัยเฉลิมกาญจนาภิเษย				√		√	√	√	√
7) สถาบันวิทยสิริเมธี				√		√	√	√	√
8. เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ตอนบน จำนวนสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด 7 แห่ง แบ่งออกเป็น									
สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ จำนวน 1 แห่ง ได้แก่									
1) มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์			√	√		√	√	√	√
มหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 3 แห่ง ได้แก่									
2) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช			√	√		√	√	√	√
3) มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต			√	√		√	√	√	√
4) มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี			√	√		√	√	√	√

สถาบันอุดมศึกษาของไทยที่มีการจัดการเรียนการสอน บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Wok Integrated Learning)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 3 แห่ง ได้แก่									
1) มหาวิทยาลัยตาปี			√	√		√	√	√	√
2) วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้			√	√		√	√	√	√
3) วิทยาลัยศรีโสภณ				√		√	√	√	√
9. เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ตอนล่าง จำนวนสถาบันอุดมศึกษา ทั้งหมด 9 แห่ง แบ่งออกเป็น									
สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ จำนวน 1 แห่ง ได้แก่									
1) มหาวิทยาลัยทักษิณ			√	√		√	√	√	√
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่									
2) มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์			√	√		√	√	√	√
3) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์			√	√		√	√	√	√
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 1 แห่ง ได้แก่									
4) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย			√	√		√	√	√	√
มหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่									
5) มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา			√	√		√	√	√	√
6) มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา			√	√		√	√	√	√
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 3 แห่ง ได้แก่									
7) มหาวิทยาลัยฟาฏอนี				√		√	√	√	√
8) มหาวิทยาลัยหาดใหญ่			√	√		√	√	√	√
9) วิทยาลัยพุทธศาสนานานาชาติ				√		√	√	√	√

จากตารางที่ 4.1 สถาบันอุดมศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของเครือข่ายอุดมศึกษาแต่ละภูมิภาค พบว่า สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งของประเทศไทยมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Wok Integrated Learning) ที่มีความแตกต่างกันทางรูปแบบของการปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่จะมีรูปแบบการฝึกงานที่เน้นการเรียนรู้หรือการติดตามพฤติกรรมการทำงาน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการสังเกตพฤติกรรมและการซึมซับวัฒนธรรมองค์กรขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต และรูปแบบของพนักงานฝึกหัดใหม่หรือพนักงานฝึกงาน โดยมีการจัดระบบการเตรียมการในสถานที่หรือนอกสถานที่ที่มีโครงสร้างการดำเนินงานที่ชัดเจน รูปแบบการบรรจุให้ทำงานหรือการฝึกเฉพาะตำแหน่ง ที่เน้นการพัฒนาทักษะหรือประสบการณ์ที่จำเป็นในอนาคต โดยจัดเวลาการฝึกปฏิบัติงานเพิ่มเติมในสถานการณ์จริง รูปแบบของการสำรวจหรือการสังเกตการทำงานในสถานที่จริงช่วงระยะสั้น และรูปแบบการฝึก

ปฏิบัติจริงภายหลังสำเร็จการเรียนทฤษฎี ส่วนรูปแบบสหกิจศึกษา จะมีสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 109 แห่งที่เลือกรูปแบบการจัดการเรียนการสอนลักษณะนี้ (คิดเป็นร้อยละ 70.32) โดยสถาบันอุดมศึกษา ที่เป็นต้นแบบของการจัดการเรียนการสอนแบบสหกิจศึกษา คือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ตลอดจนมีสถาบันอุดมศึกษา 2 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือและสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ที่มีการเพิ่มเติมรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนสลับกับการทำงาน โดยมีการกำหนดระยะเวลาทำงานในระหว่างปีที่ศึกษา ซึ่งอาจกำหนดให้ทำงาน 3 เดือน หรือ 4 เดือน สลับกับการเรียนปกติ (คิดเป็นร้อยละ 1.29)

2) สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศที่ทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) โดยพิจารณาคัดเลือกจากสถาบันอุดมศึกษาที่มีการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ที่มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน โดยแบ่งออกเป็น 5 กลุ่มประเทศ ได้แก่

ตารางที่ 4.2 สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศที่มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานแต่ละกลุ่มประเทศ

สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศที่มีการจัดการเรียนการสอนบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน	1	2	3	4	5	6	7	8	9
สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นสมาชิกของ Asean University Network : AUN									
1. ประเทศเนกาการบรูไน ดารุสซาลามบรูไนดารุสซาลาม จำนวน 1 แห่ง ได้แก่									
1) มหาวิทยาลัยแห่งบรูไนดารุสซาลาม (University Brunei Darussalam: UBD)		✓		✓		✓	✓	✓	✓
2. ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 1 แห่ง ได้แก่									
1) มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว (National University of Laos: NUOL)		✓		✓		✓	✓	✓	✓
3. ประเทศราชอาณาจักรกัมพูชา จำนวน 2 แห่ง ได้แก่									
1) มหาวิทยาลัยนิติศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ (Royal University of Law and Economics: RULE)				✓		✓	✓	✓	✓
2) มหาวิทยาลัยกัมพูชาพนมเปญ (Royal University of Phnom Penh: RUPP)				✓		✓	✓	✓	✓
4. ประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซีย จำนวน 2 แห่ง ได้แก่									
1) มหาวิทยาลัยแห่งอินโดนีเซีย (Universitas Indonesia: UI)				✓		✓	✓	✓	✓
2) มหาวิทยาลัยกัจจาห์ มาดา (Universitas Gadjah Mada : UGM)				✓		✓	✓	✓	✓

สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศที่มีการจัดการเรียน การสอนบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน	1	2	3	4	5	6	7	8	9
5. ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม จำนวน 4 แห่ง ได้แก่									
1) มหาวิทยาลัยแห่งชาติเวียดนามฮานอย Vietnam National University-Hanoi (VNU- Hanoi)				✓	✓	✓	✓	✓	✓
2) มหาวิทยาลัยแห่งชาติเวียดนาม นครโฮจิมินห์ (Vietnam National University-Ho Chi Minh City : VNU-HCM)		✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
3) มหาวิทยาลัยแอร์ลังกา (Universitas Airlangga : UA)			✓	✓		✓	✓	✓	✓
4) สถาบันเทคโนโลยีบันดุง (Institut Teknologi Bandung : ITB)			✓	✓		✓	✓	✓	✓
6. ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย จำนวน 4 แห่ง ได้แก่									
1) มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งมาเลเซีย (Universiti Sains Malaysia: USM)				✓	✓	✓	✓	✓	✓
2) มหาวิทยาลัยมลายา (Universiti Malaysia: UM)				✓	✓	✓	✓	✓	✓
3) มหาวิทยาลัยบุตรามาเลเซีย (Universiti Putra Malaysia: UPM)				✓	✓	✓	✓	✓	✓
4) มหาวิทยาลัยแห่งชาติมาเลเซีย (Universiti Kebangsaan Malaysia : UKM)				✓	✓	✓	✓	✓	✓
7. ประเทศสาธารณรัฐสิงคโปร์ จำนวน 3 แห่ง ได้แก่									
1) มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ (National University of Singapore : NUS)				✓		✓	✓	✓	✓
2) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีนันยาง (Nanyang Technological University : NTU)				✓		✓	✓	✓	✓
3) มหาวิทยาลัยการจัดการแห่งสิงคโปร์ (Singapore Management University : SMU)			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
8. ประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ จำนวน 3 แห่ง ได้แก่									
1) มหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ (University of the Philippines : UP)				✓		✓	✓	✓	✓
2) มหาวิทยาลัย De La Salle University : DLSU				✓		✓	✓	✓	✓
9. ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่									
1) สถาบันเศรษฐศาสตร์ย่างกุ้ง (Institute of Economics : IE)				✓		✓	✓	✓	✓
2) มหาวิทยาลัยย่างกุ้ง (University of Yangon : UY)				✓		✓	✓	✓	✓

สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศที่มีการจัดการเรียน การสอนบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน	1	2	3	4	5	6	7	8	9
สถาบันอุดมศึกษากลุ่มประเทศทวีปเอเชีย									
10. ประเทศฮ่องกง จำนวน 2 แห่ง ได้แก่									
1) University of Hong Kong				√	√	√	√	√	√
2) The Chinese University of Hong Kong				√		√	√	√	√
11. ประเทศญี่ปุ่น จำนวน 2 แห่ง ได้แก่									
1) The University of Tokyo				√		√	√	√	√
2) Kyoto University				√		√	√	√	√
สถาบันอุดมศึกษากลุ่มประเทศทวีปยุโรป									
12. ประเทศสหราชอาณาจักร จำนวน 2 แห่ง ได้แก่									
1) University of Cambridge		√	√	√	√	√	√	√	√
2) Brunel University		√	√	√	√	√	√	√	√
13. ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่									
1) ETH Zurich Swiss Federal Institute of Technology				√	√	√	√	√	√
2) University of Geneva				√	√	√	√	√	√
สถาบันอุดมศึกษากลุ่มประเทศทวีปอเมริกา									
14. ประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 2 แห่ง ได้แก่									
1) University of Cincinnati			√	√	√	√	√	√	√
2) Antioch University			√	√	√	√	√	√	√
15. ประเทศแคนาดา จำนวน 2 แห่ง ได้แก่									
1) University of Toronto			√	√	√	√	√	√	√
2) University of Waterloo			√	√	√	√	√	√	√
สถาบันอุดมศึกษากลุ่มประเทศทวีปออสเตรเลีย									
16. ประเทศออสเตรเลีย จำนวน 2 แห่ง ได้แก่									
1) Australian National University				√		√	√	√	√
2) Swinburne University of Technology			√	√	√	√	√	√	√
17. ประเทศนิวซีแลนด์ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่									
1) The University of Auckland			√	√		√	√	√	√
2) University of Waikato			√	√	√	√	√	√	√

จากตารางที่ 4.2 สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศจำนวน 17 ประเทศ โดยมีสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 38 แห่ง (แบ่งตามกลุ่มทวีป) ที่มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน โดยมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานที่มีความแตกต่างกันทางรูปแบบของการปฏิบัติงาน ซึ่งส่วนใหญ่จะมีรูปแบบการฝึกงานที่เน้นการเรียนรู้หรือการติดตามพฤติกรรมการทำงาน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการสังเกตพฤติกรรมและการสัมผัสวัฒนธรรมองค์กรขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต และรูปแบบของพนักงานฝึกหัดใหม่หรือพนักงานฝึกงาน โดยมีการจัดระบบการเตรียมการในสถานที่หรือนอกสถานที่ที่มีโครงสร้างการดำเนินงานที่ชัดเจน รูปแบบการบรรจุให้ทำงานหรือการฝึกเฉพาะตำแหน่ง โดยเน้นการพัฒนาทักษะหรือประสบการณ์ที่จำเป็นในอนาคตที่จัดเวลาการฝึกปฏิบัติงานเพิ่มเติมในสถานการณ์จริง รูปแบบของการสำรวจหรือการสังเกตการทำงานในสถานที่จริงช่วงระยะสั้น และรูปแบบการฝึกปฏิบัติจริงภายหลังสำเร็จการเรียน ทฤษฎี ส่วนรูปแบบหลักสูตรร่วมมหาวิทยาลัยและอุตสาหกรรม จำนวน 17 แห่ง คิดเป็นร้อยละ (44.21) รูปแบบสหกิจศึกษา จะมีจำนวน 13 แห่ง คิดเป็นร้อยละ (34.21) และรูปแบบการเรียนรู้สลับกับการทำงานจะมีจำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ (13.16)

ตารางที่ 4.3 สถาบันอุดมศึกษาไทยที่มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ มีจำนวนทั้งหมด 33 แห่ง โดยครอบคลุมเครือข่ายอุดมศึกษาทั้ง 9 ภูมิภาค

สถาบันอุดมศึกษาของไทยที่มีการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์	1	2	3	4	5	6	7	8	9
เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือตอนบน ทั้งหมด 4 แห่ง แบ่งออกเป็น									
สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่									
1.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่			√	√		√	√	√	√
2.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา			√	√		√	√	√	√
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 1 แห่ง ได้แก่									
3.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยแม่โจ้			√	√		√	√	√	√
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 1 แห่ง ได้แก่									
4.คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา			√	√		√	√	√	√

สถาบันอุดมศึกษาของไทยที่มีการจัดการเรียน การสอนสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์	1	2	3	4	5	6	7	8	9
เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือตอนล่าง ทั้งหมด 3 แห่ง แบ่งออกเป็น									
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 1 แห่ง ได้แก่									
5.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร			√	√		√	√	√	√
เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน									
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่									
6.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น			√	√		√	√	√	√
7.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม			√	√		√	√	√	√
เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ทั้งหมด 2 แห่ง แบ่งออกเป็น									
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 1 แห่ง ได้แก่									
8. คณะศิลปประยุกต์และการออกแบบ สาขาสถาปัตยกรรม ศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี			√	√		√	√	√	√
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 1 แห่ง ได้แก่									
9.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล			√	√		√	√	√	√
เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาภาคกลางตอนบน ทั้งหมด 14 แห่ง แบ่งออกเป็น									
สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ จำนวน 3 แห่ง ได้แก่									
10.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย				√		√	√	√	√
11.คณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ			√	√		√	√	√	√
12.1คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง			√	√		√	√	√	√
12.2 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง			√	√		√	√	√	√
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 1 แห่ง ได้แก่									
13.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์			√	√		√	√	√	√
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 2 แห่ง ได้แก่									
14.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี			√	√		√	√	√	√
15.คณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ			√	√		√	√	√	√

สถาบันอุดมศึกษาของไทยที่มีการจัดการเรียน การสอนสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์	1	2	3	4	5	6	7	8	9
มหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่									
16.คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อการออกแบบ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา				√		√	√	√	√
17.คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สาขาวิชาสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร			√	√		√	√	√	√
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 6 แห่ง ได้แก่									
18.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ			√	√		√	√	√	√
19.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต				√		√	√	√	√
20.คณะเทคโนโลยีและสถาปัตยกรรมสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยชินวัตร				√		√	√	√	√
21.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต			√	√		√	√	√	√
22.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม			√	√		√	√	√	√
23.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ			√	√		√	√	√	√
เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาภาคกลางตอนล่าง ทั้งหมด 4 แห่ง แบ่งออกเป็น									
สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ จำนวน 1 แห่ง ได้แก่									
24.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี			√	√		√	√	√	√
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 1 แห่ง									
25.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์			√	√		√	√	√	√
26.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร			√	√		√	√	√	√
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 2 แห่ง ได้แก่									
27.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร			√	√		√	√	√	√
28.คณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์			√	√		√	√	√	√
เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ตอนบน ทั้งหมด 2 แห่ง แบ่งออกเป็น									
สถาบันอุดมศึกษาในกำกับ จำนวน 1 แห่ง ได้แก่									
29.สำนักวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์			√	√		√	√	√	√

สถาบันอุดมศึกษาของไทยที่มีการจัดการเรียน การสอนสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์	1	2	3	4	5	6	7	8	9
มหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 1 แห่ง ได้แก่									
30.คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาการจัดการสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต			√	√		√	√	√	√
เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ตอนล่าง ทั้งหมด 2 แห่ง แบ่งออกเป็น									
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 1 แห่ง ได้แก่									
31.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์			√	√		√	√	√	√
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 1 แห่ง ได้แก่									
32.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย			√	√		√	√	√	√
เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออก ทั้งหมด 1 แห่ง แบ่งออกเป็น									
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 1 แห่ง ได้แก่									
33.คณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก			√	√		√	√	√	√

จากตารางที่ 4.3 สถาบันอุดมศึกษาไทยที่มีการจัดการเรียนสอนสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ของเครือข่ายอุดมศึกษาแต่ละภูมิภาค มีจำนวนทั้งหมด 33 แห่ง ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งที่มีการจัดการเรียนการสอนบูรณาการเรียนรู้งานกับการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ของประเทศไทย จะมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนบูรณาการทางการเรียนรู้งานกับการทำงาน (Work Integrated Learning) ที่มีความแตกต่างกันทางรูปแบบของการปฏิบัติงาน โดยส่วนใหญ่จะมีรูปแบบการฝึกงานที่เน้นการเรียนรู้หรือการติดตามพฤติกรรมการทำงานที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการสังเกตพฤติกรรมและการซึมซับวัฒนธรรมองค์กรขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต และรูปแบบของพนักงานฝึกหัดใหม่หรือพนักงานฝึกงาน โดยมีการจัดระบบการเตรียมการในสถานที่หรือนอกสถานที่ที่มีโครงสร้างการดำเนินงานที่ชัดเจน รูปแบบการบรรจุให้ทำงานหรือการฝึกเฉพาะตำแหน่ง ที่เน้นการพัฒนาทักษะหรือประสบการณ์ที่จำเป็นในอนาคต โดยจัดเวลาการฝึกปฏิบัติงานเพิ่มเติมในสถานการณ์จริง รูปแบบของการสำรวจหรือการสังเกตการทำงานในสถานที่จริงช่วงระยะสั้น และรูปแบบการฝึกปฏิบัติจริงภายหลังสำเร็จการเรียนทฤษฎี ส่วนรูปแบบสถาบันอุดมศึกษาที่มีการเรียนการสอนสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ โดยมีรูปแบบสหกิจศึกษาจำนวน 30 แห่งที่เลือกรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้งานกับการทำงานลักษณะนี้ (คิดเป็นร้อยละ 90.91)

3) ประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้งานกับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL) คือ การเน้นเรียนจริง รู้จริง และทำจริง โดยเป็นการเรียนรู้ควบคู่กับการปฏิบัติงาน ซึ่งต้องการให้ผู้เรียนบรรลุสมรรถนะของอาชีพ เมื่อเรียนจบสามารถประกอบอาชีพได้จริง

4) องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL) คือ สถาบันอุดมศึกษา สถานประกอบการ และ องค์กรวิชาชีพ

5) ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL) มีทั้งหมด 6 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร ประกอบด้วย ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ และด้านปฏิบัติการที่พัฒนาจากสถาบันอุดมศึกษา สถานประกอบการ และ องค์กรวิชาชีพ

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย การเน้นสมรรถนะอาชีพในการฝึกปฏิบัติงานจริงในแต่ละอาชีพ โดยเลือกรูปแบบการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายและเหมาะสมกับสมรรถนะอาชีพ

3.ด้านผู้เรียน ประกอบด้วย การกำหนดคุณสมบัติของผู้เรียนให้รองรับกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน

4.ด้านผู้สอน ประกอบด้วย การกำหนดประสบการณ์ในอาชีพจริงก่อนที่จะทำการสอน โดยผู้สอนควรมีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ การสื่อสาร การจัดการและการประเมินให้แก่ผู้เรียน

5.ด้านผู้ประกอบการ ประกอบด้วย ระบบการฝึกอาชีพที่เป็นมาตรฐาน โดยมีระบบการฝึกที่เน้นสมรรถนะอาชีพและมีการประเมินผลของการฝึกตามหลักสูตร

6.ด้านการเงิน ประกอบด้วย การจัดสรรเงินงบประมาณที่เพียงพอตามต้นทุนการผลิตในแต่ละอาชีพ โดยจัดสรรสัดส่วนความรับผิดชอบค่าใช้จ่ายด้านการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานให้ชัดเจนระหว่างสถาบันอุดมศึกษา สถานประกอบการ และ สมาคมวิชาชีพ โดยมีข้อบังคับ ระเบียบและการประกาศต่างๆที่เกี่ยวข้องทางด้านการเงินให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น

6) สมรรถนะหลักของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL) ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่

1.การสื่อสารที่เน้นทางด้านการใช้ภาษา

2.การประยุกต์ใช้ตัวเลข

3.การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

4.การบริหารจัดการ

5.การทำงานเป็นทีม

6.การคิดเชิงระบบ

7) มาตรฐานของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL) ประกอบด้วย

1.มาตรฐานคุณวุฒิ เป็นมาตรฐานทางด้านวิชาการที่สถาบันอุดมศึกษาจะต้องยึดปฏิบัติ เช่น มาตรฐานคุณวุฒิของกระทรวงศึกษาธิการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552

2.มาตรฐานวิชาชีพ เป็นมาตรฐานอาชีพที่ถูกกำหนดและประกาศใช้โดยสมาคมวิชาชีพ

3.มาตรฐานการปฏิบัติงาน เป็นข้อกำหนดในตำแหน่ง (Job Description) คุณลักษณะบุคลากรในตำแหน่งงาน (Job Specification) และ สมรรถนะตำแหน่งงาน (Job Competencies) ตลอดจนคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงาน

8) สภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทย

8.1 สภาพปัญหาทางด้านหลักสูตรการเรียนการสอน

1) โครงสร้างหลักสูตรบางหลักสูตรของไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน

2) นโยบายของภาครัฐที่สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ

3) นโยบายของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ

4) ขาดปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อตอบสนองหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน

8.2.สภาพปัญหาทางด้านผู้เรียน/นิสิต/นักศึกษาและบัณฑิต

1) ทักษะการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตไม่ตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการในการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพได้

2) ผู้เรียนและบัณฑิตขาดทักษะและความสามารถทางด้านการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย

3) ผู้เรียนและบัณฑิตใช้เวลาค่อนข้างนานในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในการทำงาน

4) ผู้เรียนและบัณฑิตขาดความอดทน อดกลั้นและเกิดความกดดันในการทำงาน

5) ผู้เรียนและบัณฑิตเกิดปัญหาทางด้านสุขภาพ

6) ผู้เรียนและบัณฑิตเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อสถานประกอบการ

7) ผู้เรียนและบัณฑิตไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างการปฏิบัติงาน

8.3.สภาพปัญหาด้านผู้สอน/คณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศงาน

1) คณาจารย์ไม่เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน โดยมองว่าเป็นการเพิ่มภาระงาน

2) คณาจารย์มีภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบมาก ส่งผลให้การจัดเวลาเพื่อทำการนิเทศงานเป็นไปได้ยาก

3) คณาจารย์ไม่ได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน ส่งผลให้การนิเทศงานเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ

4) การเดินทางไปนิเทศงานของคณาจารย์ในสถานที่และระยะทางไกลใช้เวลามากและเป็นอุปสรรค

5) งบประมาณสนับสนุนที่ใช้ในการดำเนินการในส่วนของคณาจารย์มีจำนวนไม่เพียงพอ

6) การสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาในส่วนของพัฒนาคณาจารย์ทางการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร

7) การสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาในส่วนของพัฒนาคณาจารย์ทางการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร

8.4 สภาพปัญหาด้านสถานประกอบการ/ผู้บริหารสถานประกอบการ/พนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยง

1) สถานประกอบการไม่เห็นความสำคัญของการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน

2) สถานประกอบการมีความเห็นว่าการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานเป็นการเพิ่มภาระงานและสิ้นเปลืองทรัพยากรในการทำงาน

3) ตำแหน่งงานที่สถานประกอบการจัดสรรให้ผู้เรียนก่อนปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการของจำนวนผู้เรียนที่จะปฏิบัติงาน

4) สถานประกอบการมอบหมายงานให้ผู้เรียนไม่ตรงกับสาขาวิชาชีพที่ได้เรียนมาหรือไม่มีกรมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ

5) ผู้บริหารและพนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของสถานประกอบการบางแห่งขาดความรู้ ความเข้าใจทางการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน

6) สถานประกอบการมีความต้องการที่จะรับผู้เรียนทำงานทันทีหลังจากสิ้นสุดการปฏิบัติงาน แต่แผนการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาไม่เอื้ออำนวย

8.5 สภาพปัญหาด้านงบประมาณ/การเงิน

1) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานของสถานประกอบการบางแห่งมีไม่เพียงพอสำหรับที่จะให้ผู้เรียนเข้ามาปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ

2) งบประมาณสนับสนุนที่ใช้ในการดำเนินการสำหรับการนิเทศงานของคณาจารย์ไม่เหมาะสม

3) ผู้เรียนที่ปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในกรณีที่สถานประกอบการบางแห่ง ไม่มีค่าตอบแทนหรือสวัสดิการให้แก่ผู้เรียน

ส่วนที่ 2 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทยโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน จึงทำให้ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 12 ข้อดังนี้

1.ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) เช่น *สหกิจศึกษา การฝึกงาน การฝึกหัด*

2.รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) ของสถาบันอุดมศึกษาของท่าน มีรูปแบบใดบ้าง ถ้ากรณีมีมากกว่า 1 รูปแบบ พร้อมทั้งเหตุผลที่ดำเนินการ

3.รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) ที่มีความเหมาะสมกับบริบทของสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ *การเรียนการสอน หลักสูตร ผู้เรียน/นักศึกษา ผู้สอน/คณาจารย์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ* ควรเป็นรูปแบบใด พร้อมทั้งเหตุผลที่ดำเนินการ

4.สถาบันอุดมศึกษาของท่านมีการดำเนินการอย่างไรในการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) แต่ละกระบวนการ

4.1) กระบวนการก่อนส่งนักศึกษาปฏิบัติงาน

4.2) กระบวนการระหว่างที่นักศึกษาปฏิบัติงาน

4.3) กระบวนการหลังกลับจากการปฏิบัติงานของนักศึกษา

5. ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning)

6. ปัจจัยที่ส่งเสริมสัมฤทธิ์ผลของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning)

6.1) ด้านหลักสูตร

6.2) ด้านการเรียนการสอน

6.3) ด้านผู้เรียน/นักศึกษา

6.4) ด้านผู้สอน/คณาจารย์

6.5) ด้านสถานประกอบการที่นักศึกษาได้ไปปฏิบัติงาน

6.6) ด้านงบประมาณ

7.ความเหมาะสมของช่วงระยะเวลาที่ได้ไปปฏิบัติงาน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ

8. ทักษะการปฏิบัติงานที่ได้รับจากการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานมีความสำคัญทางด้านใดบ้าง พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ เช่น ทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ ทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการทำงาน/การปฏิบัติงานที่สัมพันธ์กับวิชาชีพ ทักษะทางการสื่อสารในองค์กร ทักษะทางการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะทางการวางแผนงาน ทักษะทางการวิเคราะห์แก้ไขปัญหา ทักษะทางด้านความคิดสร้างสรรค์ และทักษะทางด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนและบัณฑิต

9. ประสพการณ์ที่ได้รับจากการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ

10. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน มีความสำคัญทางด้านใดบ้าง พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ เช่น ประโยชน์สำหรับผู้เรียน ประโยชน์สำหรับผู้สอน ประโยชน์สำหรับสถานศึกษา ประโยชน์สำหรับสถานประกอบการ ประโยชน์สำหรับองค์กรวิชาชีพ

11. นโยบายของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานมีความสำคัญทางด้านใดบ้าง พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ เช่น มีแผนสนับสนุนและขยายการใช้ (Work Integrated Learning) เพิ่มเติมกับหลักสูตรและการเรียนการสอน

11.1) ด้านการบริหารจัดการ

11.2) ด้านผู้เรียน/นักศึกษา

11.3) ด้านผู้สอน/คณาจารย์

11.4) ด้านการจัดรูปแบบการเรียนรู้

11.5) ด้านการพัฒนาผู้ปฏิบัติ

12. แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน

ตารางที่ 4.4 ประเด็นข้อคิดเห็นการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานดังต่อไปนี้

ประเด็นการสัมภาษณ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5
1. ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) เช่น สหกิจศึกษา การฝึกงาน การฝึกหัด	การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) เป็นสิ่งสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามสภาพความเป็นจริง และช่วยส่งเสริมให้บัณฑิตสามารถปรับตัวและทำงานได้จริง เตรียมพร้อมเข้าสู่แรงงานอนาคตตลอดจนตอบโจทย์ความต้องการของสังคมได้	การบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน มีมานานแล้วในประเทศไทย สหรัฐอเมริกา โดยเป็นการปฏิบัติงานจริงขั้นสูง ในสถานประกอบการ ซึ่งมีค่าตอบแทนและผ่านการปฏิบัติงานขั้นต้นมาก่อน ซึ่งจะเป็นการฝึกทักษะทั่วไปเกี่ยวกับการปฏิบัติงานให้แก่ผู้เรียน	การบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ทางด้านการแพทย์มีมานาน โดยอาจารย์และผู้เรียนได้ร่วมกันรักษาผู้ป่วย เช่น การฝึกหัดการผ่าตัดของผู้สอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เห็นและได้ลงมือปฏิบัติจริง	การเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เป็นศัพท์วิชาการใหม่ ที่มาจากคำว่า Learning by doing คือ การเรียนรู้ที่เกิดจากการทำงาน โดยเน้นให้ผู้เรียนทำงานเป็น เกิดสมรรถนะที่เน้นให้เป็นนักปฏิบัติ และให้ผู้เรียนปฏิบัติให้เป็น โดยยึดหลักอาชีพเข้ามาช่วย	การเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ทางด้านสถาปัตยกรรม เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ และได้ปฏิบัติงานจริงตามความสนใจและความถนัดตามที่ผู้เรียนได้เรียนมา
2. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) อย่างไรบ้าง เช่น สหกิจศึกษา การฝึกงาน การฝึกหัด ระบบทวิภาคี ระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ	รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ส่วนใหญ่เป็นรูปแบบสหกิจศึกษา และมีการฝึกงานแบบพื้นฐานทั่วไปซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติงานในสาขาวิชาที่เรียนได้อย่างแท้จริง	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีรูปแบบการบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานส่วนใหญ่เป็นรูปแบบของการฝึกงาน และการฝึกหัดแบบพื้นฐานทั่วไป โดยไม่ได้รับค่าตอบแทน ซึ่งทางคณะครุศาสตร์ จะมีการฝึกหัดครู โดยให้ครูออกปฏิบัติการฝึกสอนที่สถานศึกษาในสาขาวิชาที่ผู้เรียนได้เรียนมาในชั้นปีที่ 5 จำนวน 2 แห่ง ทั้ง 2 ภาคการศึกษา	รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน มีรูปแบบของการฝึกหัดที่ใช้ระยะเวลาจำนวนมากในรูปแบบที่มีความหลากหลายตลอดช่วงที่ได้ศึกษาทางการแพทย์ ซึ่งรูปแบบต่างๆ จะถูกกำหนดในหลักสูตรการเรียนการสอนทางการแพทย์	รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ส่วนใหญ่เป็นรูปแบบของสหกิจศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ออกไปปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านสถาปัตยกรรมตามสถานประกอบการของสถาปัตยกรรมโดยตรง ซึ่งทางคณะจะมีนโยบายให้ผู้เรียนได้ออกไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาทุก คน เพราะมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติงานในสำนักงานเพียงแค่ช่วงระยะเวลา 1-2 เดือน ผู้เรียนจะยังไม่มีความรู้จากการปฏิบัติงานจริงเท่าที่ควร เนื่องจากงานที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมต้องใช้เวลาและผู้เรียนทุกคนจำเป็นต้องไปเรียนรู้การใช้อุปกรณ์เครื่องมือที่มีความทันสมัยเกี่ยวข้องกับงานทางด้านสถาปัตยกรรม	
3. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) ที่มีความเหมาะสมกับบริบทของสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ การเรียนการสอน หลักสูตร ผู้เรียน/	รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานที่มีความเหมาะสมกับสถาบันอุดมศึกษา ควร มีรูปแบบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติงานจริง และเสริมสร้างทักษะให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาสิ่งใหม่ๆให้เป็นนวัตกรรม	รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานที่มีความเหมาะสมกับสถาบันอุดมศึกษา ควร มีรูปแบบที่ครอบคลุมการปฏิบัติงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้	รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานที่มีความเหมาะสมกับสถาบันอุดมศึกษา ควร มีรูปแบบที่ครอบคลุมการปฏิบัติงาน ทั้งของผู้เรียนและคณาจารย์ เพื่อให้ผู้เรียนและคณาจารย์ได้สัมผัสสถานการณ์ของตนเองอย่างต่อเนื่อง ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงและได้รับความรู้เพิ่มเติมจากการทำงานจริง	รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานที่มีความเหมาะสมกับบริบทของสถาบันอุดมศึกษา ควร มีการผสมผสานทางด้านการเรียนรู้ + ทฤษฎีการเรียนรู้นในห้องเรียน + การปฏิบัติจริงในองค์กรวิชาชีพ (ผู้จริง+ปฏิบัติงานจริง) โดยองค์ประกอบ	รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานที่มีความเหมาะสมกับบริบทของสถาบันอุดมศึกษา ควร มีรูปแบบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะในสาขาวิชาชีพที่เน้นการสร้างประสบการณ์ในการทำงานที่ตรงกับสาขาวิชาชีพให้กับผู้เรียนมาก

ประเด็นการ สัมภาษณ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5
นักศึกษา ผู้สอน/ คณาจารย์และผู้มีส่วน เกี่ยวข้องอื่นๆ เป็น รูปแบบใดพร้อมทั้ง เหตุผลที่ดำเนินการ		และประสบการณ์ รวมถึง ทักษะทางด้านการใช้ ภาษาและทางด้านทักษะ การปฏิบัติงานให้ ครอบคลุมทั้งในประเทศ และต่างประเทศ		การของ VIL แบ่งเป็น ทักษะ คุณลักษณะที่พึง ประสงค์และพฤติกรรม	ที่สุด เพื่อให้ผู้เรียน สามารถปรับตัวกับสภาพ การทำงานอย่างแท้จริง มุ่งให้ผู้เรียนคิดเป็น และ ทำงานตามสาขาวิชาชีพที่ ผู้เรียนได้เรียนมา
4.สถาบันอุดมศึกษาของ ท่าน มีการดำเนินการ อย่างไรในการจัดการ เรียนการสอนที่บูรณา การทางการเรียนรู้กับ การทำงาน (Work Integrated Learning) แต่ละกระบวนการ	การจัดการเรียนการสอนที่ บูรณาการทางการเรียนรู้ กับการทำงาน (Work Integrated Learning) ของมหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิตย จะมีหน่วยงานสภ กศึกษา ศูนย์นำความรู้สู่ การปฏิบัติ ซึ่งเป็น ศูนย์กลางดำเนินการติดต่อ ประสานงานกับ คณะ สาขาวิชาต่างๆภายใน มหาวิทยาลัยและสถาน ประกอบการทั้งภาครัฐ และเอกชน ตลอดจนทำ หน้าที่เตรียมความพร้อม ให้แก่ผู้เรียน โดยเน้นการ จัดฝึกอบรมหัวข้อต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ สามารถทำงานในสถาน ประกอบการได้อย่างมี ประสิทธิภาพ มีการจัด อบรมปฐมนิเทศผู้เรียน ก่อนที่จะเริ่มปฏิบัติงาน มี การจัดโครงการนิเทศงาน นักศึกษา สหกิจ ศึกษา โครงการประกวด โครงการสหกิจศึกษา ดีเด่น โครงการสถาน ประกอบการพบสหกิจ ศึกษาและโครงการมอบโล่ สถานประกอบการที่เข้า ร่วมดีเด่น	การจัดการเรียนการสอน ที่บูรณาการทางการ เรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) ของคณะครุ ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย มีการ ดำเนินการดังนี้ 1.การจัดปฐมนิเทศและ เตรียมความพร้อมให้แก่ ผู้เรียนก่อนที่จะเริ่ม ปฏิบัติการวิชาชีพ โดยมี การเชิญอาจารย์ที่เลี้ยง ของแต่สถานศึกษาเข้ามา รับฟังและพบปะพูดคุยกับ ผู้เรียน เพื่อนัดวันที่จะเข้า โรงเรียน 2.ช่วงระหว่างฝึก ปฏิบัติการวิชาชีพ จะมี การนัดประชุมผู้เรียนช่วง ระยะเวลา 2 สัปดาห์ต่อ 1 ครั้ง ในวันศุกร์ช่วงบ่าย จำนวน 3 ชั่วโมง เพื่อ รับทราบข้อมูลทั่วไปและ สภาพปัญหาของผู้เรียน ช่วงระหว่างฝึกปฏิบัติการ วิชาชีพ 3.เมื่อสิ้นสุด ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ผู้เรียนจะต้องมีการทำวิจัย ในชั้นเรียน ภาคการศึกษา ละ 1 ฉบับ และรายงาน การพัฒนาตนเองส่งให้ ทางผู้สอน	1.ควรมีการสำรวจความต้องการของ ผู้เรียนที่เข้าปฏิบัติงานของสถาน ประกอบการ เพื่อทราบจำนวนและ สาขาวิชาที่ต้องการรับ 2.ควรมีการประเมินความพร้อม ทางด้านวิชาการและความประพฤติของ ผู้เรียน 3.ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ ความต้องการและคุณสมบัติของสถาน ประกอบการ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับทราบ เบื้องต้นก่อนที่จะเลือกสถาน ประกอบการ 4.สถาบันอุดมศึกษา ควรมีการจัดอบรม ให้ความรู้แก่คณาจารย์และผู้เรียน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) เพื่อ เตรียมความพร้อมทาง ด้านทักษะที่มีความจำเป็นต่อการ ทำงานเพิ่มเติม นอกเหนือจากทักษะ ทางด้านวิชาชีพ ตลอดจนให้คำแนะนำ เกี่ยวกับการเลือกสถานประกอบการ ของผู้เรียนที่จะปฏิบัติงาน 5.ประสานงานกับสถานประกอบการใน การคัดเลือกผู้เรียนตามเกณฑ์และ วิธีการที่สถานประกอบการกำหนด 6.สถาบันอุดมศึกษา/คณะวิชา ควรมี การกำหนดอาจารย์นิเทศที่ทำหน้าที่ รับผิดชอบและดูแลผู้เรียนแต่ละคน โดย มีการกำหนดช่องทางติดต่อสื่อสาร เพื่อประสานงานและแก้ไขปัญหา ระหว่างการปฏิบัติงาน 7.ควรให้ผู้เรียนศึกษาข้อมูลพื้นฐานของ สถานประกอบการและลักษณะงานที่จะ ปฏิบัติก่อนที่จะเริ่มปฏิบัติงาน 8.สถาบันอุดมศึกษา/คณะวิชา ทำ บันทึกแจ้งรายชื่อผู้เข้าปฏิบัติงานให้แก่ สถานประกอบการ เพื่อส่งตัวผู้เรียนเข้า ปฏิบัติงาน	1. ผู้สอนที่ทำหน้าที่ อาจารย์นิเทศงาน (อาจารย์ที่ปรึกษาช่วง ระหว่างปฏิบัติงาน) ควร เข้าไปสถานประกอบการ ตามความเหมาะสมของผู้ สอน และสถาน ประกอบการ โดยมี ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง ตลอดระยะเวลาที่ ผู้เรียนได้ปฏิบัติงาน 2.ผู้สอนที่ทำหน้าที่ อาจารย์นิเทศงาน (อาจารย์ที่ปรึกษาช่วง ระหว่างปฏิบัติงาน) ควรมี การติดตามความก้าวหน้า ในการปฏิบัติงานและ จัดทำรายงานการสรุปผล การปฏิบัติงานของผู้เรียน ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ ประเด็นปัญหา อุปสรรค และความสับสนของการ ปฏิบัติงาน 3.ผู้เรียนควรมีการทำ รายงานการปฏิบัติงานให้ อาจารย์นิเทศงาน (อาจารย์ที่ปรึกษาช่วง ระหว่างปฏิบัติงาน) ด้รับ ทราบ 4.อาจารย์นิเทศงาน (อาจารย์ที่ปรึกษาช่วง ระหว่างปฏิบัติงาน) ควรมี การประเมินผลการ ปฏิบัติงานของผู้เรียน ร่วมกับสถานประกอบการ เป็นระยะ 5.ควรมีการวิเคราะห์ผล การปฏิบัติงานของผู้เรียน แต่ละคน ร่วมกันกับ คณาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตร 6.ผู้เรียนควรมีการจัดทำ รายงานการปฏิบัติงาน ฉบับสมบูรณ์ โดยต้อง ได้รับอนุญาตความ เห็นชอบ จากสถาน ประกอบการ	1.ผู้เรียนนำเสนอผลจาก การปฏิบัติงาน 2.สถาบันอุดมศึกษา/คณะ วิชา จัดกิจกรรมสัมมนา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์และความรู้ ที่ได้รับระหว่างปฏิบัติงาน 3.สถาบันอุดมศึกษา/คณะ วิชา จัดกิจกรรมสอบภาค ความรู้ โดยมีคณาจารย์ และ ผู้ น ส ถ น ประกอบการเป็นผู้ร่วม ประเมินผล เพื่อ พิจารณาผลการประเมิน 4.สถาบันอุดมศึกษา/คณะ วิชา จัด กิจกรรม นิทรรศการแสดงผลงาน ของผู้เรียน 5.คณาจารย์ ควรมีการจัด ประชุมเพื่อบูรณาการ ความรู้ที่ได้รับจากสถาน ประกอบการเพิ่มเติมและ สรุปผล ตลอดจนถึง ปัญหาที่เกิดขึ้น
5.ท่านมีความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาและ อุปสรรคของการ ดำเนินการจัดการเรียน การสอนแบบบูรณาการ	1.แผนการศึกษาบาง หลักสูตรไม่เอื้ออำนวยต่อ การจัดให้มีการเรียนการ สอนที่บูรณาการทางการ เรียนรู้กับการทำงานของ	1.คุณภาพของผู้เรียนและ คุณภาพของ สถาบันอุดมศึกษาที่มีการ จัดการเรียนการสอนแบบ การ บูรณาการเรียนรู้	1.จำนวนคณาจารย์ไม่เหมาะสมกับ จำนวนผู้เรียนที่มากขึ้น 2.ศักยภาพของคณาจารย์ที่ไม่มีคุณภาพ 3.ค่าใช้จ่ายของสถานประกอบการและ สถาบันอุดมศึกษา	1.สถาบันอุดมศึกษาขาด ความรู้ ความเข้าใจ ทางด้านจัดการเรียน การสอนที่บูรณาการ เรียนรู้กับการทำงาน จึง	1.ผู้เรียนสาขาวิชา สถาปัตยกรรมศาสตร์ขาด ความรู้ ความเข้าใจ ทางด้านจัดการเรียน การสอนที่บูรณาการ ทางการเรียนรู้กับการ

ประเด็นการ สัมภาษณ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5
ทางการเรียนรู้กับการ ทำงาน (Work Integrated Learning) อย่างไรบ้าง	<p>ผู้เรียนเข้าใจในหลักสูตร</p> <p>2.ผู้เรียนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างการปฏิบัติงาน</p> <p>3. การสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาในส่วนของการพัฒนาอาจารย์ทางด้านจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร</p> <p>4.คณาจารย์ไม่ได้รับการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน ส่งผลให้การนิเทศงานของคณาจารย์เป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ</p> <p>5.สถานประกอบการขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน</p> <p>6.งบประมาณสนับสนุนที่ใช้ในการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานมีจำนวนไม่เพียงพอ</p>	<p>กั บ ก า ร ท ำ ก า น</p> <p>ภายในประเทศมีความแตกต่างกัน จึงส่งผลกระทบต่อแก่สังคมโดยรวมของประเทศระยะยาว</p> <p>2.ผู้เรียนมีปัญหาที่ไปสถานประกอบการที่มีความลำบากและห่างไกลทำให้เกิดปัญหาทางการปฏิบัติงาน</p> <p>3.ผู้เรียนเลือกสถานประกอบการที่ไม่เข้าใจรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน จึงเกิดปัญหายกเลิกการปฏิบัติงาน</p> <p>4.สถานประกอบการมีจำนวนน้อยเกินไปที่จะรับนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานได้อย่างเพียงพอ</p> <p>5.จำนวนคณาจารย์ที่จะไปเทศมีไม่เพียงพอ กับจำนวนผู้เรียนที่มีเพิ่มมากขึ้น</p> <p>6.งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานของสถานประกอบการบางแห่งมีไม่เพียงพอสำหรับที่จะให้ผู้เรียนเข้ามาปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ</p> <p>7.สถานประกอบการมีความคาดหวังในการปฏิบัติงานของผู้เรียนสูง เมื่อพบว่า ผู้เรียนไม่สามารถทำงานได้ตามต้องการ จึงเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน</p>	<p>4.ระยะเวลาที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานจริง</p> <p>5.ผู้เรียนเลือกสถานประกอบการปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพตามเพื่อนและความนิยม โดยไม่คำนึงถึงศักยภาพของตนเอง</p> <p>6.ผู้บริหารและพนักงานที่ปรึกษา/ที่เลี้ยงของสถานประกอบการบางแห่งขาดความรู้ ความเข้าใจทางด้านการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน</p> <p>7.สถานประกอบการมอบหมายงานให้ผู้เรียนไม่ตรงกับสาขาวิชาชีพที่ได้เรียนมาหรือไม่มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ</p>	<p>ไม่สามารถดำเนินการตามนโยบายของภาครัฐได้อย่างเต็มที่</p> <p>2.จำนวนคณาจารย์ที่จะไปเทศมีไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนที่มีเพิ่มมากขึ้น</p> <p>3.การสนับสนุนจากสถานประกอบการเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนและคณาจารย์ทางด้านการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน ยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร</p> <p>4.สถานประกอบการไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน โดยมองว่าเป็นการเพิ่มภาระงานและเสียเวลาของบุคลากรในสถานประกอบการ</p> <p>5.ตำแหน่งงานที่สถานประกอบการจัดสรรให้ผู้เรียนก่อนปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอ กับความต้องการของจำนวนผู้เรียนที่จะปฏิบัติงาน</p> <p>6.งบประมาณที่ใช้สำหรับการนิเทศงานของอาจารย์ไม่เหมาะสมและไม่เพียงพอ</p> <p>7.ผู้เรียนเกิดปัญหาทางด้านสุขภาพระหว่างการทำงาน</p>	<p>ทำงาน</p> <p>2.ผู้เรียนที่ปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพเตรียมค่าใช้จ่ายประมาณส่วนตัวเพิ่มเติมในกรณีสถานประกอบการบางแห่งไม่มีค่าตอบแทน หรือสวัสดิการให้ผู้เรียน</p> <p>3.คณาจารย์สถาบันอุดมศึกษามีความรู้ความเข้าใจทางด้านการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน</p> <p>4.สถานประกอบการทางด้านสถาปัตยกรรมขาดความรู้ ความเข้าใจทางด้านบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน</p> <p>5.คณาจารย์มีการะหน้าที่ต้องรับผิดชอบมาก ส่งผลให้การจัดเวลาเพื่อทำการนิเทศงานเป็นไปได้อย่างตลอดจนการเดินทางไปนิเทศงานของคณาจารย์ในสถานที่ต่างๆ ใช้เวลายาวนานและเป็นอุปสรรค</p> <p>6.บุคลากรของสถานประกอบการเป็นผู้มีความสามารถ แต่ขาดทักษะในการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจให้แก่ผู้เรียนที่ปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ</p>
6. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมสัมฤทธิ์ผลของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) อย่างไรบ้าง	<p>1.การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องและตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ</p> <p>2.โอกาสการได้งานทำของผู้เรียนและคุณภาพของผู้เรียนที่ตอบโจทย์ตลาดงาน</p> <p>3.การพัฒนาเนื้อหาและวิธีการสอนของคณาจารย์ที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ</p> <p>4.การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้นี้ระหว่างสถาบันอุดมศึกษา กับสถานประกอบการ</p>	<p>1.ผู้สอนควรมีความใกล้ชิดกับงานที่ผู้เรียนได้ไปปฏิบัติและมีความใกล้ชิดกับสถานประกอบการ เพื่อให้เห็นโลกแห่งความเป็นจริงในการปฏิบัติงาน</p> <p>2.สถาบันอุดมศึกษาได้นำเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยเข้ามาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนของ แต่ละสาขาวิชามากขึ้น</p> <p>3.หลักสูตรการเรียนการสอน ควรเน้นการปฏิบัติงานของผู้เรียนให้เพิ่มมากขึ้น</p> <p>4.ผู้เรียนควรมีความตื่นตัวในการปฏิบัติงาน ควรที่จะมีความพยายามที่จะ</p>	<p>1.ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติงานจริงมีการเตรียมความพร้อมก่อนการปฏิบัติงาน และเมื่อหลังจากการปฏิบัติงานได้ทำให้ผู้เรียนได้รู้จักข้อบกพร่องของตนเองได้ปรับปรุงตนเอง</p> <p>2.คณาจารย์มีการนำความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เข้ามาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนมากขึ้น</p> <p>3.สถานประกอบการ ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และวิธีการดำเนินงานใหม่ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและสถานประกอบการ ส่งผลให้เกิดความรู้และนวัตกรรมใหม่เกิดขึ้น</p> <p>4.งบประมาณสนับสนุนที่ใช้ในการดำเนินการที่ส่วนของผู้เรียนปฏิบัติงาน คณาจารย์และสถานประกอบการ ควรมีประสิทธิภาพ</p>	<p>1.สมรรถนะของผู้เรียน (Competency)</p> <p>2.การออกแบบหลักสูตรการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับ WIL เช่น การวิเคราะห์หลักสูตรการเรียนการสอน</p> <p>3.ความต้องการขององค์กรวิชาชีพ เช่น ใบบุคลากรวิชาชีพทางสถาปัตยกรรม</p> <p>4.ความต้องการทางด้านสมรรถนะ เช่น การออกแบบ การคำนวณ การเขียนแบบ การใช้โปรแกรมที่เกี่ยวข้อง</p> <p>5.ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้เรียน</p>	<p>1.การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้มีความทันสมัยและทันต่ออุปกรณ์ เครื่องมือและเทคโนโลยีที่ใช้ในสถานประกอบการ</p> <p>2.ผู้เรียนได้รับทราบทิศทางการทำงานของตนเองในอนาคต ทราบถึงจุดเด่นและข้อบกพร่องเกี่ยวกับงานทางด้านสถาปัตยกรรม เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาตนเอง</p> <p>3.ทักษะการปฏิบัติงานและประสบการณ์ทางการเรียนรู้ นอกห้องเรียน โดยได้นำความรู้ภาคทฤษฎี</p>

ประเด็นการ สัมภาษณ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5
		สืบค้นหาข้อมูลของสถานประกอบการที่ไปปฏิบัติงาน 5.ควรมีการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบูรณาการทางการเรียนรู้และการปฏิบัติงานแก่นักงานของสถานประกอบการ 6.ควรส่งเสริมให้สถานประกอบการมีคำตอบแทนแก่นักศึกษาที่เข้าปฏิบัติงาน เพื่อนำคำตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานมาใช้ในภาคลห้อยอนภาชีได้		6.การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาชีพของผู้เรียน 7.การวัดทักษะของผู้เรียน	ทางสถาปัตยกรรมมาประยุกต์ใช้งาน ทำให้เห็นภาพการทำงานในสาขาวิชาชีพมากขึ้น 4.การพัฒนาทักษะทางด้านวิชาชีพของคณาจารย์และการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
7. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของช่วงระยะเวลาที่ได้ไปปฏิบัติงานอย่างไร พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ	ความเหมาะสมของช่วงระยะเวลาที่ได้ไปปฏิบัติงาน ความมีความเหมาะสมกับหลักสูตรการเรียนการสอนในแต่ละสาขาที่มีความสอดคล้องและรองรับความเหมาะสมของช่วงระยะเวลาที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติงาน ไม่ให้เกิดผลกระทบโดยตรงกับผู้เรียน โดยมองถึงประสิทธิภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ				
8. ทักษะการปฏิบัติงานทางด้านใดบ้างที่ท่านเห็นว่ามีความสำคัญที่ได้รับจากการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ	1.ทักษะทางด้าน การปฏิบัติงานและการทำงานร่วมกับผู้อื่น 2.ทักษะทาง การคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหา	1.ทักษะทางด้าน การคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์และการแก้ไขปัญหาจากการปฏิบัติงาน 2.ทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมภายนอกได้	1.ทักษะการดำรงชีวิตจริงของการทำงาน เช่น ความรับผิดชอบ การทำงานเป็นคณะ การสื่อสาร การแก้ไขปัญหา การมีความอดทน 2.ทักษะการพัฒนาศักยภาพการทำงาน โดยมี การเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีในสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติงานจริงในองค์กรวิชาชีพ	1.ทักษะทางด้าน ความสามารถของผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะ และทักษะทางด้าน การใช้ อุปกรณ์เทคโนโลยีที่มีความทันสมัยกับการปฏิบัติงาน 2.ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ และ แก้ไขปัญหาจากสถานการณ์จริงของการปฏิบัติงาน	1.ผู้เรียนเกิด ทักษะทางด้าน การปฏิบัติงาน การบริหารจัดการที่ดี เพื่อให้ การ ปฏิบัติงาน มี ประสิทธิภาพ 2.ผู้เรียนเกิดทักษะด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
9. ท่านมีความคิดเห็นกับประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานอย่างไร พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ	ประสบการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานจริงตามสาขาวิชาที่ได้เรียนมาในห้องเรียน ทำให้เห็นรูปแบบของการทำงานในสาขาวิชาชีพมากขึ้น ตลอดจนประสบการณ์ทางด้าน การแก้ไขปัญหา	ประสบการณ์ที่ได้รับจากการบูรณาการทางการเรียนรู้อยู่กับการทำงาน ช่วยให้ ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะทำงานทันที และ ผู้เรียนมีความมั่นใจในการทำงาน มากขึ้น	ประสบการณ์ทางการเรียนรู้จากการทำงานและการใช้หาความรู้ตลอดชีวิต	ประสบการณ์ที่ให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ จากกระบวนการปฏิบัติงานจริงในองค์กรวิชาชีพ	ประสบการณ์ทางด้าน การปรับตัว และ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ระหว่าง การปฏิบัติงาน ซึ่งทำให้มีความพร้อมในการทำงานได้ทันที หลังสำเร็จการศึกษา
10. ท่านมีความคิดเห็นถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน มีความสำคัญทางด้านใดบ้าง พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ	1.ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานมีความสำคัญทางด้านส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการเสนองานจากสถานประกอบการก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาและมีโอกาสการทำงานที่สูงขึ้น เพราะ ทำให้ สถานประกอบการสามารถคัดเลือกและสรรหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการได้ 2.ผู้เรียนได้ฝึกการแก้ไขปัญหาการทำงานของตนเอง และพัฒนาทักษะการสื่อสาร 3.ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีกับวิชาชีพของตนเองเพิ่มขึ้น	1.ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานมีความสำคัญทางด้าน การทดลองปฏิบัติงานจริงในการคัดเลือกบุคลากร ทำให้ สถานประกอบการ สามารถคัดเลือกและสรรหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการได้ 2.ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้ชีวิตการทำงานตามสาขาวิชาที่ได้เรียนมา โดยมีโอกาสได้ประยุกต์ใช้ความรู้ที่เรียนมากับการทำงานจริง 3.ผู้เรียนได้รู้จักการเรียนรู้อัตนธรรมขององค์กรและสามารถปรับตัวเข้ากับ	1.บัณฑิตที่ผ่านรูปแบบการบูรณาการทางการเรียนรู้อยู่กับการทำงาน มีโอกาสได้รับการเสนองานจากสถานประกอบการก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา 2.ผู้เรียนเกิดความตระหนักด้านคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต และ จรรยาบรรณวิชาชีพมากขึ้น 3.ผู้เรียนได้รับการพัฒนาบุคลิกภาพระหว่าง การ ปฏิบัติงาน และ ประสบการณ์วิชาชีพเพิ่มขึ้น 4.คณาจารย์ นำความรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ได้ไปนเทศการปฏิบัติงาน เข้ามาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนมากขึ้น ส่งผลให้เกิดการพัฒนาเนื้อหาของหลักสูตรและวิธีการสอนที่พัฒนาผู้เรียน ให้มีความรู้ตรงกับความต้องการขององค์กรวิชาชีพได้ 5.สถานประกอบการมีโอกาสร่วมมือ ร่วมใจ ร่วมใจ ร่วมมือ ร่วมใจ	1.ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานมีความสำคัญทางด้านส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณภาพสูงขึ้น ทำงานเป็น คิดวิเคราะห์และ แก้ไขปัญหา ตลอดจน ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดงานและองค์กรวิชาชีพ โดยช่วยให้เป็นบัณฑิตที่พร้อมทำงานหลังสำเร็จการศึกษา 2.สถานประกอบการสามารถพัฒนา คุณลักษณะและสมรรถนะของผู้เรียน โดยให้ลงมือปฏิบัติงานจริงและส่งเสริมสนับสนุน เครื่องมือ/อุปกรณ์ของสำนักงาน	1.ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการปฏิบัติงาน ซึ่งทำให้มีความพร้อมในการทำงานได้ทันที หลังสำเร็จการศึกษา

ประเด็นการ สัมภาษณ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5
	ภายหลังจากการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ 4.องค์กรวิชาชีพสามารถเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงานของผู้เรียนให้ตรงกับความต้องการของสาขาวิชาชีพได้ 5.คณาจารย์สามารถสร้างความร่วมมือทางด้านวิชาการ เพื่อให้เกิดงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์กับองค์กรวิชาชีพได้ 6.สถานประกอบการใช้ประโยชน์จากแนวคิดและผลงานของผู้เรียนที่ผ่านการบูรณาการเรียนรู้ออกมาใช้ในการดำเนินงานกับองค์กรวิชาชีพได้	สภาพแวดล้อมขององค์กรวิชาชีพได้ 4.ผู้เรียนมีความพร้อมในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมการทำงานก่อนที่จะก้าวเข้าสู่การทำงานจริงในอนาคต 5.เกิดการสร้างเครือข่ายร่วมกันระหว่างคณาจารย์ สถานประกอบการ และสถาบันอุดมศึกษา	สถาบันอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้น 6.สถานประกอบการสามารถลดระยะเวลาในการเรียนรู้งานของบุคลากรใหม่ในการทำงาน	เพื่อให้ตรงกับความต้องการขององค์กรวิชาชีพ 3.สถานประกอบการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และวิธีการดำเนินงานใหม่ๆระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและสถานประกอบการส่งผลให้เกิดความรู้และนวัตกรรมใหม่ 4.สถานประกอบการสามารถนำคำตอบจากผู้ปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพมาใช้ในการลดหย่อนภาษีได้ 5.ผู้บริหาร พนักงานที่ปรึกษาที่เกี่ยวข้องของสถานประกอบการเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณาจารย์ในเทศาณและผู้เรียนที่ได้ปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ จึงมีโอกาสเกิดการพัฒนางานของตนอย่างมากขึ้น	3.สถานประกอบการสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายในการจ้างบุคลากรภายนอกที่มีค่าตอบแทนจำนวนมากโดยเสียค่าตอบแทนจำนวนน้อยให้แก่ผู้เรียนที่ผ่านการบูรณาการเรียนรู้ออกมาทำงานแทน 4.สถานประกอบการเปิดโอกาสให้คณาจารย์ได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสะท้อนมุมมองของผู้ปฏิบัติงานจริง
11.นโยบายของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้ออกมาทำงาน มีความสำคัญอย่างไรและมีความสำคัญทางด้านใดบ้าง พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ	นโยบายของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้ออกมาทำงานมีความสำคัญกับทุกส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งด้านสถาบันอุดมศึกษา คณาจารย์ ผู้เรียนและสถานประกอบการ (องค์กรวิชาชีพ) เช่น หลักสูตรการเรียนการสอน สถาบันอุดมศึกษาควรออกแบบหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียน โดยหลักสูตรต้องมีความทันสมัยและตรงกับความต้องการของสถานประกอบการทันต่อเทคโนโลยีที่ใช้ในองค์กรวิชาชีพ	นโยบายของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้ออกมาทำงานมีความสำคัญทางด้านหลักสูตร เช่น หลักสูตรการเรียนการสอนควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคม ให้มีคุณภาพ โดยเน้นการผลิตกำลังคนที่มีศักยภาพตรงตามความต้องการของตลาดงาน	นโยบายของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้ออกมาทำงานมีความสำคัญทางด้านสถาบันอุดมศึกษา คณาจารย์ ผู้เรียน และสถานประกอบการ โดยสถาบันอุดมศึกษาควรมีการสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ WIL ให้แก่สถานประกอบการ และเปลี่ยนแปลงแนวความคิดของผู้สอนให้มีความใกล้ชิดหรือสัมผัสในงานอาชีพของคนให้มากขึ้น เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนและคณาจารย์ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพมากขึ้น	นโยบายของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้ออกมาทำงานมีความสำคัญกับการเรียนรู้ออกมาทำงานเป็น เกิดสมรรถนะที่เน้นให้เป็นนักปฏิบัติ ที่ยึดหลักอาชีพเข้ามาช่วย เช่น การนำเทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่มีความทันสมัยของสถานประกอบการเข้ามาปรับใช้ในการเรียนการสอนของหลักสูตรมากขึ้น	นโยบายของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้ออกมาทำงานมีความสำคัญทางด้านผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะทางการทำงานของตนเองให้แข่งขันได้ในตลาดงานและองค์กรวิชาชีพ โดยผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้ที่เรียนมา เพื่อนำไปแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานจริงและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือได้อย่างเหมาะสม เช่น การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้ออกมาทำงานให้เกิดความสอดคล้องและตรงกับความต้องการของสถานประกอบการมากที่สุด
12.ท่านคิดว่าจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้ออกมาทำงาน (Work Integrated Learning) มีอะไรบ้าง	จุดแข็ง 1.การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้ออกมาทำงานเป็นประโยชน์โดยตรงกับผู้เรียน 2.การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้ออกมาทำงาน ทำให้ผู้เรียนได้เห็นสภาพความเป็นจริงของการทำงาน และได้ลงมือปฏิบัติงานจริง	จุดแข็ง 1.ผู้เรียนได้ปรับตัวรับประสบการณ์จากการทำงานมากขึ้น 2.ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์และเรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่นในองค์กรวิชาชีพมากขึ้น 3.ผู้เรียนเกิดความละเอียดรอบคอบและมีความอดทนต่อสภาพความกดดันมากขึ้น	จุดแข็ง 1.ผู้เรียนที่ผ่านการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้ออกมาทำงาน มีความพร้อมที่จะทำงานทันที และมีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ 2.ผู้เรียนรู้จักการคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา เมื่อเจอสถานการณ์จริง จุดอ่อน 1.ผู้เรียนไม่สามารถปรับตัวเข้ากับที่เลี้ยงหรือพนักงานที่ปรึกษา ตลอดจนบุคลากรในองค์กรวิชาชีพได้ 2.อาจารย์ขาดความรู้ความเข้าใจ	จุดแข็ง 1.ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและมีความอดทนต่อภาระงานหนักได้ดี 2.ผู้เรียนมีระเบียบวินัยและปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับขององค์กรวิชาชีพมากขึ้น 3.การบูรณาการเรียนรู้ออกมาทำงานเป็นการสร้าง	จุดแข็ง 1.การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้ออกมาทำงานช่วยส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและคณาจารย์สาขาวิชาสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพมากขึ้น 2.คณาจารย์ได้มีความ

ประเด็นการ สัมภาษณ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5
	<p>ตามสาขาวิชาชีพที่ได้เรียนมา</p> <p>จุดอ่อน</p> <p>1.ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานระหว่างสถาบันอุดมศึกษา กับสถานประกอบการ</p> <p>2.ผู้เรียนใช้เวลาค่อนข้างนานในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในการทำงาน และขาดความสามารถทางด้านการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือและเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความทันสมัยระหว่างการเรียนรู้กับภาคปฏิบัติ</p> <p>3.สถานประกอบการมีจำนวนน้อยเกินไป ไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน</p> <p>โอกาส</p> <p>นโยบายของภาครัฐเปิดโอกาสให้สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน</p> <p>อุปสรรค</p> <p>1.นโยบายของภาครัฐที่สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ</p> <p>2.การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานขาดการเชื่อมโยงกับการวางแผนพัฒนาประเทศทั้งในระยะสั้นและระยะยาว</p>	<p>จุดอ่อน</p> <p>1.ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อสถานประกอบการระหว่างการเรียนรู้กับภาคปฏิบัติ</p> <p>2.ผู้เรียนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างการเรียนรู้กับภาคปฏิบัติ</p> <p>3.ผู้เรียนไม่ตระหนักถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน</p> <p>โอกาส</p> <p>1.นโยบายของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ส่งเสริมและสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่มีความทันสมัยของสถานประกอบการเข้ามาปรับใช้ในการเรียนการสอนของหลักสูตรมากขึ้น</p> <p>2.การเปิดประชาคมอาเซียนจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีศักยภาพทั้งในด้านการใช้ภาษาและการทำงานที่ตอบสนองสถานประกอบการได้</p> <p>อุปสรรค</p> <p>1.นโยบายของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ</p> <p>2.สถานประกอบการบางแห่งไม่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน</p>	<p>เกี่ยวกับการบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน และไม่มีความทันสมัยทางด้านการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีที่มีความทันสมัย</p> <p>3.ทักษะของผู้เรียนไม่ตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการในการปฏิบัติงานประสพการณ์วิชาชีพ</p> <p>โอกาส</p> <p>1.แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) และนโยบายของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ส่งเสริมด้านการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต</p> <p>2.การเปิดประชาคมอาเซียนเป็นการสร้างโอกาสให้กับผู้เรียนสามารถเคลื่อนย้ายแรงงานหลังจากจบการปฏิบัติงานประสพการณ์วิชาชีพได้</p> <p>อุปสรรค</p> <p>1.การสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน ตลอดจนสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนและความร่วมมือของคณาจารย์ยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร</p> <p>2.สถานประกอบการมีจำนวนไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียนที่จะเข้าปฏิบัติงาน</p> <p>3.การประเมินผลและการประเมินคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่ครอบคลุมกับสถานประกอบการ ทุกแห่ง</p>	<p>โอกาสการได้งานทำของบัณฑิตที่ตรงตามความต้องการขององค์กรวิชาชีพเพิ่มมากขึ้น</p> <p>จุดอ่อน</p> <p>1.ผู้เรียนเลือกสถานประกอบการที่ไม่เข้าใจรูปแบบการบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน จึงส่งผลให้มีการยกเลิกการปฏิบัติงานของผู้เรียนได้</p> <p>2.คณาจารย์ไม่เห็นความสำคัญของจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน โดยมองว่าเป็นการเพิ่มภาระงาน ส่งผลให้ขาดความต่อเนื่องในการสร้างความรู้ มี ระหว่างสถาบันอุดมศึกษา กับองค์กรวิชาชีพ</p> <p>โอกาส</p> <p>1.การเปิดประชาคมอาเซียนเป็นการสร้างโอกาสให้เกิดการปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานให้มากขึ้น เพื่อตรงกับความต้องการของแต่ละกลุ่มอาชีพ และการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี</p> <p>2.ภาครัฐ(สกอ.) ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษา มีการจัดโครงการและนโยบายของภาครัฐได้อย่างเต็มที่</p> <p>3. สถานประกอบการบางแห่งไม่มีค่าตอบแทนหรือสวัสดิการให้แก่ผู้เรียน</p> <p>2.หลักสูตรการเรียนการสอนในปัจจุบันตามไม่ทันกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่มีความทันสมัย</p>	<p>ใกล้ชิดหรือสัมพันธ์ในงานอาชีพของสาขาที่ผู้เรียนได้ไปปฏิบัติงานงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในการทำงานสมัยปัจจุบัน</p> <p>จุดอ่อน</p> <p>1.ผู้เรียนขาดความอดทนอดกลั้นและเกิดความกดดันในการทำงาน</p> <p>2. ผู้เรียนไม่สามารถออกแบบโครงการงานการปฏิบัติงาน กรณีที่มีการกำหนดให้ผู้เรียนต้องทำโครงการในองค์กรวิชาชีพได้</p> <p>โอกาส</p> <p>1.ภาครัฐ(สกอ.) สนับสนุนการจัดโครงการและงบประมาณ การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน</p> <p>2.การเปิดประชาคมอาเซียนส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการแข่งขันและพัฒนาศักยภาพของตนเองในการเข้าสู่ตลาดงาน</p> <p>อุปสรรค</p> <p>1.สถาบันอุดมศึกษาขาดความรู้ ความเข้าใจทางด้านจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน จึงไม่สามรถดำเนินการตามนโยบายของภาครัฐได้อย่างเต็มที่</p> <p>2. สถานประกอบการบางแห่งไม่มีค่าตอบแทนหรือสวัสดิการที่เป็นประโยชน์ให้กับผู้เรียน</p>
13. แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการ	<p>1.หลักสูตรการเรียนการสอนทุกหลักสูตร ต้องมี WIL</p> <p>2.การจัดการเรียนการสอนของ WIL ต้องเป็นรูปธรรม และ มีการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพได้จริง</p>				

ประเด็นการ สัมภาษณ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5
ทางการเรียนรู้กับการทำงานให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรบ้าง	3.คณาจารย์ต้องมีการปรับทัศนคติทางด้าน WIL ให้ผู้เรียนได้มีประสิทธิภาพทางการเรียนรู้และการทำงานได้อย่างแท้จริง 4.ปรับวิธีการเรียนโดยเน้นให้ผู้เรียนมีการปฏิบัติงานตามสาขาวิชาชีพมากขึ้น เปลี่ยนวิธีการสอนโดยเน้นผู้สอนที่มีประสบการณ์ เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจให้แก่ผู้เรียน				
14. การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร	ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความชำนาญในการใช้ทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ และภาษาอาเซียนเพื่อให้สามารถแข่งขันในระดับสากลได้ ตลอดจนส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เป็นการสร้างโอกาสในการเคลื่อนย้ายแรงงานไปต่างประเทศของบัณฑิตที่จบจากการปฏิบัติงาน ประสบการณ์วิชาชีพมากยิ่งขึ้น	ควรมีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน โดยมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการต่างประเทศ เพิ่มมากขึ้น เพื่อส่งเสริมให้บัณฑิตสามารถเข้าทำงานในประเทศอาเซียนได้ ตลอดจนทางสถาบันอุดมศึกษาควรมีการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนและผู้สอน ตลอดจนหลักสูตรการเรียนการสอนที่เตรียมความพร้อมทางด้านวัฒนธรรมและภาษาของประเทศในประชาคมอาเซียนเพิ่มมากขึ้น	การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการแข่งขันทางด้านประสิทธิภาพของบัณฑิตในอนาคต เพื่อส่งเสริมการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	การบริหารจัดการ โดย การเตรียมพร้อมข้อมูลของสถานประกอบการที่เป็นสถานประกอบการของต่างประเทศมากขึ้น	ควรส่งเสริมและสนับสนุนการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานในต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น เมื่อมีการเปิดประชาคมอาเซียน เพื่อส่งผลให้ผู้เรียนสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์มีการพัฒนาศักยภาพของตนเอง และ เพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของบัณฑิตให้เข้าสู่ระดับสากลมากขึ้น

จากตารางที่ 4.4 สรุปประเด็นกรอบแนวทางการจัดทำแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทย พบว่า มีกรอบแนวทางการจัดทำแบบสอบถามซึ่งต้องครอบคลุมด้านหลักสูตร ด้านผู้เรียนและบัณฑิต ด้านผู้สอน ด้านสถานประกอบการ และด้านการเงินและงบประมาณ

ส่วนที่ 3 ผลการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทย โดยผู้บริหาร คณะ คณาจารย์ ผู้เรียน บัณฑิต และผู้แทนสถานประกอบการคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

จากกรอบแนวทางการจัดทำแบบสอบถาม 5 ด้าน ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นในการสำรวจความคิดเห็นฯ ดังนี้

3.1 ด้านหลักสูตร

3.1.1 หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL) เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติงานในสาขาที่เรียนได้อย่างแท้จริง ไม่ใช่เน้นทฤษฎีการเรียนรู้ในห้องเรียนอย่างเดียว

3.1.2 หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน มีความทันสมัยและตรงกับความต้องการของสถานประกอบการทันต่อเทคโนโลยีที่ใช้ในองค์กรวิชาชีพ

3.1.3 หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบการบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพ โดยมีการผลิตกำลังคนที่มีศักยภาพตรงตามความต้องการของตลาดงาน

3.1.4 แผนการศึกษาบางหลักสูตรไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดให้มีการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนเข้าไว้ในหลักสูตร

3.1.5 การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานเกิดความสอดคล้องและตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ

3.1.6 การนำเทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่มีความทันสมัยของสถานประกอบการเข้ามาปรับใช้ในการเรียนการสอนของหลักสูตรมากขึ้น

3.1.7 นโยบายของภาครัฐที่สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ

3.1.8 นโยบายของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ

3.1.9 ขาดปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อตอบสนองหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน

3.2 ด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต

3.2.1 ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจจากกระบวนการปฏิบัติงานจริงในองค์กรวิชาชีพ

3.2.2 ผู้เรียนเกิดทักษะการคิด วิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาจากสถานการณ์จริงของการปฏิบัติงาน

3.2.3 ผู้เรียนเกิดทักษะทางด้านการปฏิบัติงานวิชาชีพและมีทักษะการบริหารจัดการที่ดี เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ

3.2.4 ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ที่สามารถทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับองค์กรวิชาชีพ

3.2.5 ผู้เรียนมีระเบียบวินัยและปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับขององค์กรวิชาชีพมากขึ้น

3.2.6 ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์และเรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่นในองค์กรวิชาชีพ

3.2.7 ผู้เรียนเกิดทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมภายนอกได้

3.2.8 ผู้เรียนเกิดทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

3.2.9 ผู้เรียนได้ประสบการณ์นอกห้องเรียน ทำให้เห็นรูปแบบการทำงานในสาขาวิชาชีพมากขึ้น

3.2.10 ผู้เรียนได้มีโอกาสในการพัฒนาศักยภาพการทำงาน โดยมีการเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีในสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติงานจริงในองค์กรวิชาชีพ

3.2.11 ผู้เรียนสามารถปรับตัว แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงาน ซึ่งทำให้มีประสบการณ์และเกิดความพร้อมในการทำงานได้ทันทีหลังสำเร็จการศึกษา

3.2.12 ผู้เรียนได้รับทราบทิศทางการทำงานของตนเองในอนาคต ทราบถึงจุดเด่น จุดอ่อน ข้อบกพร่องของตนเอง เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการประกอบอาชีพของตนเอง

3.2.13 ผู้เรียนมีคุณภาพสูงขึ้น ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดงานและองค์กรวิชาชีพ โดยช่วยให้เป็นบัณฑิตที่พร้อมทำงาน หลังสำเร็จการศึกษา

3.2.14 ผู้เรียนได้รับการเสนองานจากสถานประกอบการก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาและมีโอกาสการได้งานทำสูงขึ้น

3.2.15 ผู้เรียนเกิดความละเอียดรอบคอบและมีความอดทนต่อสภาพความกดดันมากขึ้น

3.2.16 ผู้เรียนรู้จักความรับผิดชอบจากการแก้ไขปัญหา เมื่อเจอสถานการณ์จริง

3.2.17 ผู้เรียนเกิดสมรรถนะทางการทำงาน สามารถเพิ่มศักยภาพของตนเองให้แข่งขันได้ในตลาดงานและองค์กรวิชาชีพ

3.2.18 ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้ที่เรียนมา เพื่อนำไปแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานจริง โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือได้อย่างเหมาะสม

3.2.19 ผู้เรียนได้รู้จักการเรียนรู้วัฒนธรรมขององค์กรและสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมขององค์กรวิชาชีพได้

3.2.20 ผู้เรียนมีความสามารถในการนำเสนอผลงานและการแสดงออกทางด้านความคิดเห็นต่อที่ประชุม เกิดความมั่นใจในการทำงาน

3.2.21 ผู้เรียนมีความรู้ ความชำนาญในการใช้ทักษะทางด้านภาษาอังกฤษและสามารถแข่งขันในระดับสากลได้

3.2.22 ผู้เรียนเกิดความตระหนักด้านคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต และจรรยาบรรณวิชาชีพมากขึ้น

3.2.23 ผู้เรียนใช้เวลาค่อนข้างนานในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในการทำงาน

3.2.24 ผู้เรียนขาดความอดทน อดกลั้นและเกิดความกดดันในการทำงาน

3.2.25 ผู้เรียนไม่สามารถปรับตัวเข้ากับพี่เลี้ยงหรือพนักงานที่ปรึกษา ตลอดจนบุคลากรในองค์กรวิชาชีพได้

- 3.2.26 ผู้เรียนไม่สามารถออกแบบโครงการงานการปฏิบัติงาน กรณีที่มีการกำหนดให้ผู้เรียนต้องทำโครงการในองค์กรวิชาชีพได้
- 3.2.27 ผู้เรียนเกิดปัญหาทางด้านสุขภาพระหว่างการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ
- 3.2.28 ผู้เรียนเกิดปัญหาข้อขัดแย้งระหว่างการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ
- 3.2.29 ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อสถานประกอบการระหว่างการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ
- 3.2.30 ผู้เรียนมีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Personal Relationship) ที่มีทัศนคติไม่ตรงกัน
- 3.2.31 ผู้เรียนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ
- 3.2.32 ผู้เรียนขาดความสามารถด้านการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือและเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความทันสมัยระหว่างการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ
- 3.2.33 ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีกับวิชาชีพของตนเองเพิ่มขึ้นหลังจากการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ
- 3.2.34 ผู้เรียนได้รับการพัฒนาบุคลิกภาพระหว่างการปฏิบัติงานและประสบการณ์วิชาชีพเพิ่มขึ้น
- 3.2.35 ผู้เรียนมีความพร้อมในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมการทำงานก่อนที่จะก้าวเข้าสู่การทำงานจริงในอนาคต
- 3.2.36 องค์กรวิชาชีพสามารถเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงานของผู้เรียนให้ตรงกับความต้องการของสาขาวิชาชีพได้
- 3.2.37 การบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน ส่งผลให้ผู้เรียนมีการพัฒนาศักยภาพเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของบัณฑิตให้เข้าสู่ระดับสากลมากขึ้น เมื่อมีการเปิดประชาคมอาเซียน
- 3.2.38 นโยบายของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) และนโยบายของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานส่งเสริมด้านการพัฒนาบุคลากรและการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของประเทศให้ประสิทธิภาพมากขึ้น
- 3.2.39 การเปิดประชาคมอาเซียนเป็นการสร้างโอกาสในการเคลื่อนย้ายแรงงานไปต่างประเทศของบัณฑิตที่จบจากการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ
- 3.2.40 การบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานเป็นการสร้างโอกาสการได้งานทำของบัณฑิตที่ตรงตามความต้องการขององค์กรวิชาชีพเพิ่มมากขึ้น

3.2.41 คุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานในประเทศมีความแตกต่างกัน จึงส่งผลกระทบต่อแก่งสังคมโดยรวมของประเทศระยะยาว

3.2.42 ผู้เรียนไม่ตระหนักถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน จึงเลือกลงเรียนรายวิชาอื่นมากกว่า

3.2.43 ผู้เรียนเลือกสถานประกอบการที่ไม่เข้าใจรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน เนื่องจากการให้ข้อมูลของหน่วยงานที่รับผิดชอบไม่สมบูรณ์ จึงเกิดปัญหายกเลิกการปฏิบัติงาน

3.2.44 ผู้เรียนเลือกสถานประกอบการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพตามเพื่อนและความนิยม โดยไม่คำนึงถึงศักยภาพของตนเอง

3.3 ด้านผู้สอน/คณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศงาน

3.3.1 คณาจารย์นำความรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ได้ไปนิเทศการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ เข้ามาประยุกต์ใช้พัฒนาการเรียนการสอน

3.3.2 คณาจารย์มีการพัฒนาเนื้อหาของหลักสูตรและวิธีการสอนที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ตรงกับความต้องการขององค์กรวิชาชีพ

3.3.3 คณาจารย์ได้มีความใกล้ชิดหรือสัมผัสในงานอาชีพของสาขาที่ผู้เรียนได้ไปปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำให้ผู้สอนสามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในการทำงาน

3.3.4 การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานช่วยส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของคณาจารย์ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพมากขึ้น

3.3.5 จำนวนคณาจารย์ที่จะไปนิเทศมีไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนที่มีเพิ่มมากขึ้น

3.3.6 คณาจารย์ไม่เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานโดยมองว่าเป็นการเพิ่มภาระงาน จึงปิดกั้นผู้เรียนไม่ให้ออกปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ ส่งผลให้ขาดความต่อเนื่องในการสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรวิชาชีพ

3.3.7 คณาจารย์มีภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบมาก ส่งผลให้การจัดเวลาเพื่อทำ การนิเทศงานเป็นไปได้ยาก

3.3.8 คณาจารย์ไม่ได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน ส่งผลให้การนิเทศงานเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ

3.3.9 การเดินทางไปนิเทศงานของคณาจารย์ ในสถานที่ไกลๆ ใช้เวลานานและเป็นอุปสรรค

3.3.10 สถานประกอบการเปิดโอกาสให้คณาจารย์ได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อสะท้อนมุมมองของผู้ปฏิบัติงานจริง

3.3.11 คณาจารย์สามารถสร้างความร่วมมือทางด้านวิชาการ เพื่อให้เกิดงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์กับองค์กรวิชาชีพได้

3.3.12 เกิดการสร้างเครือข่ายร่วมกันระหว่างคณาจารย์ สถานประกอบการ และสถาบันอุดมศึกษา

3.3.13 งบประมาณสนับสนุนที่ใช้ในการดำเนินการในส่วนของคณาจารย์มีจำนวนไม่เพียงพอ

3.3.14 การสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาในส่วนของการพัฒนาคณาจารย์ทางด้าน การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร

3.4 ด้านสถานประกอบการ/ผู้บริหารสถานประกอบการ/พนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยง

3.4.1 สถานประกอบการสามารถพัฒนาคุณลักษณะและสมรรถนะของผู้เรียน โดยให้ลงมือปฏิบัติจริงและส่งเสริมสนับสนุนเครื่องมือ/อุปกรณ์ของสำนักงานเพื่อให้ตรงกับความต้องการขององค์กรวิชาชีพ

3.4.2 สถานประกอบการสามารถคัดเลือกและสรรหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติ ตรงตามความต้องการได้

3.4.3 สถานประกอบการใช้ประโยชน์จากแนวคิดและผลงานของผู้เรียนที่ผ่านการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานกับองค์กรวิชาชีพได้

3.4.4 สถานประกอบการสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายในการจ้างบุคลากรภายนอกที่มีค่าตอบแทนจำนวนมาก โดยเสียค่าตอบแทนจำนวนน้อยให้แก่ผู้เรียนที่ผ่านการบูรณาการ เรียนรู้กับการทำงานแทน

3.4.5 สถานประกอบการสามารถลดระยะเวลาในการเรียนรู้งานของบุคลากรใหม่ในการทำงาน

3.4.6 สถานประกอบการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และวิธีการดำเนินงานใหม่ๆ ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและสถานประกอบการส่งผลให้เกิดความรู้และนวัตกรรม

3.4.7 สถานประกอบการมีโอกาสสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบัน อุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้น

3.4.8 สถานประกอบการไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน โดยมองว่าเป็นการเพิ่มภาระงานและเสียเวลาของบุคลากรในสถานประกอบการ

3.4.9 สถานประกอบการมีความคาดหวังในการปฏิบัติงานของผู้เรียนสูง เมื่อพบว่า ผู้เรียนไม่สามารถทำงานได้ตามต้องการ จึงเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน

3.4.10 ตำแหน่งงานที่สถานประกอบการจัดสรรให้ผู้เรียนก่อนปฏิบัติงาน ประสบการณ์วิชาชีพมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอกับ ความต้องการของจำนวนผู้เรียนที่จะปฏิบัติงาน

3.4.11 บุคลากรของสถานประกอบการเป็นผู้มีความสามารถ แต่ขาดทักษะในการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจให้แก่ผู้เรียนที่ปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ

3.4.12 สถานประกอบการมอบหมายงานให้ผู้เรียนไม่ตรงกับสาขาวิชาชีพที่ได้เรียนมาหรือ ไม่มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ

3.4.13 ผู้บริหารและพนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของสถานประกอบการบางแห่ง ขาดความรู้ ความเข้าใจทางด้านการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน

3.4.14 ผู้บริหารและพนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของสถานประกอบการ สามารถสร้างความร่วมมือทางด้านวิชาการและวิชาชีพให้แก่สถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้เกิดผลงานที่นำไปใช้ประโยชน์กับองค์กรวิชาชีพได้

3.4.15 ผู้บริหาร พนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของสถานประกอบการเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณาจารย์ในสถานและผู้ที่ได้ปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ จึงมีโอกาสดำเนินงานของตนเองมากขึ้น

3.4.16 ทักษะของผู้เรียนไม่ตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการในการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ

3.4.17 การสนับสนุนจากสถานประกอบการเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนและคณาจารย์ทางด้านการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร

3.5 ด้านงบประมาณ/การเงิน

3.5.1 ภาครัฐ (สกอ.) มีการจัดโครงการและงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน

3.5.2 สถานประกอบการสามารถนำค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพมาใช้ในการลดหย่อนภาษีได้

3.5.3 งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานของสถานประกอบการบางแห่งมีไม่เพียงพอสำหรับที่จะให้ผู้เรียนเข้ามาปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ

3.5.4 สถาบันอุดมศึกษาขาดความรู้ ความเข้าใจทางด้านการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน จึงไม่สามารถดำเนินการตามนโยบายของภาครัฐได้อย่างเต็มที่

3.5.5 งบประมาณสนับสนุนที่ใช้ในการดำเนินการสำหรับการนิเทศงานของคณาจารย์ไม่เหมาะสม

3.5.6 ผู้เรียนที่ปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพเตรียมค่าใช้จ่าย/งบประมาณส่วนตัวเพิ่มเติมในกรณีที่สถานประกอบการบางแห่งไม่มีค่าตอบแทนหรือสวัสดิการให้แก่ผู้เรียน

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำประเด็นข้อคำถามที่จะดำเนินการสร้างแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน มีความเห็นด้วยกับข้อคำถามในแบบสอบถาม(ค่า IOC ตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไป จำนวน 102 ข้อคำถาม)

สรุปประเด็นที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหา จุดเด่น (จุดแข็ง) จุดที่ควรปรับปรุง (จุดอ่อน) โอกาส และ อุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและการวิเคราะห์เอกสาร ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

ตารางที่ 4.5 ประเด็นที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหา จุดเด่น (จุดแข็ง) จุดที่ควรปรับปรุง (จุดอ่อน) โอกาส และ อุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน

องค์ประกอบ	จุดเด่น/ จุดแข็ง	จุดที่ควร ปรับปรุง/ จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค	อื่นๆ	รวม
1.ด้านหลักสูตร	3	1	3	3	1	11
2.ด้านผู้เรียน/นักศึกษา/ บัณฑิต	21	12	10	4	1	48
3.ด้านผู้สอน/คณาจารย์/ อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์ นิเทศงาน	4	5	3	3	1	16
4.ด้านสถานประกอบการ/ ผู้บริหารสถานประกอบการ/ พนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยง	7	7	2	3	1	20
5.ด้านงบประมาณ/การเงิน	1	2	1	2	1	7
รวม	36	27	19	15	5	102

จากตารางที่ 4.5 ผู้วิจัยได้นำข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.8 มาใช้ในการทำแบบสอบถาม รวมกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้วิจัยได้ทดลองใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม จำนวนกลุ่มละ 30 ชุด ซึ่งมีผลดังต่อไปนี้

1. ผลของการทดลองใช้แบบสอบถามสำหรับสอบถามผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา/ผู้บริหารคณะวิชา/คณาจารย์/บุคลากรสายสนับสนุน มีค่าความเที่ยงอยู่ที่ 0.922
2. ผลของการทดลองใช้แบบสอบถามสำหรับสอบถามผู้เรียน/นักศึกษา มีค่าความเที่ยงอยู่ที่ 0.965
3. ผลของการทดลองใช้แบบสอบถามสำหรับสอบถามบัณฑิตที่จบการศึกษา มีค่าความเที่ยงอยู่ที่ 0.962
4. ผลของการทดลองใช้แบบสอบถามสำหรับสอบถามผู้บริหารสถานประกอบการ/ผู้แทนสถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต/องค์กรวิชาชีพ มีค่าความเที่ยงอยู่ที่ 0.92

จากการทดลองผู้วิจัยพบว่า แบบสอบถามทั้ง 4 ชุด มีค่าความเที่ยง(Reliability) เกี่ยวกับแบบสอบถามแนวความคิด สภาพปัจจุบันและสภาพปัญหา จุดเด่น(จุดแข็ง) จุดที่ควรปรับปรุง (จุดอ่อน) โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษามากกว่าในระดับที่ยอมรับได้ 0.8

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 2 ระดับ ประกอบด้วย

ระดับสถาบัน ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารคณะวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ตามเครือข่ายอุดมศึกษา เครือข่ายละ 10 คน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ (รวมทั้งหมด 90 คน)
2. คณาจารย์และนักวิชาการหรือเจ้าหน้าที่ของสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ตามเครือข่ายอุดมศึกษา เครือข่ายละ 20 คน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ (รวมทั้งหมด 180 คน)
3. ผู้บริหารของสถานประกอบการ (องค์กรผู้ใช้บัณฑิต) ตามเครือข่ายอุดมศึกษาเครือข่ายละ 5 คน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ (รวมทั้งหมด 45 คน)
4. พนักงานที่ปรึกษาของสถานประกอบการ ตามเครือข่ายอุดมศึกษา เครือข่ายละ 20 คน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ (รวมทั้งหมด 180 คน)

ระดับบุคคล ประกอบด้วย

1. ผู้เรียนสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ตามเครือข่ายอุดมศึกษา เครือข่ายละ 50 คน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ (รวมทั้งหมด 450 คน)
2. บัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ตามเครือข่ายอุดมศึกษา เครือข่ายละ 40 คน ที่ผ่านการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ (รวมทั้งหมด 360 คน)

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจากมุมมองของผู้บริหารคณะวิชา/คณาจารย์/บุคลากรสายสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ จำนวน 224 คน (จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 270 คน) คิดเป็นร้อยละ 82.96 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา/ผู้บริหารคณะวิชา/คณาจารย์/บุคลากรสายสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.6 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา/ผู้บริหารคณะวิชา/คณาจารย์/บุคลากรสายสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน (n=224)	ร้อยละ (100.00)
1. เพศ	เพศชาย	128	57.14
	เพศหญิง	96	42.86
	รวม	224	100.0
2. อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	1. อายุต่ำกว่า 21 ปี	-	-
	2. อายุ 21-30 ปี	36	16.07
	3. อายุ 31-40 ปี	64	28.57
	4. อายุ 41-50 ปี	88	39.29
	5. อายุ 51-60 ปี	36	16.07
	6. ตั้งแต่ 61 ปีขึ้นไป	-	-
	รวม	224	100.00
3. ระดับวุฒิการศึกษาสูงสุด	1. ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	-	-

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน (n=224)	ร้อยละ (100.00)
	(อนุปริญญา)		
	2. ระดับปริญญาตรี	20	8.93
	3. ระดับประกาศนียบัตร บัณฑิต	-	-
	4. ระดับปริญญาโท	160	71.43
	5. ระดับประกาศนียบัตร บัณฑิตชั้นสูง	-	-
	6. ระดับปริญญาเอก	44	19.64
	7. อื่นๆ	-	-
	รวม	224	100.00
4. สถานภาพผู้ตอบ แบบสอบถาม	1. อธิการบดี	-	-
	2. รองอธิการบดี/ผู้ช่วย อธิการบดี	-	-
	3. คณบดี	4	1.79
	4. รองคณบดี/ผู้ช่วยคณบดี	16	7.14
	5. หัวหน้าภาควิชา	16	7.14
	6. ประธานสาขา/หัวหน้า สาขา/หัวหน้าหลักสูตร/ ผู้อำนวยการหลักสูตร	8	3.57
	7. อาจารย์นิเทศงาน	44	19.63
	8. อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ	20	8.93
	9. อาจารย์ผู้สอน	104	46.44
	10. นักวิชาการ/เจ้าหน้าที่	12	5.36
	11. อื่นๆ	-	-
	รวม	224	100.00
5. ประเภทของ สถาบันอุดมศึกษา	1. สถาบันอุดมศึกษาในกำกับ	49	21.87
	2. สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	65	29.02
	3. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคล	40	17.86
	4. มหาวิทยาลัยราชภัฏ	23	10.27
	5. สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	47	20.98
	6. อื่นๆ	-	-

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน (n=224)	ร้อยละ (100.00)
	รวม	224	100.00
6. ประสบการณ์การทำงาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม	1. ไม่เคยมีประสบการณ์การทำงาน	-	-
	2. น้อยกว่า 1 ปี	4	1.79
	3. 1-5 ปี	32	14.28
	4. 6-10 ปี	40	17.86
	5. 11-15 ปี	32	14.28
	6. 16-20 ปี	44	19.64
	7. 21-25 ปี	32	14.28
	8. 26-30 ปี	36	16.08
	9. ตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป	4	1.79
		รวม	224

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังนี้

1.สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากที่สุด จำนวน 128 คน (คิดเป็นร้อยละ 57.14) และเพศหญิง จำนวน 96 คน (คิดเป็นร้อยละ 42.86)

2.อายุเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในช่วง 41 – 50 ปีมากที่สุด จำนวน 88 คน (คิดเป็นร้อยละ 39.29) รองลงมาคือช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 64 คน (คิดเป็นร้อยละ 28.57) และ ช่วงอายุ 21- 30 ปี กับช่วงอายุ 51-60 ปี จำนวน 36 คน (คิดเป็นร้อยละ 16.07 เท่ากัน)

3.ระดับคุณวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามระดับปริญญาโทมากที่สุด จำนวน 160 คน (คิดเป็นร้อยละ 71.43) รองลงมาคือ ระดับปริญญาเอก จำนวน 44 คน (คิดเป็นร้อยละ 19.64) และระดับปริญญาตรี จำนวน 20 คน (คิดเป็นร้อยละ 8.93)

4.สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม สถานภาพอาจารย์ผู้สอนมากที่สุด จำนวน 104 คน (คิดเป็นร้อยละ 46.44) รองลงมาคือ อาจารย์นิเทศงาน (อาจารย์ที่ปรึกษาช่วงที่นักศึกษาออกปฏิบัติงาน) จำนวน 44 คน (คิดเป็นร้อยละ 19.63) และ อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ จำนวน 20 คน (คิดเป็นร้อยละ 8.93)

5.ประเภทของสถาบันอุดมศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ประเภทสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐ จำนวน 65 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 29.02) รองลงมาคือ ประเภทสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ จำนวน 49 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 21.87) และประเภทสถาบันอุดมศึกษา เอกชน จำนวน 47 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 20.98)

6. ประสิทธิภาพการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ช่วง 16-20 ปี จำนวน 44 คน (คิดเป็นร้อยละ 19.64) รองลงมา คือ ช่วง 6-10 ปี จำนวน 40 คน (คิดเป็นร้อยละ 17.86) และ ช่วง 26-30 ปี จำนวน 36 คน (คิดเป็นร้อยละ 16.08)

4.1.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของค่าระดับคะแนนของสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ในมุมมองของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา/ผู้บริหารคณะวิชา/คณาจารย์/บุคลากรสายสนับสนุน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.7 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา/ผู้บริหารคณะวิชา/คณาจารย์/บุคลากรสายสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานด้านหลักสูตร

ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน	\bar{X}	SD	ระดับ	เรียงลำดับความสำคัญ
จุดเด่น/จุดแข็ง				
1. หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL) เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะ การปฏิบัติงานในสาขาที่เรียนได้อย่างแท้จริง	4.48	0.54	มาก	2
2. หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานมีความทันสมัยและตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ	4.63	0.62	มากที่สุด	1
3. หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบการบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานช่วยให้เกิดการผลิตกำลังคนที่มีศักยภาพและสังคมให้มีคุณภาพมากขึ้น	4.37	0.77	มาก	3
จุดที่ควรปรับปรุง/จุดอ่อน				
4. โครงสร้างหลักสูตรบางหลักสูตรไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน	4.02	1.14	มาก	4
โอกาส				
5. นโยบายของภาครัฐเปิดโอกาสให้สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน	3.91	0.93	มาก	5
6. การส่งเสริมและสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่มีความทันสมัยของสถานประกอบการเข้ามาปรับใช้ในการเรียนการสอนของหลักสูตรมากขึ้น	3.89	1.12	มาก	6
7. การเปิดประชาคมอาเซียนเป็นการสร้างโอกาสให้เกิดการปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานให้มากขึ้น เพื่อตรงกับความต้องการของแต่ละกลุ่มอาชีพและการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี	4.02	0.64	มาก	4

ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน	\bar{X}	SD	ระดับ	เรียงลำดับ ความสำคัญ
อุปสรรค				
8. นโยบายของภาครัฐที่สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ	3.82	1.11	มาก	7
9. นโยบายของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ	3.63	0.99	มาก	8
10. ขาดปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อตอบสนองหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน	3.82	1.12	มาก	7

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา/ผู้บริหารคณะวิชา/คณาจารย์/บุคลากรสายสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการการเรียนรู้ออกแบบการทำงาน ด้านหลักสูตรตามลำดับความสำคัญของค่าคะแนน พบว่า

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา/ผู้บริหารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์/คณาจารย์สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์/บุคลากรสายสนับสนุนของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการการเรียนรู้ออกแบบการทำงาน **ด้านหลักสูตร** ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานมีความทันสมัยและตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63) รองลงมา คือ ประเด็นทางด้านหลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL) เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติงานในสาขาที่เรียนได้อย่างแท้จริง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48) และ ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ประเด็นนโยบายของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63)

ตารางที่ 4.8 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา/ผู้บริหารคณะวิชา/คณาจารย์/บุคลากรสายสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานด้านผู้สอน/คณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศงาน

ด้านผู้สอน/คณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศงาน	\bar{X}	SD	ระดับ	เรียงลำดับความสำคัญ
จุดเด่น/จุดแข็ง				
1. คณาจารย์นำความรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ได้ไปนิเทศการปฏิบัติงาน ประสพการณ์วิชาชีพเข้ามาประยุกต์ใช้พัฒนาการเรียน การสอน	4.32	0.63	มาก	3
2. คณาจารย์มีการพัฒนาเนื้อหาของหลักสูตรและวิธีการสอนที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ตรงกับความต้องการขององค์กรวิชาชีพ	4.39	0.82	มาก	1
3. คณาจารย์ได้มีความใกล้ชิดหรือสัมผัสในงานอาชีพของสาขาที่ผู้เรียนได้ไปปฏิบัติงานงานอย่างต่อเนื่อง ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในการทำงาน	4.29	0.75	มาก	4
4. การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงานช่วยส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของคณาจารย์ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพมากขึ้น	4.38	0.67	มาก	2
จุดที่ควรปรับปรุง/จุดอ่อน				
5. จำนวนคณาจารย์ที่จะไปนิเทศมีไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนที่มีเพิ่มมากขึ้น	4.07	0.84	มาก	9
6. คณาจารย์ไม่เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงานโดยมองว่าเป็นการเพิ่มภาระงาน	3.54	1.09	มาก	14
7. คณาจารย์มีภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบมาก ส่งผลให้การจัดเวลาเพื่อทำกรนิเทศงานเป็นไปได้ยาก	4.11	0.73	มาก	7
8. คณาจารย์ไม่ได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน ส่งผลให้การนิเทศงานเป็นไปได้ไม่มีประสิทธิภาพ	4.05	0.95	มาก	10
9. การเดินทางไปที่นิเทศงานของคณาจารย์ในสถานที่และระยะทางไกลใช้เวลามากและเป็นอุปสรรค	3.82	0.90	มาก	13
โอกาส				
10. สถานประกอบการเปิดโอกาสให้คณาจารย์ได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อสะท้อนมุมมองของผู้ปฏิบัติงานจริง	3.96	0.91	มาก	12
11. คณาจารย์สามารถสร้างความร่วมมือทางด้านวิชาการ เพื่อให้เกิดผลงานที่นำไปใช้ประโยชน์กับองค์กรวิชาชีพได้	4.02	0.88	มาก	11
12. เกิดการสร้างเครือข่ายร่วมกันระหว่างคณาจารย์ สถานประกอบการและสถาบันอุดมศึกษา โดยเกิดจากผลการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน	4.09	0.76	มาก	8

ด้านผู้สอน/คณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศงาน	\bar{X}	SD	ระดับ	เรียงลำดับ ความสำคัญ
อุปสรรค				
13. งบประมาณสนับสนุนที่ใช้ในการดำเนินการในส่วนของคณาจารย์มีจำนวนไม่เพียงพอ	4.23	0.93	มาก	6
14. การสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาในส่วนของการพัฒนาคณาจารย์ทางด้านจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร	4.25	0.79	มาก	5
15. คณาจารย์มีมุมมองที่ปิดกั้นผู้เรียนไม่ให้ออกปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพส่งผลให้ขาดความต่อเนื่องในการสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรวิชาชีพ	3.39	1.05	มาก	15

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา/ผู้บริหารคณะวิชา/คณาจารย์/บุคลากรสายสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานด้านหลักสูตรตามลำดับความสำคัญของค่าคะแนน พบว่า

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา/ผู้บริหารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์/คณาจารย์สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์/บุคลากรสายสนับสนุนของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน**ด้านหลักสูตร** ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานมีความทันสมัยและตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63) รองลงมา คือ ประเด็นทางด้านหลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL) เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติงานในสาขาที่เรียนได้อย่างแท้จริง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48) และ ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ประเด็นนโยบายของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63)

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจากมุมมองของผู้เรียน/นิสิต/นักศึกษาสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ จำนวน 419 คน (จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 450 คน) คิดเป็นร้อยละ 93.11 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.2.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน/นิสิต/นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.9 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้เรียน/นิสิต/นักศึกษาสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน (n=419)	ร้อยละ (100.00)
1. เพศ	เพศชาย	171	40.81
	เพศหญิง	248	59.19
	รวม	419	100.0
2. ของผู้ตอบแบบสอบถาม	1. อายุต่ำกว่า 21 ปี	52	12.41
	2. อายุ 21-30 ปี	361	86.16
	3. อายุ 31-40 ปี	6	1.43
	4. อายุ 41-50 ปี	-	-
	5. อายุ 51-60 ปี	-	-
	6. ตั้งแต่ 61 ปีขึ้นไป	-	-
	รวม	419	100.00
3. ระดับวุฒิการศึกษาสูงสุด	1. ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี (อนุปริญญา)	37	8.83
	2. ระดับปริญญาตรี	371	88.54
	3. ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต	-	-
	4. ระดับปริญญาโท	11	2.63
	5. ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง	-	-
	6. ระดับปริญญาเอก	-	-
	7. อื่นๆ	-	-
	รวม	419	100.00
4. ประเภทของสถาบันอุดมศึกษา	1. สถาบันอุดมศึกษาในกำกับ	97	23.15
	2. สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	67	15.99
	3. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	57	13.60
	4. มหาวิทยาลัยราชภัฏ	42	10.03
	5. สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	156	37.23

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน (n=419)	ร้อยละ (100.00)
	6. อื่นๆ	-	-
	รวม	419	100.00
5. ประสบการณ์การทำงาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม	1. ไม่เคยมีประสบการณ์การทำงาน	224	53.46
	2. น้อยกว่า 1 ปี	160	38.18
	3. 1-5 ปี	33	7.88
	4. 6-10 ปี	2	0.48
	5. 11-15 ปี	-	-
	6. 16-20 ปี	-	-
	7. 21-25 ปี	-	-
	8. 26-30 ปี	-	-
	9. ตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป	-	-
	รวม	419	100.00

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังนี้

1.สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 248 คน (คิดเป็นร้อยละ 59.19) และเพศชาย จำนวน 171 คน (คิดเป็นร้อยละ 40.81)

2. อายุเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในช่วงอายุ 21-30 ปี มากที่สุด จำนวน 361 คน (คิดเป็นร้อยละ 86.16) รองลงมาคือ ช่วงอายุต่ำกว่า 21 ปี จำนวน 52 คน (คิดเป็นร้อยละ 12.41) และ ช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 6 คน (คิดเป็นร้อยละ 1.43)

3.ระดับคุณวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 371 คน (คิดเป็นร้อยละ 88.54) รองลงมาคือระดับต่ำกว่าระดับปริญญาตรี (อนุปริญญา) จำนวน 37 คน (คิดเป็นร้อยละ 8.83) และระดับปริญญาตรีมีค่าน้อยที่สุด จำนวน 11 คน (คิดเป็นร้อยละ 2.63)

4.ประเภทของสถาบันอุดมศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 156 คน (คิดเป็นร้อยละ 37.23) รองลงมาคือ ประเภทสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ จำนวน 97 คน (คิดเป็นร้อยละ ร้อยละ 23.15) และประเภทสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 67 คน (คิดเป็นร้อยละ 15.99)

5.ประสบการณ์การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ช่วงไม่เคยมีประสบการณ์การทำงาน จำนวน 224 คน (คิดเป็นร้อยละ 53.46) รองลงมา คือ ช่วงน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 160 คน (คิดเป็นร้อยละ 38.18) และ ช่วง 1-5 ปี จำนวน 33 คน (คิดเป็นร้อยละ 7.88)

4.2.2 ผลความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของระดับคะแนนของสภาพปัจจุบัน และสภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของสาขาวิชา สถาปัตยกรรมศาสตร์ในมุมมองของผู้เรียน/นิสิต/นักศึกษา ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.10 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามของผู้เรียน/นักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิตที่มีค่าความสำคัญของระดับคะแนน ด้านเรียน/นักศึกษา/บัณฑิต

ด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต	\bar{X}	SD	ระดับ	เรียงลำดับความสำคัญ
จุดเด่น/จุดแข็ง				
1. ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจจากกระบวนการปฏิบัติงานจริง	4.31	0.64	มาก	4
2. ผู้เรียนเกิดทักษะการคิด วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาจากสถานการณ์จริงของการปฏิบัติงาน	4.30	0.67	มาก	5
3. ผู้เรียนเกิดทักษะทางวิชาชีพและความเชี่ยวชาญทางด้านการปฏิบัติงาน	4.15	0.75	มาก	13
4. ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ที่สามารถทำให้เกิดประโยชน์กับสถานประกอบการ	4.16	0.72	มาก	12
5. ผู้เรียนมีระเบียบวินัย ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสถานประกอบการมากขึ้น	4.12	0.72	มาก	15
6. ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.35	0.67	มาก	2
7. ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม	4.06	0.70	มาก	20
8. ผู้เรียนได้ประสบการณ์การทำงานนอกห้องเรียน ทำให้เห็นสภาพการทำงานจริง	4.38	0.66	มาก	1
9. ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้ที่เรียนมา เพื่อนำไปแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานจริง	4.22	0.73	มาก	8
10. ผู้เรียนสามารถวางแผนความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) ของตนเองได้	4.17	0.78	มาก	11
11. ผู้เรียนมีคุณภาพสูงขึ้น ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดงานและองค์กรวิชาชีพ โดยช่วยให้เป็นบัณฑิตที่พร้อมทำงานหลังสำเร็จการศึกษา	4.07	0.73	มาก	19
12. ผู้เรียนเกิดความละเอียดรอบคอบในงานของตน	4.19	0.71	มาก	9
13. ผู้เรียนมีความอดทนต่อสภาพความกดดันมากขึ้น	4.26	0.77	มาก	6
14. ผู้เรียนรู้จักรับผิดชอบในภาระหน้าที่งานมากขึ้น	4.33	0.68	มาก	3
15. ผู้เรียนเกิดสมรรถนะในการทำงาน สามารถเพิ่มศักยภาพของตนเองให้แข่งขันได้ในตลาดงาน	4.15	0.72	มาก	13
16. ผู้เรียนได้รู้จักการเรียนรู้วัฒนธรรมขององค์กรและสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของสถานประกอบการ	4.25	0.70	มาก	7

ด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต	\bar{X}	SD	ระดับ	เรียงลำดับ ความสำคัญ
17. ผู้เรียนมีความสามารถในการนำเสนอผลงานได้ดีขึ้น	4.09	0.77	มาก	17
18. ผู้เรียนมีความสามารถในการแสดงออกทางความคิดเห็นต่อที่ประชุม	4.01	0.79	มาก	24
19. ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการทำงานมากขึ้น	4.18	0.75	มาก	10
20. ผู้เรียนมีความรู้ ความชำนาญในการใช้ทักษะทางด้านภาษาอังกฤษและสามารถแข่งขันในระดับสากลได้	3.97	0.85	มาก	25
21. ผู้เรียนเกิดความตระหนักด้านคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริตและจรรยาบรรณวิชาชีพมากขึ้น	4.16	0.78	มาก	12
จุดที่ควรปรับปรุง/จุดอ่อน				
22. ทักษะการทำงานของผู้เรียนไม่ตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการในการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพได้	3.70	0.95	มาก	29
23. ผู้เรียนขาดทักษะและความสามารถทางด้านการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย	3.66	1.02	มาก	30
24. ผู้เรียนใช้เวลาค่อนข้างมากในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในการทำงาน	3.57	1.05	มาก	31
25. ผู้เรียนขาดความอดทน อดกลั้นและเกิดความกดดันในการทำงาน	3.43	1.02	ปานกลาง	35
26. ผู้เรียนไม่สามารถปรับตัวเข้ากับพี่เลี้ยงหรือพนักงานที่ปรึกษา ตลอดจนบุคลากรในสถานประกอบการได้	3.15	1.14	ปานกลาง	38
27. ผู้เรียนไม่สามารถออกแบบโครงการงานการปฏิบัติงาน กรณีที่มีการกำหนดให้ผู้เรียนต้องทำโครงการในสถานประกอบการได้	3.54	0.97	มาก	33
28. ผู้เรียนเกิดปัญหาทางด้านสุขภาพระหว่างการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ	3.32	1.05	ปานกลาง	36
29. ผู้เรียนเกิดปัญหาข้อสวาระระหว่างการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ	2.63	1.10	ปานกลาง	41
30. ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อสถานประกอบการระหว่างการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ	2.88	1.17	ปานกลาง	40
31. ผู้เรียนมีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Relationship) ที่มีทัศนคติไม่ตรงกัน	3.00	1.07	ปานกลาง	39
32. ผู้เรียนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ	3.73	0.94	มาก	28
33. ผู้เรียนไม่ปฏิบัติตามระเบียบบริหารงานบุคคลของสถานประกอบการ	3.16	1.02	ปานกลาง	37

ด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต	\bar{X}	SD	ระดับ	เรียงลำดับ ความสำคัญ
โอกาส				
34. ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีกับวิชาชีพของตนเองเพิ่มขึ้นหลังจากการปฏิบัติงาน ประสบการณ์วิชาชีพ	4.11	0.75	มาก	16
35. ผู้เรียนมีโอกาสได้รับการเสนองานจากสถานประกอบการก่อนที่จะสำเร็จ การศึกษา	4.02	0.83	มาก	23
36. ผู้เรียนที่ผ่านการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานมีโอกาสการได้งานทำของ บัณฑิตสูงขึ้น	4.14	0.73	มาก	14
37. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาบุคลิกภาพระหว่างการปฏิบัติงานและประสบการณ์ วิชาชีพเพิ่มขึ้น	4.12	0.72	มาก	15
38. ผู้เรียนมีความพร้อมในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมการทำงานก่อนที่ จะก้าวเข้าสู่การทำงานจริงในอนาคต	4.15	0.72	มาก	13
39. องค์กรวิชาชีพสามารถเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงานของผู้เรียน ให้ ตรงกับความต้องการของสาขาวิชาชีพได้	4.05	0.77	มาก	21
40. การเปิดประชาคมอาเซียนส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการแข่งขันและพัฒนา ศักยภาพของตนเองในการเข้าสู่ตลาดงาน	4.15	0.72	มาก	13
41. การเปิดประชาคมอาเซียนจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีศักยภาพทั้งในด้านการ ใช้ภาษาและการทำงานที่ตอบสนองสถานประกอบการได้	4.08	0.74	มาก	18
42. แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) และ นโยบายของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานส่งเสริม ด้านการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของประเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	3.89	0.80	มาก	27
43. การเปิดประชาคมอาเซียนเป็นการสร้างโอกาสให้กับผู้เรียนสามารถ เคลื่อนย้ายแรงงานภายหลังที่จบจากการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพได้	4.03	0.74	มาก	22
อุปสรรค				
44. ผู้เรียนไม่ตระหนักถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนแบบการ บูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน จึงเลือกลงเรียนรายวิชาบังคับอื่นมากกว่า	3.48	1.01	ปาน กลาง	34
45. คุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาที่มีการจัดการเรียน การสอนแบบการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานมีความแตกต่างกัน จึง ส่งผลกระทบแก่สังคมโดยรวมของประเทศระยะยาว	3.91	0.78	มาก	26
46. ผู้เรียนเลือกสถานประกอบการที่ไม่เข้าใจรูปแบบการจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน จึงเกิดปัญหายกเลิกการปฏิบัติงาน ประสบการณ์วิชาชีพกลางคันได้	3.55	0.94	มาก	32
47. ผู้เรียนเลือกสถานประกอบการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพตามเพื่อน และความนิยม โดยไม่คำนึงถึงศักยภาพของตนเอง	3.57	1.06	มาก	30

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามของผู้เรียน/นักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิตที่มีค่าความสำคัญของระดับคะแนนพบว่า

ความคิดเห็นของผู้เรียน/นักศึกษาศาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ประเด็นที่ผู้เรียนได้ประสบการณ์การทำงานนอกห้องเรียน ทำให้เห็นสภาพการทำงานจริง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38) รองลงมา คือ ประเด็นผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35) และ ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ประเด็นผู้เรียนเกิดปัญหาข้อสวระหว่างการทำงานประสบการณ์วิชาชีพ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.63)

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจากมุมมองของบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ จำนวน 311 คน (จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 360 คน) คิดเป็นร้อยละ 86.39 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.3.1 ข้อมูลพื้นฐานของบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.11 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามของบัณฑิตที่สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน (n=311)	ร้อยละ (100.00)
1. เพศ	เพศชาย	126	40.51
	เพศหญิง	185	59.49
	รวม	311	100.00
2. อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	1. อายุต่ำกว่า 21 ปี	7	2.25
	2. อายุ 21-30 ปี	270	86.82
	3. อายุ 31-40 ปี	28	9.00
	4. อายุ 41-50 ปี	6	1.93
	5. อายุ 51-60 ปี	-	-
	6. ตั้งแต่ 61 ปีขึ้นไป	-	-
	รวม	311	100.00
3. ระดับวุฒิการศึกษาสูงสุด	1. ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี (อนุปริญญา)	28	9.00
	2. ระดับปริญญาตรี	259	83.28
	3. ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต	-	-
	4. ระดับปริญญาโท	18	5.79

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน (n=311)	ร้อยละ (100.00)
	5. ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง	-	-
	6. ระดับปริญญาเอก	6	1.93
	7. อื่นๆ	-	-
	รวม	311	100.00
4. ประเภทของ สถาบันอุดมศึกษา	1. สถาบันอุดมศึกษาในกำกับ	61	19.61
	2. สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	40	12.86
	3. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	38	12.22
	4. มหาวิทยาลัยราชภัฏ	18	5.79
	5. สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	154	49.52
	6. อื่นๆ	-	-
	รวม	311	100.00
5. ประสบการณ์การทำงาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม	1. ไม่เคยมีประสบการณ์การทำงาน	28	9.00
	2. น้อยกว่า 1 ปี	165	53.06
	3. 1-5 ปี	100	32.16
	4. 6-10 ปี	8	2.57
	5. 11-15 ปี	2	0.64
	6. 16-20 ปี	2	0.64
	7. 21-25 ปี	2	0.64
	8. 26-30 ปี	4	1.29
	9. ตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป	-	-
	รวม	311	100.00

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามมีรายละเอียดดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 185 คน (คิดเป็นร้อยละ 59.49) และเพศชาย จำนวน 126 คน (คิดเป็นร้อยละ 40.51)

2. อายุเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในช่วง อายุ 21-30 ปี มากที่สุด จำนวน 270 คน (คิดเป็นร้อยละ 86.82) รองลงมาคือ ช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 28 คน (คิดเป็นร้อยละ 9.00) และ ช่วงอายุต่ำกว่า 21 ปี จำนวน 7 คน (คิดเป็นร้อยละ 2.25)

3.ระดับคุณวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 259 คน (คิดเป็นร้อยละ 83.28) รองลงมาคือระดับต่ำกว่าระดับปริญญาตรี (อนุปริญญา) จำนวน 28 คน (คิดเป็นร้อยละ 9.00) และระดับปริญญาโท จำนวน 18 คน (คิดเป็นร้อยละ 5.79)

4.ประเภทของสถาบันอุดมศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 154 คน (คิดเป็นร้อยละ 49.52) รองลงมาคือ ประเภทสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ จำนวน 61 คน (คิดเป็นร้อยละ ร้อยละ 19.61) และประเภทสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 40 คน (คิดเป็นร้อยละ 12.86)

5.ประสบการณ์การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ช่วงน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 165 คน (คิดเป็นร้อยละ 53.06) รองลงมา คือ 1-5 ปี จำนวน 100 คน (คิดเป็นร้อยละ 32.16) และช่วงไม่เคยมีประสบการณ์การทำงาน จำนวน 28 คน (คิดเป็นร้อยละ 9.00)

4.3.2 ผลความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของระดับคะแนนของสภาพปัจจุบัน และสภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของสาขาวิชา สถาปัตยกรรมศาสตร์ในมุมมองของบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.12 ข้อมูลพื้นฐานผู้ตอบแบบสอบถามของบัณฑิตที่จบการศึกษาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต

ด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต	\bar{X}	SD	ระดับ	เรียงลำดับ ความสำคัญ
จุดเด่น/จุดแข็ง				
1. ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจจากกระบวนการปฏิบัติงานจริง	4.30	0.65	มาก	4
2. ผู้เรียนเกิดทักษะการคิด วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาจากสถานการณ์จริงของ การปฏิบัติงาน	4.29	0.68	มาก	5
3. ผู้เรียนเกิดทักษะทางวิชาชีพและความเชี่ยวชาญทางการปฏิบัติงาน	4.20	0.76	มาก	9
4. ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ที่สามารถทำให้เกิดประโยชน์กับสถาน ประกอบการ	4.14	0.77	มาก	15
5. ผู้เรียนมีระเบียบวินัย ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสถาน ประกอบการมากขึ้น	4.10	0.74	มาก	19
6. ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.33	0.70	มาก	3
7. ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม	4.06	0.72	มาก	21
8. ผู้เรียนได้ประสบการณ์การทำงานนอกห้องเรียน ทำให้เห็นสภาพการทำงานจริง	4.35	0.70	มาก	1
9. ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้ที่เรียนมา เพื่อนำไปแก้ปัญหาในการ ปฏิบัติงานจริง	4.26	0.73	มาก	6

ด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต	\bar{X}	SD	ระดับ	เรียงลำดับ ความสำคัญ
10. ผู้เรียนสามารถวางแผนความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) ของตนเองได้	4.16	0.75	มาก	13
11. ผู้เรียนมีคุณภาพสูงขึ้น ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดงานและองค์กรวิชาชีพ โดยช่วยให้เป็นบัณฑิตที่พร้อมทำงานหลังสำเร็จการศึกษา	4.11	0.75	มาก	18
12. ผู้เรียนเกิดความละเอียดรอบคอบในงานของตน	4.18	0.76	มาก	11
13. ผู้เรียนมีความอดทนต่อสภาพความกดดันมากขึ้น	4.25	0.78	มาก	7
14. ผู้เรียนรู้จักรับผิดชอบในภาระหน้าที่งานมากขึ้น	4.34	0.71	มาก	2
15. ผู้เรียนเกิดสมรรถนะในการทำงาน สามารถเพิ่มศักยภาพของตนเองให้แข่งขันได้ในตลาดงาน	4.13	0.76	มาก	16
16. ผู้เรียนได้รู้จักการเรียนรู้วัฒนธรรมขององค์กรและสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของสถานประกอบการ	4.23	0.78	มาก	8
17. ผู้เรียนมีความสามารถในการนำเสนอผลงานได้ดีขึ้น	4.07	0.78	มาก	20
18. ผู้เรียนมีความสามารถในการแสดงออกทางความคิดเห็นต่อที่ประชุม	4.01	0.80	มาก	24
19. ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการทำงานมากขึ้น	4.16	0.75	มาก	13
20. ผู้เรียนมีความรู้ ความชำนาญในการใช้ทักษะทางด้านภาษาอังกฤษและสามารถแข่งขันในระดับสากลได้	3.96	0.86	มาก	25
21. ผู้เรียนเกิดความตระหนักด้านคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริตและจรรยาบรรณวิชาชีพมากขึ้น	4.17	0.77	มาก	12
จุดที่ควรปรับปรุง/จุดอ่อน				
22. ทักษะการทำงานของผู้เรียนไม่ตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการในการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพได้	3.72	0.98	มาก	27
23. ผู้เรียนขาดทักษะและความสามารถทางด้านการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย	3.69	1.03	มาก	29
24. ผู้เรียนใช้เวลาค่อนข้างมากในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในการทำงาน	3.56	1.08	มาก	31
25. ผู้เรียนขาดความอดทน อดกลั้นและเกิดความกดดันในการทำงาน	3.43	1.01	ปานกลาง	34
26. ผู้เรียนไม่สามารถปรับตัวเข้ากับที่เลี้ยงหรือพนักงานที่ปรึกษา ตลอดจนบุคลากรในสถานประกอบการได้	3.12	1.16	ปานกลาง	36
27. ผู้เรียนไม่สามารถออกแบบโครงการงานการปฏิบัติงาน กรณีที่มีการกำหนดให้ผู้เรียนต้องทำโครงการงานในสถานประกอบการได้	3.54	0.97	มาก	32
28. ผู้เรียนเกิดปัญหาทางด้านสุขภาพระหว่างการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ	3.27	1.12	ปานกลาง	37

ด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต	\bar{X}	SD	ระดับ	เรียงลำดับ ความสำคัญ
29. ผู้เรียนเกิดปัญหาข้อสวาระหว่างการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ	2.48	1.14	น้อย	40
30. ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อสถานประกอบการระหว่างการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ	2.81	1.20	ปานกลาง	39
31. ผู้เรียนมีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Relationship) ที่มีทัศนคติไม่ตรงกัน	2.98	1.13	ปานกลาง	38
32. ผู้เรียนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ	3.71	0.94	มาก	28
33. ผู้เรียนไม่ปฏิบัติตามระเบียบบริหารงานบุคคลของสถานประกอบการ	3.13	1.14	ปานกลาง	35
โอกาส				
34. ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีกับวิชาชีพของตนเองเพิ่มขึ้นภายหลังจากการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ	4.14	0.72	มาก	15
35. ผู้เรียนมีโอกาสได้รับการเสนองานจากสถานประกอบการก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา	4.02	0.86	มาก	23
36. ผู้เรียนที่ผ่านการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานมีโอกาสการได้งานทำของบัณฑิตสูงขึ้น	4.12	0.73	มาก	17
37. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาบุคลิกภาพระหว่างการปฏิบัติงานและประสบการณ์วิชาชีพเพิ่มขึ้น	4.15	0.69	มาก	14
38. ผู้เรียนมีความพร้อมในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมการทำงานก่อนที่จะก้าวเข้าสู่การทำงานจริงในอนาคต	4.19	0.73	มาก	10
39. องค์กรวิชาชีพสามารถเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงานของผู้เรียนให้ตรงกับความต้องการของสาขาวิชาชีพได้	4.05	0.77	มาก	22
40. การเปิดประชาคมอาเซียนส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการแข่งขันและพัฒนาศักยภาพของตนเองในการเข้าสู่ตลาดงาน	4.17	0.73	มาก	12
41. การเปิดประชาคมอาเซียนจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีศักยภาพทั้งในด้านการใช้ภาษาและการทำงานที่ตอบสนองสถานประกอบการได้	4.11	0.79	มาก	18
42. แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) และนโยบายของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับ การบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานส่งเสริมด้านการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของประเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	3.90	0.88	มาก	26
43. การเปิดประชาคมอาเซียนเป็นการสร้างโอกาสให้กับผู้เรียนสามารถเคลื่อนย้ายแรงงานภายหลังที่จบจากการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพได้	4.05	0.79	มาก	22

ด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต	\bar{X}	SD	ระดับ	เรียงลำดับ ความสำคัญ
อุปสรรค				
44. ผู้เรียนไม่ตระหนักถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนแบบการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน จึงเลือกลงเรียนรายวิชาบังคับอื่นมากกว่า	3.53	1.07	มาก	33
45. คุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานมีความแตกต่างกัน จึงส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวมของประเทศระยะยาว	3.53	1.07	มาก	33
46. ผู้เรียนเลือกสถานประกอบการที่ไม่เข้าใจรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน จึงเกิดปัญหาเลิกการปฏิบัติงาน ประสบการณ์วิชาชีพกลางคันได้	3.58	0.99	มาก	30
47. ผู้เรียนเลือกสถานประกอบการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพตามเพื่อน และความนิยม โดยไม่คำนึงถึงศักยภาพของตนเอง	3.53	1.06	มาก	33

จากตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานผู้ตอบแบบสอบถามของ**บัณฑิตที่จบการศึกษาสถาปัตยกรรมศาสตร์**ที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิตตามลำดับความสำคัญของระดับคะแนน พบว่า

ความคิดเห็นของ**บัณฑิตที่จบการศึกษาสถาปัตยกรรมศาสตร์**ที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้เรียนได้ประสบการณ์การทำงานนอกห้องเรียน ทำให้เห็นสภาพการทำงานจริง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35) รองลงมา คือ ประเด็นผู้เรียนรู้จักรับผิดชอบในภาระหน้าที่งานมากขึ้น (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ประเด็นผู้เรียนเกิดปัญหาข้อสวาระหว่างการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.48)

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้บริหารสถานประกอบการ/ผู้แทนสถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต/องค์กรวิชาชีพ จำนวน 186 คน (จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 225 คน) คิดเป็นร้อยละ 82.67 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.4.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหารสถานประกอบการ/ผู้แทนสถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต/องค์กรวิชาชีพที่ตอบแบบสอบถาม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.13 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถานประกอบการ/ผู้แทนสถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต/องค์กรวิชาชีพ

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน (n=186)	ร้อยละ (100.00)
1. เพศ	เพศชาย	96	51.61
	เพศหญิง	90	48.39
	รวม	186	100.00
2. อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	1. อายุต่ำกว่า 21 ปี	-	-
	2. อายุ 21-30 ปี	93	50.00
	3. อายุ 31-40 ปี	58	31.18
	4. อายุ 41-50 ปี	23	12.37
	5. อายุ 51-60 ปี	12	6.45
	6. ตั้งแต่ 61 ปีขึ้นไป	-	-
	รวม	186	100.00
3. ระดับวุฒิการศึกษาสูงสุด	1. ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี (อนุปริญญา)	2	1.08
	2. ระดับปริญญาตรี	155	83.33
	3. ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต	4	2.15
	4. ระดับปริญญาโท	25	13.44
	5. ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง	-	-
	6. ระดับปริญญาเอก	-	-
	7. อื่นๆ	-	-
	รวม	186	100.00
4. สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	1. ผู้บริหารของสถานประกอบการ	42	22.58
	2. พี่เลี้ยงของสถานประกอบการ/ พนักงานที่ปรึกษา	144	77.42
	รวม	186	100.00
5. ประสบการณ์การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม	1. ไม่เคยมีประสบการณ์การทำงาน	-	-
	2. น้อยกว่า 1 ปี	42	22.58
	3. 1-5 ปี	45	24.19
	4. 6-10 ปี	40	21.51
	5. 11-15 ปี	28	15.05
	6. 16-20 ปี	10	5.38

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน (n=186)	ร้อยละ (100.00)
	7. 21-25 ปี	11	5.91
	8. 26-30 ปี	6	3.23
	9. ตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป	4	2.15
	รวม	186	100.00

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังนี้

1.สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากที่สุด จำนวน 96 คน (คิดเป็นร้อยละ 51.61) และเพศหญิง จำนวน 90 คน (คิดเป็นร้อยละ 48.39)

2.อายุเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในช่วง อายุ 21-30 ปี มากที่สุด จำนวน 93 คน (คิดเป็นร้อยละ50.00) รองลงมาคือ ช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 58 คน (คิดเป็นร้อยละ 31.18) และ ช่วงอายุ 41-50 ปี จำนวน 23 คน (คิดเป็นร้อยละ 12.37)

3.ระดับคุณวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 155 คน (คิดเป็นร้อยละ 83.33) รองลงมาคือ ระดับระดับปริญญาโท จำนวน 25 คน (คิดเป็นร้อยละ 13.44) และระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต จำนวน 4 คน (คิดเป็นร้อยละ 2.15)

4.ประเภทของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ พี่เลี้ยงของสถานประกอบการ/พนักงานที่ปรึกษาที่มอบหมายงานให้นักศึกษาปฏิบัติ จำนวน 144 คน (คิดเป็นร้อยละ77.42) รองลงมาคือ ผู้บริหารของสถานประกอบการ จำนวน 41 คน (คิดเป็นร้อยละ ร้อยละ 22.04) และสถานภาพอื่นๆ จำนวน 1 คน (คิดเป็นร้อยละ 0.54)

5.ประสบการณ์การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ช่วง 1-5 ปี จำนวน 45 คน (คิดเป็นร้อยละ 24.19) รองลงมา คือ น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 42 คน (คิดเป็นร้อยละ 22.58) และ ช่วง 6-10 ปี จำนวน 40 คน (คิดเป็นร้อยละ 21.51)

4.4.2 ผลความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของระดับคะแนนของสภาพปัจจุบัน และสภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของสาขาวิชา สถาปัตยกรรมศาสตร์ ในมุมมองของผู้บริหารสถานประกอบการ/ผู้แทนสถานประกอบการ/องค์กร ผู้ใช้บัณฑิต/องค์กรวิชาชีพทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.14 ข้อมูลพื้นฐานผู้ตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถานประกอบการ/ผู้แทนสถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต/องค์กรวิชาชีพทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานทางด้านสถานประกอบการที่มีค่าความสำคัญของค่าระดับคะแนน

ผู้บริหารสถานประกอบการ/ผู้แทนสถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต/องค์กรวิชาชีพ	\bar{X}	SD	ระดับ	เรียงลำดับความสำคัญ
จุดเด่น/จุดแข็ง				
1. สถานประกอบการเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติที่มีเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ทันสมัยสามารถพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนได้	3.99	0.74	มาก	1
2. สถานประกอบการสามารถคัดเลือกและสรรหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการได้	3.75	0.89	มาก	2
3. สถานประกอบการใช้ประโยชน์จากแนวคิดและผลงานของผู้เรียนที่ผ่านการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานกับองค์กรวิชาชีพได้	3.71	0.84	มาก	3
4. สถานประกอบการสามารถลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (เงินเดือน, ค่าล่วงเวลาและอื่นๆ) ได้มากขึ้น	3.42	0.97	ปานกลาง	8
5. สถานประกอบการสามารถลดระยะเวลาในการเรียนรู้ของบุคลากรใหม่ ที่ผ่านการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน	3.54	0.89	มาก	6
6. สถานประกอบการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และวิธีการดำเนินงานใหม่ๆระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและสถานประกอบการ ส่งผลให้เกิดความรู้และนวัตกรรม	3.41	1.00	ปานกลาง	9
7. สถานประกอบการมีโอกาสร่วมมือหรือช่วยความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้น	3.59	0.94	มาก	5
จุดที่ควรปรับปรุง/จุดอ่อน				
8. สถานประกอบการไม่เห็นความสำคัญของการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน	2.92	1.13	ปานกลาง	16
9. สถานประกอบการมีความเห็นว่าการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานเป็นการเพิ่มภาระงานและสิ้นเปลืองทรัพยากรในการทำงาน	2.66	1.22	ปานกลาง	18
10. สถานประกอบการมีความคาดหวังสูงในประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้เรียน เมื่อพบว่า ผู้เรียนไม่สามารถทำงานได้ตามต้องการจึงเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน	3.02	1.18	ปานกลาง	14
11. ตำแหน่งงานที่สถานประกอบการจัดสรรให้ผู้เรียนก่อนปฏิบัติงาน ประสบการณ์วิชาชีพมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอกับความต้องการของจำนวนผู้เรียนที่จะปฏิบัติงาน	3.14	1.13	ปานกลาง	12
12. บุคลากรของสถานประกอบการขาดทักษะในการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจให้แก่ผู้เรียนที่ปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ	3.01	1.14	ปานกลาง	15

ผู้บริหารสถานประกอบการ/ผู้แทนสถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้ บัณฑิต/องค์กรวิชาชีพ	\bar{X}	SD	ระดับ	เรียงลำดับ ความสำคัญ
13. บุคลากรของสถานประกอบการขาดทักษะในการถ่ายทอดความรู้ ความ เข้าใจให้แก่ผู้เรียนที่ปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ	2.82	1.17	ปาน กลาง	17
14. ผู้บริหารและพนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของสถานประกอบการ บางแห่งขาด ความรู้ ความเข้าใจทางการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการ ทำงาน	3.08	1.19	ปาน กลาง	13
โอกาส				
15. ผู้บริหารและพนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของสถานประกอบการ สามารถใช้ ผลงานทางด้านวิชาการและวิชาชีพที่เกิดจากความร่วมมือกับสถาบัน อุดมศึกษาเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ	3.37	1.07	ปาน กลาง	10
16. ผู้บริหาร พนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของสถานประกอบการ มีโอกาสพัฒนา ตนเองผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณาจารย์ในเทศงาน	3.35	1.00	ปาน กลาง	11
อุปสรรค				
17. ผู้เรียนมีความหลากหลายทำให้สถานประกอบการต้องใช้เวลาในการ การสอนงาน เพื่อให้ได้งานที่มีประสิทธิภาพ	3.62	0.97	มาก	4
18. การสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนและความ ร่วมมือของคณาจารย์ยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร	3.45	0.92	ปาน กลาง	7
19. สถานประกอบการมีความต้องการที่จะรับผู้เรียนทำงานทันที หลังจาก สิ้นสุดการปฏิบัติงาน แต่แผนการศึกษาไม่เอื้ออำนวย	3.37	1.03	ปาน กลาง	10

จากตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถาน
ประกอบการ/ผู้แทนสถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต/องค์กรวิชาชีพทางด้านสถาปัตยกรรม
ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน **ทางด้านสถานประกอบการ** ที่มีค่า
ความสำคัญของค่าระดับคะแนน พบว่า

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานประกอบการ/ผู้แทนสถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต/
องค์กรวิชาชีพทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน
ด้านสถานประกอบการ ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ประเด็นสถานประกอบการเป็นแหล่งฝึก
ปฏิบัติที่มีเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ทันสมัย สามารถพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนได้ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99)
รองลงมา คือ ประเด็นสถานประกอบการสามารถคัดเลือกและสรรหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงตาม
ความต้องการได้ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ประเด็นสถาน
ประกอบการมีความเห็นว่าการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานเป็นการเพิ่มภาระงานและสิ้นเปลือง
ทรัพยากรในการทำงาน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.66)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

1. ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งมีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านคณาจารย์ ด้านผู้เรียน และบัณฑิต ด้านสถานประกอบการ โดยเลือกค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกของแต่ละด้าน พบว่ามีจุดแข็ง 12 ประเด็น จุดอ่อน 10 ประเด็น ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.15 สรุปผลการจัดอันดับความสำคัญสภาพแวดล้อมภายใน จุดแข็ง (S) และจุดอ่อน (W)

รหัส	ปัจจัยภายใน
ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน	
S1	หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานมีความทันสมัยและตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63)
S2	หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติงานในสาขาที่เรียนได้อย่างแท้จริง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48)
S3	หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานช่วยให้เกิดการผลิตกำลังคนที่มีศักยภาพและสังคมให้มีคุณภาพมากขึ้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37)
ด้านผู้สอน/คณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศงาน	
S4	คณาจารย์มีการพัฒนาเนื้อหาของหลักสูตรและวิธีการสอนที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ตรงกับความต้องการขององค์กรวิชาชีพ(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39)
S5	การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานช่วยส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของคณาจารย์ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพมากขึ้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38)
S6	คณาจารย์นำความรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ได้ไปนเทศการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพเข้ามาประยุกต์ใช้พัฒนาการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32)

รหัส	ปัจจัยภายใน
ด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต	
S7	ผู้เรียนได้ประสบการณ์การทำงานนอกห้องเรียน ทำให้เห็นสภาพการทำงานจริง (มุมมองผู้เรียนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38) (มุมมองบัณฑิตค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35)
S8	ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (มุมมองผู้เรียนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35) (มุมมองบัณฑิตค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33)
S9	ผู้เรียนรู้จักรับผิดชอบในภาระหน้าที่งานมากขึ้น (มุมมองผู้เรียนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33) (มุมมองบัณฑิตค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34)
ด้านสถานประกอบการ	
S10	สถานประกอบการเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติที่มีเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ทันสมัย สามารถพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนได้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99)
S11	สถานประกอบการสามารถคัดเลือกและสรรหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการได้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75)
S12	สถานประกอบการสามารถระยะเวลาในการเรียนรู้งานของบุคลากรใหม่ผ่านการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71)
ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน	
W1	โครงสร้างหลักสูตรบางหลักสูตรไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02)
ด้านผู้สอน/คณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศงาน	
W2	คณาจารย์มีภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบมาก ส่งผลให้การจัดเวลาเพื่อทำกรนิเทศงานเป็นไปได้ยาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11)
W3	จำนวนคณาจารย์ที่จะไปนิเทศมีไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนที่มีเพิ่มมากขึ้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07)
W4	คณาจารย์ไม่ได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน ส่งผลให้กรนิเทศงานเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05)
ด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต	
W5	ทักษะการทำงานของผู้เรียนไม่ตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการในการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพได้ (มุมมองผู้เรียนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70) (มุมมองบัณฑิตค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72)
W6	ผู้เรียนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ (มุมมองผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73) (มุมมองบัณฑิตค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71)
W7	ผู้เรียนขาดทักษะและความสามารถทางด้านการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย (มุมมองผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66) (มุมมองบัณฑิตค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69)

รหัส	ปัจจัยภายใน
ด้านสถานประกอบการ	
W8	ตำแหน่งงานที่สถานประกอบการจัดสรรให้ผู้เรียนก่อนปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอกับความต้องการของจำนวนผู้เรียนที่จะปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14)
W9	ผู้บริหารและพนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของสถานประกอบการบางแห่งขาดความรู้ ความเข้าใจทางด้านการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08)
W10	สถานประกอบการมีความคาดหวังสูงในประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้เรียน เมื่อพบว่า ผู้เรียนไม่สามารถทำงานได้ตามต้องการ จึงเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการ บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02)

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ผลการจัดอันดับความสำคัญสภาพแวดล้อมภายใน จุดแข็ง (S) จำนวน 12 ประเด็น โดยประเด็นจุดแข็ง (S) ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ประเด็นหลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานมีความทันสมัยและตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63) รองลงมา คือ ประเด็นหลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติงานในสาขาที่เรียนได้อย่างแท้จริง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48) และประเด็นคณาจารย์มีการพัฒนาเนื้อหาของหลักสูตรและวิธีการสอนที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ตรงกับความต้องการขององค์กรวิชาชีพ(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39) ตามลำดับ

ส่วนผลการจัดอันดับความสำคัญสภาพแวดล้อมภายใน จุดอ่อน (W) จำนวน 10 ประเด็น โดยประเด็นจุดอ่อน (W) ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ คณาจารย์มีภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบมาก ส่งผลให้การจัดเวลาเพื่อทำกรณีศึกษาเป็นไปได้ยาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11) รองลงมา คือ ประเด็นคณาจารย์ไม่ได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน ส่งผลให้กรณีศึกษาเป็นไปได้โดยไม่มีประสิทธิภาพ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05) และประเด็นจำนวนคณาจารย์ที่จะไปนิเทศมีไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนที่มีเพิ่มมากขึ้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07) ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งมีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านคณาจารย์ ด้านผู้เรียนและบัณฑิต ด้านสถานประกอบการ โดยเลือกค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกของแต่ละด้านพบว่า มีโอกาส 11 ประเด็นและอุปสรรค 12 ประเด็น ดังแสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.16 ตารางสรุปผลการจัดอันดับความสำคัญสภาพแวดล้อมภายนอก โอกาส (O) และ ภัยคุกคาม (T)

รหัส	ปัจจัยภายนอก
ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน	
O1	การเปิดประชาคมอาเซียนเป็นการสร้างโอกาสให้เกิดการปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานให้มากขึ้น เพื่อตรงกับความต้องการของแต่ละกลุ่มอาชีพและการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02)
O2	นโยบายของภาครัฐเปิดโอกาสให้สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91)
O3	การส่งเสริมและสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่มีความทันสมัยของสถานประกอบการเข้ามาปรับใช้ในการเรียนการสอนของหลักสูตรมากขึ้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89)
ด้านผู้สอน/คณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศงาน	
O4	เกิดการสร้างเครือข่ายร่วมกันระหว่างคณาจารย์ สถานประกอบการและสถาบันอุดมศึกษา โดยเกิดจากผลการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09)
O5	คณาจารย์สามารถสร้างความร่วมมือทางด้านวิชาการ เพื่อให้เกิดผลงานที่นำไปใช้ประโยชน์กับองค์กรวิชาชีพได้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02)
O6	สถานประกอบการเปิดโอกาสให้คณาจารย์ได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อสะท้อนมุมมองของผู้ปฏิบัติงานจริง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96)
ด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต	
O7	ผู้เรียนมีความพร้อมในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมการทำงานก่อนที่จะก้าวเข้าสู่การทำงานจริงในอนาคต (มุมมองของผู้เรียนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15) (มุมมองของบัณฑิตค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19)
O8	การเปิดประชาคมอาเซียนส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการแข่งขันและพัฒนาศักยภาพของตนเองในการเข้าสู่ตลาดงาน (มุมมองผู้เรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15) (มุมมองของบัณฑิตค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17)
O9	ผู้เรียนที่ผ่านการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานมีโอกาสการได้งานทำของบัณฑิตสูงขึ้น (มุมมองผู้เรียนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14) (มุมมองบัณฑิตค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12)
ด้านสถานประกอบการ	
O10	ผู้บริหารและพนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของสถานประกอบการ สามารถใช้ผลงานทางด้านวิชาการและวิชาชีพที่เกิดจากความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37)
O11	ผู้บริหาร พนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของสถานประกอบการ มีโอกาสพัฒนาตนเองผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณาจารย์นิเทศงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35)
ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน	
T1	นโยบายของภาครัฐที่สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82)

รหัส	ปัจจัยภายนอก
T2	ขาดปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อตอบสนองหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82)
T3	นโยบายของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63)
ด้านผู้สอน/คณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศงาน	
T4	การสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาในส่วนของพัฒนาคณาจารย์ทางด้านการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25)
T5	งบประมาณสนับสนุนที่ใช้ในการดำเนินการในส่วนของคณาจารย์ มีจำนวนไม่เพียงพอ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23)
T6	คณาจารย์มีมุมมองที่ปิดกั้นผู้เรียนไม่ให้ออกปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ ส่งผลให้ขาดความต่อเนื่องในการสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรวิชาชีพ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39)
ด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต	
T7	คุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานมีความแตกต่างกัน จึงส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวมของประเทศระยะยาว (มุมมองผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91) (มุมมองของบัณฑิตมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53)
T8	ผู้เรียนเลือกสถานประกอบการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพตามเพื่อนและความนิยม โดยไม่คำนึงถึงศักยภาพของตนเอง (มุมมองผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57) (มุมมองของบัณฑิตมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53)
T9	ผู้เรียนเลือกสถานประกอบการที่ไม่เข้าใจรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน จึงเกิดปัญหาหลีกเลี่ยงการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพกลางคันได้ (มุมมองผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55) (มุมมองของบัณฑิตมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58)
ด้านสถานประกอบการ	
T10	ผู้เรียนมีความหลากหลายทำให้สถานประกอบการต้องใช้เวลาในการสอนงาน เพื่อให้ได้งานที่มีประสิทธิภาพ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62)
T11	การสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนและความร่วมมือของคณาจารย์ ยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45)
ปัจจัยภายนอก	
T12	สถานประกอบการมีความต้องการที่จะรับผู้เรียนทำงานทันทีหลังจากสิ้นสุดการปฏิบัติงาน แต่แผนการศึกษาไม่เอื้ออำนวย(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37)

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ผลการจัดอันดับความสำคัญสภาพแวดล้อมภายนอก โอกาส (O) จำนวน 11 ประเด็น โดยประเด็นโอกาส (O) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ประเด็นผู้เรียนมีความพร้อมในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมการทำงานก่อนที่จะก้าวเข้าสู่การทำงานจริงในอนาคต (มุมมองของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15) (มุมมองของบัณฑิตมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19) รองลงมา คือ

ประเด็นการเปิดประชาคมอาเซียนส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการแข่งขันและพัฒนาศักยภาพของตนเองในการเข้าสู่ตลาดงาน (มุมมองของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15) (มุมมองของบัณฑิตค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17) และ ประเด็นผู้เรียนที่ผ่านการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานมีโอกาสการได้งานทำของบัณฑิตสูงขึ้น (มุมมองผู้เรียนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14) (มุมมองบัณฑิตค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12) ตามลำดับ

ส่วนผลการจัดอันดับความสำคัญสภาพแวดล้อมภายนอก อุปสรรค (T) จำนวน 12 ประเด็น โดยประเด็นอุปสรรค (T) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาในส่วนของ การพัฒนาคณาจารย์ทางการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25) รองลงมา คือ งบประมาณสนับสนุนที่ใช้ในการดำเนินการในส่วนของ คณาจารย์มีจำนวนไม่เพียงพอ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23) และ ประเด็นนโยบายของภาครัฐที่สนับสนุนให้ สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82) รวมถึงประเด็นขาดปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อตอบสนอง หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ผลการจัดทำตารางการวิเคราะห์ SWOT ของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ผู้วิจัยได้นำจุดแข็ง 12 ประเด็น จุดอ่อน 10 ประเด็น และสภาพแวดล้อมภายนอก โอกาส 11 ประเด็นและ อุปสรรค 12 ประเด็น มาจัดทำตารางการวิเคราะห์ SWOT ของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.17 ผลการจัดทำตารางการวิเคราะห์ SWOT ของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weakness)
<ol style="list-style-type: none"> 1. หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานมีความทันสมัยและตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ (S1) 2. หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติงานในสาขาที่เรียนได้อย่างแท้จริง (S2) 3. หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานช่วยให้เกิดการผลิตกำลังคนที่มีศักยภาพและสังคมให้มีคุณภาพมากขึ้น (S3) 4. คณาจารย์มีการพัฒนาเนื้อหาของหลักสูตรและวิธีการสอนที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ตรงกับความต้องการขององค์กรวิชาชีพ (S4) 5. การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานช่วยส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของคณาจารย์ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพมากขึ้น (S5) 6. คณาจารย์นำความรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ได้ไปนเทศการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพเข้ามาประยุกต์ใช้พัฒนาการเรียนการสอน (S6) 7. ผู้เรียนได้ประสบการณ์การทำงานนอกห้องเรียน ทำให้เห็นสภาพการทำงานจริง (S7) 8. ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้(S8) 9. ผู้เรียนรู้จักรับผิดชอบในภาระหน้าที่งานมากขึ้น (S9) 10. สถานประกอบการเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติที่มีเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ทันสมัย สามารถพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนได้(S10) 11. สถานประกอบการสามารถคัดเลือกและสรรหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการได้ (S11) 12. สถานประกอบการสามารถลดระยะเวลาในการเรียนรู้งานของบุคลากรใหม่ผ่านการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (S12) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงสร้างหลักสูตรบางหลักสูตรไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (W1) 2. คณาจารย์มีภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบมาก ส่งผลให้การจัดเวลาเพื่อทำกรนิเทศงานเป็นไปได้ยาก (W2) 3. จำนวนคณาจารย์ที่จะไปนิเทศมีไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนที่มีเพิ่มมากขึ้น (W3) 4. คณาจารย์ไม่ได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน ส่งผลให้การนิเทศงานเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ (W4) 5. ทักษะการทำงานของผู้เรียนไม่ตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการในการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพได้ (W5) 6. ผู้เรียนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ (W6) 7. ผู้เรียนขาดทักษะและความสามารถทางด้านการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย (W7) 8. ตำแหน่งงานที่สถานประกอบการจัดสรรให้ผู้เรียนก่อนปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอกับความต้องการของจำนวนผู้เรียนที่จะปฏิบัติงาน (W8) 9. ผู้บริหารและพนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของสถานประกอบการบางแห่งขาดความรู้ ความเข้าใจทางการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (W9) 10. สถานประกอบการมีความคาดหวังสูงในประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้เรียน เมื่อพบว่า ผู้เรียนไม่สามารถทำงานได้ตามต้องการ จึงเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (W10)

โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
1. การเปิดประชาคมอาเซียนเป็นการสร้างโอกาสให้เกิดการปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานให้มากขึ้น เพื่อตรงกับความต้องการของแต่ละกลุ่มอาชีพและการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี (O1)	1. นโยบายของภาครัฐที่สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ (T1)
2. นโยบายของภาครัฐเปิดโอกาสให้สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (O2)	2. ขาดปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อตอบสนองหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (T2)
3. การส่งเสริมและสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่มีความทันสมัยของสถานประกอบการเข้ามาปรับใช้ในการเรียนการสอนของหลักสูตรมากขึ้น (O3)	3. นโยบายของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ (T3)
4. เกิดการสร้างเครือข่ายร่วมกันระหว่างคณาจารย์ สถานประกอบการและสถาบันอุดมศึกษา โดยเกิดจากผลการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (O4)	4. การสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาในส่วนของ การพัฒนาคณาจารย์ทางด้านการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร (T4)
5. คณาจารย์สามารถสร้างความร่วมมือทางด้านวิชาการ เพื่อให้เกิดผลงานที่นำไปใช้ประโยชน์ของค์กรวิชาชีพได้ (O5)	5. งบประมาณสนับสนุนที่ใช้ในการดำเนินการในส่วน ของคณาจารย์ มีจำนวนไม่เพียงพอ (T5)
6. สถานประกอบการเปิดโอกาสให้คณาจารย์ได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อสะท้อนมุมมองของผู้ปฏิบัติงานจริง (O6)	6. คณาจารย์มีมุมมองที่ปิดกั้นผู้เรียนไม่ให้ออกปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ ส่งผลให้ขาดความต่อเนื่องในการสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรวิชาชีพ (T6)
7. ผู้เรียนมีความพร้อมในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมการทำงานก่อนที่จะก้าวเข้าสู่การทำงานจริงในอนาคต (O7)	7. คุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานมีความแตกต่างกัน จึงส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวมของประเทศระยะยาว (T7)
8. การเปิดประชาคมอาเซียนส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการแข่งขันและพัฒนาศักยภาพของตนเองในการเข้าสู่ตลาดงาน(O8)	8. ผู้เรียนเลือกสถานประกอบการปฏิบัติงาน ประสบการณ์วิชาชีพตามเพื่อนและความนิยม โดยไม่คำนึงถึงศักยภาพของตนเอง (T8)
9. ผู้เรียนที่ผ่านการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานมีโอกาสได้งานทำของบัณฑิตสูงขึ้น (O9)	
10. ผู้บริหารและพนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของสถานประกอบการ สามารถใช้ผลงานทางด้านวิชาการและวิชาชีพที่เกิดจากความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ(O10)	

โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
11. ผู้บริหารและพนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของสถานประกอบการ มีโอกาสพัฒนาตนเองผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณาจารย์นิเทศงาน(O11)	<p>9. ผู้เรียนเลือกสถานประกอบการที่ไม่เข้าใจรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน จึงเกิดปัญหายกเลิกการปฏิบัติงาน ประสบการณ์วิชาชีพกลางคันได้ (T9)</p> <p>10. ผู้เรียนมีความหลากหลายทำให้สถานประกอบการต้องใช้เวลาในการสอนงาน เพื่อให้ได้งานที่มีประสิทธิภาพ (T10)</p> <p>11. การสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนและความร่วมมือของคณาจารย์ยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร (T11)</p> <p>12. สถานประกอบการมีความต้องการที่จะรับผู้เรียนทำงานทันทีหลังจากสิ้นสุดการปฏิบัติงาน แต่แผนการศึกษาไม่เอื้ออำนวย (T12)</p>

ส่วนที่ 4 ผลการจัดทำตารางการวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.18 การวิเคราะห์กลยุทธ์เชิงรุก SO Strategy

จุดแข็ง (Strengths)	โอกาส (Opportunities)	กลยุทธ์เชิงรุก (SO)
<p>1.หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานมีความทันสมัยและตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ (S1)</p> <p>2.หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติงานในสาขาที่เรียนได้อย่างแท้จริง (S2)</p> <p>3.หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานช่วยให้เกิดการผลิตกำลังคนที่มีศักยภาพและสังคมให้มีคุณภาพมากขึ้น(S3)</p> <p>4.คณาจารย์มีการพัฒนาเนื้อหาของหลักสูตรและวิธีการสอนที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ตรงกับความต้องการขององค์กรวิชาชีพ (S4)</p>	<p>1.การเปิดประชาคมอาเซียนเป็นการสร้างโอกาสให้เกิดการปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานให้มากขึ้น เพื่อตรงกับความต้องการของแต่ละกลุ่มอาชีพและการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี (O1)</p> <p>2.นโยบายของภาครัฐเปิดโอกาสให้สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (O2)</p> <p>3.การส่งเสริมและสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่มีความทันสมัยของสถานประกอบการเข้ามาปรับใช้ในการเรียนการสอนของหลักสูตรมากขึ้น (O3)</p> <p>4.เกิดการสร้างเครือข่ายร่วมกันระหว่าง</p>	<p>1.สร้างกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง และสร้างความร่วมมือจากภาคการผลิต/การบริการให้เกิดเป็น Corporate University (S2,S7,O2,O7,O9)</p> <p>2.ยกระดับมาตรฐานหลักสูตรทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (S3,O1,O8)</p> <p>3.ส่งเสริมให้หลักสูตรทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์มีความร่วมมือกับสมาคมวิชาชีพและ</p>

จุดแข็ง (Strengths)	โอกาส (Opportunities)	กลยุทธ์เชิงรุก (SO)
<p>5.การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้งับการทำงานช่วยส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของคณาจารย์ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพมากขึ้น (S5)</p> <p>6.คณาจารย์นำความรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ได้ไปนิเทศการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพเข้ามาประยุกต์ใช้พัฒนาการเรียนการสอน (S6)</p> <p>7.ผู้เรียนได้ประสบการณ์การทำงานนอกห้องเรียน ทำให้เห็นสภาพการทำงานจริง (S7)</p> <p>8.ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้(S8)</p> <p>9.ผู้เรียนรู้จักรับผิดชอบในภาระหน้าที่งานมากขึ้น (S9)</p> <p>10.สถานประกอบการเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติที่มีเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ทันสมัย สามารถพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนได้(S10)</p> <p>11.สถานประกอบการสามารถคัดเลือกและสรรหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการได้(S11)</p> <p>12.สถานประกอบการสามารถลดระยะเวลาในการเรียนรู้งานของบุคลากรใหม่ที่ผ่านมาผ่านการบูรณาการเรียนรู้งับการทำงาน(S12)</p>	<p>คณาจารย์ สถานประกอบการและสถาบันอุดมศึกษา โดยเกิดจากผลการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้งับการทำงาน (O4)</p> <p>5.คณาจารย์สามารถสร้างความร่วมมือทางด้านวิชาการ เพื่อให้เกิดผลงานที่นำไปใช้ประโยชน์กับองค์กรวิชาชีพได้ (O5)</p> <p>6.สถานประกอบการเปิดโอกาสให้คณาจารย์ได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อสะท้อนมุมมองของผู้ปฏิบัติงานจริง (O6)</p> <p>7.ผู้เรียนมีความพร้อมในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมการทำงานก่อนที่จะก้าวเข้าสู่การทำงานจริงในอนาคต (O7)</p> <p>8.การเปิดประชาคมอาเซียนส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการแข่งขันและพัฒนาศักยภาพของตนเองในการเข้าสู่ตลาดงาน (O8)</p> <p>9.ผู้เรียนที่ผ่านการบูรณาการเรียนรู้งับการทำงานมีโอกาสการได้งานทำของบัณฑิตสูงขึ้น (O9)</p> <p>10.ผู้บริหารและพนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของสถานประกอบการ สามารถใช้ผลงานทางด้านวิชาการและวิชาชีพที่เกิดจากความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ (O10)</p> <p>11.ผู้บริหารและพนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของสถานประกอบการ มีโอกาสพัฒนาตนเองผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณาจารย์นิเทศงาน (O11)</p>	<p>องค์กรผู้ใช้บัณฑิตทั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาและบริหารหลักสูตรร่วมกัน (S1, O2 ,O4)</p> <p>4.ส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสาขาสถาปัตยกรรมให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ เป็นนักคิดสร้างสรรค์และนักปฏิบัติ (S7, O7)</p> <p>5.สนับสนุนให้อาจารย์ทางด้านสถาปัตยกรรมเข้าร่วมโครงการสหกิจอาจารย์กับภาครัฐและเอกชน เพื่อให้อาจารย์มีความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการทำงานจริง เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนสอน การวิจัย และการบริการทางวิชาการ (S6,O4,O6)</p> <p>6.สร้างระบบและกลไกให้มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาภายในประเทศและต่างประเทศกับผู้เชี่ยวชาญในสถานประกอบการเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือและเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์แก่อาจารย์ (S5,S6,O5,O6)</p>

จากตารางที่ 4.18 พบว่า กลยุทธ์เชิงรุก(SO) ของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้งับการทำงานสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้แก่

1.สร้างกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง และสร้างความร่วมมือจากภาคการผลิต/การบริการให้เกิดเป็น Corporate University (S2,S7,O2,O7,O9)

2.ยกระดับมาตรฐานหลักสูตรทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (S3,O1,O8)

3.ส่งเสริมให้หลักสูตรทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์มีความร่วมมือกับสมาคมวิชาชีพและองค์กรผู้ใช้บัณฑิตทั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาและบริหารหลักสูตรร่วมกัน (S1, O2 ,O4)

4.ส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสาขาสถาปัตยกรรมให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ เป็นนักคิดสร้างสรรค์และนักปฏิบัติ (S7, O7)

5. สนับสนุนให้อาจารย์ทางด้านสถาปัตยกรรมเข้าร่วมโครงการสหกิจอาจารย์กับภาครัฐและเอกชน เพื่อให้อาจารย์มีความรู้ และประสบการณ์ที่ได้จากการทำงานจริง เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนสอน การวิจัย และการบริการทางวิชาการ (S6,O4,O6)

6. สร้างระบบและกลไกให้มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาภายในประเทศและต่างประเทศกับผู้เชี่ยวชาญในสถานประกอบการเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือและเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์แก่อาจารย์ (S5,S6,O5,O6)

ตารางที่ 4.19 การวิเคราะห์กลยุทธ์เชิงป้องกัน ST Strategy

จุดแข็ง (Strengths)	อุปสรรค (Threats)	กลยุทธ์เชิงป้องกัน(ST)
<p>1.หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานมีความทันสมัยและตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ (S1)</p> <p>2.หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติงานในสาขาที่เรียนได้อย่างแท้จริง (S2)</p> <p>3.หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบการบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานช่วยให้เกิดการผลิตรายได้แก่คนที่มีศักยภาพและสังคมให้มีคุณภาพมากขึ้น (S3)</p> <p>4.คณาจารย์มีการพัฒนาเนื้อหาของหลักสูตรและวิธีการสอนที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ตรงกับความต้องการขององค์กรวิชาชีพ (S4)</p> <p>5.การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้งานการทำงานช่วยส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของคณาจารย์ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพมากขึ้น (S5)</p> <p>6.คณาจารย์นำความรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ได้ไปนิเทศการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพเข้ามาประยุกต์ใช้พัฒนาการเรียนการสอน (S6)</p> <p>7.ผู้เรียนได้ประสบการณ์การทำงานนอกห้องเรียนทำให้เห็นสภาพการทำงานจริง(S7)</p> <p>8.ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้(S8)</p> <p>9.ผู้เรียนรู้จักรับผิดชอบในภาระหน้าที่งานมากขึ้น (S9)</p> <p>10.สถานประกอบการเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติที่มีเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ทันสมัย สามารถพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนได้ (S10)</p> <p>11.สถานประกอบการสามารถคัดเลือกและสรรหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการได้ (S11)</p> <p>12.สถานประกอบการสามารถระยะเวลาในการเรียนรู้งานของบุคลากรใหม่ที่ผ่านมาบูรณาการการเรียนรู้งานการทำงาน(S12)</p>	<p>1.นโยบายของภาครัฐที่สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ (T1)</p> <p>2.ขาดปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อตอบสนองหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (T2)</p> <p>3.นโยบายของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ (T3)</p> <p>4.การสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาในส่วนของคณาจารย์ทางด้านจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้งานยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร (T4)</p> <p>5.งบประมาณสนับสนุนที่ใช้ในการดำเนินการในส่วนของคณาจารย์ มีจำนวนไม่เพียงพอ (T5)</p> <p>6.คณาจารย์มีมุมมองที่ปิดกั้นผู้เรียนไม่ให้ออกปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ ส่งผลให้ขาดความต่อเนื่องในการสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรวิชาชีพ (T6)</p> <p>7.คุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบการบูรณาการการเรียนรู้งานการทำงานมีความแตกต่างกัน จึงส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวมของประเทศระยะยาว (T7)</p>	<p>1.ติดตามและพัฒนาคุณภาพบัณฑิตสาขาสถาปัตยกรรมภายหลังเข้าสู่ตลาดงาน โดยผ่านระบบการติดตามและพัฒนาบัณฑิตหลังเข้าสู่ตลาดงาน เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพงานในสังคมอาเซียนได้ (S11,S12,T7,T11)</p> <p>2.เปลี่ยนกระบวนทัศน์และสร้างความตระหนักของอาจารย์เพื่อให้เกิดพลังร่วมในการยกระดับคุณภาพบัณฑิตให้สามารถเป็นนักปฏิบัติ (S5,S6,T6)</p> <p>3.พัฒนาอาจารย์ทางด้านสถาปัตยกรรมให้เป็นมืออาชีพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเหมาะสมกับสภาพงานที่เปลี่ยนแปลงไปในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (S4,S5,S6,T4,T9)</p>

จุดแข็ง (Strengths)	อุปสรรค (Threats)	กลยุทธ์เชิงป้องกัน(ST)
	<p>8.ผู้เรียนเลือกสถานประกอบการ ปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพตามเพื่อนและความนิยม โดยไม่คำนึงถึงศักยภาพของตนเอง (T8)</p> <p>9.ผู้เรียนเลือกสถานประกอบการที่ไม่เข้าใจรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน จึงเกิดปัญหายกเลิกการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพกลางคันได้ (T9)</p> <p>10.ผู้เรียนมีความหลากหลายทำให้สถานประกอบการต้องใช้เวลาในการสอนงาน เพื่อให้ได้งานที่มีประสิทธิภาพ (T10)</p> <p>11.การสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษา ที่เกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนและความร่วมมือของคณาจารย์ยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร (T11)</p> <p>12.สถานประกอบการมีความต้องการที่จะรับผู้เรียนทำงานทันทีหลังจากสิ้นสุดการปฏิบัติงาน แต่แผนการศึกษาไม่เอื้ออำนวย (T12)</p>	

จากตารางที่ 4.19 พบว่า กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) ของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่

1.ติดตามและพัฒนาคุณภาพบัณฑิตสาขาสถาปัตยกรรมภายหลังเข้าสู่ตลาดงาน โดยผ่านระบบการติดตามและพัฒนาบัณฑิตหลังเข้าสู่ตลาดงาน เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพงานในสังคมอาเซียนได้ (S11,S12,T7,T11)

2.เปลี่ยนกระบวนทัศน์และสร้างความตระหนักของอาจารย์ เพื่อให้เกิดพลังร่วมในการยกระดับคุณภาพบัณฑิตให้สามารถเป็นนักปฏิบัติ (S5,S6,T6)

3.พัฒนาอาจารย์ทางด้านสถาปัตยกรรมให้เป็นมืออาชีพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเหมาะสมกับสภาพงานที่เปลี่ยนแปลงไปในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (S4,S5,S6,T4,T9)

ตารางที่ 4.20 การวิเคราะห์กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO Strategy

จุดอ่อน (Weakness)	โอกาส (Opportunities)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)
<p>1. โครงสร้างหลักสูตรบางหลักสูตรไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (W1)</p> <p>2. คณาจารย์มีภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบมาก ส่งผลให้การจัดเวลาเพื่อทำการนิเทศงานเป็นไปได้ยาก (W2)</p> <p>3. จำนวนคณาจารย์ที่จะไปเทศมไม่เพียงพอ กับจำนวนผู้เรียนที่มีเพิ่มมากขึ้น (W3)</p> <p>4. คณาจารย์ไม่ได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรูกับการทำงาน ส่งผลให้การนิเทศงานเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ (W4)</p> <p>5. ทักษะการทำงานของนักเรียนไม่ตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการในการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพได้ (W5)</p> <p>6. ผู้เรียนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ (W6)</p> <p>7. ผู้เรียนขาดทักษะและความสามารถทางด้านการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย (W7)</p> <p>8. ตำแหน่งงานที่สถานประกอบการจัดสรรให้ผู้เรียนก่อนปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอกับความต้องการของจำนวนผู้เรียนที่จะปฏิบัติงาน (W8)</p> <p>9. ผู้บริหารและพนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของสถานประกอบการบางแห่งขาดความรู้ ความเข้าใจทางด้าน การเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรูกับการทำงาน (W9)</p> <p>10. สถานประกอบการมีความคาดหวังสูงในประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้เรียน เมื่อพบว่า ผู้เรียนไม่สามารถทำงานได้ตามต้องการ จึงเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการบูรณาการเรียนรูกับการทำงาน (W10)</p>	<p>1. การเปิดประชาคมอาเซียนเป็นการสร้างโอกาสให้เกิดการปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการเรียนรูกับการทำงานให้มากขึ้น เพื่อตรงกับความต้องการของแต่ละกลุ่มอาชีพและการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี (O1)</p> <p>2. นโยบายของภาครัฐเปิดโอกาสให้สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรูกับการทำงาน (O2)</p> <p>3. การส่งเสริมและสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่มีความทันสมัยของสถานประกอบการเข้ามาปรับใช้ในการเรียนการสอนของหลักสูตรมากขึ้น (O3)</p> <p>4. เกิดการสร้างเครือข่ายร่วมกันระหว่างคณาจารย์ สถานประกอบการและสถาบันอุดมศึกษา โดยเกิดจากผลการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรูกับการทำงาน (O4)</p> <p>5. คณาจารย์สามารถสร้างความร่วมมือทางด้านวิชาการ เพื่อให้เกิดผลงานที่นำไปใช้ประโยชน์กับองค์กรวิชาชีพได้ (O5)</p> <p>6. สถานประกอบการเปิดโอกาสให้คณาจารย์ได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อสะท้อนมุมมองของผู้ปฏิบัติงานจริง (O6)</p> <p>7. ผู้เรียนมีความพร้อมในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมการทำงานก่อนที่จะก้าวเข้าสู่การทำงานจริงในอนาคต (O7)</p> <p>8. การเปิดประชาคมอาเซียนส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการแข่งขันและพัฒนาศักยภาพของตนเองในการเข้าสู่ตลาดงาน (O8)</p> <p>9. ผู้เรียนที่ผ่านการบูรณาการเรียนรูกับการทำงานมีโอกาสการได้งานทำของบัณฑิตสูงขึ้น (O9)</p> <p>10. ผู้บริหารและพนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของสถานประกอบการ สามารถใช้ผลงานทางด้านวิชาการและวิชาชีพที่เกิดจากความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ (O10)</p> <p>11. ผู้บริหารและพนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของสถานประกอบการ มีโอกาสพัฒนาตนเองผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณาจารย์นิเทศงาน (O11)</p>	<p>1. เสริมสร้าง ฝึกฝนให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมและวิศวกรรม การทำงานที่หลากหลาย (W5,O1)</p> <p>2. สร้างความเข้มแข็งทางด้านคุณภาพของผู้เรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม การใช้สารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรม (W7,O3)</p> <p>3. พัฒนาหลักสูตรทางด้านสถาปัตยกรรม โดยเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติงานและมีความสามารถในการสื่อสาร และสามารถดำรงชีวิตประกอบอาชีพได้ในประชาคมอาเซียน (W6,O7,O8)</p>

จากตารางที่ 4.20 พบว่า กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) ของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่

1.เสริมสร้าง ฝึกฝนให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรม และวัฒนธรรมการทำงานที่หลากหลาย (W5,O1)

2.สร้างความเข้มแข็งทางด้านคุณภาพของผู้เรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม การใช้สารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรม (W7,O3)

3.พัฒนาหลักสูตรทางด้านสถาปัตยกรรม โดยเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติงานและมีความสามารถในการสื่อสารและสามารถดำรงชีวิตประกอบอาชีพได้ในประชาคมอาเซียน (W6,O7,O8)

ตารางที่ 4.21 การวิเคราะห์ทฤษฎีเชิงรับ WT Strategy

จุดอ่อน (Weakness)	อุปสรรค (Threats)	ทฤษฎีเชิงรับ(WT)
<p>1.โครงสร้างหลักสูตรบางหลักสูตรไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (W1)</p> <p>2.คณาจารย์มีภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบมากส่งผลให้การจัดเวลาเพื่อทำการนิเทศงานเป็นไปได้ยาก (W2)</p> <p>3.จำนวนคณาจารย์ที่จะไปเทศน์ไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนที่มีเพิ่มมากขึ้น (W3)</p> <p>4.คณาจารย์ไม่ได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ส่งผลให้การนิเทศงานเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ (W4)</p> <p>5.ทักษะการทำงานของผู้เรียนไม่ตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการในการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพได้ (W5)</p> <p>6.ผู้เรียนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ (W6)</p> <p>7.ผู้เรียนขาดทักษะและความสามารถทางด้านการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย (W7)</p> <p>8.ตำแหน่งงานที่สถานประกอบการจัดสรรให้ผู้เรียนก่อนปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอกับความต้องการของจำนวนผู้เรียนที่จะปฏิบัติงาน (W8)</p> <p>9.ผู้บริหารและพนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของสถานประกอบการบางแห่งขาดความรู้ ความเข้าใจทางด้านจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (W9)</p> <p>10.สถานประกอบการมีความคาดหวังสูงในประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้เรียน เมื่อพบว่า ผู้เรียนไม่สามารถทำงานได้ตามต้องการ จึงเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการบูรณาการเรียนรูกับการทำงาน (W10)</p>	<p>1.นโยบายของภาครัฐที่สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ (T1)</p> <p>2.ขาดปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อตอบสนองหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (T2)</p> <p>3.นโยบายของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ (T3)</p> <p>4.การสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาในส่วนของพัฒนาคณาจารย์ทางด้านการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร (T4)</p> <p>5.งบประมาณสนับสนุนที่ใช้ในการดำเนินการในส่วน of คณาจารย์ มีจำนวนไม่เพียงพอ (T5)</p> <p>6.คณาจารย์มีมุมมองที่ปิดกั้นผู้เรียนไม่ให้ออกปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ ส่งผลให้ขาดความต่อเนื่องในการสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรวิชาชีพ (T6)</p> <p>7.คุณภาพของผู้เรียน และคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานมีความแตกต่างกัน จึงส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวมของประเทศระยะยาว (T7)</p> <p>8.ผู้เรียนเลือกสถานประกอบการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพตามเพื่อนและความนิยม โดยไม่คำนึงถึงศักยภาพของตนเอง (T8)</p> <p>9.ผู้เรียนเลือกสถานประกอบการที่ไม่เข้าใจรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน จึงเกิดปัญหายกเลิกการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพกลางคันได้ (T9)</p> <p>10.ผู้เรียนมีความหลากหลายทำให้สถานประกอบการต้องใช้เวลาในการสอนงานเพื่อให้ได้งานที่มีประสิทธิภาพ (T10)</p> <p>11.การสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนและความร่วมมือของคณาจารย์ยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร (T11)</p> <p>12.สถานประกอบการมีความต้องการที่จะรับผู้เรียนทำงานทันทีหลังจากสิ้นสุดการปฏิบัติงาน แต่แผนการศึกษาไม่เอื้ออำนวย (T12)</p>	<p>สร้างองค์ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาให้เกิดความเชี่ยวชาญ ชำนาญทางด้านสถาปัตยกรรมในรูปแบบที่หลากหลายตามศักยภาพและครอบคลุมในทุกกลุ่มวิชาชีพ (W4,T4,T6)</p>

จากตารางที่ 4.21 พบว่า กลยุทธ์เชิงรับ(WT) ของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ กลยุทธ์สร้างองค์ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาให้เกิดความเชี่ยวชาญ ชำนาญทางด้านสถาปัตยกรรมในรูปแบบที่หลากหลายตามศักยภาพและครอบคลุมในทุกกลุ่มวิชาชีพ (W4,T4,T6)

ตอนที่ 3 ผลการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิต: กรณีศึกษาสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ส่วนที่ 1 (ร่าง) ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิต: กรณีศึกษาสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษา และผลการวิเคราะห์จุดแข็ง(จุดเด่น) จุดอ่อน(จุดที่ควรปรับปรุง) โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ยก(ร่าง)ยุทธศาสตร์ดังต่อไปนี้

วิสัยทัศน์

“สถาบันอุดมศึกษามีความร่วมมือกับองค์กรผู้ใช้บัณฑิตในการยกระดับคุณภาพบัณฑิตและมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานให้เหมาะสมกับบัณฑิตสถาปัตยกรรมศาสตร์ ให้เกิดทักษะความเชี่ยวชาญและชำนาญในการประกอบวิชาชีพ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน”

พันธกิจ

1. สถาบันอุดมศึกษากับองค์กรผู้ใช้บัณฑิตร่วมกันผลิตบัณฑิตสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานสูง เป็นที่ยอมรับในระดับสากล เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
2. สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาศักยภาพทางการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานทางสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้มีคุณภาพร่วมกับนานาชาติ

หลักการ

เป็นยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่ให้มีการผสมผสานการเรียนการสอนของผู้เรียนสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้เข้ากับการได้รับประสบการณ์จริงที่ได้ปฏิบัติงาน ซึ่งเมื่อสำเร็จแล้วจะเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต

เป้าหมาย

1. เพื่อให้เกิดยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานให้สอดคล้องกับคุณภาพบัณฑิตทางสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งสามารถนำไปใช้กำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาให้เกิดความเหมาะสมกับบริบทของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง
2. ยกระดับคุณภาพบัณฑิตให้มีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา รวมถึงกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประชาคมอาเซียนให้มีทักษะตรงกับความต้องการขององค์กรวิชาชีพและตลาดงาน
3. เปลี่ยนกระบวนทัศน์ทางความคิดใหม่ในการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต มีทักษะการดำรงชีวิตเพื่อให้เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณภาพต่อสังคมโลก

ยุทธศาสตร์ที่ 1

พัฒนาหลักสูตรให้ตอบสนองทักษะการเรียนรู้และการประกอบวิชาชีพทางสถาปัตยกรรมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (Architecture Curriculum Development For AEC)

กลยุทธ์

1. สร้างกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์สามารถเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริงและสร้างความร่วมมือจากภาคการผลิต/การบริการให้เกิดเป็นมหาวิทยาลัยยวบรรษัท (Corporate University)
2. ยกระดับมาตรฐานหลักสูตรทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
3. พัฒนาหลักสูตรทางด้านสถาปัตยกรรม โดยเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติงานและมีความสามารถในการสื่อสารและสามารถดำรงชีวิตประกอบอาชีพได้ในประชาคมอาเซียน
4. ส่งเสริมให้หลักสูตรทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์มีความร่วมมือกับสมาคมวิชาชีพและองค์กรผู้ใช้บัณฑิตทั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาและบริหารหลักสูตรร่วมกัน

โครงการ/กิจกรรม/แนวปฏิบัติ

1. โครงการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ร่วมกับสมาคมวิชาชีพ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต/สถาบันการศึกษาระดับชาติและนานาชาติ
2. โครงการสร้างความร่วมมือกับผู้ประกอบการทางด้านสถาปัตยกรรมในการผลิตบัณฑิตเพื่อให้เกิดทักษะวิชาชีพตรงกับตลาดงาน (Corporate University)
3. โครงการศึกษาเป้าหมายและความต้องการบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ในตลาดระดับชาติและระดับอาเซียนในระยะ 5 ปี
4. โครงการพัฒนาหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตร์นานาชาติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาอาเซียน
5. โครงการพัฒนาความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียนของผู้เรียนสถาปัตยกรรมศาสตร์สู่การทำงาน
6. โครงการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพสถาปัตยกรรม
7. โครงการสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาที่มีความพร้อมเปิดสอนภาษาและวัฒนธรรมของสมาชิกอาเซียน
8. โครงการความร่วมมือกับสมาคมวิชาชีพ สถาวิชาชีพและองค์กรผู้ใช้บัณฑิตที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมศาสตร์ในการสร้างและบริหารหลักสูตร
9. โครงการเตรียมการและดำเนินการจัดสอบใบประกอบวิชาชีพหรือใบรับรองคุณวุฒิเฉพาะสาขาสถาปัตยกรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
10. โครงการพัฒนาหลักสูตรการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานด้านสถาปัตยกรรมให้สอดคล้องกับขนาดและความสามารถของสถานประกอบการ

ยุทธศาสตร์ที่ 2

พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่ตอบสนองการเป็นเลิศในการสร้างบัณฑิตนักปฏิบัติ (Architecture Graduates Development For Excellence Practitioners)

กลยุทธ์

1. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสาขาสถาปัตยกรรมให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ เป็นนักคิดสร้างสรรค์และนักปฏิบัติ
2. เสริมสร้าง ฝึกฝน ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมและวัฒนธรรมการทำงานที่หลากหลาย

3. สร้างความเข้มแข็งทางด้านคุณภาพของผู้เรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม การใช้สารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรม

4. ติดตามและพัฒนาคุณภาพบัณฑิตสาขาสถาปัตยกรรมภายหลังเข้าสู่ตลาดงาน โดยผ่านระบบการติดตามและพัฒนาบัณฑิตหลังเข้าสู่ตลาดงาน เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพงานในสังคมอาเซียนได้

โครงการ/กิจกรรม/แนวปฏิบัติ

1. โครงการอบรมการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานแก่ผู้เรียนสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์
2. พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่มุ่งการปฏิบัติงานประสบการณ์ เพื่อพัฒนาผู้เรียน และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากทฤษฎีสู่ภาคปฏิบัติ
3. พัฒนาระบบพี่เลี้ยง (Mentoring System) ร่วมกับสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์
4. ส่งเสริมสนับสนุนการเข้าร่วมการประกวดผลงานด้านสถาปัตยกรรมระดับนานาชาติ
5. โครงการเสริมสร้าง ฝึกฝนให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถทางการเรียนรู้งานที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรม
6. โครงการแลกเปลี่ยนการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพทางด้านสถาปัตยกรรมต่างประเทศ
7. โครงการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาระหว่างสถาบันอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริมพัฒนาศักยภาพผู้เรียนเกี่ยวกับทักษะด้านเทคโนโลยี สื่อและนวัตกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางด้านสถาปัตยกรรม
8. โครงการศึกษาความต้องการและความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตทางด้านสถาปัตยกรรม
9. โครงการติดตามและพัฒนาคุณภาพบัณฑิตสาขาสถาปัตยกรรมภายหลังจากการได้งานทำ

ยุทธศาสตร์ที่ 3

ยกระดับคุณภาพคณาจารย์ทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้มีความเชี่ยวชาญทั้งด้านวิชาการ/วิชาชีพ (Architecture Educators Development For Professional)

กลยุทธ์

1. พัฒนาอาจารย์ทางด้านสถาปัตยกรรม ให้เป็นมืออาชีพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เหมาะสมกับสภาพงานที่เปลี่ยนแปลงไป ในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2. สนับสนุนให้อาจารย์ทางด้านสถาปัตยกรรม เข้าร่วมโครงการสหกิจอาจารย์กับภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้อาจารย์มีความรู้ และประสบการณ์ที่ได้จากการทำงานจริง เพื่อนำมาใช้ในการเรียนสอน การวิจัย และการบริการทางวิชาการ
3. สร้างระบบและกลไกให้มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาภายในประเทศ และต่างประเทศกับผู้เชี่ยวชาญในสถานประกอบการ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือและเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์แก่อาจารย์
4. สร้างองค์ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาให้เกิดความเชี่ยวชาญ ชำนาญ ในรูปแบบที่หลากหลายตามศักยภาพและครอบคลุมในทุกกลุ่มวิชาชีพ
5. เปลี่ยนกระบวนทัศน์และสร้างความตระหนักของอาจารย์ เพื่อให้เกิดพลังร่วมในการยกระดับคุณภาพบัณฑิตให้สามารถเป็นนักปฏิบัติ

โครงการ/กิจกรรม/แนวปฏิบัติ

1. โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อาจารย์ทางด้านสถาปัตยกรรมระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
2. โครงการส่งเสริมการศึกษาต่อทั้งภายในและต่างประเทศเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของคณาจารย์ให้มีประสิทธิภาพ
3. โครงการจัดตั้งเครือข่ายพัฒนาอาจารย์สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์สู่ความเป็นมืออาชีพ
4. โครงการจัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจทางด้านการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานที่เกี่ยวข้องกับคณาจารย์ นักศึกษาและสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์
5. โครงการสหกิจอาจารย์สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์
6. โครงการติดตามประเมินความสำเร็จของจัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจทางด้านการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานที่เกี่ยวข้องกับคณาจารย์ นักศึกษาและสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์
7. โครงการติดตามประเมินความสำเร็จของโครงการสหกิจอาจารย์สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงการดำเนินงาน
8. โครงการการศึกษาจัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาอาจารย์สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ระดับอาเซียน
9. โครงการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือเป็นคู่ร่วมพัฒนาระหว่างมหาวิทยาลัยทางด้านสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์
10. โครงการการศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศทางด้านสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

11. โครงการการจัดการความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมสหกิจอาจารย์สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

12. โครงการปรับเปลี่ยนทัศนคติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของอาจารย์ ให้เกิดพลังร่วมในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนสาขาสถาปัตยกรรมให้เป็นบัณฑิตนักปฏิบัติ

ส่วนที่ 2 ผลการตรวจสอบ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนด้วยการจัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship)

ผู้วิจัยได้จัดประชุมวิพากษ์ร่างยุทธศาสตร์ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ เข้าร่วมตรวจสอบร่างยุทธศาสตร์และให้ข้อคิดเห็น จำนวน 3 คนและให้ข้อคิดเห็นผ่านทางเอกสาร จำนวน 5 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษา ด้านการบริหารสถาบันอุดมศึกษา ด้านนโยบายและแผนอุดมศึกษา ด้านประกันคุณภาพการศึกษา และด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ โดยมีผลการตรวจสอบดังนี้

ยุทธศาสตร์	เห็นด้วย		ผลการตรวจสอบ	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	ความถี่	ร้อยละ		
1. พัฒนาหลักสูตรให้ตอบสนองทักษะการเรียนรู้และการประกอบวิชาชีพทางสถาปัตยกรรมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (Architecture Curriculum Development For AEC)	8	100	คงไว้	
กลยุทธ์				
1.1 สร้างกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์สามารถเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง และสร้างความร่วมมือจากภาคการผลิต/การบริการให้เกิดเป็นมหาวิทยาลัยยบบริษัท (Corporate University)	8	100	คงไว้	
1.2 ยกกระดับมาตรฐานหลักสูตรทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	8	100	คงไว้	มาตรฐานหลักสูตรควรให้สมาคมวิชาชีพสถาปนิกเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐาน
1.3 พัฒนาหลักสูตรทางด้านสถาปัตยกรรม เตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติงานและมีความสามารถในการสื่อสารและสามารถดำรงชีวิตประกอบอาชีพได้ในประชาคมอาเซียน	8	100	คงไว้	

ยุทธศาสตร์	เห็นด้วย		ผลการ ตรวจสอบ	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	ความถี่	ร้อยละ		
1.4 ส่งเสริมให้หลักสูตรทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์มีความร่วมมือกับสมาคมวิชาชีพและองค์กรผู้ใช้บัณฑิตทั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาและบริหารหลักสูตรร่วมกัน	8	100	คงไว้	
โครงการ/กิจกรรม/แนวปฏิบัติ				
1) โครงการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ร่วมกับสมาคมวิชาชีพ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต/สถาบันการศึกษา ระดับชาติและนานาชาติ	8	100	คงไว้	
2) โครงการสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการทางด้านสถาปัตยกรรมในการผลิตบัณฑิตเพื่อให้เกิดทักษะวิชาชีพตรงกับตลาดงาน	8	100	คงไว้	
3) โครงการศึกษาเป้าหมายและความต้องการบัณฑิตทางด้านสถาปัตยกรรมในตลาดระดับชาติและระดับอาเซียนในระยะ 5 ปี	7	87.5	คงไว้	
4) โครงการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาอาเซียน	8	100	คงไว้	
5) โครงการพัฒนาความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียนสู่การทำงาน	8	100	คงไว้	ควรรวมถึงศัพท์เทคนิคทางด้านสถาปัตยกรรม
6) โครงการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพสถาปัตยกรรม	8	100	คงไว้	
7) โครงการสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาที่มีความพร้อมเปิดสอนภาษาและวัฒนธรรมของสมาชิกอาเซียน	3	37.5	ตัดออก	โครงการนี้ไม่สื่อถึงการพัฒนาบัณฑิตด้านสถาปัตยกรรม ถ้าจะคงไว้ต้องระบุให้ชัดเจนมากกว่านี้
8) โครงการความร่วมมือกับสมาคมวิชาชีพ สถาวิชาชีพและองค์กรผู้ใช้บัณฑิตที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมศาสตร์ในการสร้างและบริหารหลักสูตร	8	100	คงไว้	
9) โครงการเตรียมการและดำเนินการจัดสอบใบประกอบวิชาชีพหรือใบรับรองคุณวุฒิ เฉพาะสาขาสถาปัตยกรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	8	100	คงไว้	
10) โครงการพัฒนาหลักสูตรการบูรณาการเรียนรู้ออกการทำงานด้านสถาปัตยกรรมให้สอดคล้องกับขนาดและความสามารถของสถานประกอบการ	8	100	คงไว้	

ยุทธศาสตร์	เห็นด้วย		ผลการ ตรวจสอบ	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	ความถี่	ร้อยละ		
2. พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่ตอบสนองการเป็นเลิศในการสร้างบัณฑิตนักปฏิบัติ (Architecture Graduates Development For Excellence Practitioners)	8	100	คงไว้	
กลยุทธ์				
2.1 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสาขาสถาปัตยกรรมให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ เป็นนักคิดสร้างสรรค์และนักปฏิบัติ	8	100	คงไว้	
2.2 เสริมสร้าง ฝึกฝน ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมและวัฒนธรรมการทำงานที่หลากหลาย	8	100	คงไว้	
2.3 สร้างความเข้มแข็งทางด้านคุณภาพของผู้เรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมการใช้สารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรม	8	100	คงไว้	ขอให้ใช้คำว่าพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมการใช้สารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรม
2.4 ติดตามและพัฒนาคุณภาพบัณฑิตสาขาสถาปัตยกรรมภายหลังเข้าสู่ตลาดงาน โดยผ่านระบบการติดตามและพัฒนาบัณฑิตหลังเข้าสู่ตลาดงาน เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพงานในสังคมอาเซียนได้	8	100	คงไว้	ควรปรับกลยุทธ์ที่ใช้ภาษาที่มีความกระชับ
โครงการ/กิจกรรม/แนวปฏิบัติ				
1) โครงการอบรมการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานแก่ผู้เรียนสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์	8	100	คงไว้	ควรมีการปรับเป็นโครงการฝึกอบรมให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนได้
2) พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่มุ่งการปฏิบัติงานประสบการณ์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากทฤษฎีสู่ภาคปฏิบัติ	8	100	คงไว้	กิจกรรมนี้ควรย้ายไปอยู่ยุทธศาสตร์ ที่ 1
3) พัฒนาระบบพี่เลี้ยง (Mentoring System) ร่วมกับสถานประกอบการ	8	100	คงไว้	กิจกรรมนี้ควรย้ายไปอยู่ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการ

ยุทธศาสตร์	เห็นด้วย		ผลการ ตรวจสอบ	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	ความถี่	ร้อยละ		
4) ส่งเสริมสนับสนุนการเข้าร่วมการประกวดผลงาน ด้านสถาปัตยกรรมระดับนานาชาติ	8	100	คงไว้	
5) โครงการเสริมสร้าง ฝึกฝนให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถทางการเรียนรู้งานที่เกี่ยวข้องกับ สถาปัตยกรรม	8	100	คงไว้	
6) โครงการแลกเปลี่ยนการปฏิบัติงานประสบการณ์ วิชาชีพทางด้านสถาปัตยกรรมต่างประเทศ	8	100	คงไว้	
7) โครงการอบรมและพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยี สื่อและนวัตกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ให้แก่ผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับงานสถาปัตยกรรม	8	100	คงไว้	ขอให้ครอบคลุมการพัฒนา ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
8) โครงการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาระหว่าง สถาบันอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริมพัฒนาศักยภาพ ผู้เรียนเกี่ยวกับทักษะด้านเทคโนโลยี สื่อและ นวัตกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางด้าน สถาปัตยกรรม	8	100	คงไว้	โครงการนี้ควรย้ายไปอยู่ ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการ สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับ สถาบันอุดมศึกษา
9) โครงการศึกษาความต้องการและความคาดหวัง ของผู้ใช้บัณฑิตทางด้านสถาปัตยกรรม	8	100	คงไว้	ขอปรับโครงการเป็นการสำรวจ ความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ใช้ บัณฑิตทางด้านสถาปัตยกรรม
10) โครงการติดตามและพัฒนาคุณภาพบัณฑิตสาขา สถาปัตยกรรมภายหลังจากการได้งานทำ	8	100	คงไว้	
3. 3.ยกระดับคุณภาพคณาจารย์ทางสถาปัตยกรรม ศาสตร์ให้มีความเชี่ยวชาญ ทั้งด้านวิชาการ/วิชาชีพ (Architecture Educators Development For Professional)	8	100	คงไว้	
กลยุทธ์				
3.1 พัฒนาอาจารย์ทางด้านสถาปัตยกรรม ให้เป็นมือ อาชีพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเหมาะสมกับ สภาพงานที่เปลี่ยนแปลงไปในรูปแบบที่ หลากหลาย เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคม อาเซียน	8	100	คงไว้	
3.2 สนับสนุนให้อาจารย์ทางด้านสถาปัตยกรรม เข้า ร่วมโครงการสหกิจอาจารย์กับภาครัฐและ เอกชนเพื่อให้อาจารย์มีความรู้ และ ประสบการณ์ที่ได้จากการทำงานจริง เพื่อ นำมาใช้ในการเรียนสอน การวิจัย และการ บริการทางวิชาการ	8	100	คงไว้	

ยุทธศาสตร์	เห็นด้วย		ผลการ ตรวจสอบ	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	ความถี่	ร้อยละ		
3.3 สร้างระบบและกลไกให้มีการแลกเปลี่ยน อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาภายในประเทศและ ต่างประเทศกับผู้เชี่ยวชาญในสถานประกอบการ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือและเพิ่มพูน ความรู้และประสบการณ์แก่อาจารย์	8	100	คงไว้	
3.4 สร้างองค์ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติเพื่อพัฒนาให้ เกิดความเชี่ยวชาญ ชำนาญ ในรูปแบบที่ หลากหลายตามศักยภาพและครอบคลุมในทุก กลุ่มวิชาชีพ	8	100	คงไว้	
3.5 เปลี่ยนกระบวนทัศน์และสร้างความตระหนัก ของอาจารย์ เพื่อให้เกิดพลังร่วมในการยกระดับ คุณภาพบัณฑิตให้สามารถเป็นนักปฏิบัติ	8	100	คงไว้	
โครงการ/กิจกรรม/แนวปฏิบัติ				
1) โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อาจารย์ทางด้าน สถาปัตยกรรมระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้ง ภายในประเทศและต่างประเทศ	8	100	คงไว้	
2) โครงการส่งเสริมการศึกษาต่อทั้งภายในและ ต่างประเทศเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของ คณาจารย์ให้มีประสิทธิภาพ	8	100	คงไว้	
3) โครงการจัดตั้งเครือข่ายพัฒนาอาจารย์สาขา สถาปัตยกรรมศาสตร์สู่ความเป็นมืออาชีพ	8	100	คงไว้	
4) โครงการจัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจทางด้าน การบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานที่เกี่ยวข้อง กับคณาจารย์ นักศึกษาและสถานประกอบการ	8	100	คงไว้	
5) โครงการสหกิจอาจารย์สาขาวิชาสถาปัตยกรรม	8	100	คงไว้	ขอให้ระบุให้ชัดว่าเป็น สหกิจอาจารย์ด้าน สถาปัตยกรรมศาสตร์
6) โครงการติดตามประเมินความสำเร็จของจัด อบรมให้ความรู้ ความเข้าใจทางด้านการบูรณา การเรียนรู้กับการทำงานที่เกี่ยวข้องกับ คณาจารย์ นักศึกษาและสถานประกอบการ	7	87.5	คงไว้	โครงการนี้ต้องแยก กลุ่มเป้าหมายในการจัด เนื่องจากแต่ละกลุ่มมี วัตถุประสงค์ในการได้รับ ความรู้ ความเข้าใจด้าน WIL ที่แตกต่างกัน
7) โครงการติดตามประเมินความสำเร็จของ โครงการสหกิจอาจารย์เพื่อนำผลการประเมินไป ปรับปรุงการดำเนินงาน	7	87.5	คงไว้	โครงการนี้ควรไปรวมกับ โครงการที่ 5

ยุทธศาสตร์	เห็นด้วย		ผลการ ตรวจสอบ	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	ความถี่	ร้อยละ		
8) กิจกรรมจัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาอาจารย์ระดับอาเซียน	8	100	คงไว้	
9) กิจกรรมการทำข้อตกลงความร่วมมือเป็นคู่ร่วมพัฒนาระหว่างมหาวิทยาลัย	8	100	คงไว้	
10) จัดให้มีการศึกษาคูงานทั้งในและต่างประเทศ	8	100	คงไว้	
11) โครงการการจัดการความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมสหกิจอาจารย์	8	100	คงไว้	
12) โครงการปรับเปลี่ยนทัศนคติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของอาจารย์ให้เกิดพลังร่วมในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนสาขาสถาปัตยกรรมให้เป็นบัณฑิตนักปฏิบัติ	7	87.5	คงไว้	โครงการนี้ขอเปลี่ยนคำว่าทัศนคติ เป็นกระบวนทัศน์ เพื่อให้เป็นระบบในการส่งเสริมและพัฒนา คณาจารย์ทางด้านสถาปัตยกรรม

นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

1. ประเด็นวิสัยทัศน์ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า สมาคมวิชาชีพด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
2. ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับประเด็นยุทธศาสตร์หลักทั้ง 3 ประเด็นที่นำเสนอเนื่องจากยุทธศาสตร์ทั้ง 3 ประเด็นครอบคลุมกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ได้แก่ หลักสูตรการเรียนการสอน ผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต คณาจารย์ แต่ผู้ทรงคุณวุฒิขอให้เพิ่มประเด็นที่เกี่ยวข้องกับทางด้านสถานประกอบการ ตลอดจนการเงินและงบประมาณ เพื่อให้ยุทธศาสตร์มีความสมบูรณ์มากขึ้น
3. ยุทธศาสตร์ควรพัฒนาประเด็นต่างๆ ของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้สูงขึ้น ซึ่งต้องนิยามหรืออธิบายให้ชัดเจนถึงการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของบัณฑิตสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์
4. โครงการจัดตั้งเครือข่ายพัฒนาอาจารย์สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์สู่ความเป็นมืออาชีพ โดยมีการขยายความร่วมมือไปสู่สมาคมวิชาชีพสถาปัตยกรรมและสถานประกอบการทางด้านสถาปัตยกรรม
5. ควรกำหนดพันธกิจให้ครอบคลุมการดำเนินงานของหลักสูตรการเรียนการสอน คณาจารย์ ผู้เรียน บัณฑิต และสถานประกอบการ

6. วิสัยทัศน์และเป้าหมาย ควรจะมีความสอดคล้องกันหรือกำหนดช่วงระยะเวลาไว้ที่วิสัยทัศน์ เช่น “เป็นสถาบันการศึกษาที่สร้างบัณฑิตนักปฏิบัติภายในปี พ.ศ. 2560”

ส่วนที่ 3 การนำเสนอยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนฉบับสมบูรณ์

วิสัยทัศน์

“สถาบันอุดมศึกษามีความร่วมมือกับสมาคมวิชาชีพและองค์กรผู้ใช้บัณฑิตในการยกระดับคุณภาพบัณฑิตและมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานให้เหมาะสมกับบัณฑิตสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อให้เกิดทักษะความเชี่ยวชาญและชำนาญในการประกอบวิชาชีพแห่งศตวรรษที่ 21รวมทั้งรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน”

พันธกิจ

1. สถาบันอุดมศึกษากำกับองค์กรผู้ใช้บัณฑิตร่วมกันผลิตบัณฑิตสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานสูง เป็นที่ยอมรับในระดับสากล เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
2. สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้ออกไปกับการทำงานทางสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติและนานาชาติ
3. สถาบันอุดมศึกษาสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและวิชาชีพระหว่างสมาคมวิชาชีพและองค์กรผู้ใช้บัณฑิตทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์
4. สถาบันอุดมศึกษาส่งเสริมและพัฒนาคณาจารย์ให้มีความเชี่ยวชาญทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์
5. สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและองค์กรวิชาชีพ

หลักการ

เป็นยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่ให้มีการผสมผสานการเรียนการสอนของผู้เรียนสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้เข้ากับการได้รับประสบการณ์จริงผ่านการปฏิบัติงาน ซึ่งเมื่อสำเร็จแล้วจะเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพตรงกับกับความต้องการและมาตรฐานที่สูงขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต

ยุทธศาสตร์ที่ 1

พัฒนาหลักสูตรให้ตอบสนองทักษะการเรียนรู้และการประกอบวิชาชีพทางสถาปัตยกรรมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (Architecture Curriculum Development For AEC)

กลยุทธ์

1. สร้างกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์สามารถเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริงและสร้างความร่วมมือจากภาคการผลิต/การบริการให้เกิดเป็นมหาวิทยาลัยบริษัท Corporate University
2. ยกระดับมาตรฐานหลักสูตรทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
3. พัฒนาหลักสูตรทางด้านสถาปัตยกรรม โดยเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติงานและมีความสามารถในการสื่อสารและสามารถดำรงชีวิตประกอบอาชีพได้ในประชาคมอาเซียน
4. ส่งเสริมให้หลักสูตรทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์มีความร่วมมือกับสมาคมวิชาชีพและองค์กรผู้ใช้บัณฑิตทั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาและบริหารหลักสูตรร่วมกัน

โครงการ/กิจกรรม/แนวปฏิบัติ

1. โครงการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ร่วมกับสมาคมวิชาชีพ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต/สถาบันการศึกษาระดับชาติและนานาชาติ
2. โครงการสร้างความร่วมมือกับผู้ประกอบการทางด้านสถาปัตยกรรมในการผลิตบัณฑิตเพื่อให้เกิดทักษะวิชาชีพตรงกับตลาดงาน
3. โครงการศึกษาเป้าหมายและความต้องการบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ในตลาดระดับชาติและระดับอาเซียนในระยะ 5 ปี
4. โครงการพัฒนาหลักสูตรสถาปัตยกรรมศัตร์นานาชาติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาอาเซียน
5. โครงการพัฒนาความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียนของผู้เรียนสถาปัตยกรรมศาสตร์สู่การทำงาน
6. โครงการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพสถาปัตยกรรม
7. โครงการความร่วมมือกับสมาคมวิชาชีพ สภาวิชาชีพและองค์กรผู้ใช้บัณฑิตที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมศาสตร์ในการสร้างและบริหารหลักสูตร

8. โครงการเตรียมการและดำเนินการจัดสอบใบประกอบวิชาชีพหรือใบรับรองคุณวุฒิ เฉพาะสาขาสถาปัตยกรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

9. โครงการพัฒนาหลักสูตรการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานด้านสถาปัตยกรรมให้ สอดคล้องกับขนาดและความสามารถของสถานประกอบการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาหลักสูตรให้ตอบสนองทักษะการเรียนรู้และการประกอบวิชาชีพทาง สถาปัตยกรรมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม/แนวปฏิบัติ
1.1 สร้างกระบวนการจัดการเรียน การสอน โดยให้ผู้เรียนสาขาวิชา สถาปัตยกรรมศาสตร์ สามารถ เรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริงและ สร้างความร่วมมือจากภาคการ ผลิต/การบริการให้เกิดเป็น มหาวิทยาลัยบริษัท Corporate University	1) โครงการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ ร่วมกับสมาคมวิชาชีพ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต/สถาบันการศึกษาระดับชาติและ นานาชาติ
	2) โครงการสร้างความร่วมมือกับผู้ประกอบการทางด้านสถาปัตยกรรมใน การผลิตบัณฑิต เพื่อให้เกิดทักษะวิชาชีพตรงกับตลาดงาน
1.2 ยกระดับมาตรฐานหลักสูตร ทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้ ได้รับการยอมรับในระดับ นานาชาติ เพื่อรองรับการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน	1) โครงการศึกษาเป้าหมายและความต้องการบัณฑิตสาขาวิชา สถาปัตยกรรมศาสตร์ในตลาดระดับชาติและระดับอาเซียนในระยะ 5 ปี
	2) โครงการพัฒนาหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตร์นานาชาติตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาอาเซียน
1.3 พัฒนาหลักสูตรทางด้าน สถาปัตยกรรม โดยเตรียมความ พร้อมให้ผู้เรียนมีทักษะการ ปฏิบัติงานและมีความสามารถในการ สื่อสารและสามารถดำรงชีวิต ประกอบอาชีพได้ในประชาคม อาเซียน	1) โครงการพัฒนาความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษา อาเซียนสู่การทำงาน
	2) โครงการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการตามกรอบคุณวุฒิ วิชาชีพสถาปัตยกรรม
1.4 ส่งเสริมให้หลักสูตรทางด้าน สถาปัตยกรรมศาสตร์มีความ ร่วมมือกับสมาคมวิชาชีพและ องค์กรผู้ใช้บัณฑิตทั้งภาครัฐและ เอกชนในการพัฒนาและบริหาร หลักสูตรร่วมกัน	1)โครงการความร่วมมือกับสมาคมวิชาชีพ สภาวิชาชีพและองค์กรผู้ใช้ บัณฑิตที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมศาสตร์ในการสร้างและบริหารหลักสูตร
	2)โครงการเตรียมการและดำเนินการจัดสอบใบประกอบวิชาชีพหรือ ใบรับรองคุณวุฒิ เฉพาะสาขาสถาปัตยกรรม ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
	3) โครงการพัฒนาหลักสูตรการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานด้าน สถาปัตยกรรมให้สอดคล้องกับขนาดและความสามารถของสถาน ประกอบการ

ยุทธศาสตร์ที่ 2

พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่ตอบสนองการเป็นเลิศในการสร้างบัณฑิตนักปฏิบัติ (Architecture Graduates Development For Excellence Practitioners)

กลยุทธ์

1. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสาขาสถาปัตยกรรมให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ เป็นนักคิดสร้างสรรค์และนักปฏิบัติ
2. เสริมสร้าง ฝึกฝน ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมและวัฒนธรรมการทำงานที่หลากหลาย
3. สร้างความเข้มแข็งทางด้านคุณภาพของผู้เรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม การใช้สารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรม
4. ติดตามและพัฒนาคุณภาพบัณฑิตสาขาสถาปัตยกรรมภายหลังเข้าสู่ตลาดงาน โดยผ่านระบบการติดตามและพัฒนาบัณฑิตหลังเข้าสู่ตลาดงาน เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพงานในสังคมอาเซียนได้

โครงการ/กิจกรรม/แนวปฏิบัติ

1. โครงการอบรมการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานแก่ผู้เรียนสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์
2. พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่มุ่งการปฏิบัติงานประสบการณ์ เพื่อพัฒนาผู้เรียน และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากทฤษฎีสู่ภาคปฏิบัติ
3. พัฒนาระบบพี่เลี้ยง (Mentoring System) ร่วมกับสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์
4. ส่งเสริมสนับสนุนการเข้าร่วมการประกวดผลงานด้านสถาปัตยกรรมระดับนานาชาติ
5. โครงการเสริมสร้าง ฝึกฝน ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถทางการเรียนรู้งานที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรม
6. โครงการแลกเปลี่ยนการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพทางด้านสถาปัตยกรรมต่างประเทศ
7. โครงการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาระหว่างสถาบันอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริมพัฒนาศักยภาพผู้เรียนเกี่ยวกับทักษะด้านเทคโนโลยี สื่อและนวัตกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางด้านสถาปัตยกรรม
8. โครงการศึกษาความต้องการและความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตทางด้านสถาปัตยกรรม
9. โครงการติดตามและพัฒนาคุณภาพบัณฑิตสาขาสถาปัตยกรรมภายหลังจากการได้งานทำ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนที่ตอบสนองการเป็นเลิศในการสร้างบัณฑิตนักปฏิบัติ

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม/แนวปฏิบัติ
2.1 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสาขาสถาปัตยกรรมให้มี ความรู้ ความเชี่ยวชาญ เป็นนักคิด สร้างสรรค์และนักปฏิบัติ	1) โครงการอบรมการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานแก่ผู้เรียนสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์
	2) พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่มุ่งการปฏิบัติงานประสบการณ์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากทฤษฎีสู่ภาคปฏิบัติ
	3) พัฒนาระบบพี่เลี้ยง (Mentoring System) ร่วมกับสถานประกอบการ
	4) ส่งเสริมสนับสนุนการเข้าร่วมการประกวดผลงานด้านสถาปัตยกรรมระดับนานาชาติ
2.2 เสริมสร้าง ฝึกฝน ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมและวัฒนธรรมการทำงานที่หลากหลาย	1) โครงการเสริมสร้าง ฝึกฝนให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถทางการเรียนรู้งานที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรม
	2) โครงการแลกเปลี่ยนการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพทางด้านสถาปัตยกรรมต่างประเทศ
2.3 สร้างความเข้มแข็งทางด้านคุณภาพของผู้เรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม การใช้สารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรม	โครงการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาระหว่างสถาบันอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริมพัฒนาศักยภาพผู้เรียนเกี่ยวกับทักษะด้านเทคโนโลยี สื่อและนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางด้านสถาปัตยกรรม
2.4 ติดตามและพัฒนาคุณภาพบัณฑิตสาขาสถาปัตยกรรมภายหลังเข้าสู่ตลาดงาน โดยผ่านระบบการติดตามและพัฒนาบัณฑิตหลังเข้าสู่ตลาดงาน เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพงานในสังคมอาเซียนได้	1) โครงการศึกษาความต้องการและความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตทางด้านสถาปัตยกรรม
	2) โครงการติดตามและพัฒนาคุณภาพบัณฑิตสาขาสถาปัตยกรรมภายหลังจากการได้งานทำ

ยุทธศาสตร์ที่ 3

ยกระดับคุณภาพคณาจารย์ทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้มีความเชี่ยวชาญทั้งด้านวิชาการ/วิชาชีพ (Architecture Educators Development For Professional)

กลยุทธ์

1. พัฒนาอาจารย์ทางด้านสถาปัตยกรรม ให้เป็นมืออาชีพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเหมาะสมกับสภาพงานที่เปลี่ยนแปลงไป ในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
2. สนับสนุนให้อาจารย์ทางด้านสถาปัตยกรรม เข้าร่วมโครงการสหกิจอาจารย์กับภาครัฐและเอกชน เพื่อให้อาจารย์มีความรู้ และประสบการณ์ที่ได้จากการทำงานจริง เพื่อนำมาใช้ในการเรียนสอน การวิจัย และการบริการทางวิชาการ
3. สร้างระบบและกลไกให้มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาภายในประเทศและต่างประเทศกับผู้เชี่ยวชาญในสถานประกอบการ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือและเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์แก่อาจารย์
4. สร้างองค์ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาให้เกิดความเชี่ยวชาญ ชำนาญ ในรูปแบบที่หลากหลายตามศักยภาพและครอบคลุมในทุกกลุ่มวิชาชีพ
5. เปลี่ยนกระบวนทัศน์และสร้างความตระหนักของอาจารย์ เพื่อให้เกิดพลังร่วมในการยกระดับคุณภาพบัณฑิตให้สามารถเป็นนักปฏิบัติ

โครงการ/กิจกรรม/แนวปฏิบัติ

1. โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อาจารย์ทางด้านสถาปัตยกรรมระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
2. โครงการส่งเสริมการศึกษาต่อทั้งภายในและต่างประเทศเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของคณาจารย์ให้มีประสิทธิภาพ
3. โครงการจัดตั้งเครือข่ายพัฒนาอาจารย์สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์สู่ความเป็นมืออาชีพ
4. โครงการจัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจทางด้านการบูรณาการเรียนรู้ออกไปกับการทำงานที่เกี่ยวข้องกับคณาจารย์ นักศึกษาและสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์
5. โครงการสหกิจอาจารย์สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์
6. โครงการติดตามประเมินความสำเร็จของจัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจทางด้านการบูรณาการเรียนรู้ออกไปกับการทำงานที่เกี่ยวข้องกับคณาจารย์ นักศึกษาและสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

7. โครงการติดตามประเมินความสำเร็จของโครงการสหกิจอาจารย์สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงการดำเนินงาน
8. โครงการการศึกษาจัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาอาจารย์สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ระดับอาเซียน
9. โครงการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือเป็นคู่ร่วมพัฒนาระหว่างมหาวิทยาลัยทางด้านสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์
10. โครงการการจัดการความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมสหกิจอาจารย์สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์
12. โครงการปรับเปลี่ยนทัศนคติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของอาจารย์ให้เกิดพลังร่วมในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนสาขาสถาปัตยกรรมให้เป็นบัณฑิตนักปฏิบัติ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพอาจารย์ทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้มีความเชี่ยวชาญทั้งด้านวิชาการ/วิชาชีพ

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม/แนวปฏิบัติ
กลยุทธ์ 3.1 พัฒนาอาจารย์ทางด้านสถาปัตยกรรม ให้เป็นมืออาชีพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเหมาะสมกับสภาพงานที่เปลี่ยนแปลงไปในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	1)โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อาจารย์ทางด้านสถาปัตยกรรมระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
	2)โครงการส่งเสริมการศึกษาต่อทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของคณาจารย์ให้มีประสิทธิภาพ
	3)โครงการจัดตั้งเครือข่ายพัฒนาอาจารย์สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์สู่ความเป็นมืออาชีพ
กลยุทธ์ 3.2 สนับสนุนให้อาจารย์ทางด้านสถาปัตยกรรมเข้าร่วมโครงการ สหกิจอาจารย์กับภาครัฐและเอกชน เพื่อให้อาจารย์มีความรู้ และประสบการณ์ที่ได้จากการทำงานจริง เพื่อนำมาใช้ในการเรียนสอน การวิจัย และการบริการทางวิชาการ	1)โครงการจัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจทางการ บูรณาการเรียนรู้ออกไปกับการทำงานที่เกี่ยวข้องกับคณาจารย์ นักศึกษาและสถานประกอบการ
	2)โครงการสหกิจอาจารย์
กลยุทธ์ 3.3 สร้างระบบและกลไกให้มีการแลกเปลี่ยน อ า จ า ร ย์ ใน ส ถ า บั น อุดม คี ก ข า ภายในประเทศและต่างประเทศกับ ผู้เชี่ยวชาญในสถานประกอบการ	1)โครงการติดตามประเมินความสำเร็จของจัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจทางการบูรณาการเรียนรู้ออกไปกับการทำงานที่เกี่ยวข้องกับคณาจารย์ นักศึกษาและสถานประกอบการ
	2)โครงการติดตามประเมินความสำเร็จของโครงการสหกิจอาจารย์ เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงการดำเนินงาน

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม/แนวปฏิบัติ
เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือและเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์แก่อาจารย์	3) จัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาอาจารย์ระดับอาเซียน
	4) จัดให้มีการทำข้อตกลงความร่วมมือเป็นคู่ร่วมพัฒนาระหว่างมหาวิทยาลัย
	5) จัดให้มีการศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศ
กลยุทธ์ 3.4 สร้างองค์ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาให้เกิดความเชี่ยวชาญ ชำนาญ ในรูปแบบที่หลากหลายตามศักยภาพและครอบคลุมในทุกกลุ่มวิชาชีพ	โครงการการจัดการความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมสหกิจอาจารย์
กลยุทธ์ 3.5 เปลี่ยนกระบวนทัศน์และสร้างความตระหนักของอาจารย์ เพื่อให้เกิดพลังร่วมในการยกระดับคุณภาพบัณฑิตให้สามารถเป็นนักปฏิบัติ	โครงการปรับเปลี่ยนทัศนคติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของอาจารย์ ให้เกิดพลังร่วมในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนสาขาสถาปัตยกรรมให้เป็นบัณฑิตนักปฏิบัติ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ/วิชาชีพทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อความเข้มแข็งและยั่งยืน (Create a professional Architecture academic network for sustainability)

กลยุทธ์

สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ/วิชาชีพระหว่างองค์กรวิชาชีพ สถาบันอุดมศึกษา และผู้ใช้บัณฑิตทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์

โครงการ/กิจกรรม/แนวปฏิบัติ

1. โครงการจัดทำความร่วมมือทางวิชาการ/วิชาชีพระหว่างองค์กรวิชาชีพ สมาคมวิชาชีพ สถาปนิกสถาบันอุดมศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตที่เกี่ยวข้องกับบัณฑิตสถาปัตยกรรมศาสตร์ (MOU)
2. โครงการจัดแสดงผลงานทางวิชาการ/วิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมศาสตร์
3. โครงการจัดตั้งเครือข่ายพัฒนาอาจารย์สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์สู่ความเป็นมืออาชีพ
4. โครงการจัดตั้งเครือข่ายนักศึกษาสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษา
5. โครงการจัดตั้งเครือข่ายสถานประกอบการสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ/วิชาชีพเพื่อความเข้มแข็งและยั่งยืน

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม/แนวปฏิบัติ
กลยุทธ์ 4.1 สร้างเครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการ/วิชาชีพระหว่างองค์กร วิชาชีพ สถาบันอุดมศึกษาและผู้ใช้ บัณฑิต	1.โครงการจัดทำความร่วมมือทางวิชาการ/วิชาชีพระหว่างองค์กร วิชาชีพ สถาบันอุดมศึกษาและผู้ใช้บัณฑิต (MOU)
	2.โครงการจัดแสดงผลงานทางวิชาการ/วิชาชีพ
	3.โครงการจัดตั้งเครือข่ายพัฒนาอาจารย์สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์สู่ ความเป็นมืออาชีพ
	4.โครงการจัดตั้งเครือข่ายนักศึกษาสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์
	5. โครงการจัดตั้งเครือข่ายสถานประกอบการสาขาสถาปัตยกรรม ศาสตร์

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การนำเสนอยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ
2. เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิต: กรณีศึกษาสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

วิธีดำเนินการวิจัยและขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ ดังนี้

1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา รายงานผลการวิจัย การสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแนวความคิด ทฤษฎี หลักการและองค์ความรู้เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากเอกสารทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2) ศึกษาวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยการสำรวจสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

3) วิเคราะห์เนื้อหาสาระของการบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน โดยวิเคราะห์ข้อมูลและสังเคราะห์ข้อมูลในเอกสาร ได้แก่ การสังเคราะห์เนื้อหาสาระจากตารางสังเคราะห์ ซึ่งหาค่าความถี่ที่มีค่ามากที่สุดมากกำหนดเป็นข้อคำถามอยู่ภายใต้กรอบแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อที่จะนำไปสู่การกำหนดจุดเด่น (จุดแข็ง) จุดที่ควร

ปรับปรุง (จุดอ่อน) โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน

4) สร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารคณะวิชา และคณาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผู้บริหารขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต พนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยง นิสิตนักศึกษาและบัณฑิตสถาปัตยกรรมศาสตร์เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาไทย และต่างประเทศ

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

1.ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning)

2.นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และผลที่ได้จากแบบสอบถามมาใช้ในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning)

3.การเรียงลำดับความสำคัญของสภาพแวดล้อมภายใน คือ จุดแข็ง (S) และ จุดอ่อน (W) และการเรียงลำดับความสำคัญของสภาพแวดล้อมภายนอก คือ โอกาส (O) และ อุปสรรค (T)

4.การจัดทำตารางวิเคราะห์ TOWS Matrix ของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

5.นำผลที่ได้มาพัฒนาโดยให้ได้ข้อสรุปเป็นร่างยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในระดับองค์การของสถาบันอุดมศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน มาประเมินพิจารณา (ร่าง) ยุทธศาสตร์ โดยการนำ (ร่าง) ยุทธศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แก้ไขและ ให้ความคิดเห็น

2) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการประเมิน (ร่าง) ยุทธศาสตร์มาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่เกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ขั้นตอนที่ 4 สรุปผลการวิจัยและนำเสนอยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อนำมาวิเคราะห์ สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ข้อค้นพบจากการวิจัยเรื่องการนำเสนอยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยได้แบ่งการสรุปผลการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ

1. สภาพปัจจุบันของสถาบันอุดมศึกษาไทยที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลของสถาบันอุดมศึกษาผ่านเครือข่ายอุดมศึกษาแต่ละภูมิภาคพบว่า สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งของประเทศไทยมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) 4 ลักษณะ ได้แก่

1)ระบบทวิภาคี (Dual Vocational Training) หมายถึง การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบความร่วมมือกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสถานประกอบการอย่างเป็นระบบ โดยจะเรียนภาคทฤษฎีในสถาบันอุดมศึกษาและการฝึกอบรบภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ ซึ่งผู้เรียนจะได้รับความรู้ควบคู่ไปกับประสบการณ์การทำงาน โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ วิเคราะห์และแลกเปลี่ยนร่วมกันกับครูฝึกจนเกิดความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพเฉพาะด้านในระดับที่กำหนด

2)ระบบสหกิจศึกษา (Co-operative Education) หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการอย่างมีระบบ โดยมีการให้ความรู้และทักษะที่จำเป็นก่อนที่จะเข้าไปปฏิบัติงาน ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นพนักงานชั่วคราวของสถานประกอบการที่จะต้องลงมือปฏิบัติงานจริงในสาขาวิชาที่ตนเรียนมา โดยมีการประเมินอย่างเป็นระบบ ตลอดจนนำเสนอรายงานการปฏิบัติงานจากประสบการณ์จริง

3)การฝึกงาน (Apprentice) หมายถึง การเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาชีพ เพื่อเตรียมความพร้อมในการทำงาน โดยที่ผู้เรียนเข้าไปฝึกงานในสถานประกอบการช่วงระยะเวลาสั้น

4)การฝึกหัด (Internship) หมายถึง การเตรียมความพร้อมในการผลิตบัณฑิตและช่วยให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับการฝึกฝนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพภายใต้การดูแลจากผู้ที่รับผิดชอบจนสามารถปฏิบัติงานจริงได้

2. สภาพปัจจุบันของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศจำนวน 17 ประเทศที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแบ่งกลุ่มตามทวีป โดยมีสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 38 แห่ง ที่มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานพบว่า มีความแตกต่างกันทางรูปแบบของการปฏิบัติงาน ซึ่งส่วนใหญ่จะมีรูปแบบการฝึกงานที่เน้นการเรียนรู้หรือการติดตามพฤติกรรมการทำงาน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการสังเกตพฤติกรรมและการซึมซับวัฒนธรรมองค์กรขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต และรูปแบบของพนักงานฝึกหัดใหม่หรือพนักงานฝึกงาน โดยมีการจัดระบบการเตรียมการในสถานที่หรือนอกสถานที่ที่มีโครงสร้างการดำเนินงานที่ชัดเจน รูปแบบการบรรจุให้ทำงานหรือการฝึกเฉพาะตำแหน่ง โดยเน้นการพัฒนาทักษะหรือประสบการณ์ที่จำเป็นในอนาคตที่จัดเวลาการฝึกปฏิบัติงานเพิ่มเติมในสถานการณ์จริง รูปแบบของการสำรวจหรือการสังเกตการทำงานในสถานที่จริงช่วงระยะสั้นและรูปแบบการฝึกปฏิบัติจริงภายหลังสำเร็จการเรียนทฤษฎี ส่วนรูปแบบหลักสูตรรวมมหาวิทยาลัยและอุตสาหกรรม จำนวน 17 แห่ง คิดเป็นร้อยละ (44.21) รูปแบบสหกิจศึกษามีจำนวน 13 แห่ง คิดเป็นร้อยละ (34.21) และรูปแบบการเรียนสลับกับการทำงานจะมีจำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ (13.16)

3.สภาพปัจจุบันของสถาบันอุดมศึกษาไทยที่มีการจัดการเรียนสอนสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ผ่านเครือข่ายอุดมศึกษาแต่ละภูมิภาค มีจำนวนทั้งหมด 33 แห่ง ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งที่มีการจัดการเรียนการสอนบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ของประเทศไทย จะมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Wok Integrated Learning) ที่มีความแตกต่างกันทางรูปแบบของการปฏิบัติงาน โดยส่วนใหญ่จะมีรูปแบบการฝึกงานที่เน้นการเรียนรู้หรือการติดตามพฤติกรรมการทำงานที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการสังเกตพฤติกรรมและการซึมซับวัฒนธรรมองค์กรขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต และรูปแบบของพนักงานฝึกหัดใหม่หรือพนักงานฝึกงาน โดยมีการจัดระบบการเตรียมการในสถานที่หรือนอกสถานที่ที่มีโครงสร้างการดำเนินงานที่ชัดเจน รูปแบบการบรรจุให้ทำงานหรือการฝึกเฉพาะตำแหน่ง ที่เน้นการพัฒนาทักษะหรือประสบการณ์ที่จำเป็นในอนาคต โดยจัดเวลาการฝึกปฏิบัติงานเพิ่มเติมในสถานการณ์จริง รูปแบบของการสำรวจหรือการสังเกตการทำงานในสถานที่จริงช่วงระยะสั้น และรูปแบบการฝึกปฏิบัติจริงภายหลังสำเร็จการเรียนทฤษฎี ส่วนรูปแบบสถาบันอุดมศึกษาที่มีการเรียนการสอนสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ โดยมีรูปแบบสหกิจศึกษา จำนวน 30 แห่งที่เลือกรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานลักษณะนี้ (คิดเป็นร้อยละ 90.91)

เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนได้ออกไปปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านสถาปัตยกรรมตามสถานประกอบการของสถาปัตยกรรมโดยตรง ซึ่งเห็นว่า การปฏิบัติงานในสำนักงานเพียงแค่ช่วงระยะเวลา 1-2 เดือน ผู้เรียนจะยังไม่ได้ความรู้จากการปฏิบัติงานจริงเท่าที่ควร เนื่องจากงานที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมต้องใช้เวลา และผู้เรียนทุกคนจำเป็นที่จะต้องไปเรียนรู้การใช้อุปกรณ์เครื่องมือที่มีความทันสมัยเกี่ยวข้องกับงานทางด้านสถาปัตยกรรม

4.สภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทย แบ่งออกเป็น

4.1 สภาพปัญหาทางด้านหลักสูตรการเรียนการสอน

1) โครงสร้างหลักสูตรบางหลักสูตรของไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน

2) นโยบายของภาครัฐที่สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ

3) นโยบายของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ

4) ขาดปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อตอบสนองหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน

4.2.สภาพปัญหาด้านผู้เรียน/นิสิต/นักศึกษาและบัณฑิต

1) ทักษะการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตไม่ตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการในการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพได้

2) ผู้เรียนและบัณฑิตขาดทักษะและความสามารถทางด้านการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย

3) ผู้เรียนและบัณฑิตใช้เวลาค่อนข้างนานในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในการทำงาน

4) ผู้เรียนและบัณฑิตขาดความอดทน อดกลั้นและเกิดความกดดันในการทำงาน

5) ผู้เรียนและบัณฑิตเกิดปัญหาทางด้านสุขภาพ

6) ผู้เรียนและบัณฑิตเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อสถานประกอบการ

7) ผู้เรียนและบัณฑิตไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างการปฏิบัติงาน

4.3.สภาพปัญหาด้านผู้สอน/คณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศงาน

1) คณาจารย์ไม่เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้ออกไปกับการทำงาน โดยมองว่าเป็นการเพิ่มภาระงาน

2) คณาจารย์มีภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบมาก ส่งผลให้การจัดเวลาเพื่อทำกรนิเทศงานเป็นไปได้ยาก

3) คณาจารย์ไม่ได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน ส่งผลให้การนิเทศงานเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ

4) การเดินทางไปนิเทศงานของคณาจารย์ในสถานที่และระยะทางไกลใช้เวลามาก และเป็นอุปสรรค

5) งบประมาณสนับสนุนที่ใช้ในการดำเนินการในส่วน of คณาจารย์มีจำนวนไม่เพียงพอ

6) การสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาในส่วนของการพัฒนาอาจารย์ทางด้านการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร

7) การสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาในส่วนของการพัฒนาอาจารย์ทางด้านการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร

4.4 สภาพปัญหาด้านสถานประกอบการ/ผู้บริหารสถานประกอบการ/พนักงานที่ปรึกษาที่เกี่ยวข้อง

1) สถานประกอบการไม่เห็นความสำคัญของการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน

2) สถานประกอบการมีความเห็นว่าการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานเป็นการเพิ่มภาระงานและสิ้นเปลืองทรัพยากรในการทำงาน

3) ตำแหน่งงานที่สถานประกอบการจัดสรรให้ผู้เรียนก่อนปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการของจำนวนผู้เรียนที่จะปฏิบัติงาน

4) สถานประกอบการมอบหมายงานให้ผู้เรียนไม่ตรงกับสาขาวิชาชีพที่ได้เรียนมาหรือไม่มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ

5) ผู้บริหารและพนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของสถานประกอบการบางแห่งขาดความรู้ ความเข้าใจทางด้านการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน

6) สถานประกอบการมีความต้องการที่จะรับผู้เรียนทำงานทันทีหลังจากสิ้นสุดการปฏิบัติงาน แต่แผนการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาไม่เอื้ออำนวย

4.5 สภาพปัญหาด้านงบประมาณ/การเงิน

1) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานของสถานประกอบการบางแห่งมีไม่เพียงพอสำหรับที่จะให้ผู้เรียนเข้ามาปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ

2) งบประมาณสนับสนุนที่ใช้ในการดำเนินการสำหรับการนิเทศงานของคณาจารย์ไม่เหมาะสม

3) ผู้เรียนที่ปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในกรณีที่สถานประกอบการบางแห่ง ไม่มีค่าตอบแทนหรือสวัสดิการให้แก่ผู้เรียน

5.สรุปผลการสำรวจความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาไทยดังนี้

1) การสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในมุมมองของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา/ผู้บริหารคณะวิชา/คณาจารย์/บุคลากรสายสนับสนุน จำนวน 224 คน (จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 270 คน) คิดเป็นร้อยละ 82.96 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากที่สุด จำนวน 128 คน (คิดเป็นร้อยละ 57.14) และเพศหญิง จำนวน 96 คน (คิดเป็นร้อยละ 42.86)

1.2 อายุเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในช่วง 41 – 50 ปีมากที่สุด จำนวน 88 คน (คิดเป็นร้อยละ 39.29) รองลงมาคือช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 64 คน (คิดเป็นร้อยละ 28.57) และช่วงอายุ 21- 30 ปี กับช่วงอายุ 51-60 ปี จำนวน 36 คน (ร้อยละ 16.07 เท่ากัน)

1.3 ระดับคุณวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามระดับปริญญาโทมากที่สุด จำนวน 160 คน (คิดเป็นร้อยละ 71.43) รองลงมาคือ ระดับปริญญาเอก จำนวน 44 คน (คิดเป็นร้อยละ 19.64) และระดับปริญญาตรี จำนวน 20 คน (คิดเป็นร้อยละ 8.93)

1.4 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม สถานภาพอาจารย์ผู้สอนมากที่สุด จำนวน 104 คน (คิดเป็นร้อยละ 46.44) รองลงมาคือ อาจารย์นิเทศงาน (อาจารย์ที่ปรึกษาช่วงที่นักศึกษาออกปฏิบัติงาน) จำนวน 44 คน (คิดเป็นร้อยละ 19.63) และ อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ จำนวน 20 คน (คิดเป็นร้อยละ 8.93)

1.5 ประเภทของสถาบันอุดมศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ประเภทสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 65 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 29.02) รองลงมาคือ ประเภทสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ จำนวน 49 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ ร้อยละ 21.87) และประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 47 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 20.98)

1.6 ประสบการณ์การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ช่วง 16-20 ปี จำนวน 44 คน (คิดเป็นร้อยละ 19.64) รองลงมา คือ ช่วง 6-10 ปี จำนวน 40 คน (คิดเป็นร้อยละ 17.86) และ ช่วง 26-30 ปี จำนวน 36 คน (คิดเป็นร้อยละ 16.08)

1.7 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา/ผู้บริหารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์/คณาจารย์สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์/บุคลากรสายสนับสนุนของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน **ด้านหลักสูตร** ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานมีความทันสมัยและตรงกับ

ความต้องการของสถานประกอบการ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63) รองลงมา คือ ประเด็นทางด้านหลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL) เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติงานในสาขาที่เรียนได้อย่างแท้จริง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48) และ ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ประเด็นนโยบายของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63)

1.8 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา/ผู้บริหารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์/คณาจารย์สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์/บุคลากรสายสนับสนุนของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน **ด้านผู้สอน/คณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศงาน** ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ คณาจารย์มีการพัฒนาเนื้อหาของหลักสูตรและวิธีการสอนที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ตรงกับความต้องการขององค์กรวิชาชีพ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39) รองลงมา คือ ประเด็นการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานช่วยส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของคณาจารย์ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพมากขึ้น (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38) และ ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ประเด็นคณาจารย์มีมุมมองที่ปิดกั้นผู้เรียนไม่ให้ออกปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ ส่งผลให้ขาดความต่อเนื่องในการสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรวิชาชีพ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63)

2) ด้านผู้เรียน/นิสิต/นักศึกษาสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ การสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในมุมมองของผู้เรียน/นิสิต/นักศึกษา จำนวน 419 คน (จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 450 คน) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 248 คน (คิดเป็นร้อยละ 59.19) และเพศชาย จำนวน 171 คน (คิดเป็นร้อยละ 40.81)

2.2 อายุเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในช่วง อายุ 21-30 ปี มากที่สุด จำนวน 361 คน (คิดเป็นร้อยละ 86.16) รองลงมาคือ ช่วงอายุต่ำกว่า 21 ปี จำนวน 52 คน (คิดเป็นร้อยละ 12.41) และ ช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 6 คน (คิดเป็นร้อยละ 1.43)

2.3 ระดับคุณวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 371 คน (คิดเป็นร้อยละ 88.54) รองลงมาคือระดับต่ำกว่าระดับปริญญาตรี (อนุปริญญา) จำนวน 37 คน (คิดเป็นร้อยละ 8.83) และระดับปริญญาตรีมีค่าน้อยที่สุด จำนวน 11 คน (คิดเป็นร้อยละ 2.63)

2.4 ประเภทของสถาบันอุดมศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 156 คน (คิดเป็นร้อยละ 37.23) รองลงมาคือ ประเภทสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ จำนวน 97 คน (คิดเป็นร้อยละ ร้อยละ 23.15) และประเภทสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 67 คน (คิดเป็นร้อยละ 15.99)

2.5 ประสบการณ์การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ช่วงไม่เคยมีประสบการณ์การทำงาน จำนวน 244 คน (คิดเป็นร้อยละ 53.46) รองลงมา คือ ช่วงน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 160 คน (คิดเป็นร้อยละ 38.18) และ ช่วง 1-5 ปี จำนวน 33 คน (คิดเป็นร้อยละ 7.88)

2.6 ความคิดเห็นของผู้เรียน/นักศึกษาสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ประเด็นที่ผู้เรียนได้ประสบการณ์การทำงานนอกห้องเรียน ทำให้เห็นสภาพการทำงานจริง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38) รองลงมา คือ ประเด็นผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35) และ ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ประเด็นผู้เรียนเกิดปัญหาข้อสวาระหว่างการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.63)

3) ด้านบัณฑิตที่จบการศึกษาสถาปัตยกรรมศาสตร์ การสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในมุมมองของบัณฑิตที่จบสถาปัตยกรรมศาสตร์ จำนวน 311 คน (จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 360 คน) คิดเป็นร้อยละ 86.39 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 185 คน (คิดเป็นร้อยละ 59.49) และเพศชาย จำนวน 126 คน (คิดเป็นร้อยละ 40.51)

3.2 อายุเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในช่วง อายุ 21-30 ปี มากที่สุด จำนวน 270 คน (คิดเป็นร้อยละ 86.82) รองลงมาคือ ช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 28 คน (คิดเป็นร้อยละ 9.00) และ ช่วงอายุต่ำกว่า 21 ปี จำนวน 7 คน (คิดเป็นร้อยละ 2.25)

3.3 ระดับคุณวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 259 คน (คิดเป็นร้อยละ 83.28) รองลงมาคือระดับต่ำกว่าระดับปริญญาตรี (อนุปริญญา) จำนวน 28 คน (คิดเป็นร้อยละ 9.00) และระดับปริญญาโท จำนวน 18 คน (คิดเป็นร้อยละ 5.79)

3.4 ประเภทของสถาบันอุดมศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 154 คน (คิดเป็นร้อยละ 49.52) รองลงมาคือ ประเภทสถาบันอุดมศึกษาในกำกับจำนวน 61 คน (คิดเป็นร้อยละ ร้อยละ 19.61) และประเภทสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 40 คน (คิดเป็นร้อยละ 12.86)

3.5 ประสิทธิภาพการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ช่วงน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 165 คน (คิดเป็นร้อยละ 53.06) รองลงมา คือ 1-5 ปี จำนวน 100 คน (คิดเป็นร้อยละ 32.16) และ ช่วงไม่เคยมีประสบการณ์การทำงาน จำนวน 28 คน (คิดเป็นร้อยละ 9.00)

3.6 ความคิดเห็นของบัณฑิตที่จบการศึกษาสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้เรียนได้ประสบการณ์การทำงานนอกห้องเรียน ทำให้เห็นสภาพการทำงานจริง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35) รองลงมา คือ ประเด็นผู้เรียนรู้จักรับผิดชอบในภาระหน้าที่งานมากขึ้น (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34) และ ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ประเด็นผู้เรียนเกิดปัญหาข้อสวาระระหว่างการปฏิบัติงาน ประสบการณ์วิชาชีพ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.48)

4) ด้านสถานประกอบการ การสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในมุมมองของผู้บริหารสถานประกอบการ/ผู้แทนสถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต/องค์กรวิชาชีพ จำนวน 186 คน (จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 225 คน) คิดเป็นร้อยละ 82.67 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากที่สุด จำนวน 96 คน (คิดเป็นร้อยละ 51.61) และเพศหญิง จำนวน 90 คน (คิดเป็นร้อยละ 48.39)

4.2 อายุเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในช่วง อายุ 21-30 ปี มากที่สุด จำนวน 93 คน (คิดเป็นร้อยละ 50.00) รองลงมาคือ ช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 58 คน (คิดเป็นร้อยละ 31.18) และ ช่วงอายุ 41-50 ปี จำนวน 23 คน (คิดเป็นร้อยละ 12.37)

4.3 คุณวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 155 คน (คิดเป็นร้อยละ 83.33) รองลงมาคือ ระดับระดับปริญญาโท จำนวน 25 คน (คิดเป็นร้อยละ 13.44) และ ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต จำนวน 4 คน (คิดเป็นร้อยละ 2.15)

4.4 ประเภทของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ พี่เลี้ยงของสถานประกอบการ/พนักงานที่ปรึกษาที่มอบหมายงานให้นักศึกษาปฏิบัติ จำนวน 144 คน (คิดเป็นร้อยละ 77.42) รองลงมาคือ ผู้บริหารของสถานประกอบการ จำนวน 42 คน (คิดเป็นร้อยละ ร้อยละ 22.58)

4.5 ประสิทธิภาพการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ช่วง 1-5 ปี จำนวน 45 คน (คิดเป็นร้อยละ 24.19) รองลงมา คือ น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 42 คน (คิดเป็นร้อยละ 22.58) และ ช่วง 6-10 ปี จำนวน 40 คน (คิดเป็นร้อยละ 21.51)

4.6 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานประกอบการ/ผู้แทนสถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต/องค์กรวิชาชีพทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการการเรียนรู้กับการ

ทำงาน **ด้านสถานประกอบการ** ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ประเด็นสถานประกอบการเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติที่มีเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ทันสมัย สามารถพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนได้ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99) รองลงมา คือ ประเด็นสถานประกอบการสามารถคัดเลือกและสรรหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการได้ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75) และ ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ประเด็นสถานประกอบการมีความเห็นว่าการบูรณาการเรียนรู้ออกไปกับการทำงานเป็นการเพิ่มภาระงานและสิ้นเปลืองทรัพยากรในการทำงาน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.66)

ส่วนที่ 2 ผลการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานเพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิต: กรณีศึกษาสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

1.สรุปผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

1) ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งมีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านคณาจารย์ ด้านผู้เรียนและบัณฑิต ด้านสถานประกอบการ โดยเลือกค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกของแต่ละด้าน พบว่ามีจุดแข็ง 12 ประเด็น จุดอ่อน 10 ประเด็น ดังต่อไปนี้

ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน

- S1 หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานมีความทันสมัยและตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63)
- S2 หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติงานในสาขาที่เรียนได้อย่างแท้จริง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48)
- S3 หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานช่วยให้เกิดการผลิตกำลังคนที่มีศักยภาพและสังคมให้มีคุณภาพมากขึ้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37)

ด้านผู้สอน/คณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศงาน

- S4 คณาจารย์มีการพัฒนาเนื้อหาของหลักสูตรและวิธีการสอนที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ตรงกับความต้องการขององค์กรวิชาชีพ(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39)
- S5 การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้ออกไปกับการทำงานช่วยส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของคณาจารย์ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพมากขึ้น(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38)

- S6 คณาจารย์นำความรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ได้ไปนิเทศการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพเข้ามาประยุกต์ใช้พัฒนาการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32)

ด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต

- S7 ผู้เรียนได้ประสบการณ์การทำงานนอกห้องเรียน ทำให้เห็นสภาพการทำงานจริง (มุมมองผู้เรียนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38) (มุมมองบัณฑิตค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35)
- S8 ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (มุมมองผู้เรียนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35) (มุมมองบัณฑิตค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33)
- S9 ผู้เรียนรู้จักรับผิดชอบในภาระหน้าที่งานมากขึ้น (มุมมองผู้เรียนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33) (มุมมองบัณฑิตค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34)

ด้านสถานประกอบการ

- S10 สถานประกอบการเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติที่มีเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ทันสมัย สามารถพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนได้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99)
- S11 สถานประกอบการสามารถคัดเลือกและสรรหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการได้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75)
- S12 สถานประกอบการสามารถลดระยะเวลาในการเรียนรู้งานของบุคลากรใหม่ที่ผ่านมาการบูรณาการเรียนรู้งานกับการทำงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71)

ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน

- W1 โครงสร้างหลักสูตรบางหลักสูตรไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02)

ด้านผู้สอน/คณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศงาน

- W2 คณาจารย์มีภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบมาก ส่งผลให้การจัดเวลาเพื่อทำการนิเทศงานเป็นไปได้ยาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11)
- W3 จำนวนคณาจารย์ที่จะไปนิเทศมีไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนที่มีเพิ่มมากขึ้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07)
- W4 คณาจารย์ไม่ได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้งานกับการทำงาน ส่งผลให้การนิเทศงานเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05)

ด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต

- W5 ทักษะการทำงานของผู้เรียนไม่ตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการในการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพได้ (มุมมองผู้เรียนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70) (มุมมองบัณฑิตค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72)
- W6 ผู้เรียนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ (มุมมองผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73) (มุมมองบัณฑิตค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71)
- W7 ผู้เรียนขาดทักษะและความสามารถทางด้านการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย (มุมมองผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66) (มุมมองบัณฑิตค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69)

ด้านสถานประกอบการ

- W8 ตำแหน่งงานที่สถานประกอบการจัดสรรให้ผู้เรียนก่อนปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอกับความต้องการของจำนวนผู้เรียนที่จะปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14)
- W9 ผู้บริหารและพนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของสถานประกอบการบางแห่งขาดความรู้ ความเข้าใจทางด้านการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08)
- W10 สถานประกอบการมีความคาดหวังสูงในประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้เรียน เมื่อพบว่า ผู้เรียนไม่สามารถทำงานได้ตามต้องการ จึงเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการบูรณาการเรียนรูกับการทำงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02)

- 3) ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งมีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านคณาจารย์ ด้านผู้เรียนและบัณฑิต ด้านสถานประกอบการ โดยเลือกค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกของแต่ละด้านพบว่า มีโอกาส 11 ประเด็นและอุปสรรค 12 ประเด็น ดังต่อไปนี้

ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน

- O1 การเปิดประชาคมอาเซียนเป็นการสร้างโอกาสให้เกิดการปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานให้มากขึ้น เพื่อตรงกับความต้องการของแต่ละกลุ่มอาชีพและการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02)

- O2 นโยบายของภาครัฐเปิดโอกาสให้สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91)
- O3 การส่งเสริมและสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่มีความทันสมัยของสถานประกอบการเข้ามาปรับใช้ในการเรียนการสอนของหลักสูตรมากขึ้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89)

ด้านผู้สอน/คณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศงาน

- O4 เกิดการสร้างเครือข่ายร่วมกันระหว่างคณาจารย์ สถานประกอบการและสถาบันอุดมศึกษา โดยเกิดจากผลการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09)
- O5 คณาจารย์สามารถสร้างความร่วมมือทางด้านวิชาการ เพื่อให้เกิดผลงานที่นำไปใช้ประโยชน์กับองค์กรวิชาชีพได้(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02)
- O6 สถานประกอบการเปิดโอกาสให้คณาจารย์ได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อสะท้อนมุมมองของผู้ปฏิบัติงานจริง(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96)

ด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต

- O7 ผู้เรียนมีความพร้อมในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมการทำงานก่อนที่จะก้าวเข้าสู่การทำงานจริงในอนาคต (มุมมองของผู้เรียนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15) (มุมมองของบัณฑิตค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19)
- O8 การเปิดประชาคมอาเซียนส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการแข่งขันและพัฒนาศักยภาพของตนเองในการเข้าสู่ตลาดงาน(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15) (มุมมองของบัณฑิตค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17)
- O9 ผู้เรียนที่ผ่านการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานมีโอกาสการได้งานทำของบัณฑิตสูงขึ้น (มุมมองผู้เรียนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14) (มุมมองบัณฑิตค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12)

ด้านสถานประกอบการ

- O10 ผู้บริหารและพนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของสถานประกอบการ สามารถใช้ผลงานทางด้านวิชาการและวิชาชีพที่เกิดจากความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37)
- O11 ผู้บริหาร พนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของสถานประกอบการ มีโอกาสพัฒนาตนเองผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณาจารย์นิเทศงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35)

ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน

- T1 นโยบายของภาครัฐที่สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82)

- T2 ขาดปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อตอบสนองหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82)
- T3 นโยบายของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63)

ด้านผู้สอน/คณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศงาน

- T4 การสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาในส่วนของพัฒนาคณาจารย์ทางด้านการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25)
- T5 งบประมาณสนับสนุนที่ใช้ในการดำเนินการในส่วนของคณาจารย์ มีจำนวนไม่เพียงพอ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23)
- T6 คณาจารย์มีมุมมองที่ปิดกั้นผู้เรียนไม่ให้ออกปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ ส่งผลให้ขาดความต่อเนื่องในการสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรวิชาชีพ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39)

ด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต

- T7 คุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานมีความแตกต่างกัน จึงส่งผลกระทบต่อแง่สังคมโดยรวมของประเทศระยะยาว (มุมมองผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91) (มุมมองของบัณฑิตมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53)
- T8 ผู้เรียนเลือกสถานประกอบการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพตามเพื่อนและความนิยม โดยไม่คำนึงถึงศักยภาพของตนเอง (มุมมองผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57) (มุมมองของบัณฑิตมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53)
- T9 ผู้เรียนเลือกสถานประกอบการที่ไม่เข้าใจรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน จึงเกิดปัญหายกเลิกการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพกลางคันได้ (มุมมองผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55) (มุมมองของบัณฑิตมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58)

ด้านสถานประกอบการ

- T10 ผู้เรียนมีความหลากหลายทำให้สถานประกอบการต้องใช้เวลาในการสอนงาน เพื่อให้ได้งานที่มีประสิทธิภาพ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62)
- T11 การสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนและความร่วมมือของคณาจารย์ ยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45)
- T12 สถานประกอบการมีความต้องการที่จะรับผู้เรียนทำงานทันทีหลังจากสิ้นสุดการปฏิบัติงาน แต่แผนการศึกษาไม่เอื้ออำนวย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37)

2. ผลการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาไทยให้รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ผู้วิจัยได้นำเสนอยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาไทยให้รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยประเด็นยุทธศาสตร์ 4 ประเด็น 14 กลยุทธ์ 35 โครงการ/กิจกรรม

ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

วิสัยทัศน์

“สถาบันอุดมศึกษามีความร่วมมือกับสมาคมวิชาชีพและองค์กรผู้ใช้บัณฑิตในการยกระดับคุณภาพบัณฑิตและมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานให้เหมาะสมกับบัณฑิตสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อให้เกิดทักษะความเชี่ยวชาญและชำนาญในการประกอบวิชาชีพแห่งศตวรรษที่ 21รวมทั้งรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน”

พันธกิจ

- 1) สถาบันอุดมศึกษากับองค์กรผู้ใช้บัณฑิตร่วมกันผลิตบัณฑิตสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานสูง เป็นที่ยอมรับในระดับสากล เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- 2) สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้ออกไปกับการทำงานทางสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติและนานาชาติ
- 3) สถาบันอุดมศึกษาสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและวิชาชีพระหว่างสมาคมวิชาชีพและองค์กรผู้ใช้บัณฑิตทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์
- 4) สถาบันอุดมศึกษาส่งเสริมและพัฒนาคณาจารย์ให้มีความเชี่ยวชาญทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์
- 5) สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและองค์กรวิชาชีพ

ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ตอบสนองทักษะการเรียนรู้และการประกอบวิชาชีพทางสถาปัตยกรรมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนที่ตอบสนองความเป็นเลิศในการสร้างบัณฑิตนักปฏิบัติ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกกระดับคุณภาพอาจารย์ทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้มีความเชี่ยวชาญทั้งด้านวิชาการ/วิชาชีพ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ/วิชาชีพทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์เพื่อความเข้มแข็งและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 1

พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ตอบสนองทักษะการเรียนรู้และการประกอบวิชาชีพทางสถาปัตยกรรมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (Architecture Curriculum Development For AEC)

กลยุทธ์

1)สร้างกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ สามารถเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริงและสร้างความร่วมมือจากภาคการผลิต/การบริการให้เกิดเป็น Corporate University (S2,S7,O2,O7,O9)

2)ยกระดับมาตรฐานหลักสูตรทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (S3,O1,O8)

3)พัฒนาหลักสูตรทางด้านสถาปัตยกรรม โดยเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติงานและมีความสามารถในการสื่อสารและสามารถดำรงชีวิตประกอบอาชีพได้ในประชาคมอาเซียน (W6,O7,O8)

4)ส่งเสริมให้หลักสูตรทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์มีความร่วมมือกับสมาคมวิชาชีพและองค์กรผู้ใช้บัณฑิตทั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาและบริหารหลักสูตรร่วมกัน (S1, O2 ,O4)

โครงการ/กิจกรรม/แนวปฏิบัติ

1)โครงการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ร่วมกับสมาคมวิชาชีพ/องค์กรผู้ใช้บัณฑิต/สถาบันการศึกษาระดับชาติและนานาชาติ

2)โครงการสร้างความร่วมมือกับผู้ประกอบการทางด้านสถาปัตยกรรมในการผลิตบัณฑิตเพื่อให้เกิดทักษะวิชาชีพตรงกับตลาดงาน (Corporate University)

3)โครงการศึกษาเป้าหมายและความต้องการบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ในตลาดระดับชาติและระดับอาเซียนในระยะ 5 ปี

4)โครงการพัฒนาหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตร์นานาชาติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาอาเซียน

5)โครงการพัฒนาความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียนของผู้เรียนสถาปัตยกรรมศาสตร์สู่การทำงาน

6)โครงการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพสถาปัตยกรรม

7)โครงการความร่วมมือกับสมาคมวิชาชีพ สถาวิชาชีพและองค์กรผู้ใช้บัณฑิตที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมศาสตร์ในการสร้างและบริหารหลักสูตร

8)โครงการเตรียมการและดำเนินการจัดสอบใบประกอบวิชาชีพหรือใบรับรองคุณวุฒิเฉพาะสาขาสถาปัตยกรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

9)โครงการพัฒนาหลักสูตรการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานด้านสถาปัตยกรรมให้สอดคล้องกับขนาดและความสามารถของสถานประกอบการ

ยุทธศาสตร์ที่ 2

พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่ตอบสนองการเป็นเลิศในการสร้างบัณฑิตนักปฏิบัติ (Architecture Graduates Development For Excellence Practitioners)

กลยุทธ์

1)ส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสาขาสถาปัตยกรรมให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ เป็นนักคิดสร้างสรรค์และนักปฏิบัติ (S7, O7)

2)เสริมสร้าง ฝึกฝน ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมและวัฒนธรรมการทำงานที่หลากหลาย (W5,O1)

3)สร้างความเข้มแข็งทางด้านคุณภาพของผู้เรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมการใช้สารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรม (W7,O3)

4)ติดตามและพัฒนาคุณภาพบัณฑิตสาขาสถาปัตยกรรมภายหลังเข้าสู่ตลาดงาน โดยผ่านระบบการติดตามและพัฒนาบัณฑิตหลังเข้าสู่ตลาดงาน เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพงานในสังคมอาเซียนได้ (S11,S12,T7,T11)

โครงการ/กิจกรรม/แนวปฏิบัติ

- 1)โครงการอบรมการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานแก่ผู้เรียนสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์
- 2)พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่มุ่งการปฏิบัติงานประสบการณ์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากทฤษฎีสู่ภาคปฏิบัติ
- 3)พัฒนาระบบพี่เลี้ยง (Mentoring System) ร่วมกับสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์
- 4)ส่งเสริมสนับสนุนการเข้าร่วมการประกวดผลงานด้านสถาปัตยกรรมระดับนานาชาติ
- 5)โครงการเสริมสร้าง ฝึกฝนให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถทางการเรียนรู้งานที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรม
- 6)โครงการแลกเปลี่ยนการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพทางด้านสถาปัตยกรรมต่างประเทศ
- 7)โครงการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาระหว่างสถาบันอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริมพัฒนาศักยภาพผู้เรียนเกี่ยวกับทักษะด้านเทคโนโลยี สื่อและนวัตกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางด้านสถาปัตยกรรม
- 8)โครงการศึกษาความต้องการและความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตทางด้านสถาปัตยกรรม
- 9)โครงการติดตามและพัฒนาคุณภาพบัณฑิตสาขาสถาปัตยกรรมภายหลังจากการได้งานทำ

ยุทธศาสตร์ที่ 3

ยกระดับคุณภาพคณาจารย์ทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้มีความเชี่ยวชาญทั้งด้านวิชาการ/วิชาชีพ (Architecture Educators Development For Professional)

กลยุทธ์

- 1)พัฒนาอาจารย์ทางด้านสถาปัตยกรรม ให้เป็นมืออาชีพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเหมาะสมกับสภาพงานที่เปลี่ยนแปลงไป ในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน(S4,S5,S6,T4,T9)
- 2)สนับสนุนให้อาจารย์ทางด้านสถาปัตยกรรม เข้าร่วมโครงการสหกิจอาจารย์กับภาครัฐและเอกชน เพื่อให้อาจารย์มีความรู้ และประสบการณ์ที่ได้จากการทำงานจริง เพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการทางวิชาการ(S6,O4,O6)
- 3)สร้างระบบและกลไกให้มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาภายในประเทศและต่างประเทศกับผู้เชี่ยวชาญในสถานประกอบการ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือและเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์แก่อาจารย์(S5,S6,O5,O6)

4)สร้างองค์ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาให้เกิดความเชี่ยวชาญ ชำนาญ ในรูปแบบที่หลากหลายตามศักยภาพและครอบคลุมในทุกกลุ่มวิชาชีพ (W4,T4,T6)

5)เปลี่ยนกระบวนทัศน์และสร้างความตระหนักของอาจารย์ เพื่อให้เกิดพลังร่วมในการยกระดับคุณภาพบัณฑิตให้สามารถเป็นนักปฏิบัติ (S5,S6,T6)

โครงการ/กิจกรรม/แนวปฏิบัติ

1)โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อาจารย์ทางด้านสถาปัตยกรรมระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

2)โครงการส่งเสริมการศึกษาต่อทั้งภายในและต่างประเทศเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของคณาจารย์ให้มีประสิทธิภาพ

3)โครงการจัดตั้งเครือข่ายพัฒนาอาจารย์สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์สู่ความเป็นมืออาชีพ

4)โครงการจัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจทางด้านการบูรณาการเรียนรู้ออกไปกับการทำงานที่เกี่ยวข้องกับคณาจารย์ นักศึกษาและสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

5)โครงการสหกิจอาจารย์สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์

6)โครงการติดตามประเมินความสำเร็จของจัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจทางด้านการบูรณาการเรียนรู้ออกไปกับการทำงานที่เกี่ยวข้องกับคณาจารย์ นักศึกษาและสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

7)โครงการติดตามประเมินความสำเร็จของโครงการสหกิจอาจารย์สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงการดำเนินงาน

8)โครงการการศึกษาจัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาอาจารย์สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ระดับอาเซียน

9)โครงการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือเป็นคู่ร่วมพัฒนาระหว่างมหาวิทยาลัยทางด้านสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

10)โครงการการศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศทางด้านสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

11)โครงการการจัดการความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมสหกิจอาจารย์สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

12)โครงการปรับเปลี่ยนทัศนคติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของอาจารย์ ให้เกิดพลังร่วมในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนสาขาสถาปัตยกรรมให้เป็นบัณฑิตนักปฏิบัติ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ/วิชาชีพทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อความเข้มแข็งและยั่งยืน

(Create a professional Architecture academic network for sustainability)

กลยุทธ์

สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ/วิชาชีพระหว่างองค์กรวิชาชีพ สถาบันอุดมศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์

โครงการ/กิจกรรม/แนวปฏิบัติ

- 1) โครงการจัดทำความร่วมมือทางวิชาการ/วิชาชีพระหว่างองค์กรวิชาชีพ สมาคมวิชาชีพ สถาบันอุดมศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตที่เกี่ยวข้องกับบัณฑิตสถาปัตยกรรมศาสตร์ (MOU)
- 2) โครงการจัดแสดงผลงานทางวิชาการ/วิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมศาสตร์
- 3) โครงการจัดตั้งเครือข่ายพัฒนาอาจารย์สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์สู่ความเป็นมืออาชีพ
- 4) โครงการจัดตั้งเครือข่ายนักศึกษาสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษา
- 5) โครงการจัดตั้งเครือข่ายสถานประกอบการสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่น่าเสนอตามประเด็นคำถามการวิจัย มีข้อค้นพบที่น่าสนใจซึ่งผู้วิจัยขอเสนอในการอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของผู้เรียนและบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ พบว่า

1.1 สภาพปัจจุบันของสถาบันอุดมศึกษาไทยที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เป็นการจัดการศึกษาที่เน้นการเพิ่มคุณภาพบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการของตลาดงานและถือได้ว่าเป็นกระบวนการพัฒนาอาชีพของบัณฑิต เพื่อให้สอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รวมถึงเป็นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสในการประยุกต์ความรู้ ทักษะการทำงานและทักษะเฉพาะที่สัมพันธ์กับวิชาชีพ โดยได้รู้จักชีวิตที่แท้จริงของการทำงานก่อนสำเร็จการศึกษา นอกจากนี้องค์กรผู้ใช้บัณฑิตและสถาบันอุดมศึกษา ยังได้รับประโยชน์ในเชิงความร่วมมือและการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร โดยประเทศไทยส่วนใหญ่มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการทางการเรียนรู้ กับการทำงานยังไม่ครบ 9 รูปแบบ โดย

ส่วนใหญ่จะเป็น 4 รูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552) ได้แก่

1) ระบบทวิภาคี (Dual Vocational Training: DVT) หมายถึง การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบความร่วมมือกันระหว่างสถาบันอาชีวศึกษากับสถานประกอบการอย่างเป็นระบบ โดยจะเรียนภาคทฤษฎีในสถานศึกษาและการฝึกอบรบภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ควบคู่กับประสบการณ์การทำงานจริง โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ วิเคราะห์และแลกเปลี่ยนร่วมกันกับครูฝึก จนเกิดความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพเฉพาะด้านในระดับที่กำหนด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552: 8)

2) สหกิจศึกษา (Co-Operative Education) หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการอย่างมีระบบ โดยมีการให้ความรู้และทักษะที่มีความจำเป็นก่อนที่จะเข้าไปปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการในสถานะเปรียบเสมือนพนักงานชั่วคราวที่จะต้องลงมือปฏิบัติงานจริงในสาขาที่ผู้เรียนได้เรียนมา โดยมีการประเมินอย่างเป็นระบบ รวมถึงการนำเสนอรายงานจากประสบการณ์จริง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552:8)

3) การฝึกงาน (Apprentice) หมายถึง การเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาชีพ เพื่อการเตรียมความพร้อมในการทำงาน โดยที่ผู้เรียนเข้าไปฝึกงานในสถานประกอบการช่วงระยะเวลาสั้น

4) การฝึกหัด (Internship) หมายถึง การเตรียมความพร้อมในการผลิตบัณฑิต และเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับการฝึกฝนให้เป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้การดูแลจากผู้รับผิดชอบจนมีความสามารถที่จะฝึกงานได้จริง

2.สภาพปัจจุบันของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ จำนวน 17 ประเทศที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแบ่งกลุ่มตามทวีป โดยมีสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 38 แห่ง ที่มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจจากกระบวนการปฏิบัติงานจริง สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นสภาพจริง (Authentic Learning) ของกอร์ดอน (Gordon, 1998:4-8) ทฤษฎีนี้ได้เสนอว่า การเรียนรู้ที่เน้นสภาพจริงโดยการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักการแก้ไขปัญหาที่มีความหมายต่อผู้เรียน ด้วยการทำงานร่วมกับผู้อื่น ต้องมีการเชื่อมโยง ทั้งความรู้ทักษะ และเจตคติเข้าด้วยกัน รวมทั้งแสดงผลการเรียนรู้สู่สังคมด้วยความรับผิดชอบ ดังนี้

1) การเรียนรู้ในสภาพจริงกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักการแก้ไขปัญหา การดำเนินชีวิตจริงจะต้องเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา มีการตัดสินใจ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาส่วนตัวง่ายๆ หรือปัญหาสังคมที่ซับซ้อน ดังนั้นในชีวิตจริงจึงต้องการให้มีการตัดสินใจและต้องกระทำจริงอย่างเป็นรูปธรรม จึงไม่สามารถกระทำได้ในกระดาษเหมือนกับการจัดการเรียนการสอนรูปแบบเดิม

2) สถานการณ์ของการเรียนรู้ในสภาพจริงทุกคนต้องทำงานร่วมกัน ผู้เรียนได้พบปะพูดคุยกับคนอื่น ทำให้เกิดแรงกระตุ้นทั้งทางร่างกายและจิตใจ ผู้เรียนสามารถหาทรัพยากรมาแก้ปัญหาได้อย่างหลากหลายทั้งจากเพื่อน หนังสือหรืออินเทอร์เน็ต ไม่จำกัดอยู่เพียงความจำในสมอง

3) สถานการณ์ของการเรียนรู้ในสภาพจริง ผู้เรียนจะต้องแสดงผลการเรียนรู้สู่สังคม ปัญหาในสภาพจริงไม่ได้ถูกให้คะแนนด้วยแบบทดสอบ แต่เป็นการเปรียบเทียบระหว่างสิ่งที่เขารับผิดชอบกับสิ่งที่เขาทำจริงได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้เรียนต้องแสดงออกถึงการเรียนรู้

3. สภาพปัจจุบันของสถาบันอุดมศึกษาไทยที่มีการจัดการเรียนสอนสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ จะมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) ที่มีความแตกต่างกันทางรูปแบบของการปฏิบัติงาน โดยส่วนใหญ่มีรูปแบบสหกิจศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ อย่างมีระบบ โดยมีการให้ความรู้และทักษะที่มีความจำเป็นก่อนที่จะเข้าปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการในสถานะเปรียบเสมือนพนักงานชั่วคราวที่จะต้องลงมือปฏิบัติงานจริงในสาขาที่ผู้เรียนได้เรียนมา โดยมีการประเมินอย่างเป็นระบบ รวมถึงการนำเสนอรายงานจากประสบการณ์จริง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552:8) อีกทั้งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์ของโนลส์ (Knowles, 1972: 3-17 กล่าวไว้ว่า แนวคิดนี้ใช้ความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา โดยมีมาตั้งแต่ปี ค.ศ.1906 (พ.ศ.2449) ที่มหาวิทยาลัยซินซินเนติ (University of Cincinnati) ประเทศสหรัฐอเมริกา เนื่องจากต้องการแก้ปัญหาเรื่องความคิดรวบยอดและทักษะวิชาชีพของนักศึกษาที่ไม่สามารถจัดการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพในชั้นเรียน รวมทั้งการทำงานนอกเวลาของนักศึกษาในระหว่างเรียนเป็นงานที่ไม่มีคุณภาพและไม่สอดคล้องกับเป้าหมายทางวิชาชีพ จะมีประโยชน์ในการอธิบายลักษณะการเรียนรู้ของแต่ละสาขาวิชาที่มีความต้องการแตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดทิศทางการเลือกอาชีพของนักศึกษาได้ โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องระหว่างรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษากับรูปแบบการเรียนรู้ที่สาขาวิชาต้องการ ซึ่งเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อความสามารถทางวิชาการและการปรับตัวในสถาบันอุดมศึกษา ดังนั้นรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์จึงช่วยวางกรอบแนวคิดในการออกแบบและจัดการเกี่ยวกับการประสบการณ์ในการเรียนรู้ได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

4.สภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน จะมีหลายประเด็น เช่น 1) ผู้เรียนจะมีทักษะการทำงานของผู้เรียนที่ไม่ตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ ในการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ เนื่องจากขาดประสบการณ์จริงทางการทำงาน และไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ สอดคล้องกับทฤษฎีของโคลบ์ (Kolb, 1984:25-38) ที่ได้เสนอทฤษฎีว่า การสร้างประสบการณ์วิชาชีพด้วยวิธีใดสิ่งที่จะต้องคำนึงถึง คือ การเรียนรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการคิดที่ไตร่ตรองละมีความต่อเนื่อง โดยเกิดจาก

ประสบการณ์ที่ต้องแก้ไขข้อขัดแย้งในการปรับตัวเข้ากับชีวิตจริงและโลก ดังนั้นจึงเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความรู้ในตัวผู้เรียน ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์ เช่น การฝึกงาน การฝึกภาคสนาม การศึกษาโครงการ สหกิจศึกษา สถานการณ์จำลอง การทดลองฝึกปฏิบัติงาน การฝึกหรือเรียนรู้จากงานจริงจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นของสถาบันอุดมศึกษาไทย 2) ผู้เรียนขาดทักษะและความสามารถทางด้านการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ผู้เรียนขาดความอดทน อดกลั้นและเกิดความกดดันในการทำงาน ตลอดจนผู้เรียนไม่ปฏิบัติตามระเบียบบริหารงานบุคคลของสถานประกอบการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศในช่วงการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552-2561 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2554 :1-9) ที่กล่าวว่า โดยส่วนใหญ่ผู้เรียนจะขาดความรู้และทักษะที่จำเป็นและยังไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตรงกับลักษณะงานที่ผู้ประกอบการต้องการ ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนมากขาดคุณลักษณะทั้งด้านความรู้ ทักษะ การคิดวิเคราะห์ห้อย่างเป็นระบบการแก้ปัญหาและการทำงานเป็นทีม ไม่มีความอดทน ความกระตือรือร้นในการทำงาน ความขยัน ความมีวินัย การตรงต่อเวลา ภาวะผู้นำ สถานประกอบการส่วนใหญ่ต้องจัดฝึกอบรมให้อย่างน้อย 3-6 เดือน ทำให้ต้องมีค่าใช้จ่ายและเสียเวลาเพิ่มขึ้น เป็นต้น

5. ผลการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาไทยให้รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

5.1 ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

จากผลการวิจัยพบว่า ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มี 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ 14 กลยุทธ์ และ 35 โครงการ/กิจกรรม ซึ่งประกอบด้วย ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ตอบสนองทักษะการเรียนรู้และการประกอบวิชาชีพทางสถาปัตยกรรมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนที่ตอบสนองความเป็นเลิศในการสร้างบัณฑิตนักปฏิบัติ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกกระดับคุณภาพอาจารย์ให้มีความเชี่ยวชาญทั้งด้านวิชาการ/วิชาชีพ และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ/วิชาชีพทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อความเข้มแข็งและยั่งยืน ซึ่งยุทธศาสตร์ทั้ง 4 ประเด็นสอดคล้องและครอบคลุมปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานทั้งด้าน ได้แก่ หลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา ผู้เรียน/นิสิต/นักศึกษา/บัณฑิต ผู้สอน/คณาจารย์ และ สถานประกอบการ/องค์กรวิชาชีพ

เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายยุทธศาสตร์ สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ตอบสนองทักษะการเรียนรู้และการประกอบวิชาชีพทางสถาปัตยกรรมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มี 4 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) สร้างกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง และสร้างความร่วมมือจากภาคการผลิต/การบริการให้เกิดเป็น Corporate University 2) ยกย่องมาตรฐานหลักสูตรทางด้านสถาปัตยกรรมให้ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 3) พัฒนาหลักสูตรทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ เตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติงานและมีความสามารถในการสื่อสารและสามารถดำรงชีวิตประกอบอาชีพได้ในประชาคมอาเซียน 4) ส่งเสริมให้หลักสูตรทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์มีความร่วมมือกับสมาคมวิชาชีพและองค์กรผู้ใช้บัณฑิตทั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาและบริหารหลักสูตรร่วมกัน ประเด็นยุทธศาสตร์นี้สอดคล้องกับ**ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นสภาพจริง (Authentic Learning)** ของกอร์ดอน (Gordon, 1998:4-8) ที่ได้เสนอว่า การเรียนรู้ที่เน้นสภาพจริงโดยการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักการแก้ไขปัญหาที่มีความหมายต่อผู้เรียน ด้วยการทำงานร่วมกับผู้อื่น ต้องมีการเชื่อมโยง ทั้งความรู้ทักษะและเจตคติเข้าด้วยกัน รวมทั้งแสดงผลการเรียนรู้สู่สังคมด้วยความรับผิดชอบ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนที่ตอบสนองความเป็นเลิศในการสร้างบัณฑิตนักปฏิบัติ มี 4 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) สร้างกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง และสร้างความร่วมมือจากภาคการผลิต/การบริการให้เกิดเป็น Corporate University 2) ยกย่องมาตรฐานหลักสูตรทางด้านสถาปัตยกรรมให้ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 3) พัฒนาหลักสูตรทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ เตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติงานและมีความสามารถในการสื่อสารและสามารถดำรงชีวิตประกอบอาชีพได้ในประชาคมอาเซียน 4) ส่งเสริมให้หลักสูตรทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์มีความร่วมมือกับสมาคมวิชาชีพและองค์กรผู้ใช้บัณฑิตทั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาและบริหารหลักสูตรร่วมกัน ประเด็นยุทธศาสตร์นี้สอดคล้องกับ**ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นสภาพจริง (Authentic Learning)** ของกอร์ดอน (Gordon, 1998:4-8) ที่ได้เสนอว่า การเรียนรู้ที่เน้นสภาพจริงโดยการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักการแก้ไขปัญหาที่มีความหมายต่อผู้เรียน ด้วยการทำงานร่วมกับผู้อื่น ต้องมีการเชื่อมโยงทั้งความรู้ทักษะและเจตคติเข้าด้วยกัน รวมทั้งแสดงผลการเรียนรู้สู่สังคมด้วยความรับผิดชอบมากขึ้น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกย่องคุณภาพอาจารย์ทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้มีความเชี่ยวชาญทั้งด้านวิชาการ/วิชาชีพ มี 5 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) พัฒนาอาจารย์ทางด้านสถาปัตยกรรมให้เป็นมืออาชีพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเหมาะสมกับสภาพงานที่เปลี่ยนแปลงไป ในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 2) สนับสนุนให้อาจารย์ทางด้านสถาปัตยกรรม

เข้าร่วมโครงการสหกิจอาจารย์กับภาครัฐและเอกชน เพื่อให้อาจารย์มีความรู้ และประสบการณ์ที่ได้จากการทำงานจริง เพื่อนำมาใช้ในการเรียนสอน การวิจัย และการบริการทางวิชาการ 3)สร้างระบบและกลไกให้มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาภายในประเทศและต่างประเทศกับผู้เชี่ยวชาญในสถานประกอบการ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือและเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์แก่อาจารย์ 4)สร้างองค์ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาให้เกิดความเชี่ยวชาญ ชำนาญ ในรูปแบบที่หลากหลายตามศักยภาพและครอบคลุมในทุกกลุ่มวิชาชีพ 5)เปลี่ยนกระบวนทัศน์และสร้างความตระหนักของอาจารย์ เพื่อให้เกิดพลังร่วมในการยกระดับคุณภาพบัณฑิตให้สามารถ เป็นนักปฏิบัติ ประเด็นยุทธศาสตร์นี้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 11(พ.ศ.2555-2559) ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2556) ยุทธศาสตร์ 2 ที่เน้นการพัฒนาคณาจารย์ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญมีประสบการณ์ทางวิชาการและวิชาชีพให้เข้าสู่การเป็นอาจารย์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ/วิชาชีพทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อความเข้มแข็งและยั่งยืน กลยุทธ์มี 1 กลยุทธ์ ได้แก่ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ/วิชาชีพระหว่างองค์กรวิชาชีพ สถาบันอุดมศึกษาและผู้ใช้บัณฑิต ประเด็นยุทธศาสตร์นี้สอดคล้องกับการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงานในสถาบันอุดมศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552) ที่กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของการจัดการศึกษาระหว่างสถาบันอุดมศึกษา สถานประกอบการ และบุคลากรในสถานศึกษาและสถานประกอบการ รวมทั้งผู้เรียน เพื่อให้เป็นการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนกับการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ตลอดจนศึกษาสมรรถนะหลักในการเตรียมคนเข้าสู่ตลาดแรงงาน และการพัฒนาสมรรถนะหลักทั้ง 6 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย การสื่อสารที่เน้นการใช้ภาษา การประยุกต์ใช้ตัวเลข การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การบริหารจัดการการทำงานเป็นหมู่คณะ และการคิดเชิงระบบให้เกิดการประยุกต์ใช้งานได้จริง

ประเด็นยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานเพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้ง 4 ยุทธศาสตร์สอดคล้องกับเป้าหมายของกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2551-2565ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2550) ที่ระบุว่าเมื่อสิ้นสุดแผนในปี พ.ศ. 2565 คือ “การยกระดับคุณภาพการศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพ สามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต พัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์ สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นไทย โดยใช้กลไกของธรรมาภิบาล การเงิน การกำกับมาตรฐานและเครือข่ายอุดมศึกษาบนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการ ความหลากหลายและเอกภาพเชิงระบบ”

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการนำเสนอยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้ข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนสถาปัตยกรรมศาสตร์

1) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรของกลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ในรายวิชาที่เน้นการปฏิบัติโดยจะต้องมีความร่วมมือกับสถานประกอบการที่ให้ผู้เรียนเข้าไปฝึกปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านสถาปัตยกรรมเป็นหลัก

2) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ควรเพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาข้ามวัฒนธรรม และการใช้ภาษาที่ตอบสนองการเป็นประชาคมอาเซียน

ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

1) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ต้องสนับสนุนให้อาจารย์นิเทศงานหรืออาจารย์ที่มีหน้าที่ดูแลนักศึกษาที่ปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการทำงานรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงานสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้มากขึ้น

2) คณาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ควรตระหนักถึงหน้าที่ในการดูแลและให้คำแนะนำนักศึกษาได้เป็นอย่างดี และมีส่วนร่วมกับนักศึกษาในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติงานหรือนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาผลงานให้กับสถานประกอบการและคณะฯ

3) คณาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ควรนำผลการเรียนรู้ปัญหามาปรับปรุงเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการเพิ่มศักยภาพของนักศึกษาและต่อยอดสู่ความร่วมมือกับสถานประกอบการจนเป็นเครือข่ายทางวิชาการและวิชาชีพ

4) คณาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ควรพิจารณาสร้างความร่วมมือทางวิชาการและวิชาชีพระหว่างคณาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยในกลุ่มประเทศอาเซียน เพื่อให้เกิดการสร้างผลงานและการสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้านวิชาการและวิจัย

ด้านผู้เรียนนิสิต/นักศึกษาและบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

1) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ควรมีการกำหนดแนวทางในการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงานทางด้านสถาปัตยกรรมให้กับผู้เรียนในระยะเริ่มต้นของการเข้าศึกษา ซึ่งการดำเนินการอาจจะออกมาในรูปแบบของการ Road show การเตรียมความพร้อมก่อนที่จะไปปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ

2) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการปฏิบัติงาน ประสบการณ์วิชาชีพในต่างประเทศโดยเฉพาะกลุ่มประเทศอาเซียนของนักศึกษาผ่านเครือข่ายความร่วมมือของสมาคมวิชาชีพด้านสถาปัตยกรรม

3) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ควรมีการสร้างความสัมพันธ์กับศิษย์เก่าในการให้ความรู้ทางด้านการบูรณาการเรียนรู้ออกไปจากการทำงานด้านสถาปัตยกรรม เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเข้าไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่ศิษย์เก่าทำงานอยู่ได้มากขึ้น

ด้านสถานประกอบการ

1) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ควรกำหนดคุณสมบัติของสถานประกอบการทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่จะเข้าร่วมการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้ออกไปจากการทำงานให้มีรายละเอียดที่ชัดเจนถึงลักษณะของ กิจกรรม ตำแหน่งงาน สถานที่ตั้งและทำการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน นิสิต/นักศึกษาที่จะเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

2) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ควรสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้ออกไปจากการทำงานให้แก่สถานประกอบการ โดยในระยะเริ่มต้น ควรมุ่งเน้นสร้างความรู้ ความเข้าใจกับฝ่ายทรัพยากรบุคคลและพนักงานที่ปรึกษาเป็นหลัก เนื่องจากบุคคลทั้งสองกลุ่มนี้เป็นผู้ที่ประสานงานในการรับนิสิต/นักศึกษาและเป็นผู้ให้คำแนะนำดูแล รวมถึงการประเมินผล โดยมุ่งให้กลุ่มบุคคลทั้งสองกลุ่มเป็นสื่อกลางในการสร้างความรู้ ความเข้าใจถึงผู้บริหารของสถานประกอบการ ซึ่งการดำเนินการอาจจะออกมาในรูปแบบของ Road show การสัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษากับพนักงานที่ปรึกษาของสถานประกอบการ

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

2.1 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ควรให้สมาคมวิชาชีพด้านสถาปัตยกรรมเข้าร่วมดำเนินการจัดทำมาตรฐานอาชีพหรือสมรรถนะอาชีพร่วมกันจัดทำหลักสูตร เพื่อให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอาเซียน

2.2 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ควรใช้เครือข่ายอุดมศึกษาในการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้ออกไปจากการทำงานให้ครอบคลุมทุกหลักสูตรและทุกสาขาวิชา เพื่อให้เป็นไปตามแผนและเป้าหมายของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)

2.3 สถาบันอุดมศึกษาต้องประกาศนโยบายการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้ออกไปจากการทำงานพร้อมทั้งสร้างความเข้าใจให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งสถานประกอบการ ผู้เรียน นิสิตนักศึกษา ตลอดจนบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา พร้อมทั้งวางระบบและกลไกในการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ

2.4 สถาบันอุดมศึกษาควรสร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่กับสถานประกอบการ เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับ เมื่อรับนักศึกษาเข้ามาปฏิบัติงาน โดยเฉพาะในเรื่องของสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษี รวมทั้งการพัฒนาเป็นเครือข่ายของสถานประกอบการ เพื่อให้เกิดความร่วมมือทางด้านวิชาการและวิชาชีพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากวิชาชีพทางด้านสถาปัตยกรรม มีหลายแขนง เช่น ภูมิสถาปัตยกรรม ผังเมือง สถาปัตยกรรมไทย เป็นต้น ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนากลยุทธ์ที่เหมาะสมในแต่ละแขนง

2. ควรมีการศึกษาติดตามหรือประเมินผลการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะทางด้านโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ทั้ง 4 ประเด็นให้มีการนำไปใช้ได้จริงครบทุกโครงการและกิจกรรม

3. ควรมีการวิจัยต่อยอดเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาอื่นๆ เพื่อเป็นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตของประเทศในอนาคตต่อไป

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). *การคิดเชิงกลยุทธ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 3) กรุงเทพมหานคร:

ซัคเซสมิเดีย

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ*

พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.

คณะกรรมการการอุดมศึกษา,สำนักงาน. (2550). *เครือข่ายเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา*. สืบค้นจาก

<http://www.mua.go.th/users/bphe/network>. (17 ธันวาคม 2550)

คณะกรรมการการอุดมศึกษา,สำนักงาน. (2551). *กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2*

(พ.ศ. 2551-2565). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คณะกรรมการการอุดมศึกษา,สำนักงาน. (2551). *แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 10*

(พ.ศ. 2551-2554). สืบค้นจาก: <http://www.mua.go.th>.

คณะกรรมการการอุดมศึกษา,สำนักงาน. (2556). *แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ.*

2555-2559). สืบค้นจาก: <http://www.mua.go.th>.

คณะกรรมการการอุดมศึกษา,สำนักงาน. (2553). *รายงานประจำปี 2553*. กรุงเทพมหานคร:

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

คณะกรรมการการอุดมศึกษา,สำนักงาน. (2554). *รายงานประจำปี 2554*. กรุงเทพมหานคร:

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัย

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน.(2542). *แนวทางการปฏิรูปการศึกษาระดับอุดมศึกษา*

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

คณะกรรมการการอุดมศึกษา,สำนักงาน. (2554). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน*

สถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ,สำนักงาน. (2550). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ*

สังคมแห่งชาติฉบับที่10 [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:<http://www.ldd.go.th/Thaihtml/05022007/PDF/>

[PDF01/index.htm](http://www.ldd.go.th/Thaihtml/05022007/PDF/PDF01/index.htm)

คำเพชร ภูริปัญญา. (2550). *การนำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาไทยสู่การเป็น*

มหาวิทยาลัยระดับโลก. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. ภาควิชานโยบาย การจัดการและ

ความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- โครงการสหกิจศึกษา กองวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. (2551). *คู่มือสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- โครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ. (2545). *สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ*. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. (แผ่นพับ)
- จินตนา บุญบงการและณัฐพันธ์ เขจรนันท์. (2546). *การจัดการเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น
- ณัฐพันธ์ เขจรนันท์. (2544). *ยอดกลยุทธ์การบริหารสำหรับองค์กรยุคใหม่*. กรุงเทพมหานคร: ด้านสุทธาการพิมพ์ .
- เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, สถาบัน. (2545). *สหกิจศึกษา Co-op Ed: การศึกษานอกกรอบห้องเรียน*. กรุงเทพมหานคร: เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, สถาบัน.(แผ่นพับ)
- เทคโนโลยีสุรนารี, มหาวิทยาลัย. (2546). *คู่มือสหกิจศึกษา 2546-2547*. นครราชสีมา:โครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- เทคโนโลยีสุรนารี, มหาวิทยาลัย. (2552). *วารสารสหกิจศึกษาไทยประจำเดือนมกราคม-มิถุนายน 2552*. นครราชสีมา: มิตรภาพการพิมพ์.
- ธัชชัย จิตรนันท์. (2551). *การพัฒนากลยุทธ์การสร้างภาพลักษณ์ตราผลผลิตของโครงการงานอุตสาหกรรมและวิจัยสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา สาขาวิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. *ลงกรรมมหาวิทยาลัย*
- ธิดารัตน์ บุญนุช. (2543). *การพัฒนากิจกรรมนิสิตนักศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ธิดารัตน์ บุญนุช. (2543). *เอกสารการเรียนการสอนวิชาการพัฒนานิสิตนักศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย(อัดสำเนา)
- นิตา วุฒิวัย. (2544). *การพัฒนารูปแบบการบริการนิสิตนักศึกษาเพื่อสนับสนุนพันธภาระต่อการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประดิษฐ์ อารยะการกุล. (2547). *การพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาควิชานโยบาย การจัดการและ ความเป็นผู้นำทางการศึกษา สาขาวิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเวศ วะสี. (2552). *ปฏิรูปประเทศไทยปฏิรูประบบอุดมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : ที คิว พี จำกัด.
- พัทธ์รณจ วัฒนสินธุ์. (2541). *การวางแผนเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พิบูล ทีปะปาล. (2546). *การจัดการเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพมหานคร: อมรการพิมพ์.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2548). *หลักและพื้นฐานการอุดมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มานี ไชยธีรานุวัฒน์ศิริ. (2536). *การวิเคราะห์ปัจจัยพระระดับที่สัมพันธ์กับความมุ่งมั่นต่องานวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา สาขาวิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), สำนักงาน. (2552). *มาตรฐานตัวบ่งชี้และน้ำหนักประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา รอบสาม*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), สำนักงาน. 2553. *รายงานสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ. 2549-2553)*. กรุงเทพมหานคร: แม็ทซ์พอยท์.
- รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), สำนักงาน. 2552. *นิยามกลุ่มสถาบันตามมติคณะกรรมการบริหาร สมศ. ครั้งที่ 7 /2552 วันที่ 22 กันยายน 2552*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- เลขาธิการสภาการศึกษา,สำนักงาน. (2547). *ข้อเสนอยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- เลขาธิการสภาการศึกษา,สำนักงาน. (2551). *การประมาณการจำนวนผู้เรียนของประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2555-2569*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- เลขาธิการสภาการศึกษา,สำนักงาน. (2552). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561)*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- เลขาธิการสภาการศึกษา,สำนักงาน. (2553). *แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)* กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- เลขาธิการสภาการศึกษา,สำนักงาน. 2554. *ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศในช่วงการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ.2552-2561*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- เลขาธิการสภาการศึกษา,สำนักงาน. (2552). *การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้ออกไปกับการทำงานในสถาบันอุดมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- เลขาธิการสภาการศึกษา,สำนักงาน. (2554). *การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้ออกไปกับการทำงานในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

- วรภัทร ภูเจริญ. (2543). *100 เครื่องมือนักบริหารสมัยใหม่*. กรุงเทพมหานคร: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น.
- วลัยลักษณ์, มหาวิทยาลัย. (2547). *สหกิจศึกษา*. (ออนไลน์); เข้าถึงได้จาก <http://coop.wu.ac.th>. (15 เมษายน 2547)
- วิจิตร ศรีสอาน. (2551). *วาทกิจของวิจิตร ศรีสอาน*. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดอักษรไทย.
- วุฒิชัย ธนาพงศธร และคณะ. (2552). *การพัฒนาตัวบ่งชี้เพื่อกำกับติดตามการจัดการศึกษาตามกรอบมาตรฐานการอุดมศึกษา และกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551- 2565)*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร.
- สมยศ นาวิการ. (2545). *การบริหารเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2545). *กรณีศึกษา Best practices ภาวะผู้นำ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). ฝ่ายวิจัยและระบบสารสนเทศ สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.พ.
- สมาคมสหกิจศึกษาไทย. (2552). *ประมวลสาระชุดฝึกอบรมสหกิจศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สมาคมสหกิจศึกษาไทย.
- สมาคมสหกิจศึกษาไทย. (2552). *ข้อกำหนดและเกณฑ์การคัดเลือกและตัดสินสหกิจศึกษาดีเด่น*. กรุงเทพมหานคร: สมาคมสหกิจศึกษาไทย.
- สารานุกรมวิชาซีพครูเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. (2552). *วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *บทความบริหารกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565)*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *แผนการดำเนินงานส่งเสริมสหกิจศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2551-2555*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: แปลนพริ้นท์ติ้ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *สรุปผลการจัดงานวันสหกิจศึกษาไทยครั้งที่ 1 พ.ศ. 2552*. พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *กลยุทธ์การศึกษาประเทศฟิลิปปินส์*. [ออนไลน์] แหล่งที่มาจาก: <http://www.bic.moe.go.th> [2554, กรกฎาคม 17].
- สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.(2554). *การศึกษาของประเทศอินโดนีเซีย*. [ออนไลน์] แหล่งที่มาจาก: <http://www.bic.moe.go.th> [2554, สิงหาคม 17].

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *การศึกษาในประเทศไทย* พม/ว. [ออนไลน์] แหล่งที่มาจาก: <http://www.bic.moe.go.th> [2554, สิงหาคม 17].

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *ระบบการศึกษาของประเทศไทยลิงค์โปร* [ออนไลน์] แหล่งที่มาจาก: <http://www.bic.moe.go.th> [2554, กรกฎาคม 17].

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2554). *คำแถลงนโยบายของรัฐมนตรี*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา

สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2553). *ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558*. กรุงเทพฯ: บางกอกบล็อก.

สุภางค์ จันทวานิช. (2551). *การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อดุลย์ จาตุรงค์กุล. (2547). *การบริหารเชิงกลยุทธ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อลงกต ยะไวทย์. (2549). *การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีจากผลการเปรียบเทียบสมรรถนะกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา สาขาวิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อุทิศ ชาวเอียร. (2546). *การวางแผนกลยุทธ์*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อำนาจ ธีระวานิช. (2547). *การจัดการ*. กรุงเทพมหานคร: ซีวีแอลการพิมพ์.

เอื้อบุญ ที่พึ่ง. (2553). *ยุทธศาสตร์การพัฒนานักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา สาขาวิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

Ashworth, Peter. (1992) . *Managing work experience*. London: Routledge.

Gordon, Risk. (1998). *A Curriculum for Authentic Learning*. The education digests.63: 4-8.

Knowles, A. S. (1972). *Handbook of Co - operative Education*. San Francisco: Jossey - Bass.

Kolb, David A. (1984). *Experiential Learning*. Englewood Cliffs: Prentice-Hall.

Lao People's Democratic Republic Peace Independence Democracy Unity Prosperity

Ministry of Education 2007. (2011) *Master Plan Development of TVET from 2008 until 2015*. [online] Source:

http://planipolis.iiep.unesco.org//Lao_PDR_TVET_Master_plan_2008-2015.pdf. [2011, August 17].

Kolb, David A. (1984). *Experiential Learning*. Englewood Cliffs: Prentice-Hall.

Marquardt, M., & Reynolds, A. (1994). *The global learning organization*. Burr Ridge, IL: Irwin Professional.

Marquardt, M. J. (1996). *Building the learning organization: a systems approach to quantum improvement and global success*. New York: McGraw-Hill.

Ministry of Education Brunei Darussalam. (2007). *The Ministry of Education Strategic Plan 2007-2011 BRUNEI DARUSSALAM*. [online]

Source: <http://planipolis.iiep.unesco.org/Brunei%20Darussalam/Brunei%20Darussalam%20Education%20Strategic%20Plan.pdf>. [2011, August 17].

Senge, P. M. (1996). *The Fifth Discipline of Learning Organization*. London: Century Business.

Sovilla, E. Sam. (1998). *Co-op's Odyssey*. ASEE Prism. 7:18-23. The National Higher Education of Malaysia. (2007). *Strategic Plan laying The Foundatio Beyond 2020*. [online] Source:

<http://www.dapmalaysia.org/english/2007/aug07/lks/lks4482.htm>. [2011, August 17].

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเนื้อหาแบบสัมภาษณ์
ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นเกี่ยวกับ
การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของบัณฑิต
สำหรับการจัดทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง

การนำเสนอยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพ
 บัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	สาขาที่เชี่ยวชาญ	สถานที่ทำงานปัจจุบัน
1.รองศาสตราจารย์ ดร. ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ	- การวิจัย	ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยา การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2.รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ	- การวัด และ ประเมิน ผล การศึกษา	ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยา การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3.รองศาสตราจารย์ดวงพร ทัชชะวงนิช	- สถิติประยุกต์ - อุดมศึกษา - การเรียนการ สอนที่บูรณาการ ทางการเรียนรู้กับ การทำงาน(WIL)	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
4.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิริฉันท์ สติรกุล เตชพาหพงษ์	- อุดมศึกษา - การบริหาร อุดมศึกษา - ธุรกิจศึกษา	ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทาง การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5.อาจารย์ ดร.เอกธิป สุขวารี	- การบริหาร อุดมศึกษา - การประกัน คุณภาพการศึกษา - การจัดการ ความรู้	ฝ่ายวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
6.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กุลธิดา เตชวรสินสกุล	สถาปัตยกรรม ศาสตร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเนื้อหาแบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง

การนำเสนอยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพ

บัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	สาขาที่เกี่ยวข้อง	สถานที่ทำงานปัจจุบัน
1.รองศาสตราจารย์ ดร. ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ	- การวิจัย	ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2.รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ	- การวัดและ ประเมินผล การศึกษา	ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3.รองศาสตราจารย์ดวงพร หัชชะวนิช	- สถิติประยุกต์ - อุดมศึกษา - การเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน(WIL)	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
4.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิริฉันท สติรกุล เดชพาพงษ์	- อุดมศึกษา - การบริหาร อุดมศึกษา - ธุรกิจศึกษา	ภาควิชานโยบาย การจัดการและ ความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลักขณา เคารยะนันท์ (ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ)	-การเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน(WIL) - สถิติประยุกต์	ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
6.อาจารย์ ดร.เอกธิป สุขวารี	- การบริหาร อุดมศึกษา - การประกัน คุณภาพการศึกษา - การจัดการ ความรู้	ฝ่ายวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
7.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กุลธิดา เตชวรสินสกุล	สถาปัตยกรรมศาสตร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบตรวจสอบความตรงของเนื้อหาแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ
 ในประเด็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของบัณฑิต
 สำหรับการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรื่อง

การนำเสนอยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพ
 บัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ท่านผู้ทรงคุณวุฒิใช้ในการตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา
 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน
 ของบัณฑิต(Work Integrated Learning)

ผู้วิจัย

นายสยาม คำสุวรรณ

นิสิตหลักสูตรดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พันธุ์ศักดิ์ พลสารรัมย์

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านกรุณาให้ความอนุเคราะห์และสละเวลาอันมีค่าที่ให้ความร่วมมือ
 การวิจัยครั้งนี้

ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้จากการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน

คำชี้แจง

1.แบบตรวจสอบนี้ เป็นแบบแสดงความคิดเห็นของท่านในฐานะที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาแบบสัมมนาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ซึ่งรูปแบบ (Work Integrated Learning) มีทั้งหมด 9 รูปแบบดังนี้

1.1) การกำหนดประสบการณ์ก่อนการศึกษา (Pre-course Experience) หมายถึง การกำหนดประสบการณ์ในการทำงาน เป็นคุณสมบัติเฉพาะของผู้เรียนก่อนที่จะเข้ารับการศึกษ (Pre-requisite) เช่น กำหนดประสบการณ์ทำงานของผู้เรียนก่อนเรียนทฤษฎี

1.2) การเรียนสลับกับการทำงาน (Sandwich Course) หมายถึง การกำหนดระยะเวลาทำงานในระหว่างปีที่ศึกษา โดยทั่วไปของผู้เรียน ซึ่งอาจกำหนดให้ทำงาน 3 เดือน หรือ 4 เดือนสลับกับการเรียนในสถาบันอุดมศึกษา จนกว่าจะสำเร็จการศึกษา เช่น หลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาบางแห่งสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ทำงานสลับกับการเรียนปกติ

1.3) สหกิจศึกษา (Co-operative Education) หมายถึง การกำหนดระยะเวลาปฏิบัติงานของผู้เรียนไว้ชัดเจนในหลักสูตรของผู้เรียน โดยเน้นการบูรณาการทฤษฎีและการปฏิบัติ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจ้างงานของบัณฑิต เช่น หลักสูตรสหกิจศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั่วไปทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาก่อนจบการศึกษา

1.4) การฝึกงานที่เน้นการเรียนรู้หรือการติดตามพฤติกรรมการทำงาน (Cognitive Apprenticeship or Job Shadowing) หมายถึง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการสังเกตพฤติกรรมและการซึมซับวัฒนธรรมองค์กรขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต

1.5) หลักสูตรร่วมมหาวิทยาลัยและอุตสาหกรรม (Joint Industry University) หมายถึง หลักสูตรที่ร่วมพัฒนาและอุดหนุนงบประมาณโดยองค์กรผู้ใช้บัณฑิตรวมทั้งการใช้บุคลากรและอุปกรณ์ขององค์กรผู้ใช้บัณฑิตทางด้านอุตสาหกรรม

1.6) พนักงานฝึกหัดใหม่หรือพนักงานฝึกงาน (New Trainee ship or Apprenticeship) หมายถึง การฝึกงานที่มีการจัดระบบการเตรียมการและการฝึกงานในสถานที่หรือนอกสถานที่ที่มีโครงสร้างการดำเนินงานชัดเจน

1.7) การบรรจุให้ทำงานหรือการฝึกเฉพาะตำแหน่ง (Placement or Practicum) หมายถึง การพัฒนาทักษะหรือประสบการณ์ที่จำเป็นในอนาคต โดยจัดเวลาการฝึกปฏิบัติงานเพิ่มเติมในสถานการณ์จริง เช่น แพทย์ พยาบาล ครู

1.8) ปฏิบัติงานภาคสนาม (Fieldwork) หมายถึง การสำรวจหรือการสังเกตการทำงานในสถานที่จริงในช่วงระยะสั้น เช่น การออกภาคสนามของผู้เรียนสังคมสงเคราะห์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์

1.9) การฝึกปฏิบัติจริงภายหลังสำเร็จการเรียนทฤษฎี (Post-cost Internship) หมายถึง การเสริมสร้างประสบการณ์ในการปฏิบัติงานภายหลังสำเร็จการศึกษาภาคทฤษฎี เช่น แพทย์ หนายความ

2.เกณฑ์การพิจารณาการให้คะแนน แบ่งออกเป็น

ระดับคะแนน 1

เมื่อมีความเห็นว่ามีผลสอดคล้องกับความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของบัณฑิต

ระดับคะแนน 0

เมื่อไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของบัณฑิต

ระดับคะแนน -1

เมื่อมีความเห็นว่าไม่สอดคล้องกับความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของบัณฑิต

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและมีความสมบูรณ์ของเนื้อหาที่ใช้สัมภาษณ์ ดังนั้นการตรวจสอบเครื่องมือจากการให้ข้อเสนอแนะของท่าน จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์สำหรับผู้วิจัย ซึ่งผู้วิจัยจะดำเนินการด้วยความลับและขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	1	0	-1	
1.ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) เช่น สหกิจศึกษา การฝึกงาน การฝึกหัด				
2.รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) ของสถาบันอุดมศึกษาของท่านมีรูปแบบใดบ้าง ถ้ากรณีมีมากกว่า 1 รูปแบบ พร้อมทั้งเหตุผลที่ดำเนินการ				
3.รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) ที่มีความเหมาะสมกับบริบทของสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ การเรียนการสอน หลักสูตร ผู้เรียน/นักศึกษา ผู้สอน/คณาจารย์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ ควรเป็นรูปแบบใด พร้อมทั้งเหตุผลที่ดำเนินการ				
4.สถาบันอุดมศึกษาของท่านมีการดำเนินการอย่างไรในการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) แต่ละกระบวนการ 4.1) กระบวนการก่อนส่งนักศึกษาปฏิบัติงาน 4.2) กระบวนการระหว่างที่นักศึกษาปฏิบัติงาน 4.3) กระบวนการหลังกลับจากการปฏิบัติงานของนักศึกษา				
5. ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning)				

ประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	1	0	-1	
<p>6. ปัจจัยที่ส่งเสริมสัมฤทธิ์ผลของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning)</p> <p>6.1) ด้านหลักสูตร</p> <p>6.2) ด้านการเรียนการสอน</p> <p>6.3) ด้านผู้เรียน/นักศึกษา</p> <p>6.4) ด้านผู้สอน/คณาจารย์</p> <p>6.5) ด้านสถานประกอบการที่นักศึกษาได้ไปปฏิบัติงาน</p> <p>6.6) ด้านงบประมาณ</p>				
7. ความเหมาะสมของช่วงระยะเวลาที่ได้ไปปฏิบัติงาน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ				
8. ทักษะการปฏิบัติงานที่ได้รับจากการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานมีความสำคัญทางด้านใดบ้าง พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ เช่น ทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ ทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการทำงาน/การปฏิบัติงานที่สัมพันธ์กับวิชาชีพ ทักษะทางการสื่อสารในองค์กร ทักษะทางด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะทางด้านการวางแผนงาน ทักษะทางการวิเคราะห์แก้ไขปัญหา ทักษะทางด้านความคิดสร้างสรรค์ และทักษะทางด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนและบัณฑิต				
9. ประสพการณ์ที่ได้รับจากการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ				
10. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานมีความสำคัญทางด้านใดบ้าง พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ เช่น ประโยชน์สำหรับผู้เรียน ประโยชน์สำหรับผู้สอน ประโยชน์สำหรับสถานศึกษา ประโยชน์สำหรับสถานประกอบการ ประโยชน์สำหรับองค์กรวิชาชีพ				

ประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	1	0	-1	
<p>11.นโยบายของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานมีความสำคัญทางด้านใดบ้าง พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ เช่น มีแผนสนับสนุนและขยายการใช้ (Work Integrated Learning) เพิ่มเติมกับหลักสูตรและการเรียนการสอน</p> <p>11.1) ด้านการบริหารจัดการ</p> <p>11.2) ด้านผู้เรียน/นักศึกษา</p> <p>11.3) ด้านผู้สอน/คณาจารย์</p> <p>11.4) ด้านการจัดรูปแบบการเรียนรู้</p> <p>11.5) ด้านการพัฒนาผู้ปฏิบัติ</p>				
12.แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน				

ผลการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาแบบสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ

ประเด็นข้อคำถาม	ผลการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาแบบสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ						ข้อเสนอแนะ ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ
	จากผู้ทรงคุณวุฒิคนที่						
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ค่าเฉลี่ย	
1.ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) เช่น สหกิจศึกษา การฝึกงาน การฝึกหัด	1	1	1	1	1	5/5 เท่ากับ 1.00	1)ข้อคำถามครอบคลุมระเบียบวิธีวิจัยครบถ้วนแล้วหรือไม่ 2)ไม่เหมือนกับคำถามควรปรับให้เป็นคำถามที่ชัดเจน
2.รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) ของสถาบันอุดมศึกษาของท่านมีรูปแบบใดบ้าง ถ้ากรณีมีมากกว่า 1 รูปแบบ พร้อมทั้งเหตุผลที่ดำเนินการ	1	1	1	1	1	5/5 เท่ากับ 1.00	
3.รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) ที่มีความเหมาะสมกับบริบทของสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ การเรียน การสอน หลักสูตร ผู้เรียน/นักศึกษา ผู้สอน/คณาจารย์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ ควรเป็นรูปแบบใด พร้อมทั้งเหตุผลที่ดำเนินการ	1	1	1	1	1	5/5 เท่ากับ 1.00	
4.สถาบันอุดมศึกษาของท่านมีการดำเนินการอย่างไรในการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน Work Integrated Learning) แต่ละกระบวนการ 4.1) กระบวนการก่อนส่งนักศึกษาปฏิบัติงาน 4.2) กระบวนการระหว่างที่นักศึกษาปฏิบัติงาน 4.3) กระบวนการหลังกลับจากการปฏิบัติงานของนักศึกษา	1	1	1	1	1	5/5 เท่ากับ 1.00	
5. ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินการ	1	1	1	1	1	5/5	

ประเด็นข้อคำถาม	ผลการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาแบบสัมภาษณ์						ข้อเสนอแนะ ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ
	จากผู้ทรงคุณวุฒิคนที่						
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ค่าเฉลี่ย	
จัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning)						เท่ากับ 1.00	
6. ปัจจัยที่ส่งเสริมสัมฤทธิ์ผลของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) 6.1) ด้านหลักสูตร 6.2) ด้านการเรียนการสอน 6.3) ด้านผู้เรียน/นักศึกษา 6.4) ด้านผู้สอน/คณาจารย์ 6.5) ด้านสถานประกอบการที่นักศึกษาได้ไปปฏิบัติงาน 6.6) ด้านงบประมาณ	1	1	1	-1	1	4/5 เท่ากับ 0.80	ควรเพิ่มปัจจัยทางด้านพนักงานที่ปรึกษา (ทางด้านที่เลี้ยง) ซึ่งถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญใกล้ชิดกับนักศึกษาโดยตรง
7.ความเหมาะสมของช่วงระยะเวลาที่ได้ไปปฏิบัติงาน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ	1	1	1	0	1	4/5 เท่ากับ 0.80	ควรแก้ไขคำถามเป็น ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของช่วงระยะเวลาที่ได้ไปปฏิบัติงานอย่างไร พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ
8. ทักษะการปฏิบัติงานที่ได้รับจากการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานมีความสำคัญทางด้านใดบ้าง พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ เช่น ทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ ทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการทำงาน/ การปฏิบัติงานที่สัมพันธ์กับวิชาชีพ ทักษะทางการสื่อสารในองค์กร ทักษะทางด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะทางด้านการวางแผนงาน ทักษะทางด้านการวิเคราะห์ แก้ไขปัญหา ทักษะทางด้านความคิด	1	1	1	0	1	4/5 เท่ากับ 0.80	ประโยชน์สืบสนควรเรียบเรียงใหม่ให้เข้าใจง่ายขึ้น

ประเด็นข้อคำถาม	ผลการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาแบบสัมภาษณ์						ข้อเสนอแนะ ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ
	จากผู้ทรงคุณวุฒิคนที่						
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ค่าเฉลี่ย	
สร้างสรรค์ และทักษะทางด้านอื่นๆที่ เกี่ยวข้องกับผู้เรียนและบัณฑิต							
9.ประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ	1	1	1	0	1	4/5 เท่ากับ 0.80	ควรเรียง ประโยคใหม่ ให้เข้าใจง่าย ขึ้น
10. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน มีความสำคัญทางด้านใดบ้าง พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ เช่น ประโยชน์สำหรับผู้เรียน ประโยชน์สำหรับผู้สอน ประโยชน์สำหรับสถานศึกษา ประโยชน์สำหรับสถานประกอบการ ประโยชน์สำหรับองค์กรวิชาชีพ	1	1	1	0	1	4/5 เท่ากับ 0.80	
11.นโยบายของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานมีความสำคัญทางด้านใดบ้าง พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ เช่น มีแผนสนับสนุนและขยายการใช้ (Work Integrated Learning) เพิ่มเติมกับหลักสูตรและการเรียนการสอน 11.1) ด้านการบริหารจัดการ 11.2) ด้านผู้เรียน/นักศึกษา 11.3) ด้านผู้สอน/คณาจารย์ 11.4) ด้านการจัดรูปแบบการเรียนรู้ 11.5) ด้านการพัฒนาผู้ปฏิบัติ	1	1	1	0	1	4/5 เท่ากับ 0.80	-ควรเพิ่มคำว่า “ด้านอื่นๆ” ด้วย เพราะ อาจจะมีย นโยบาย นอกเหนือ จากที่กำหนด -ควรปรับ ประโยควิธีการ ถามใหม่
12.แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน	1	1	1	0	1	4/5 เท่ากับ 0.80	ควรเติม ประโยคให้ สมบูรณ์ เพื่อให้ประโยค เข้าใจง่าย ยิ่งขึ้น

แบบตรวจสอบความตรงของเนื้อหาแบบสอบถามการวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ
การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของบัณฑิต
สำหรับการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรื่อง

การนำเสนอยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน
เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ผู้วิจัย

นายสยาม คำสุวรรณ

นิสิตหลักสูตรดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พันธ์ศักดิ์ พลสารมัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านกรุณาให้ความอนุเคราะห์และสละเวลาอันมีค่าที่ให้ความร่วมมือ
เพื่อการวิจัยครั้งนี้

คำชี้แจง

1.แบบตรวจสอบนี้เป็นแบบแสดงความคิดเห็นของท่านในฐานะที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาแบบสอบถาม เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหา จุดเด่น (จุดแข็ง) จุดที่ควรปรับปรุง (จุดอ่อน) โอกาส และ อุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ซึ่งได้นำประเด็นจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและการวิเคราะห์เอกสารมากำหนดเป็นประเด็นการสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหา จุดเด่น (จุดแข็ง) จุดที่ควรปรับปรุง (จุดอ่อน) โอกาส และ อุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน จำนวน 11 ข้อ

2.2 ด้านผู้เรียน/นิสิต/นักศึกษา/บัณฑิต 48 ข้อ

2.3 ด้านผู้สอน/คณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศงาน จำนวน 16 ข้อ

2.4 ด้านสถานประกอบการ/ผู้บริหารสถานประกอบการ/พนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยง จำนวน 20 ข้อ

2.5 ด้านงบประมาณ/การเงิน จำนวน 7 ข้อ

โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นค่าน้ำหนักความสำคัญและระดับคะแนน ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้

คำลำดับความสำคัญของประเด็น

ค่าความสำคัญ A เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีความสำคัญมากที่สุด

ค่าความสำคัญ B เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีความสำคัญมากรองลงมาจาก A

ค่าความสำคัญ C เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีความสำคัญมากรองลงมาจาก B

คำระดับคะแนนของแต่ละประเด็น

5 คะแนน เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นตรงกับสภาพความเป็นจริงปัจจุบัน**ระดับมากที่สุด**

4 คะแนน เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นตรงกับสภาพความเป็นจริงปัจจุบัน**ระดับมาก**

3 คะแนน เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นตรงกับสภาพความเป็นจริงปัจจุบัน**ระดับปานกลาง**

2 คะแนน เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นตรงกับสภาพความเป็นจริงปัจจุบัน**ระดับน้อย**

1 คะแนน เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นตรงกันตรงข้ามกับสภาพความเป็นจริงปัจจุบัน**ระดับน้อยที่สุด**

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL)

2.เกณฑ์การพิจารณาการให้คะแนนเนื้อหาความสอดคล้องของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น

ระดับคะแนน 1 เมื่อมีความเห็นสอดคล้องกับประเด็นที่ใช้ในการสอบถาม

ระดับคะแนน 0 เมื่อมีความเห็นไม่แน่ใจกับประเด็นที่ใช้ในการสอบถาม

ระดับคะแนน -1 เมื่อมีความเห็นไม่สอดคล้องกับประเด็นที่ใช้ในการสอบถาม

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและมีความสมบูรณ์ของเนื้อหาที่ใช้แบบสอบถาม ดังนั้นการตรวจสอบเครื่องมือจากการให้ข้อเสนอแนะของท่าน จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งและ

เป็นประโยชน์สำหรับผู้วิจัยซึ่งผู้วิจัยจะดำเนินการด้วยความลับและขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	
1.เพศ	☐ 1.ชาย ☐ 2.หญิง
2.อายุ	☐ 1.อายุต่ำกว่า 21 ปี ☐ 2.อายุ 21-30 ปี ☐ 3.อายุ 31-40 ปี ☐ 4.อายุ 41-50 ปี ☐ 5.อายุ 51-60 ปี ☐ 6.ตั้งแต่ 61 ปีขึ้นไป
3.วุฒิการศึกษาสูงสุด	☐ 1.ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี (อนุปริญญา) ☐ 2.ระดับปริญญาตรี ☐ 3.ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ☐ 4.ระดับปริญญาโท ☐ 5.ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ☐ 6.ระดับปริญญาเอก ☐ 7.อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	
4.1 ☐ ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษา	☐ 1.อธิการบดี ☐ 2.รองอธิการบดี/ผู้ช่วยอธิการบดี ☐ 3.คณบดี ☐ 4.รองคณบดี/ผู้ช่วยคณบดี ☐ 5.หัวหน้าภาควิชา ☐ 6.ประธานสาขา/หัวหน้าสาขา/หัวหน้าหลักสูตร/ผู้อำนวยการหลักสูตร ☐ 7.อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4.2 ☐ อาจารย์/บุคลากรสายสนับสนุน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	☐ 1.อาจารย์นิเทศงาน ☐ 2.อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ☐ 3.อาจารย์ผู้สอน ☐ 4.นักวิชาการ/เจ้าหน้าที่ ☐ 5.อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	
4.3 ☐ ผู้เรียน/นิสิต/นักศึกษา	คณะ สาขาวิชา ชื่อสถาบันอุดมศึกษา
ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	
4.4 ☐ บัณฑิตที่จบการศึกษา	คณะ สาขาวิชา ปีการศึกษาที่จบ ชื่อสถาบันอุดมศึกษา.....
4.5 ☐ ประเภทของสถาบันอุดมศึกษา	☐ 1.สถาบันอุดมศึกษาในกำกับ ☐ 2.สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ☐ 3.สถาบันอุดมศึกษาราชวงศ์ ☐ 4.สถาบันอุดมศึกษาราชาภัฏ ☐ 5.สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ☐ 6.อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4.6 ☐ ผู้บริหารของสถานประกอบการ	ตำแหน่งงาน
4.7 ☐ พี่เลี้ยงของสถานประกอบการ/ พนักงานที่ปรึกษา	ตำแหน่งงาน
5. ประสิทธิภาพการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม	☐ ไม่เคยมีประสบการณ์การทำงาน ☐ น้อยกว่า 1 ปี ☐ 1-5 ปี

ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	
	☐ 6-10 ปี ☐ 11-15 ปี ☐ 16-20 ปี ☐ 21-25 ปี ☐ 26-30 ปี ☐ ตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป
<p>6. ☐ เคยผ่านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) <u>ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ</u> (ถ้าไม่เคยผ่านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานให้ข้ามไปตอบข้อ 7)</p>	<p>☐ 1) การกำหนดประสบการณ์ก่อนการศึกษา (Pre-course Experience) หมายถึง การกำหนดประสบการณ์ในการทำงานเป็นคุณสมบัติเฉพาะของผู้เรียนก่อนที่จะเข้ารับการศึกษ (Pre-requisite) เช่น กำหนดประสบการณ์ทำงานของผู้เรียนก่อนเรียนทฤษฎี</p> <p>☐ 2) การเรียนสลับกับการทำงาน (Sandwich Course) หมายถึง การกำหนดระยะเวลาทำงานในระหว่างปีที่ศึกษา โดยทั่วไปของผู้เรียน ซึ่งอาจกำหนดให้ทำงาน 3 เดือนหรือ 4 เดือนสลับกับการเรียนในสถาบันอุดมศึกษาจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา เช่น หลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาบางแห่งสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ทำงานสลับกับการเรียนปกติ</p> <p>☐ 3) สหกิจศึกษา (Co-operative Education) หมายถึง การกำหนดระยะเวลาปฏิบัติงานของผู้เรียนไว้ชัดเจนในหลักสูตรของผู้เรียน โดยเน้นการบูรณาการทฤษฎีและการปฏิบัติ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจ้างงานของบัณฑิต เช่น หลักสูตรสหกิจศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั่วไปทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาก่อนจบการศึกษา</p> <p>☐ 4) การฝึกงานที่เน้นการเรียนรู้หรือการติดตามพฤติกรรมการทำงาน (Cognitive Apprenticeship or Job Shadowing) หมายถึง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการสังเกตพฤติกรรมและการซึมซับวัฒนธรรมองค์กรขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต</p> <p>☐ 5) หลักสูตรร่วมมหาวิทยาลัยและอุตสาหกรรม (Joint Industry University) หมายถึง หลักสูตรที่ร่วมพัฒนาและอุดหนุนงบประมาณโดยองค์กรผู้ใช้บัณฑิตรวมทั้งการใช้บุคลากรและอุปกรณ์ขององค์กรผู้ใช้บัณฑิตทางด้านอุตสาหกรรม</p>

ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	
	☐ 6) พนักงานฝึกหัดใหม่หรือพนักงานฝึกงาน (New Trainee ship or Apprenticeship) หมายถึง การฝึกงานที่มีการจัดระบบการเตรียมการและการฝึกงานในสถานที่หรือนอกสถานที่ที่มีโครงสร้างการดำเนินงานชัดเจน ☐ 7) การบรรจุให้ทำงานหรือการฝึกเฉพาะตำแหน่ง (Placement or Practicum) หมายถึง การพัฒนาทักษะหรือประสบการณ์ที่จำเป็นในอนาคต โดยจัดเวลาการฝึกปฏิบัติงานเพิ่มเติมในสถานการณ์จริง ☐ 8) ปฏิบัติงานภาคสนาม (Fieldwork) หมายถึง การสำรวจหรือการสังเกตการทำงานในสถานที่จริงในช่วงระยะสั้น ☐ 9) การฝึกปฏิบัติจริงภายหลังสำเร็จการเรียนทฤษฎี (Post-course Internship) หมายถึง การเสริมสร้างประสบการณ์ในการปฏิบัติงานภายหลังสำเร็จการศึกษาภาคทฤษฎี
7. ☐ ไม่เคยผ่านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning)	สาเหตุเพราะ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการเรียงลำดับน้ำหนักความสำคัญและการให้ระดับคะแนนเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหา จุดเด่น (จุดแข็ง) จุดที่ควรปรับปรุง (จุดอ่อน) โอกาส และ อุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

ลำดับ ที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็น	ความ คิดเห็น			ข้อ เสนอแนะ
			1	0	-1	
ด้านหลักสูตร						
1.	S1	หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน(Work Integrated Learning: WIL) เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติงานในสาขาที่เรียนได้อย่างแท้จริง				
2.	S2	หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานมีความทันสมัยและตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ				
3.	S3	หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบการบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ช่วยให้เกิดการผลิตกำลังคนที่มีศักยภาพและสังคมให้มีคุณภาพมากขึ้น				
4.	W1	โครงสร้างหลักสูตรบางหลักสูตรไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน				
5.	O1	นโยบายของภาครัฐเปิดโอกาสให้สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน				
6.	O2	ส่งเสริมและสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่มีความทันสมัยของสถานประกอบการเข้ามาปรับใช้ในการเรียนการสอนของหลักสูตรมากขึ้น				
7.	O3	การเปิดประชาคมอาเซียนเป็นการสร้างโอกาสให้เกิดการปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานให้มากขึ้น เพื่อตรงกับความต้องการของแต่ละกลุ่มอาชีพและการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี				
8.	T1	นโยบายของภาครัฐที่สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ				
9.	T2	นโยบายของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ				

ลำดับ ที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็น	ความ คิดเห็น			ข้อ เสนอแนะ
			1	0	-1	
10.	T3	ขาดปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อตอบสนองหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน				
11.		อื่นๆ (โปรดระบุ)				
2.ด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต						
1.	S1	ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจจากกระบวนการปฏิบัติงานจริง				
2.	S2	ผู้เรียนเกิดทักษะการคิด วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาจากสถานการณ์จริงของกระบวนการปฏิบัติงาน				
3.	S3	ผู้เรียนเกิดทักษะทางวิชาชีพและความเชี่ยวชาญทางด้านการปฏิบัติงาน				
4.	S4	ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ที่สามารถทำให้เกิดประโยชน์กับสถานประกอบการ				
5.	S5	ผู้เรียนมีระเบียบวินัย ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสถานประกอบการมากขึ้น				
6.	S6	ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้				
7.	S7	ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม				
8.	S8	ผู้เรียนได้ประสบการณ์การทำงานนอกห้องเรียน ทำให้เห็นสภาพการทำงานจริง				
9.	S9	ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้ที่เรียนมา เพื่อนำไปแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานจริง				
10.	S10	ผู้เรียนสามารถวางแผนความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) ของตนเองได้				
11.	S11	ผู้เรียนมีคุณภาพสูงขึ้น ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดงานและองค์กรวิชาชีพ โดยช่วยให้เป็นบัณฑิตที่พร้อมทำงานหลังสำเร็จการศึกษา				
12.	S12	ผู้เรียนเกิดความละเอียดรอบคอบในงานของตน				
13.	S13	ผู้เรียนมีความอดทนต่อสภาพความกดดันมากขึ้น				
14.	S14	ผู้เรียนรู้จักความรับผิดชอบในภาระหน้าที่งานมากขึ้น				
15.	S15	ผู้เรียนเกิดสมรรถนะทางการทำงาน สามารถเพิ่มศักยภาพของตนเองให้แข่งขันได้ในตลาดงาน				

ลำดับ ที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็น	ความ คิดเห็น			ข้อ เสนอแนะ
			1	0	-1	
16.	S16	ผู้เรียนได้รู้จักการเรียนรู้อัตนธรรมขององค์กรและสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของสถานประกอบการ				
17.	S17	ผู้เรียนมีความสามารถในการนำเสนอผลงานได้ดีขึ้น				
18.	S18	ผู้เรียนมีความสามารถในการแสดงออกทางความคิดเห็นต่อที่ประชุม				
19.	S19	ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการทำงานมากขึ้น				
20.	S20	ผู้เรียนมีความรู้ ความชำนาญในการใช้ทักษะทางด้านภาษาอังกฤษและสามารถแข่งขันในระดับสากลได้				
21.	S21	ผู้เรียนเกิดความตระหนักด้านคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริตและจรรยาบรรณวิชาชีพมากขึ้น				
22.	W1	ทักษะการทำงานของผู้เรียนไม่ตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการในการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพได้				
23.	W2	ผู้เรียนขาดทักษะและความสามารถทางด้านการใช้อุปกรณ์เครื่องมือและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย				
24.	W3	ผู้เรียนใช้เวลาค่อนข้างนานในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในการทำงาน				
25.	W4	ผู้เรียนขาดความอดทน อดกลั้นและเกิดความกดดันในการทำงาน				
26.	W5	ผู้เรียนไม่สามารถปรับตัวเข้ากับพี่เลี้ยงหรือพนักงานที่ปรึกษาตลอดจนบุคลากรในสถานประกอบการได้				
27.	W6	ผู้เรียนไม่สามารถออกแบบโครงงานการปฏิบัติงาน กรณีที่มีการกำหนดให้ผู้เรียนต้องทำโครงงานในสถานประกอบการได้				
28.	W7	ผู้เรียนเกิดปัญหาทางด้านสุขภาพระหว่างการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ				
29.	W8	ผู้เรียนเกิดปัญหาข้อสวาระระหว่างการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ				
30.	W9	ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อสถานประกอบการระหว่างการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ				
31.	W10	ผู้เรียนมีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Relationship) ที่มีทัศนคติไม่ตรงกัน				

ลำดับ ที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็น	ความ คิดเห็น			ข้อ เสนอแนะ
			1	0	-1	
32.	W11	ผู้เรียนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างการทำงานประสบการณ์วิชาชีพ				
33.	W12	ผู้เรียนไม่ปฏิบัติตามระเบียบบริหารงานบุคคลของสถานประกอบการ				
34.	O1	ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีกับวิชาชีพของตนเองเพิ่มขึ้นหลังจากการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ				
35.	O2	ผู้เรียนมีโอกาสได้รับการเสนองานจากสถานประกอบการก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา				
36.	O3	ผู้เรียนที่ผ่านการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน มีโอกาสการได้งานทำของบัณฑิตสูงขึ้น				
37.	O4	ผู้เรียนได้รับการพัฒนาคุณภาพระหว่างการทำงานและประสบการณ์วิชาชีพเพิ่มขึ้น				
38.	O5	ผู้เรียนมีความพร้อมในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมการทำงานก่อนที่จะก้าวเข้าสู่การทำงานจริงในอนาคต				
39.	O6	องค์กรวิชาชีพสามารถเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงานของผู้เรียน ให้ตรงกับความต้องการของสาขาวิชาชีพได้				
40.	O7	การเปิดประชาคมอาเซียนส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการแข่งขันและพัฒนาศักยภาพของตนเองในการเข้าสู่ตลาดงาน				
41.	O8	การเปิดประชาคมอาเซียนจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีศักยภาพทั้งในด้านการใช้ภาษาและการทำงานที่ตอบสนองสถานประกอบการได้				
42.	O9	แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) และนโยบายของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานส่งเสริมด้านการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของประเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น				
43.	O10	การเปิดประชาคมอาเซียนเป็นการสร้างโอกาสให้กับผู้เรียนสามารถเคลื่อนย้ายแรงงานหลังจากที่จบจากการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพได้				
44.	T1	ผู้เรียนไม่ตระหนักถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนแบบการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน จึงเลือกลงเรียนรายวิชาอื่นมากกว่า				

ลำดับ ที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็น	ความ คิดเห็น			ข้อ เสนอแนะ
			1	0	-1	
45.	T2	คุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบการบูรณาการเรียนรู้งานมีความแตกต่างกัน จึงส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวมของประเทศระยะยาว				
46.	T3	ผู้เรียนเลือกสถานประกอบการที่ไม่เข้าใจรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเรียนรู้งาน จึงเกิดปัญหาเลิกการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพกลางคันได้				
47.	T4	ผู้เรียนเลือกสถานประกอบการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพตามเพื่อนและความนิยม โดยไม่คำนึงถึงศักยภาพของตนเอง				
48.		อื่นๆ (โปรดระบุ)				
3.ด้านผู้สอน/คณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศงาน						
1.	S1	คณาจารย์นำความรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ได้ไปนเทศการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพเข้ามาประยุกต์ใช้พัฒนาการเรียนการสอน				
2.	S2	คณาจารย์มีการพัฒนาเนื้อหาของหลักสูตรและวิธีการสอนที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ตรงกับความต้องการขององค์กรวิชาชีพ				
3.	S3	คณาจารย์ได้มีความใกล้ชิดหรือสัมผัสในงานอาชีพของสาขาที่ผู้เรียนได้ไปปฏิบัติงานงานอย่างต่อเนื่อง ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในการทำงาน				
4.	S4	การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้งานช่วยส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของคณาจารย์ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพมากขึ้น				
5.	W1	จำนวนคณาจารย์ที่จะไปนเทศมีไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนที่มีเพิ่มมากขึ้น				
6.	W2	คณาจารย์ไม่เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้งานโดยมองว่าเป็นการเพิ่มภาระงาน				

ลำดับ ที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็น	ความ คิดเห็น			ข้อ เสนอแนะ
			1	0	-1	
7.	W3	คณาจารย์มีภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบมาก ส่งผลให้การจัดเวลาเพื่อทำการนิเทศงานเป็นไปได้ยาก				
8.	W4	คณาจารย์ไม่ได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน ส่งผลให้การนิเทศงานเป็นไปได้โดยไม่มีประสิทธิภาพ				
9.	W5	การเดินทางไปนิเทศงานของคณาจารย์ในสถานที่และระยะทางไกลใช้เวลามากและเป็นอุปสรรค				
10.	O1	สถานประกอบการเปิดโอกาสให้คณาจารย์ได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อสะท้อนมุมมองของผู้ปฏิบัติงานจริง				
11.	O2	คณาจารย์สามารถสร้างความร่วมมือทางด้านวิชาการ เพื่อให้เกิดผลงานที่นำไปใช้ประโยชน์กับองค์กรวิชาชีพได้				
12.	O3	การสร้างเครือข่ายร่วมกันระหว่างคณาจารย์ สถานประกอบการและสถาบันอุดมศึกษา โดยเกิดจากผลการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน				
13.	T1	งบประมาณสนับสนุนที่ใช้ในการดำเนินการในส่วนของคณาจารย์มีจำนวนไม่เพียงพอ				
14.	T2	การสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาในส่วนของพัฒนาคณาจารย์ทางการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร				
15.	T3	คณาจารย์มีมุมมองที่ปิดกั้นผู้เรียนไม่ให้ออกปฏิบัติงาน ประสบการณ์วิชาชีพ ส่งผลให้ขาด ความต่อเนื่องในการสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรวิชาชีพ				
16.		อื่นๆ (โปรดระบุ)				
4.ด้านสถานประกอบการ/ผู้บริหารสถานประกอบการ/พนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยง						
1.	S1	สถานประกอบการเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติที่มีเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ทันสมัย สามารถพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนได้				
2.	S2	สถานประกอบการสามารถคัดเลือกและสรรหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการได้				

ลำดับ ที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็น	ความ คิดเห็น			ข้อ เสนอแนะ
			1	0	-1	
3.	S3	สถานประกอบการใช้ประโยชน์จากแนวคิดและผลงานของผู้เรียนที่ผ่านการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานกับองค์กรวิชาชีพได้				
4.	S4	สถานประกอบการสามารถลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (เงินเดือน, ค่าล่วงเวลาและอื่นๆ) ได้มากขึ้น				
5.	S5	สถานประกอบการสามารถลดระยะเวลาในการเรียนรู้งานของบุคลากรใหม่ที่ผ่านการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน				
6.	S6	สถานประกอบการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และวิธีการดำเนินงานใหม่ๆระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและสถานประกอบการ ส่งผลให้เกิดความรู้และนวัตกรรม				
7.	S7	สถานประกอบการมีโอกาสสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้น				
8.	W1	สถานประกอบการไม่เห็นความสำคัญของการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน				
9.	W2	สถานประกอบการมีความเห็นว่าการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานเป็นการเพิ่มภาระงานและสิ้นเปลืองทรัพยากรในการทำงาน				
10.	W3	สถานประกอบการมีความคาดหวังสูงในประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้เรียน เมื่อพบว่า ผู้เรียนไม่สามารถทำงานได้ตามต้องการ จึงเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน				
11.	W4	ตำแหน่งงานที่สถานประกอบการจัดสรรให้ผู้เรียนก่อนปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอกับความต้องการของจำนวนผู้เรียนที่จะปฏิบัติงาน				
12.	W5	บุคลากรของสถานประกอบการขาดทักษะในการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจให้แก่ผู้เรียนที่ปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ				
13.	W6	สถานประกอบการมอบหมายงานให้ผู้เรียนไม่ตรงกับสาขาวิชาชีพที่ได้เรียนมาหรือไม่มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ				

ลำดับ ที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็น	ความ คิดเห็น			ข้อ เสนอแนะ
			1	0	-1	
14.	W7	ผู้บริหารและพนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของสถานประกอบการ บางแห่งขาดความรู้ ความเข้าใจทางด้านการเรียนการสอน แบบ WIL				
15.	O1	ผู้บริหารและพนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของสถานประกอบการ สามารถใช้ผลงานทางด้านวิชาการและวิชาชีพที่เกิดจากความ ร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษา เพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ				
16.	O2	ผู้บริหาร พนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของสถานประกอบการมี โอกาสพัฒนาตนเองผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ คณาจารย์ในเทศงาน				
17.	T1	ผู้เรียนมีความหลากหลายทำให้สถานประกอบการต้องใช้ เวลานานในการสอนงาน เพื่อให้ได้งานที่มีประสิทธิภาพ				
18.	T2	การสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวกับการพัฒนา ผู้เรียนและความร่วมมือของคณาจารย์ยังไม่เกิดประสิทธิภาพ เท่าที่ควร				
19.	T3	สถานประกอบการมีความต้องการที่จะรับผู้เรียนทำงานทันที หลังจากสิ้นสุดการปฏิบัติงาน แต่แผนการศึกษาไม่เอื้ออำนวย				
20.		อื่นๆ (โปรดระบุ)				
5.ด้านงบประมาณ/การเงิน						
1.	S1	สถานประกอบการสามารถนำค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงาน ประสบการณ์วิชาชีพมาใช้ในการลดหย่อนภาษีได้				
2.	W1	งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานของสถานประกอบการ บางแห่ง มีไม่เพียงพอสำหรับที่จะให้ผู้เรียนเข้ามาปฏิบัติงาน ประสบการณ์วิชาชีพ				
3.	W2	งบประมาณสนับสนุนที่ใช้ในการดำเนินการสำหรับการนิเทศ งานของคณาจารย์ไม่เหมาะสม				
4.	O1	ภาครัฐ(สกอ.)มีการจัดโครงการและงบประมาณสนับสนุนการ ดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการ เรียนรู้กับการทำงาน				
5.	T1	สถาบันอุดมศึกษาขาดความรู้ ความเข้าใจทางด้านการจัด การเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน จึงไม่				

สรุปประเด็นที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหา จุดเด่น (จุดแข็ง) จุดที่ควรปรับปรุง (จุดอ่อน) โอกาส และ อุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและการวิเคราะห์เอกสาร ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

องค์ประกอบ	จุดเด่น/ จุดแข็ง	จุดที่ควร ปรับปรุง/ จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค	อื่นๆ	รวม
1.ด้านหลักสูตร	3	1	3	3	1	11
2.ด้านผู้เรียน/นักศึกษา/ บัณฑิต	21	12	10	4	1	48
3.ด้านผู้สอน/คณาจารย์/ อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์ นิเทศงาน	4	5	3	3	1	16
4.ด้านสถานประกอบการ/ ผู้บริหารสถาน ประกอบการ/พนักงานที่ ปรึกษา/พี่เลี้ยง	7	7	2	3	1	20
5.ด้านงบประมาณ/ การเงิน	1	2	1	2	1	7
รวม	36	27	19	15	5	102

ชื่อผู้วิจัย

นายสยาม คำสุวรรณ

นิสิตปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความ
เป็นผู้นำการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ 089-1241103

E-mail: eanspace@hotmail.com

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พันธ์ศักดิ์ พลสารมัย

**สรุปการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาแบบสอบถามความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็น
เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน**

ลำดับที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถาม ความคิดเห็น	ผลการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ								ข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ	
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5 6	คนที่ 7	ค่าเฉลี่ย			
1.ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน												
1.	S1	หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน(Work Integrated Learning: WIL) เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติงานในสาขาที่เรียนได้อย่างแท้จริง	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
2.	S2	หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานมีความทันสมัยและตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
3.	S3	หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบการบูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานช่วยให้เกิดการผลิตกำลังคนที่มีศักยภาพและสังคมให้มีความพัฒนาเพิ่มขึ้น	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
4.	W1	โครงสร้างหลักสูตรบางหลักสูตรไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
5.	O1	นโยบายของภาครัฐเปิดโอกาสให้สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
6.	O2	ส่งเสริมและสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่มีความทันสมัยของสถานประกอบการเข้ามาปรับใช้ในการเรียนการสอนของหลักสูตรมากขึ้น	1	1	1	0	1	1	1	1	6/7 เท่ากับ 0.86	
7.	O3	การเปิดประชาคมอาเซียนเป็นการสร้างโอกาสให้เกิดการปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานให้มากขึ้น เพื่อตรงกับความต้องการของแต่ละกลุ่มอาชีพและการ	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	

ลำดับที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถาม ความคิดเห็น	ผลการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ								ข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5 6	คนที่ 7	ค่าเฉลี่ย		
		เคลื่อนย้ายแรงงานเสรี									
8.	T1	นโยบายของภาครัฐที่สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
9.	T2	นโยบายของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
10.	T3	ขาดปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อตอบสนองหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
2.ด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต											
1.	S1	ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจจากกระบวนการปฏิบัติงานจริง	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
2.	S2	ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาจากสถานการณ์จริงของการปฏิบัติงาน	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
3.	S3	ผู้เรียนเกิดทักษะทางวิชาชีพและความเชี่ยวชาญทางด้าน การปฏิบัติงาน	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
4.	S4	ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ที่สามารถทำให้เกิดประโยชน์กับสถานประกอบการ	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
5.	S5	ผู้เรียนมีระเบียบวินัย ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสถานประกอบการมากขึ้น	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
6.	S6	ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
7.	S7	ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
8.	S8	ผู้เรียนได้ประสบการณ์การทำงานนอกห้องเรียน ทำให้เห็นสภาพการทำงานจริง	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	

ลำดับที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถาม ความคิดเห็น	ผลการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ								ข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ	
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5 6	คนที่ 7	ค่าเฉลี่ย			
9.	S9	ผู้เรียนสามารถบูรณาการ ความรู้ที่เรียนมา เพื่อนำไป แก้ปัญหาในการปฏิบัติ งานจริง	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
10.	S10	ผู้เรียนสามารถวางแผน ความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) ของตนเอง ได้	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
11.	S11	ผู้เรียนมีคุณภาพสูงขึ้น ตอบ โจทย์ความต้องการของ ตลาดงานและองค์กรวิชาชีพ โดยช่วยให้เป็นบัณฑิตที่ พร้อมทำงานหลังสำเร็จ การศึกษา	1	1	1	1	1	1	1	0	6/7 เท่ากับ 0.86	
12.	S12	ผู้เรียนเกิดความละเอียด รอบคอบในงานของตน	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
13.	S13	ผู้เรียนมีความอดทนต่อ สภาพความกดดันมากขึ้น	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
14.	S14	ผู้เรียนรู้จักความรับผิดชอบ ในภาระหน้าที่งานมากขึ้น	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	ควรตัดคำว่าความ ออก
15.	S15	ผู้เรียนเกิดสมรรถนะทางการ ทำงาน สามารถเพิ่ม ศักยภาพของตนเองให้ แข่งขันได้ในตลาดงาน	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	เปลี่ยนคำว่าทาง เป็นคำว่าใน
16.	S16	ผู้เรียนได้รู้จักการเรียนรู้ วัฒนธรรมขององค์กรและ สามารถปรับตัวเข้ากับ สภาพแวดล้อมของสถาน ประกอบการ	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
17.	S17	ผู้เรียนมีความสามารถในการ นำเสนอผลงานได้ดีขึ้น	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
18.	S18	ผู้เรียนมีความสามารถในการ แสดงออกทางความคิดเห็น ต่อที่ประชุม	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
19.	S19	ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการ ทำงานมากขึ้น	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
20.	S20	ผู้เรียนมีความรู้ ความ ชำนาญในการใช้ทักษะ ทางด้านภาษาอังกฤษและ สามารถแข่งขันในระดับ สากลได้	1	1	1	1	1	1	1	0	6/7 เท่ากับ 0.86	

ลำดับที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถาม ความคิดเห็น	ผลการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ								ข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ	
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	ค่าเฉลี่ย		
21.	S21	ผู้เรียนเกิดความตระหนัก ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริตและ จรรยาบรรณวิชาชีพมากขึ้น	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
22.	W1	ทักษะการทำงานของผู้เรียน ไม่ตอบสนองความต้องการ ของสถานประกอบการ ในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์วิชาชีพได้	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
23.	W2	ผู้เรียนขาดทักษะและ ความสามารถทางการ ใช้อุปกรณ์ เครื่องมือและ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ ทันสมัย	1	1	1	1	1	1	0	1	6/7 เท่ากับ 0.86	
24.	W3	ผู้เรียนใช้เวลาค่อนข้างนาน ในการปรับตัวเข้ากับ สภาพแวดล้อมในการทำงาน	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	เปลี่ยนคำถาม เป็นคำถามมาก
25.	W4	ผู้เรียนขาดความอดทน อด กลั้นและเกิดความกดดันใน การทำงาน	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
26.	W5	ผู้เรียนไม่สามารถปรับตัวเข้า กับที่เลี้ยงหรือพนักงานที่ ปรึกษา ตลอดจนบุคลากรใน สถานประกอบการได้	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
27.	W6	ผู้เรียนไม่สามารถออกแบบ โครงการงานการปฏิบัติงาน กรณีที่มีการกำหนดให้ ผู้เรียนต้องทำโครงการใน สถานประกอบการได้	1	1	1	1	0	1	1	1	6/7 เท่ากับ 0.86	ถ้าผู้ตอบไม่มีกรณี เช่นนี้จะไม่สามารถ ตอบได้
28.	W7	ผู้เรียนเกิดปัญหาทางด้าน สุขภาพ ระหว่างการ ปฏิบัติงานประสบการณ์ วิชาชีพ	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
29.	W8	ผู้เรียนเกิดปัญหาผู้สว ระหว่างการปฏิบัติงาน ประสบการณ์วิชาชีพ	1	0	1	1	1	1	1	1	6/7 เท่ากับ 0.86	
30.	W9	ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อ สถานประกอบการระหว่าง การปฏิบัติงานประสบการณ์ วิชาชีพ	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
31.	W10	ผู้เรียนมีความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล (Interpersonal Relationship) ที่มีทัศนคติ ไม่ตรงกัน	1	0	1	1	0	1	1	1	5/7 เท่ากับ 0.71	ปรับภาษาให้เป็น รูปธรรม
32.	W11	ผู้เรียนไม่สามารถใช้ ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ระหว่างการปฏิบัติงาน ประสบการณ์วิชาชีพ	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	

ลำดับที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถาม ความคิดเห็น	ผลการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ								ข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5 6	คนที่ 7	ค่าเฉลี่ย		
33.	W12	ผู้เรียนไม่ปฏิบัติตามระเบียบบริหารงานบุคคลของสถานประกอบการ	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
34.	O1	ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีกับวิชาชีพของตนเองเพิ่มขึ้นหลังจากการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
35.	O2	ผู้เรียนมีโอกาสได้รับการเสนองานจากสถานประกอบการก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
36.	O3	ผู้เรียนที่ผ่านการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานมีโอกาสการได้งานทำของบัณฑิตสูงขึ้น	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
37.	O4	ผู้เรียนได้รับการพัฒนาบุคลิกภาพระหว่างการเรียนรู้ปฏิบัติงานและประสบการณ์วิชาชีพเพิ่มขึ้น	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
38.	O5	ผู้เรียนมีความพร้อมในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมการทำงานก่อนที่จะก้าวเข้าสู่การทำงานจริงในอนาคต	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
39.	O6	องค์กรวิชาชีพสามารถเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงานของผู้เรียนให้ตรงกับความต้องการของสาขาวิชาชีพได้	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
40.	O7	การเปิดประชาคมอาเซียนส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการแข่งขันและพัฒนาศักยภาพของตนเองในการเข้าสู่ตลาดงาน	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
41.	O8	การเปิดประชาคมอาเซียนจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีศักยภาพทั้งในด้านการใช้ภาษาและการทำงานที่ตอบสนองสถานประกอบการได้	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
42.	O9	แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) และนโยบายของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานส่งเสริมด้านการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของประเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	

ลำดับที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถาม ความคิดเห็น	ผลการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ								ข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ	
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5 6	คนที่ 7	ค่าเฉลี่ย			
43.	O10	การเปิดประชาคมอาเซียน เป็นการสร้างโอกาสให้กับ ผู้เรียนสามารถเคลื่อนย้าย แรงงานภายหลังที่จบจาก การปฏิบัติงานประสบการณ์ วิชาชีพได้	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
44.	T1	ผู้เรียนไม่ตระหนักถึง ประโยชน์ของการจัดการ เรียนการสอนแบบการบูร ณาการเรียนรู้กับการทำงาน จึงเลือกเรียนรายวิชาอื่น มากกว่า	1	0	1	1	1	0	1	5/7 เท่ากับ 0.71	ข้อความประเด็นที่ใช้ ในการสอบถามความ คิดเห็นไม่ชัดเจน	
45.	T2	คุณภาพของผู้เรียนและ คุณภาพของ สถาบันอุดมศึกษาที่มีการ จัดการเรียนการสอนแบบ การบูรณาการเรียนรู้กับการ ทำงานมีความแตกต่างกัน จึงส่งผลกระทบต่อสังคม โดยรวมของประเทศระยะ ยาว	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00		
46.	T3	ผู้เรียนเลือกสถาน ประกอบการที่ไม่เข้าใจ รูปแบบการจัดการเรียนการ สอนแบบบูรณาการเรียนรู้ กับการทำงาน จึงเกิดปัญหา ยกเลิกการปฏิบัติงาน ประสบการณ์วิชาชีพ กลางคันได้	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00		
47.	T4	ผู้เรียนเลือกสถาน ประกอบการปฏิบัติงาน ประสบการณ์วิชาชีพตาม เพื่อน และ ความนิยม โดยไม่คำนึงถึงศักยภาพของ ตนเอง	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00		
3.ด้านผู้สอน/คณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศงาน												
1.	S1	คณาจารย์นำความรู้จากการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ได้ไป นิเทศการปฏิบัติงาน ประสบการณ์วิชาชีพเข้ามา ประยุกต์ใช้พัฒนาการเรียน การสอน	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00		
2.	S2	คณาจารย์มีการพัฒนา เนื้อหาของหลักสูตรและ วิธีการสอนที่พัฒนาผู้เรียน ให้มีความรู้ตรงกับความ ต้องการขององค์กรวิชาชีพ	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00		

ลำดับที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถาม ความคิดเห็น	ผลการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ								ข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ	
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5 6	คนที่ 7	ค่าเฉลี่ย			
3.	S3	คณาจารย์ได้มีความใกล้ชิดหรือสัมผัสในงานอาชีพของสาขาที่ผู้เรียนได้ไปปฏิบัติงานงานอย่างต่อเนื่องก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในการทำงาน	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
4.	S4	การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงานช่วยส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของคณาจารย์ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพมากขึ้น	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
5.	W1	จำนวนคณาจารย์ที่จะไปนิเทศมีไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนที่มีเพิ่มมากขึ้น	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
6.	W2	คณาจารย์ไม่เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงานโดยมองว่าเป็นการเพิ่มภาระงาน	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
7.	W3	คณาจารย์มีภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบมาก ส่งผลให้การจัดเวลาเพื่อทำการนิเทศงานเป็นไปได้ยาก	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
8.	W4	คณาจารย์ไม่ได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน ส่งผลให้การนิเทศงานเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
9.	W5	การเดินทางไปนิเทศงานของคณาจารย์ในสถานที่และระยะทางไกลใช้เวลามากและเป็นอุปสรรค	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
10.	O1	สถานประกอบการเปิดโอกาสให้คณาจารย์ได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสะท้อนมุมมองของผู้ปฏิบัติงานจริง	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
11.	O2	คณาจารย์สามารถสร้างความร่วมมือทางด้านวิชาการ เพื่อให้เกิดผลงานที่นำไปใช้ประโยชน์กับองค์กรวิชาชีพได้	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	

ลำดับที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถาม ความคิดเห็น	ผลการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ								ข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ	
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5 6	คนที่ 7	ค่าเฉลี่ย			
12.	O3	การสร้างเครือข่ายร่วมกัน ระหว่างคณาจารย์ สถาน ประ กอบ ก า ร และ สถาบันอุดมศึกษา โดยเกิด จากผลการจัดการเรียนการ สอนที่บูรณาการเรียนรู้อั้กับ การทำงาน	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
13.	T1	งบประมาณสนับสนุนที่ใช้ใน การดำเนินการในส่วนของ คณาจารย์มีจำนวนไม่ เพียงพอ	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
14.	T2	การสนับสนุนจาก สถาบันอุดมศึกษาในส่วน ของการพัฒนาคณาจารย์ ทางด้านจัดการเรียนการ สอนที่บูรณาการเรียนรู้อั้กับ การทำงานยังไม่เกิด ประสิทธิภาพเท่าที่ควร	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
15.	T3	คณาจารย์มีมุมมองที่ปิดกั้น ผู้เรียนไม่ให้ออกปฏิบัติงาน ประสบการณ์วิชาชีพ ส่งผล ให้ขาดความต่อเนื่องในการ สร้างความร่วมมือระหว่าง สถาบันอุดมศึกษากับองค์กร วิชาชีพ	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
4.ด้านสถานประกอบการ/ผู้บริหารสถานประกอบการ/พนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยง												
1.	S1	สถานประกอบการเป็น แหล่งฝึกปฏิบัติ ที่มี เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ทันสมัย สามารถพัฒนาสมรรถนะ ของผู้เรียนได้	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
2.	S2	สถานประกอบการสามารถ คัดเลือกและสรรหาบุคลากร ที่มีคุณสมบัติตรงตามความ ต้องการได้	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
3.	S3	สถานประกอบการใช้ ประโยชน์จากแนวคิดและ ผลงานของผู้เรียนที่ผ่าน การบูรณาการเรียนรู้อั้กับการ ทำงานประยุกต์ใช้ในการ ดำเนินงานกับองค์กรวิชาชีพ ได้	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
4.	S4	สถานประกอบการสามารถ ลดค่าใช้จ่ายในกาดำเนินงาน (เงินเดือน,ค่าล่วงเวลาและ อื่นๆ) ได้มากขึ้น	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	

ลำดับที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถาม ความคิดเห็น	ผลการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ								ข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5 6	คนที่ 7	ค่าเฉลี่ย		
5.	S5	สถานประกอบการสามารถลดระยะเวลาในการเรียนรู้ของบุคลากรใหม่ที่ผ่านมาการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
6.	S6	สถานประกอบการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และวิธีการดำเนินงานใหม่ๆระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและสถานประกอบการส่งผลให้เกิดความรู้และนวัตกรรม	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
7.	S7	สถานประกอบการมีโอกาสสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้น	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
8.	W1	สถานประกอบการไม่เห็นความสำคัญของการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
9.	W2	สถานประกอบการมีความเห็นว่าการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานเป็นการเพิ่มภาระงานและสิ้นเปลืองทรัพยากรในการทำงาน	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
10.	W3	สถานประกอบการมีความคาดหวังสูงในประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้เรียนเมื่อพบว่า ผู้เรียนไม่สามารถทำงานได้ตามต้องการ จึงเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
11.	W4	ตำแหน่งงานที่สถานประกอบการจัดสรรให้ผู้เรียนก่อนปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอกับความต้องการของจำนวนผู้เรียนที่จะปฏิบัติงาน	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
12.	W5	บุคลากรของสถานประกอบการขาดทักษะในการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจให้แก่ผู้เรียนที่ปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
13.	W6	สถานประกอบการมอบหมายงานให้ผู้เรียนไม่ตรงกับสาขาวิชาชีพที่ได้เรียนมาหรือไม่มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	

ลำดับที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถาม ความคิดเห็น	ผลการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ								ข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ	
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5 6	คนที่ 7	ค่าเฉลี่ย			
14.	W7	ผู้บริหารและพนักงานที่ ปรึกษา/ที่เลี้ยงของสถาน ประกอบการบางแห่ง ขาดความรู้ ความเข้าใจ ทางการเรียนการสอนที่ บูรณาการเรียนรู้ออก การทำงาน	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
15.	O1	ผู้บริหารและพนักงานที่ ปรึกษา/ที่เลี้ยงของสถาน ประกอบการ สามารถใช้ ผลงานทางด้านวิชาการและ วิชาชีพที่เกิดจากความ ร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษา เพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
16.	O2	ผู้บริหาร พนักงานที่ปรึกษา/ ที่ เลี้ยง ของ ส ต า น ประกอบการมีโอกาสพัฒนา ตนเองผ่านกระบวนการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ คณาจารย์ในเทศาน	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
17.	T1	ผู้เรียนมีความหลากหลายทำ ให้สถานประกอบการต้องใช้เวลา นานในการสอนงาน เพื่อ ให้ ได้ ง า น ที่ มี ประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
18.	T2	การสนับสนุนจาก สถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวกับ การพัฒนาผู้เรียนและความ ร่วมมือของคณาจารย์ยังไม่ เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
19.	T3	สถานประกอบการมีความ ต้องการที่จะรับผู้เรียน ทำงานทันที หลังจากสิ้นสุด การปฏิบัติงาน แต่แผนการ ศึกษาไม่เอื้ออำนวย	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
5.ด้านงบประมาณ/การเงิน												
1.	S1	สถานประกอบการสามารถ นำคำตอบแทนผู้ปฏิบัติงาน ประสบการณ์วิชาชีพมาใช้ในการ ลดหย่อนภาษีได้	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
2.	W1	งบประมาณที่ใช้ในการ ดำเนินงานของสถาน ประกอบการบางแห่ง มีไม่เพียงพอสำหรับที่จะให้ ผู้เรียนเข้ามาปฏิบัติงาน ประสบการณ์วิชาชีพ	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
3.	W2	งบประมาณสนับสนุนที่ใช้ใน การดำเนินการสำหรับการ นิเทศงานของคณาจารย์ไม่ เหมาะสม	1	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	เปลี่ยนคำว่าเหมาะสม เป็นคำว่าเพียงพอ

ลำดับที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถาม ความคิดเห็น	ผลการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ								ข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5 6	คนที่ 7	ค่าเฉลี่ย		
4.	O1	ภาครัฐ (สกอ.) มีการจัด โครงการและงบประมาณ สนับสนุนการดำเนินงานที่ เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียน การสอนที่บูรณาการเรียนรู้ กับการทำงาน	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
5.	T1	สถาบันอุดมศึกษาขาด ความรู้ ความเข้าใจทางด้าน การจัดการเรียนการสอนที่ บูรณาการเรียนรู้กับการ ทำงาน จึงไม่สามารถ ดำเนินการตามนโยบายของ ภาครัฐได้อย่างเต็มที่	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	
6.	T2	ผู้เรียน ที่ ปฏิบัติงาน ประสบการณ์วิชาชีพต้องมี ค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในกรณี ที่สถานประกอบการบาง แห่งไม่มีค่าตอบแทนหรือ สวัสดิการให้แก่ผู้เรียน	1	1	1	1	1	1	1	7/7 เท่ากับ 1.00	

นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

1. ควรแยกผู้ตอบแบบสอบถามให้มีความชัดเจน เพราะผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทจะ
ไม่เข้าใจบริบทแต่ละด้านขององค์ประกอบ ดังนั้นจึงควรทำการวิเคราะห์ประเภทของผู้ตอบ
แบบสอบถามได้ดังนี้

ประเภทของผู้ตอบ แบบสอบถาม	1.ด้าน หลักสูตร การเรียน การสอน	2.ด้านผู้เรียน/ นักศึกษา/ บัณฑิต	3.ด้านผู้สอน/ คณาจารย์/ อาจารย์ที่ ปรึกษา/อาจารย์ นิเทศงาน	4.ด้านสถาน ประกอบการ/ ผู้บริหารสถาน ประกอบการ/ พนักงานที่ ปรึกษา/ พี่เลี้ยง	5.ด้าน งบประมาณ/ การเงิน
1.ผู้บริหารของ สถาบันอุดมศึกษา เช่น อธิการบดี รองอธิการบดี/ผู้ช่วยอธิการบดี	✓	✓	✓	✓	✓
2.ผู้บริหารของคณะวิชา เช่น คณบดี รองคณบดี/ผู้ช่วยคณบดี หัวหน้าภาควิชา ประธานสาขา/ หัวหน้าสาขา/หัวหน้าหลักสูตร/ ผู้อำนวยการหลักสูตร	✓	✓	✓	✓	✓
3.คณาจารย์/บุคลากรสาย สนับสนุน	✓	✓	✓	✓	✓
4.ผู้เรียน/นิสิต/นักศึกษา		✓		✓	

ประเภทของผู้ตอบ แบบสอบถาม	1.ด้าน หลักสูตร การเรียน การสอน	2.ด้านผู้เรียน/ นักศึกษา/ บัณฑิต	3.ด้านผู้สอน/ คณาจารย์/ อาจารย์ที่ ปรึกษา/อาจารย์ นิเทศงาน	4.ด้านสถาน ประกอบการ/ ผู้บริหารสถาน ประกอบการ/ พนักงานที่ ปรึกษา/ พี่เลี้ยง	5.ด้าน งบประมาณ/ การเงิน
5.บัณฑิตที่จบการศึกษา		✓		✓	
6.ผู้บริหารของสถาน ประกอบการ		✓		✓	✓
7.พี่เลี้ยงของสถาน ประกอบการ/พนักงานที่ปรึกษา		✓		✓	✓
รวม	3	7	3	7	5

2.ควรมีประเด็นเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนทุกองค์ประกอบ เพื่อที่จะได้รู้ว่ากลยุทธ์/ยุทธศาสตร์ที่นำเสนอจะเกี่ยวข้องกับการเปิดประชาคมอาเซียนมากน้อยแค่ไหนและ ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอนาคตหรือไม่ อย่างไร

3.แบบสอบถามมีข้อความที่มากเกินไป ควรมีการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของบัณฑิตแทนการแจกแบบสอบถาม

4.องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ควรมีคำศัพท์ภาษาอังกฤษเพิ่มเติม

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

เพื่อตรวจสอบ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน

เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

วันพฤหัสบดีที่ 9 กรกฎาคม 2558 เวลา 15.00 - 17.00 น.

ณ ห้องประชุม 704 ชั้น 7 อาคารพระมิ่งขวัญการศึกษาไทย

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.รองศาสตราจารย์ ดวงพร หัชชะวณิช	อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
2. อาจารย์ ดร.อรรรณพ โพธิสุข	อาจารย์ประจำสาขาวิชาอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3.อาจารย์ ดร.เอกธิป สุขวาริ	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
4. <u>อาจารย์สายใจ ดิถีเพ็ง</u>	อาจารย์ประจำคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยรังสิต
5.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลักษณ์า เสารยะนนท์	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
6.อาจารย์ พรจักรี พิริยะกุล	อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
7.อาจารย์โชติวิทย์ พงษ์เสริมผล	อาจารย์ประจำคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
8.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กุลธิดา เตชวรสินสกุล	อาจารย์ประจำคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
หนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

บันทึกข้อความ

สำนักงาน งานหลักสูตรและการจัดการเรียนฯ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาฯ โทร. 82681-2 ต่อ 600
 ที่ ศธ 0512.6(2771)/57- **1708** วันที่ 7 มีนาคม 2557
 เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์

ด้วย นายสยาม คำสุวรรณ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบาย
 การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การนำเสนอ
 ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิต
 สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี
 หงษ์ศิริวัฒน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พันธ์ศักดิ์ พลสารมย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความ
 จำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลวิจัยด้วยแบบสัมภาษณ์กับ ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัย
 จะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าวเพื่อ
 ประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

พทธิกร วิบูลผล
 (อาจารย์ ดร.จุฑารัตน์ วิบูลผล)
 รองคณบดี

เครื่องมือชุดที่ 1

แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิประเด็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของบัณฑิต

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของบัณฑิต

1) การกำหนดประสบการณ์ก่อนการศึกษา (Pre-course Experience) หมายถึง การกำหนดประสบการณ์ ในการทำงาน เป็นคุณสมบัติเฉพาะของผู้เรียนก่อนที่จะเข้ารับการศึกษ (Pre-requisite) เช่น กำหนดประสบการณ์ทำงานของผู้เรียนก่อนเรียนทฤษฎี

2) การเรียนสลับกับการทำงาน (Sandwich Course) หมายถึง การกำหนดระยะเวลาทำงานในระหว่างปีที่ศึกษา โดยทั่วไปของผู้เรียน ซึ่งอาจกำหนดให้ทำงาน 3 เดือน หรือ 4 เดือนสลับกับการเรียนในสถาบันอุดมศึกษา จนกว่าจะสำเร็จการศึกษา เช่น หลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาบางแห่งสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ทำงานสลับกับการเรียนปกติ

3) สหกิจศึกษา (Co-operative Education) หมายถึง การกำหนดระยะเวลาปฏิบัติงานของผู้เรียนไว้ชัดเจนในหลักสูตรของผู้เรียน โดยเน้นการบูรณาการทฤษฎีและการปฏิบัติ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจ้างงานของบัณฑิต เช่น หลักสูตรสหกิจศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั่วไปทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ออกปฏิบัติงาน สหกิจศึกษา ก่อนจบการศึกษา

4) การฝึกงานที่เน้นการเรียนรู้หรือการติดตามพฤติกรรมการทำงาน (Cognitive Apprenticeship or Job Shadowing) หมายถึง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการสังเกตพฤติกรรมและการซึมซับวัฒนธรรมองค์กรขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต

5) หลักสูตรร่วมมหาวิทยาลัยและอุตสาหกรรม (Joint Industry University) หมายถึง หลักสูตรที่ร่วมพัฒนาและอุดหนุนงบประมาณโดยองค์กรผู้ใช้บัณฑิตรวมทั้งการใช้บุคลากรและอุปกรณ์ขององค์กรผู้ใช้บัณฑิตทางด้านอุตสาหกรรม

6) พนักงานฝึกหัดใหม่หรือพนักงานฝึกงาน (New Trainee ship or Apprenticeship) หมายถึง การฝึกงานที่มีการจัดระบบการเตรียมการและการฝึกงานในสถานที่หรือนอกสถานที่ที่มีโครงสร้างการดำเนินงานชัดเจน

7) การบรรจุให้ทำงานหรือการฝึกเฉพาะตำแหน่ง (Placement or Practicum) หมายถึง การพัฒนาทักษะหรือประสบการณ์ที่จำเป็นในอนาคต โดยจัดเวลาการฝึกปฏิบัติงานเพิ่มเติมในสถานการณ์จริง เช่น แพทย์ พยาบาล ครู

8) ปฏิบัติงานภาคสนาม (Fieldwork) หมายถึง การสำรวจหรือการสังเกตการทำงานในสถานที่จริง ในช่วงระยะสั้น เช่น การออกภาคสนามของผู้เรียนสังคมสงเคราะห์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์

9) การฝึกปฏิบัติจริงภายหลังสำเร็จการศึกษาภาคทฤษฎี (Post-cost Internship) หมายถึง การเสริมสร้างประสบการณ์ในการปฏิบัติงานภายหลังสำเร็จการศึกษาภาคทฤษฎี เช่น แพทย์ หนายความ

ดังนั้นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานของบัณฑิต ประกอบด้วยข้อมูล 2 ส่วน ได้แก่

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เชี่ยวชาญที่ได้ให้สัมภาษณ์กับผู้วิจัย
2. คำถามความคิดเห็นที่ใช้ในการสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เชี่ยวชาญที่ได้ให้สัมภาษณ์กับผู้วิจัย

(โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความ)

1. ชื่อ-นามสกุลของผู้ทรงคุณวุฒิ

.....

2. เพศ ชาย หญิง

3. อายุ ปี

4. ระดับการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท ระดับปริญญาเอก

สาขา.....

5. ตำแหน่งงานปัจจุบันของผู้ทรงคุณวุฒิ.....

6. สถานที่ทำงาน-ที่อยู่

.....

7. หน่วยงานที่สังกัด

.....

8. ประสบการณ์การทำงานของท่านในหน่วยงาน.....ปี

9. ความเชี่ยวชาญของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้าน

.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้จากการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) อย่างไรบ้าง เช่น สหกิจศึกษา การฝึกงาน การฝึกหัด ระบบทวิภาคีร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ

.....

.....

.....

2. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) ของสถาบันอุดมศึกษาของท่านมีรูปแบบใดบ้าง ถ้ากรณีมีมากกว่า 1 รูปแบบ พร้อมทั้งเหตุผลที่ดำเนินการ

.....

.....

.....

3.รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) ที่มีความเหมาะสมกับบริบทของสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ การเรียนการสอน หลักสูตร ผู้เรียน/นักศึกษา ผู้สอน/คณาจารย์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ ควรเป็นรูปแบบใดพร้อมทั้งเหตุผลที่ดำเนินการ

.....

.....

.....

4.สถาบันอุดมศึกษาของท่านมีการดำเนินการอย่างไรในการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) แต่ละกระบวนการ

4.1) กระบวนการก่อนส่งนักศึกษาปฏิบัติงาน

.....

.....

4.2) กระบวนการระหว่างที่นักศึกษาปฏิบัติงาน

.....

.....

4.3) กระบวนการหลังกลับจากการปฏิบัติงานของนักศึกษา

.....

.....

5. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

6. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมสัมฤทธิ์ผลของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน(Work Integrated Learning) อย่างไรบ้าง

6.1) ด้านหลักสูตร

.....

.....

.....

6.2) ด้านการเรียนการสอน

.....

.....

6.3) ด้านผู้เรียน/นักศึกษา

.....

.....

.....

.....

6.4) ด้านผู้สอน/คณาจารย์

.....

.....

.....

.....

6.5) ด้านสถานประกอบการที่นักศึกษาได้ไปปฏิบัติงาน

.....

.....

6.6) ด้านพนักงานที่ปรึกษา(พี่เลี้ยงนักศึกษา)

.....

.....

.....

.....

6.7) ด้านงบประมาณ

.....

.....

.....

.....

6.8) ด้านอื่นๆ

.....

.....

7. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของช่วงระยะเวลาที่ได้ไปปฏิบัติงานอย่างไร พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ

8. ทักษะการปฏิบัติงานทางด้านใดบ้างที่ท่านเห็นว่ามีความสำคัญที่ได้รับจากการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ เช่น ทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ ทักษะทางด้าน

เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการทำงาน/การปฏิบัติงานที่สัมพันธ์กับวิชาชีพ ทักษะทางการสื่อสารในองค์กร
 ทักษะทางการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะทางการวางแผนงาน ทักษะทางการวิเคราะห์แก้ไขปัญหา
 ทักษะทางด้านความคิดสร้างสรรค์ และทักษะทางด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนและบัณฑิต

.....

.....

9. ท่านมีความคิดเห็นกับประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน
 อย่างไร พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ

.....

.....

10. ท่านมีความคิดเห็นถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน
 มีความสำคัญทางด้านใดบ้าง พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ เช่น ประโยชน์สำหรับผู้เรียน ประโยชน์สำหรับผู้สอน

.....

.....

11. นโยบายของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน มีความสำคัญอย่างไรและมี
 ความสำคัญทางด้านใดบ้าง พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ เช่น มีแผนสนับสนุนและขยายการใช้ (Work Integrated
 Learning) เพิ่มเติมกับหลักสูตรและการเรียนการสอน

11.1) ด้านการบริหารจัดการ

.....

.....

11.2) ด้านหลักสูตร

.....

.....

11.3) ด้านการเรียนการสอน

.....

.....

11.4) ด้านการจัดรูปแบบการเรียนรู้

.....

.....

11.5) ด้านผู้เรียน/นักศึกษา

.....

.....

11.6) ด้านผู้สอน/คณาจารย์

.....

.....

11.7) ด้านสถานประกอบการที่นักศึกษาได้ไปปฏิบัติงาน

.....

11.8) ด้านพนักงานที่ปรึกษา(พี่เลี้ยงนักศึกษา)

.....

11.9) ด้านพัฒนาผู้ปฏิบัติ

.....

11.10) ด้านงบประมาณ

.....

11.11) ด้านอื่นๆ

.....

12.ท่านคิดว่าจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) มีอะไรบ้าง

.....

13.แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) ให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรบ้าง

.....

14. การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

.....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

เครื่องมือชุดที่ 2

แบบสอบถามการวิจัยเรื่อง

การนำเสนอยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน
เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
(สำหรับสอบถามผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา/ผู้บริหารคณะวิชา/คณาจารย์/บุคลากรสายสนับสนุน)

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหา จุดเด่น (จุดแข็ง) จุดที่ควรปรับปรุง (จุดอ่อน) โอกาส และ อุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ซึ่งได้นำประเด็นจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและการวิเคราะห์เอกสารมากำหนดเป็นประเด็นการสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหา จุดเด่น (จุดแข็ง) จุดที่ควรปรับปรุง (จุดอ่อน) โอกาส และ อุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	
1. เพศ	☐ 1.ชาย ☐ 2.หญิง
2. อายุ	☐ 1.อายุต่ำกว่า 21 ปี ☐ 2.อายุ 21-30 ปี ☐ 3.อายุ 31-40 ปี ☐ 4.อายุ 41-50 ปี ☐ 5.อายุ 51-60 ปี ☐ 6.ตั้งแต่ 61 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษาสูงสุด	☐ 1.ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี (อนุปริญญา) ☐ 2.ระดับปริญญาตรี ☐ 3.ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ☐ 4.ระดับปริญญาโท ☐ 5.ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ☐ 6.ระดับปริญญาเอก ☐ 7.อื่นๆ(โปรดระบุ).....

ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	
4. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	
4.1 ☐ ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษา	☐ 1.อธิการบดี ☐ 2.รองอธิการบดี/ผู้ช่วยอธิการบดี ☐ 3.คณบดี ☐ 4.รองคณบดี/ผู้ช่วยคณบดี ☐ 5.หัวหน้าภาควิชา ☐ 6.ประธานสาขา/หัวหน้าสาขา/หัวหน้าหลักสูตร/ ผู้อำนวยการหลักสูตร ☐ 7.อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4.2 ☐ อาจารย์/บุคลากรสายสนับสนุน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	☐ 1.อาจารย์นิเทศงาน ☐ 2.อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ☐ 3.อาจารย์ผู้สอน ☐ 4.นักวิชาการ/เจ้าหน้าที่ ☐ 5.อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4.3 ☐ ประเภทของสถาบันอุดมศึกษา	☐ 1.สถาบันอุดมศึกษาในกำกับ ☐ 2.สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ☐ 3.สถาบันอุดมศึกษาราชวงศ์ ☐ 4.สถาบันอุดมศึกษาราชาภัฏ ☐ 5.สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ☐ 6.อื่นๆ (โปรดระบุ).....
5. ประสบการณ์การทำงานของผู้ตอบ แบบสอบถาม	☐ ไม่เคยมีประสบการณ์การทำงาน ☐ น้อยกว่า 1 ปี ☐ 1-5 ปี ☐ 6-10 ปี ☐ 11-15 ปี ☐ 16-20 ปี ☐ 21-25 ปี ☐ 26-30 ปี ☐ ตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป
6. ☐ เคยผ่านรูปแบบการจัดการเรียน การสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับ การทำงาน (Work Integrated Learning) <u>ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ</u> (ถ้าไม่เคยผ่านรูปแบบการจัดการเรียน	☐ 1) การกำหนดประสบการณ์ก่อนการศึกษา(Pre-course Experience) หมายถึง การกำหนดประสบการณ์ในการ ทำงาน เป็นคุณสมบัติเฉพาะของผู้เรียนก่อนที่จะเข้ารับ การศึกษา (Pre-requisite) เช่น กำหนดประสบการณ์ทำงาน ของผู้เรียนก่อนเรียนทฤษฎี

<p>การสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานให้ข้ามไปตอบข้อ 7 แทน)</p>	<p>☐ 2) การเรียนสลับกับการทำงาน (Sandwich Course) หมายถึง การกำหนดระยะเวลาทำงานในระหว่างปีที่ศึกษา โดยทั่วไปของผู้เรียน ซึ่งอาจกำหนดให้ทำงาน 3 เดือนหรือ 4 เดือนสลับกับการเรียนในสถาบันอุดมศึกษาจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา เช่น หลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาบางแห่งสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ทำงานสลับกับการเรียนปกติ</p> <p>☐ 3) สหกิจศึกษา (Co-operative Education) หมายถึง การกำหนดระยะเวลาปฏิบัติงานของผู้เรียนไว้ชัดเจนในหลักสูตรของผู้เรียน โดยเน้นการบูรณาการทฤษฎีและการปฏิบัติ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจ้างงานของบัณฑิต เช่น หลักสูตรสหกิจศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั่วไปทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาก่อนจบการศึกษา</p> <p>☐ 4) การฝึกงานที่เน้นการเรียนรู้หรือการติดตามพฤติกรรมการทำงาน (Cognitive Apprenticeship or Job Shadowing) หมายถึง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการสังเกตพฤติกรรมและการซึมซับวัฒนธรรมองค์กรขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต</p> <p>☐ 5) หลักสูตรร่วมมหาวิทยาลัยและอุตสาหกรรม (Joint Industry University) หมายถึง หลักสูตรที่ร่วมพัฒนาและอุดหนุนงบประมาณโดยองค์กรผู้ใช้บัณฑิตรวมทั้งการใช้บุคลากรและอุปกรณ์ขององค์กรผู้ใช้บัณฑิตทางด้านอุตสาหกรรม</p> <p>☐ 6) พนักงานฝึกหัดใหม่หรือพนักงานฝึกงาน (New Trainee ship or Apprenticeship) หมายถึง การฝึกงานที่มีการจัดระบบการเตรียมการและการฝึกงานในสถานที่หรือนอกสถานที่ที่มีโครงสร้างการดำเนินงานชัดเจน</p> <p>☐ 7) การบรรจุให้ทำงานหรือการฝึกเฉพาะตำแหน่ง (Placement or Practicum) หมายถึง การพัฒนาทักษะหรือประสบการณ์ที่จำเป็นในอนาคต โดยจัดเวลาการฝึกปฏิบัติงานเพิ่มเติมในสถานการณ์จริง</p> <p>☐ 8) ปฏิบัติงานภาคสนาม (Fieldwork) หมายถึง การสำรวจหรือการสังเกตการทำงานในสถานที่จริงในช่วงระยะสั้น</p>
---	---

	☐ 9) การฝึกปฏิบัติจริงภายหลังสำเร็จการเรียนทฤษฎี (Post-course Internship) หมายถึง การเสริมสร้างประสบการณ์ในการปฏิบัติงานภายหลังสำเร็จการศึกษาภาคทฤษฎี
7. ☐ ไม่เคยผ่านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning)	สาเหตุเพราะ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการเรียงลำดับน้ำหนักความสำคัญและการให้ระดับคะแนนเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหา จุดเด่น (จุดแข็ง) จุดที่ควรปรับปรุง (จุดอ่อน) โอกาส และ อุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

- 2.1 ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน จำนวน 11 ข้อ
- 2.2 ด้านผู้เรียน/นิสิต/นักศึกษา/บัณฑิต จำนวน 48 ข้อ
- 2.3 ด้านผู้สอน/คณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศงาน จำนวน 16 ข้อ
- 2.4 ด้านสถานประกอบการ/ผู้บริหารสถานประกอบการ/พนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยง จำนวน 20 ข้อ
- 2.5 ด้านงบประมาณ/การเงิน จำนวน 7 ข้อ

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามลงความคิดเห็นค่าน้ำหนักความสำคัญและระดับคะแนน ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้

ค่าน้ำหนักความสำคัญของประเด็น

- ค่าความสำคัญ A เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีความสำคัญมากที่สุด
- ค่าความสำคัญ B เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีความสำคัญปานกลาง
- ค่าความสำคัญ C เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีความสำคัญน้อย

ค่าระดับคะแนนของแต่ละประเด็น

- 5 คะแนน เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นตรงกับสภาพความเป็นจริงปัจจุบัน **ระดับมากที่สุด**
- 4 คะแนน เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นตรงกับสภาพความเป็นจริงปัจจุบัน **ระดับมาก**
- 3 คะแนน เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นตรงกับสภาพความเป็นจริงปัจจุบัน **ระดับปานกลาง**
- 2 คะแนน เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นตรงกับสภาพความเป็นจริงปัจจุบัน **ระดับน้อย**
- 1 คะแนน เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นตรงกันตรงกันกับสภาพความเป็นจริงปัจจุบัน **ระดับน้อยที่สุด**

1.ด้านหลักสูตร

ลำดับ ที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็น	น้ำหนัก ความสำ คัญ A>B>C	ระดับคะแนน (5>4>3>2>1)				
				5	4	3	2	1
1.	S1	หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ทางการเรียนรู้กับการทำงาน(Work Integrated Learning: WIL) เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการ ปฏิบัติงานในสาขาที่เรียนได้อย่างแท้จริง						
2.	S2	หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ทางการเรียนรู้กับการทำงานมีความทันสมัยและ ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ						
3.	S3	หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ทางการเรียนรู้กับการทำงาน ช่วยให้เกิดการผลิต กำลังคนที่มีศักยภาพและสังคมให้มีคุณภาพ มากขึ้น						
4.	W1	โครงสร้างหลักสูตรบางหลักสูตรไม่เอื้ออำนวยต่อ การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการ เรียนรู้กับการทำงาน						
5.	O1	นโยบายของภาครัฐเปิดโอกาสให้สถาน ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา หลักสูตรการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการ เรียนรู้กับการทำงาน						
6.	O2	ส่งเสริมและสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีและ อุปกรณ์ที่มีความทันสมัยของสถานประกอบการ เข้ามาปรับใช้ในการเรียนการสอนของหลักสูตร มากขึ้น						
7.	O3	การเปิดประชาคมอาเซียนเป็นการสร้างโอกาสให้ เกิดการปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการ สอนที่เน้นการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานให้ มากขึ้น เพื่อตรงกับความต้องการของแต่ละกลุ่ม อาชีพและการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี						
8.	T1	นโยบายของภาครัฐที่สนับสนุนให้ สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหลักสูตรการจัดการ เรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการ ทำงาน ยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ (ตาม เอกสารหน้าที่ 3)						
9.	T2	นโยบายของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียน การสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน						

ลำดับ ที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็น	น้ำหนัก ความ สำคัญ A>B>C	ระดับคะแนน (5>4>3>2>1)				
				5	4	3	2	1
		ยังไม่ครอบคลุมครบทั้ง 9 รูปแบบ (ตามเอกสาร หน้าที 3)						
10.	T3	ขาดปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อตอบสนองหลักสูตรการ จัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้ กับการทำงาน						
11.		อื่นๆ (โปรดระบุ)						

2.ด้านผู้สอน/คณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศงาน

ลำดับ ที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถามความ คิดเห็น	น้ำหนัก ความ สำคัญ A>B>C	ระดับคะแนน (5>4>3>2>1)				
				5	4	3	2	1
1.	S1	คณาจารย์นำความรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ที่ได้ไปนิเทศการปฏิบัติงานประสบการณ์ วิชาชีพเข้ามาประยุกต์ใช้พัฒนาการเรียน การสอน						
2.	S2	คณาจารย์มีการพัฒนาเนื้อหาของหลักสูตรและ วิธีการสอนที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ตรงกับ ความต้องการขององค์กรวิชาชีพ						
3.	S3	คณาจารย์ได้มีความใกล้ชิดหรือสัมผัสในงาน อาชีพของสาขาที่ผู้เรียนได้ไปปฏิบัติงานงาน อย่างต่อเนื่อง ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในการ ทำงาน						
4.	S4	การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับ การทำงานช่วยส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของ คณาจารย์ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ มากขึ้น						
5.	W1	จำนวนคณาจารย์ที่จะไปนิเทศมีไม่เพียงพอกับ จำนวนผู้เรียนที่มีเพิ่มมากขึ้น						
6.	W2	คณาจารย์ไม่เห็นความสำคัญของการจัดการ เรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน โดยมองว่าเป็นการเพิ่มภาระงาน						

ลำดับ ที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถามความ คิดเห็น	น้ำหนัก ความ สำคัญ A>B>C	ระดับคะแนน (5>4>3>2>1)				
				5	4	3	2	1
7.	W3	คณาจารย์มีภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบมาก ส่งผลให้การจัดเวลาเพื่อทำการนิเทศงาน เป็นไปได้ยาก						
8.	W4	คณาจารย์ไม่ได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับ การทำงาน ส่งผลให้การนิเทศงานเป็นไปอย่าง ไม่มีประสิทธิภาพ						
9.	W5	การเดินทางไปนิเทศงานของคณาจารย์ใน สถานที่และระยะทางไกลใช้เวลามากและเป็น อุปสรรค						
10.	O1	สถานประกอบการเปิดโอกาสให้คณาจารย์ได้ ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อสะท้อนมุมมอง ของผู้ปฏิบัติงานจริง						
11.	O2	คณาจารย์สามารถสร้างความร่วมมือทางด้าน วิชาการ เพื่อให้เกิดผลงานที่นำไปใช้ประโยชน์ กับองค์กรวิชาชีพได้						
12.	O3	เกิดการสร้างเครือข่ายร่วมกันระหว่าง คณาจารย์ สถานประกอบการและ สถาบันอุดมศึกษา โดยเกิดจากผลการจัดการ เรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับ การทำงาน						
13.	T1	งบประมาณสนับสนุนที่ใช้ในการดำเนินการใน ส่วนของคณาจารย์มีจำนวนไม่เพียงพอ						
14.	T2	การสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาในส่วนของ การพัฒนาอาจารย์ทางด้านการจัดการเรียน การสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงานยังไม่ เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร						
15.	T3	คณาจารย์มีมุมมองที่ปิดกั้นผู้เรียนไม่ให้ออก ปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ ส่งผลให้ขาด ความต่อเนื่องในการสร้างความร่วมมือระหว่าง สถาบันอุดมศึกษากับองค์กรวิชาชีพ						
16.		อื่นๆ (โปรดระบุ)						

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL)

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ท่านกรุณาให้ความอนุเคราะห์และสละเวลาอันมีค่าที่ให้ความร่วมมือ

ในการตอบแบบสอบถามทุกข้อคำถามตามความเป็นจริงของข้อมูล
โดยข้อมูลของท่านผู้ตอบแบบสอบถามจะมีคุณค่าต่อการวิจัยฉบับนี้

ชื่อผู้วิจัย นายสยาม คำสุวรรณ

นิสิตปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ 089-1241103

E-mail: eanspace@hotmail.com

เครื่องมือชุดที่ 3

แบบสอบถามการวิจัยเรื่อง

การนำเสนอยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน
เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
(สำหรับสอบถามผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต)

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหา จุดเด่น (จุดแข็ง) จุดที่ควรปรับปรุง (จุดอ่อน) โอกาส และ อุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ซึ่งได้นำประเด็นจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและการวิเคราะห์เอกสารมากำหนดเป็นประเด็นการสอบถาม ผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหา จุดเด่น (จุดแข็ง) จุดที่ควรปรับปรุง (จุดอ่อน) โอกาส และ อุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	
1.เพศ	☐ 1.ชาย ☐ 2.หญิง
2.อายุ	☐ 1.อายุต่ำกว่า 21 ปี ☐ 2.อายุ 21-30 ปี ☐ 3.อายุ 31-40 ปี ☐ 4.อายุ 41-50 ปี ☐ 5.อายุ 51-60 ปี ☐ 6.ตั้งแต่ 61 ปีขึ้นไป
3.วุฒิการศึกษาสูงสุด	☐ 1.ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี (อนุปริญญา) ☐ 2.ระดับปริญญาตรี ☐ 3.ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ☐ 4.ระดับปริญญาโท ☐ 5.ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ☐ 6.ระดับปริญญาเอก ☐ 7.อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	
4. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	
4.1 ☐ ผู้เรียน/นิสิต/นักศึกษา	คณะ สาขาวิชา ชั้นปีที่ ชื่อสถาบันอุดมศึกษา
4.2 ☐ บัณฑิตที่จบการศึกษา	คณะ สาขาวิชา ปีการศึกษาที่จบ ชื่อสถาบันอุดมศึกษา.....
4.3 ☐ ประเภทของสถาบันอุดมศึกษา	☐ 1.สถาบันอุดมศึกษาในกำกับ ☐ 2.สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ☐ 3.สถาบันอุดมศึกษาราชมณฑล ☐ 4.สถาบันอุดมศึกษาราชาภัฏ ☐ 5.สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ☐ 6.อื่นๆ (โปรดระบุ).....
5.ประสบการณ์การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม	☐ ไม่เคยมีประสบการณ์การทำงาน ☐ น้อยกว่า 1 ปี ☐ 1-5 ปี ☐ 6-10 ปี ☐ 11-15 ปี ☐ 16-20 ปี ☐ 21-25 ปี ☐ 26-30 ปี ☐ ตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป

<p>6. ☐ เคยผ่านรูปแบบการจัดการเรียน การสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) <u>ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ</u> (ถ้าไม่เคยผ่านรูปแบบการจัดการเรียน การสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานให้ข้ามไปตอบข้อ 7 แทน)</p>	<p>☐ 1) การกำหนดประสบการณ์ก่อนการศึกษา(Pre-course Experience) หมายถึง การกำหนดประสบการณ์ในการทำงาน เป็นคุณสมบัติเฉพาะของผู้เรียนก่อนที่จะเข้ารับการศึกษ (Pre-requisite) เช่น กำหนดประสบการณ์ทำงานของผู้เรียนก่อน เรียนทฤษฎี</p> <p>☐ 2) การเรียนสลับกับการทำงาน (Sandwich Course) หมายถึง การกำหนดระยะเวลาทำงานในระหว่างปีที่ศึกษา โดยทั่วไปของ ผู้เรียน ซึ่งอาจกำหนดให้ทำงาน 3 เดือนหรือ 4 เดือนสลับกับ การเรียนในสถาบันอุดมศึกษาจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา เช่น หลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาบางแห่งสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ ทำงานสลับกับการเรียนปกติ</p> <p>☐ 3) สหกิจศึกษา (Co-operative Education) หมายถึง การกำหนดระยะเวลาปฏิบัติงานของผู้เรียนไว้ชัดเจนในหลักสูตร ของผู้เรียน โดยเน้นการบูรณาการทฤษฎีและการปฏิบัติ เพื่อ เพิ่มขีดความสามารถในการจ้างงานของบัณฑิต เช่น หลักสูตร สหกิจศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั่วไปทั้งภาครัฐและ ภาคเอกชนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ก่อนจบการศึกษา</p> <p>☐ 4) การฝึกงานที่เน้นการเรียนรู้หรือการติดตามพฤติกรรม การทำงาน(Cognitive Apprenticeship or Job Shadowing) หมายถึง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการสังเกต พฤติกรรมและการซึมซับวัฒนธรรมองค์กรขององค์กรผู้ใช้ บัณฑิต</p> <p>☐ 5)หลักสูตรร่วมมหาวิทยาลัยและอุตสาหกรรม (Joint Industry University) หมายถึง หลักสูตรที่ร่วมพัฒนาและ อุดหนุนงบประมาณโดยองค์กรผู้ใช้บัณฑิตรวมทั้งการใช้บุคลากร และอุปกรณ์ขององค์กรผู้ใช้บัณฑิตทางด้านอุตสาหกรรม</p> <p>☐ 6) พนักงานฝึกหัดใหม่หรือพนักงานฝึกงาน (New Trainee ship or Apprenticeship) หมายถึง การฝึกงานที่มี การจัดระบบการเตรียมการและการฝึกงานในสถานที่หรือนอก สถานที่ที่มีโครงสร้างการดำเนินงานชัดเจน</p> <p>☐ 7) การบรรจุให้ทำงานหรือการฝึกเฉพาะตำแหน่ง (Placement or Practicum) หมายถึง การพัฒนาทักษะหรือ ประสบการณ์ที่จำเป็นในอนาคต โดยจัดเวลาการฝึกปฏิบัติงาน</p>
---	--

	เพิ่มเติมในสถานการณ์จริง ☐ 8) ปฏิบัติงานภาคสนาม (Fieldwork) หมายถึง การสำรวจ หรือการสังเกตการทำงานในสถานที่จริงในช่วงระยะสั้น ☐ 9) การฝึกปฏิบัติจริงภายหลังสำเร็จการเรียนรู้ทฤษฎี (Post-course Internship) หมายถึง การเสริมสร้างประสบการณ์ในการปฏิบัติงานภายหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี
7. ☐ ไม่เคยผ่านรูปแบบการจัดการเรียน การสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning)	สาเหตุเพราะ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการเรียงลำดับน้ำหนักความสำคัญและการให้ระดับคะแนนเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและ ปัญหา จุดเด่น (จุดแข็ง) จุดที่ควรปรับปรุง (จุดอ่อน) โอกาส และ อุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการ ทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

- 2.1 ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน จำนวน 11 ข้อ
- 2.2 ด้านผู้เรียน/นิสิต/นักศึกษา/บัณฑิต จำนวน 48 ข้อ
- 2.3 ด้านผู้สอน/คณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์ในเทศงาน จำนวน 16 ข้อ
- 2.4 ด้านสถานประกอบการ/ผู้บริหารสถานประกอบการ/พนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยง จำนวน 20 ข้อ
- 2.5 ด้านงบประมาณ/การเงิน จำนวน 7 ข้อ

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามลงความคิดเห็นค่าน้ำหนักความสำคัญและระดับคะแนน ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้

ค่าน้ำหนักความสำคัญของประเด็น

ค่าความสำคัญ A เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีความสำคัญมากที่สุด

ค่าความสำคัญ B เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีความสำคัญปานกลาง

ค่าความสำคัญ C เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีความสำคัญน้อย

ค่าระดับคะแนนของแต่ละประเด็น

5 คะแนน เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นตรงกับสภาพความเป็นจริงปัจจุบัน **ระดับมากที่สุด**

4 คะแนน เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นตรงกับสภาพความเป็นจริงปัจจุบัน **ระดับมาก**

3 คะแนน เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นตรงกับสภาพความเป็นจริงปัจจุบัน **ระดับปานกลาง**

2 คะแนน เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นตรงกับสภาพความเป็นจริงปัจจุบัน **ระดับน้อย**

1 คะแนน เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเห็นตรงกับสภาพความเป็นจริงปัจจุบัน **ระดับน้อยที่สุด**

1.ด้านผู้เรียน/นักศึกษา/บัณฑิต

ลำดับ ที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็น	น้ำหนัก ความสำคัญ A>B>C	ระดับคะแนน (5>4>3>2>1)				
				5	4	3	2	1
1.	S1	ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจจากกระบวนการปฏิบัติงานจริง						
2.	S2	ผู้เรียนเกิดทักษะการคิด วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาจากสถานการณ์จริงของการปฏิบัติงาน						
3.	S3	ผู้เรียนเกิดทักษะทางวิชาชีพและความเชี่ยวชาญทางด้านการปฏิบัติงาน						
4.	S4	ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ที่สามารถทำให้เกิดประโยชน์กับสถานประกอบการ						
5.	S5	ผู้เรียนมีระเบียบวินัย ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของสถานประกอบการมากขึ้น						
6.	S6	ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้						
7.	S7	ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม						
8.	S8	ผู้เรียนได้ประสบการณ์การทำงานนอกห้องเรียน ทำให้เห็นสภาพการทำงานจริง						
9.	S9	ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้ที่เรียนมาเพื่อนำไปแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานจริง						
10.	S10	ผู้เรียนสามารถวางแผนความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) ของตนเองได้						
11.	S11	ผู้เรียนมีคุณภาพสูงขึ้น ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดงานและองค์กรวิชาชีพ โดยช่วยให้เป็นบัณฑิตที่พร้อมทำงานหลังสำเร็จการศึกษา						
12.	S12	ผู้เรียนเกิดความละเอียดรอบคอบในงานของตน						
13.	S13	ผู้เรียนมีความอดทนต่อสภาพความกดดันมากขึ้น						
14.	S14	ผู้เรียนรู้จักรับผิดชอบในภาระหน้าที่งานมากขึ้น						
15.	S15	ผู้เรียนเกิดสมรรถนะในการทำงาน สามารถเพิ่มศักยภาพของตนเองให้แข่งขันได้ในตลาดงาน						
16.	S16	ผู้เรียนได้รู้จักการเรียนรู้วัฒนธรรมขององค์กร และสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของสถานประกอบการ						

ลำดับ ที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็น	น้ำหนัก ความสำคัญ A>B>C	ระดับคะแนน (5>4>3>2>1)				
				5	4	3	2	1
17.	S17	ผู้เรียนมีความสามารถในการนำเสนอผลงาน ได้ดีขึ้น						
18.	S18	ผู้เรียนมีความสามารถในการแสดงออกทาง ความคิดเห็นต่อที่ประชุม						
19.	S19	ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการทำงานมากขึ้น						
20.	S20	ผู้เรียนมีความรู้ ความชำนาญในการใช้ทักษะ ทางด้านภาษาอังกฤษและสามารถแข่งขันใน ระดับสากลได้						
21.	S21	ผู้เรียนเกิดความตระหนักด้านคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต และ จรรยาบรรณวิชาชีพมากขึ้น						
22.	W1	ทักษะการทำงานของผู้เรียนไม่ตอบสนองความ ต้องการของสถานประกอบการในการ ปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพได้						
23.	W2	ผู้เรียนขาดทักษะและความสามารถทางด้าน การใช้อุปกรณ์ เครื่องมือและเทคโนโลยี สารสนเทศที่ทันสมัย						
24.	W3	ผู้เรียนใช้เวลาค่อนข้างมากในการปรับตัวเข้า กับสภาพแวดล้อมในการทำงาน						
25.	W4	ผู้เรียนขาดความอดทน อดกลั้นและเกิดความ กดดันในการทำงาน						
26.	W5	ผู้เรียนไม่สามารถปรับตัวเข้ากับพี่เลี้ยงหรือ พนักงานที่ปรึกษา ตลอดจนบุคลากรในสถาน ประกอบการได้						
27.	W6	ผู้เรียนไม่สามารถออกแบบโครงการ ปฏิบัติงาน กรณีที่มีการกำหนดให้ผู้เรียนต้อง ทำโครงการในสถานประกอบการได้						
28.	W7	ผู้เรียนเกิดปัญหาทางด้านสุขภาพระหว่างการ ปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ						
29.	W8	ผู้เรียนเกิดปัญหาสู่สวาระระหว่างการปฏิบัติงาน ประสบการณ์วิชาชีพ						
30.	W9	ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อสถานประกอบการ ระหว่างการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ						
31.	W10	ผู้เรียนมีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Relationship) ที่มีทัศนคติไม่ ตรงกัน						

ลำดับ ที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็น	น้ำหนัก ความสำคัญ A>B>C	ระดับคะแนน (5>4>3>2>1)				
				5	4	3	2	1
32.	W11	ผู้เรียนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างการทำงานประสบการณ์วิชาชีพ						
33.	W12	ผู้เรียนไม่ปฏิบัติตามระเบียบบริหารงานบุคคลของสถานประกอบการ						
34.	O1	ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีกับวิชาชีพของตนเองเพิ่มขึ้นหลังจากการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพ						
35.	O2	ผู้เรียนมีโอกาสได้รับการเสนองานจากสถานประกอบการก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา						
36.	O3	ผู้เรียนที่ผ่านการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน มีโอกาสการได้งานทำของบัณฑิตสูงขึ้น						
37.	O4	ผู้เรียนได้รับการพัฒนาบุคลิกภาพระหว่างการทำงานและประสบการณ์วิชาชีพเพิ่มขึ้น						
38.	O5	ผู้เรียนมีความพร้อมในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมการทำงานก่อนที่จะก้าวเข้าสู่การทำงานจริงในอนาคต						
39.	O6	องค์กรวิชาชีพสามารถเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงานของผู้เรียน ให้ตรงกับความต้องการของสาขาวิชาชีพได้						
40.	O7	การเปิดประชาคมอาเซียนส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการแข่งขันและพัฒนาศักยภาพของตนเองในการเข้าสู่ตลาดงาน						
41.	O8	การเปิดประชาคมอาเซียนจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีศักยภาพทั้งในด้านการใช้ภาษาและการทำงานที่ตอบสนองสถานประกอบการได้						
42.	O9	แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) และนโยบายของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานส่งเสริมด้านการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของประเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น						
43.	O10	การเปิดประชาคมอาเซียนเป็นการสร้างโอกาสให้กับผู้เรียนสามารถเคลื่อนย้ายแรงงานภายหลังที่จบจากการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพได้						
44.	T1	ผู้เรียนไม่ตระหนักถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนแบบการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานจึงเลือกลงเรียนรายวิชาบังคับอื่นมากกว่า						

ลำดับ ที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็น	น้ำหนัก ความสำคัญ A>B>C	ระดับคะแนน (5>4>3>2>1)				
				5	4	3	2	1
45.	T2	คุณภาพของผู้เรียน และคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานมีความแตกต่างกัน จึงส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวมของประเทศระยะยาว						
46.	T3	ผู้เรียนเลือกสถานประกอบการที่ไม่เข้าใจรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน จึงเกิดปัญหาเลิกการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพกลางคันได้						
47.	T4	ผู้เรียนเลือกสถานประกอบการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพตามเพื่อนและความนิยม โดยไม่คำนึงถึงศักยภาพของตนเอง						
48.		อื่นๆ (โปรดระบุ)						

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ท่านกรุณาให้ความอนุเคราะห์และสละเวลาอันมีค่าที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทุกข้อคำถามตามความเป็นจริงของข้อมูล โดยข้อมูลของท่านผู้ตอบแบบสอบถามจะมีคุณค่าต่อการวิจัยฉบับนี้

ชื่อผู้วิจัย นายสยาม คำสุวรรณ

นิสิตปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ 089-1241103

E-mail: eanspace@hotmail.com

เครื่องมือชุดที่ 4

แบบสอบถามการวิจัยเรื่อง

การนำเสนอยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน
เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหา จุดเด่น (จุดแข็ง) จุดที่ควรปรับปรุง (จุดอ่อน) โอกาส และ อุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน ซึ่งได้นำประเด็นจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและการวิเคราะห์เอกสารมากำหนดเป็นประเด็นการสอบถาม ผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหา จุดเด่น (จุดแข็ง) จุดที่ควรปรับปรุง (จุดอ่อน) โอกาส และ อุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	
1.เพศ	☐ 1.ชาย ☐ 2.หญิง
2.อายุ	☐ 1.อายุต่ำกว่า 21 ปี ☐ 2.อายุ 21-30 ปี ☐ 3.อายุ 31-40 ปี ☐ 4.อายุ 41-50 ปี ☐ 5.อายุ 51-60 ปี ☐ 6.ตั้งแต่ 61 ปีขึ้นไป
3.วุฒิการศึกษาสูงสุด	☐ 1.ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี (อนุปริญญา) ☐ 2.ระดับปริญญาตรี ☐ 3.ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ☐ 4.ระดับปริญญาโท ☐ 5.ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ☐ 6.ระดับปริญญาเอก ☐ 7.อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	
4. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	
4.1 ☐ ผู้บริหารของสถานประกอบการ	ตำแหน่งงาน
4.2 ☐ พี่เลี้ยงของสถานประกอบการ/ พนักงานที่ปรึกษา	ตำแหน่งงาน
4.3 ☐ อื่นๆ	ตำแหน่งงาน
5. ประสบการณ์การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม	☐ ไม่เคยมีประสบการณ์การทำงาน ☐ น้อยกว่า 1 ปี ☐ 1-5 ปี ☐ 6-10 ปี ☐ 11-15 ปี ☐ 16-20 ปี ☐ 21-25 ปี ☐ 26-30 ปี ☐ ตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป
6. ☐ เคยผ่านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) <u>ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ</u> (ถ้าไม่เคยผ่านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานให้ข้ามไปตอบข้อ 7 แทน)	☐ 1) การกำหนดประสบการณ์ก่อนการศึกษา (Pre-course Experience) หมายถึง การกำหนดประสบการณ์ในการทำงาน เป็นคุณสมบัติเฉพาะของผู้เรียนก่อนที่จะเข้ารับการการศึกษา (Pre-requisite) เช่น กำหนดประสบการณ์ทำงานของผู้เรียนก่อนเรียนทฤษฎี ☐ 2) การเรียนสลับกับการทำงาน (Sandwich Course) หมายถึง การกำหนดระยะเวลาทำงานในระหว่างปีที่ศึกษา โดยทั่วไปของผู้เรียน ซึ่งอาจกำหนดให้ทำงาน 3 เดือนหรือ 4 เดือน สลับกับการเรียนในสถาบันอุดมศึกษาจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา เช่น หลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาบางแห่ง สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ทำงานสลับกับการเรียนปกติ ☐ 3) สหกิจศึกษา (Co-operative Education) หมายถึง การกำหนดระยะเวลาปฏิบัติงานของผู้เรียนไว้ชัดเจนในหลักสูตรของผู้เรียน โดยเน้นการบูรณาการทฤษฎีและการ

	<p>ปฏิบัติ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจ้างงานของบัณฑิต เช่น หลักสูตรสหกิจศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาก่อนจบการศึกษา</p> <p>☐ 4) การฝึกงานที่เน้นการเรียนรู้หรือการติดตามพฤติกรรมการทำงาน (Cognitive Apprenticeship or Job Shadowing) หมายถึง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการสังเกตพฤติกรรมและการซึมซับวัฒนธรรมองค์กรขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต</p> <p>☐ 5) หลักสูตรร่วมมหาวิทยาลัยและอุตสาหกรรม (Joint Industry University) หมายถึง หลักสูตรที่ร่วมพัฒนาและอุดหนุนงบประมาณโดยองค์กรผู้ใช้บัณฑิตรวมทั้งการใช้บุคลากรและอุปกรณ์ขององค์กรผู้ใช้บัณฑิตทางด้านอุตสาหกรรม</p> <p>☐ 6) พนักงานฝึกหัดใหม่หรือพนักงานฝึกงาน (New Trainee ship or Apprenticeship) หมายถึง การฝึกงานที่มีการจัดระบบการเตรียมการและการฝึกงานในสถานที่หรือนอกสถานที่ที่มีโครงสร้างการดำเนินงานชัดเจน</p> <p>☐ 7) การบรรจุให้ทำงานหรือการฝึกเฉพาะตำแหน่ง (Placement or Practicum) หมายถึง การพัฒนาทักษะหรือประสบการณ์ที่จำเป็นในอนาคต โดยจัดเวลาการฝึกปฏิบัติงานเพิ่มเติมในสถานการณืจริง</p> <p>☐ 8) ปฏิบัติงานภาคสนาม (Fieldwork) หมายถึง การสำรวจหรือการสังเกตการทำงานในสถานที่จริงในช่วงระยะสั้น</p> <p>☐ 9) การฝึกปฏิบัติจริงภายหลังสำเร็จการเรียนทฤษฎี (Post-course Internship) หมายถึง การเสริมสร้างประสบการณ์ในการปฏิบัติงานภายหลังสำเร็จการศึกษาภาคทฤษฎี</p>
<p>7. ☐ ไม่เคยผ่านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning)</p>	<p>สาเหตุเพราะ</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการเรียงลำดับน้ำหนักความสำคัญและการให้ระดับคะแนนเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหา จุดเด่น (จุดแข็ง) จุดที่ควรปรับปรุง (จุดอ่อน) โอกาส และ อุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

- 2.1 ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน จำนวน 11 ข้อ
- 2.2 ด้านผู้เรียน/นิสิต/นักศึกษา/บัณฑิต จำนวน 48 ข้อ
- 2.3 ด้านผู้สอน/คณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศงาน จำนวน 16 ข้อ
- 2.4 ด้านสถานประกอบการ/ผู้บริหารสถานประกอบการ/พนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยง จำนวน 20 ข้อ
- 2.5 ด้านงบประมาณ/การเงิน จำนวน 7 ข้อ

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม โปรดทำเครื่องหมาย \checkmark ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามลงความคิดเห็นค่าน้ำหนักความสำคัญและระดับคะแนน ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้

ค่าน้ำหนักความสำคัญของประเด็น

ค่าความสำคัญ A เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีความสำคัญมากที่สุด

ค่าความสำคัญ B เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีความสำคัญปานกลาง

ค่าความสำคัญ C เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีความสำคัญน้อย

ค่าระดับคะแนนของแต่ละประเด็น

5 คะแนน เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นตรงกับสภาพความเป็นจริงปัจจุบัน **ระดับมากที่สุด**

4 คะแนน เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นตรงกับสภาพความเป็นจริงปัจจุบัน **ระดับมาก**

3 คะแนน เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นตรงกับสภาพความเป็นจริงปัจจุบัน **ระดับปานกลาง**

2 คะแนน เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นตรงกับสภาพความเป็นจริงปัจจุบัน **ระดับน้อย**

1 คะแนน เป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเห็นตรงกับสภาพความเป็นจริงปัจจุบัน **ระดับน้อยที่สุด**

1.ด้านสถานประกอบการ/ผู้บริหารสถานประกอบการ/พนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยง

ลำดับ ที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็น	น้ำหนัก ความสำคัญ A>B>C	ระดับคะแนน (5>4>3>2>1)				
				5	4	3	2	1
1.	S1	สถานประกอบการเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติที่มีเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ทันสมัย สามารถพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนได้						
2.	S2	สถานประกอบการสามารถคัดเลือกและสรรหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการได้						
3.	S3	สถานประกอบการใช้ประโยชน์จากแนวคิดและผลงานของผู้เรียนที่ผ่านการบูรณาการเรียนรู้งานกับการทำงานประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานกับองค์กรวิชาชีพได้						

ลำดับ ที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็น	น้ำหนัก ความสำคัญ A>B>C	ระดับคะแนน (5>4>3>2>1)				
				5	4	3	2	1
4.	S4	สถานประกอบการสามารถลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (เงินเดือน, ค่าล่วงเวลาและอื่นๆ) ได้มากขึ้น						
5.	S5	สถานประกอบการสามารถลดระยะเวลาในการเรียนรู้งานของบุคลากรใหม่ในการทำงาน						
6.	S6	สถานประกอบการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และวิธีการดำเนินงานใหม่ๆ ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและสถานประกอบการ ส่งผลให้เกิดความรู้และนวัตกรรม						
7.	S7	สถานประกอบการมีโอกาสร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้น						
8.	W1	สถานประกอบการไม่เห็นความสำคัญของการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน						
9.	W2	สถานประกอบการมีความเห็นว่าการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงานเป็นการเพิ่มภาระงานและสิ้นเปลืองทรัพยากรในการทำงาน						
10.	W3	สถานประกอบการมีความคาดหวังสูงในประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้เรียน เมื่อพบว่า ผู้เรียนไม่สามารถทำงานได้ตามต้องการ จึงเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อ WIL						
11.	W4	ตำแหน่งงานที่สถานประกอบการจัดสรรให้ผู้เรียนก่อนปฏิบัติงานประสบการณืวิชาชีพมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอกับความต้องการของจำนวนผู้เรียนที่จะปฏิบัติงาน						
12.	W5	บุคลากรของสถานประกอบการขาดทักษะในการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจให้แก่ผู้เรียนที่ปฏิบัติงานประสบการณืวิชาชีพ						
13.	W6	สถานประกอบการมอบหมายงานให้ผู้เรียนไม่ตรงกับสาขาวิชาชีพที่ได้เรียนมาหรือไม่มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ						
14.	W7	ผู้บริหารและพนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของสถานประกอบการบางแห่งขาดความรู้ ความเข้าใจทางการเรียนการสอนที่บูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน						

ลำดับ ที่	SWOT	ประเด็นที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็น	น้ำหนัก ความสำคัญ A>B>C	ระดับคะแนน (5>4>3>2>1)				
				5	4	3	2	1
15.	O1	ผู้บริหารและพนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของ สถานประกอบการ สามารถใช้ผลงานทางด้าน วิชาการและวิชาชีพที่เกิดจากความร่วมมือกับ สถาบันอุดมศึกษา เพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ						
16.	O2	ผู้บริหาร พนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยงของ สถานประกอบการมีโอกาสพัฒนาตนเองผ่าน กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณาจารย์ นิเทศงาน						
17.	T1	ผู้เรียนมีความหลากหลายทำให้สถาน ประกอบการต้องใช้เวลาในการสอนงาน เพื่อให้ได้งานที่มีประสิทธิภาพ						
18.	T2	การสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาผู้เรียนและความร่วมมือของ คณาจารย์ยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร						
19.	T3	สถานประกอบการมีความต้องการที่จะ รับผู้เรียนทำงานทันทีหลังจากสิ้นสุดการ ปฏิบัติงาน แต่แผนการศึกษา ไม่เอื้ออำนวย						
20.		อื่นๆ (โปรดระบุ)						

แบบประเมิน(ร่าง) ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน
เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
คำชี้แจง ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบ (ร่าง) **ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงาน เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน** โดย (ร่าง) ยุทธศาสตร์ฯ นี้ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ มาตรการ และโครงการ/กิจกรรม/แนวปฏิบัติ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่สอดคล้องตามความคิดเห็นของท่าน

ชื่อ/สกุลผู้ทรงคุณวุฒิ.....สังกัด.....

ส่วนที่ 1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ หลักการและเป้าหมาย

รายการพิจารณา	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
วิสัยทัศน์ สถาบันอุดมศึกษามีความร่วมมือกับองค์กรผู้ใช้บัณฑิตในการยกระดับคุณภาพบัณฑิตและมาตรฐานหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานให้เหมาะสมกับบัณฑิตสถาปัตยกรรมศาสตร์ โดยให้เกิดทักษะความเชี่ยวชาญ และชำนาญในการประกอบวิชาชีพเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน				
พันธกิจ 1)สถาบันอุดมศึกษากับองค์กรผู้ใช้บัณฑิตร่วมกันผลิตบัณฑิตสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานสูง เป็นที่ยอมรับในระดับสากล เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 2) สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาศักยภาพทางการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานทางสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้มีคุณภาพเทียบเท่านานาชาติ				
หลักการ เป็นยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่ให้การผสมผสานการเรียนการสอนของผู้เรียนสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้เข้ากับการที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จริงที่ได้ปฏิบัติงานซึ่งเมื่อสำเร็จแล้วจะเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต				
เป้าหมาย 1)เพื่อให้เกิดมีแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการทางการเรียนรู้กับการทำงานให้สอดคล้องกับคุณภาพบัณฑิตทางสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งสามารถนำไปใช้กำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาให้เกิดความเหมาะสมกับบริบทของ				

รายการพิจารณา	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ข้อเสนอแนะ
สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง 2)ยกระดับคุณภาพบัณฑิตให้มีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา รวมถึงกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประชาคมอาเซียนให้มีทักษะตรงกับความต้องการขององค์กรวิชาชีพและตลาดงาน 3)เปลี่ยนกระบวนทัศน์ทางความคิดใหม่ในการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิตมีทักษะการดำรงชีวิตเพื่อให้เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพต่อสังคมโลก				

ส่วนที่ 2 ประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ โครงการ/กิจกรรม

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม/ แนวปฏิบัติ	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ข้อเสนอแนะ
ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาหลักสูตรให้ ตอบสนองทักษะ การเรียนรู้และการ ประกอบวิชาชีพ ทางสถาปัตยกรรม ใน การ เข้า สู่ ประชาคมอาเซียน	กลยุทธ์ 1.1 สร้างกระบวนการจัดการ เรียนการสอน โดยให้ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จาก การปฏิบัติงานจริง และ สร้างความร่วมมือจาก ภาคการผลิต/การบริการ ให้เกิดเป็นมหาวิทยาลัย บริษัท Corporate University	1)โครงการพัฒนา หลักสูตรการเรียนการ สอนทางด้าน สถาปัตยกรรมศาสตร์ ร่วมกับสมาคมวิชาชีพ/ องค์กรผู้ใช้บัณฑิต/ สถาบันการศึกษา ระดับชาติและนานาชาติ				
	กลยุทธ์ 1.2 ยกระดับมาตรฐาน หลักสูตรทางด้าน สถาปัตยกรรมศาสตร์ให้ ได้รับการยอมรับในระดับ นานาชาติ เพื่อรองรับการ เข้าสู่ประชาคมอาเซียน	2) โครงการสร้าง ความร่วมมือกับผู้ประกอบการ ทางด้านสถาปัตยกรรมใน การผลิตบัณฑิต เพื่อให้ เกิดทักษะวิชาชีพตรงกับ ตลาดงาน (Corporate University)				
	กลยุทธ์ 1.3 พัฒนาหลักสูตรทางด้าน สถาปัตยกรรมศาสตร์	1) โครงการศึกษา เป้าหมายและความ ต้องการบัณฑิตในตลาด ระดับชาติและระดับ อาเซียนในระยะ 5 ปี				
		2) โครงการพัฒนา หลักสูตรนานาชาติที่ตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาอาเซียน				
		1) โครงการพัฒนา ความสามารถด้านการ สื่อสารภาษาอังกฤษและ				

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม/ แนวปฏิบัติ	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ข้อเสนอแนะ
	เตรียมความพร้อมให้ ผู้เรียนมีทักษะ การปฏิบัติงานและมี ความสามารถในการ สื่อสารและสามารถ ดำรงชีวิตประกอบอาชีพ ได้ในประชาคมอาเซียน	ภาษาอาเซียนสู่การทำงาน				
		2) โครงการพัฒนา หลักสูตรร่วมกับสถาน ประกอบการตามกรอบ คุณวุฒิวิชาชีพ สถาปัตยกรรม				
		3)โครงการสนับสนุนให้ สถาบันการศึกษาที่มีความ พร้อมเปิดสอนภาษาและ วัฒนธรรมของสมาชิก อาเซียน				
	กลยุทธ์ 1.4 ส่งเสริมให้หลักสูตร ทางด้านสถาปัตยกรรม ศาสตร์มีความร่วมมือกับ สมาคมวิชาชีพและองค์กร ผู้ใช้บัณฑิตทั้งภาครัฐและ เอกชนในการพัฒนาและ บริหารหลักสูตรร่วมกัน	1)โครงการความร่วมมือ กับสมาคมวิชาชีพ สภาวิชาชีพและองค์กร ผู้ใช้บัณฑิตที่เกี่ยวข้องกับ สถาปัตยกรรมศาสตร์ใน การสร้างและบริหาร หลักสูตร				
		2)โครงการเตรียมการและ ดำเนินการจัดสอบใบ ประกอบวิชาชีพหรือ ใบรับรองคุณวุฒิเฉพาะ สาขาสถาปัตยกรรม ศาสตร์ตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ				
		3) โครงการพัฒนา หลักสูตรการบูรณาการ เรียนรู้กับการทำงานด้าน สถาปัตยกรรมให้ สอดคล้องกับขนาดและ ความสามารถของสถาน ประกอบการ				
ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคุณลักษณะ ของผู้เรียนที่ ตอบสนองการเป็น เลิศในการสร้าง	กลยุทธ์ 2.1 ส่งเสริมการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนสาขา สถาปัตยกรรมให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเป็นนักคิด	1)โครงการอบรมการ บูรณาการเรียนรู้กับการ ทำงานแก่ผู้เรียนสาขา สถาปัตยกรรมศาสตร์				

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม/ แนวปฏิบัติ	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ข้อเสนอแนะ
บัณฑิตนักปฏิบัติ	สร้างสรรคและนักปฏิบัติ	2)พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่มุ่งการปฏิบัติงานประสบการณ์เพื่อพัฒนาผู้เรียนและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากทฤษฎีสู่ภาคปฏิบัติ				
		3)พัฒนาระบบพี่เลี้ยง (Mentoring System) ร่วมกับสถานประกอบการ				
		4)ส่งเสริมสนับสนุนการเข้าร่วมการประกวดผลงานด้านสถาปัตยกรรมระดับนานาชาติ				
	กลยุทธ์ 2.2 เสริมสร้าง ฝึกฝน ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมและวัฒนธรรมการทำงานที่หลากหลาย	1)โครงการเสริมสร้างฝึกฝนให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทางการเรียนรู้งานที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรม				
		2)โครงการแลกเปลี่ยนการปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพทางด้านสถาปัตยกรรมต่างประเทศ				
	กลยุทธ์ 2.3 สร้างความเข้มแข็งทางด้านคุณภาพของผู้เรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมการใช้สารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรม	1)โครงการอบรมและพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยี สื่อ และนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้แก่ผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับงานสถาปัตยกรรม				
		2)โครงการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาระหว่างสถาบันอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริมพัฒนาศักยภาพผู้เรียนเกี่ยวกับทักษะด้านเทคโนโลยี สื่อ และนวัตกรรม การใช้				

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม/ แนวปฏิบัติ	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ข้อเสนอแนะ
		เทคโนโลยีสารสนเทศ ทางด้านสถาปัตยกรรม				
	<u>กลยุทธ์ 2.4</u> ติดตามและพัฒนา คุณภาพบัณฑิตสาขา สถาปัตยกรรมภายหลัง เข้าสู่ตลาดงาน โดยผ่าน ระบบการติดตามและ พัฒนาบัณฑิตหลังเข้าสู่ ตลาดงาน เพื่อให้สามารถ ปรับตัวเข้ากับสภาพงาน ในสังคมอาเซียนได้	1)โครงการศึกษาความ ต้องการและ ความ คาดหวังของผู้ใช้บัณฑิต ทางด้านสถาปัตยกรรม 2)โครงการติดตามและ พัฒนาคุณภาพบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรม ภายหลังจากการได้งานทำ				
ป ร ร ะ เ ต ็ น ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพ อาจารย์ทาง สถาปัตยกรรมให้มี ความเชี่ยวชาญทั้ง ด้านวิชาการ/ วิชาชีพ	<u>กลยุทธ์ 3.1</u> พัฒนาอาจารย์ทางด้าน สถาปัตยกรรม ให้เป็นมือ อาชีพอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่องเหมาะสมกับ สภาพงานที่เปลี่ยนแปลง ไปในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อรองรับการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน	1)โครงการแลกเปลี่ยน เรียนรู้อาจารย์ทางด้าน สถาปัตยกรรมระหว่าง สถาบันอุดมศึกษาทั้ง ภายในประเทศและ ต่างประเทศ				
		2)โครงการส่งเสริม การศึกษาต่อทั้งภายใน และต่างประเทศ เพื่อพัฒนาการเรียนการ สอนของคณาจารย์ให้มี ประสิทธิภาพ				
		3)โครงการจัดตั้งเครือข่าย พัฒนาอาจารย์สาขา สถาปัตยกรรมศาสตร์สู่ ความเป็นมืออาชีพ				
	<u>กลยุทธ์ 3.2</u> สนับสนุนให้อาจารย์ ทางด้านสถาปัตยกรรม เข้าร่วมโครงการ สหกิจอาจารย์กับภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้ อาจารย์มีความรู้ และ ประสบการณ์ที่ได้จากการ	1)โครงการจัดอบรมให้ ความรู้ ความเข้าใจ ทางด้านบูรณาการ ทางการเรียนรู้กับการ ทำงานที่เกี่ยวข้องกับ คณาจารย์ นักศึกษาและ สถานประกอบการ 2)โครงการสหกิจอาจารย์				

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม/ แนวปฏิบัติ	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ข้อเสนอแนะ
	ทำงานจริง เพื่อนำมาใช้ใน การเรียนสอน การวิจัย และการบริการทาง วิชาการ					
	<u>กลยุทธ์ 3.3</u> สร้างระบบและกลไกให้มี การแลกเปลี่ยนอาจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษา ภายในประเทศและ ต่าง ประเทศ กับ ผู้เชี่ยวชาญในสถาน ประกอบการ เพื่อสร้าง เครือข่ายความร่วมมือและ เพิ่มพูนความรู้ และ ประสบการณ์แก่อาจารย์	1)โครงการติดตาม ประเมินความสำเร็จของ จัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจทางด้าน การบูรณาการเรียนรู้กับ การทำงานที่เกี่ยวข้องกับ คณาจารย์ นักศึกษาและ สถานประกอบการ				
		2)โครงการติดตาม ประเมินความสำเร็จของ โครงการสหกิจอาจารย์ เพื่อนำผลการประเมิน ไปปรับปรุงการดำเนินงาน				
		3)จัดตั้งเครือข่ายความ ร่วมมือในการพัฒนา อาจารย์ระดับอาเซียน				
		4)จัดให้มีการทำข้อตกลง ความร่วมมือเป็นคู่ร่วม พัฒนาระหว่าง มหาวิทยาลัย				
		5)จัดให้มีการศึกษาดูงาน ทั้งในและต่างประเทศ				
	<u>กลยุทธ์ 3.4</u> สร้างองค์ความรู้ที่ได้จาก การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาให้ เกิดความเชี่ยวชาญ ชำนาญ ในรูปแบบที่ หลากหลายตามศักยภาพ และครอบคลุมในทุกกลุ่ม วิชาชีพ	โครงการการจัดการ ความรู้ที่ได้จากการเข้า ร่วมสหกิจอาจารย์				
	<u>กลยุทธ์ 3.5</u> เปลี่ยนกระบวนทัศน์และ สร้างความตระหนักของ อาจารย์ เพื่อให้เกิดพลัง ร่วมในการยกระดับ	โครงการปรับเปลี่ยน ทัศนคติ เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการ ทำงานของอาจารย์ ให้ เกิดพลังร่วมในการ				

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม/ แนวปฏิบัติ	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ข้อเสนอแนะ
	คุณภาพบัณฑิตให้สามารถ เป็นนักปฏิบัติ	ยกระดับคุณภาพผู้เรียน สาขาสถาปัตยกรรมให้ เป็นบัณฑิตนักปฏิบัติ				
ประเด็น ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างเครือข่าย ความร่วมมือทาง วิชาการ/วิชาชีพ เพื่อความเข้มแข็ง และยั่งยืน	กลยุทธ์ 4.1 สร้างเครือข่ายความ ร่วมมือทางวิชาการ/ วิชาชีพระหว่างองค์กร วิชาชีพ สถาบันอุดมศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต	1)โครงการจัดทำความ ร่วมมือทางวิชาการ/ วิชาชีพระหว่างองค์กร วิชาชีพสถาบันอุดมศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต (MOU)				
		2)โครงการจัดแสดง ผลงานทางวิชาการ/ วิชาชีพ				
		3)โครงการจัดตั้งเครือข่าย พัฒนาอาจารย์สาขา สถาปัตยกรรมศาสตร์สู่ ความเป็นมืออาชีพ				
		4)โครงการจัดตั้งเครือข่าย นักศึกษาสาขา สถาปัตยกรรมศาสตร์				
		5)โครงการจัดตั้ง เครือข่ายสถาน ประกอบการสาขา สถาปัตยกรรมศาสตร์				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายสยาม คำสุวรรณ เกิดเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ.2521 จังหวัดนนทบุรี อาศัยอยู่บ้านเลขที่ 59 หมู่ที่ 9 ซอยพิบูลสงคราม 1 ถนนพิบูลสงคราม ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี สำเร็จการศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ(มศว.ภาคใต้) เมื่อปีการศึกษา 2544 สำเร็จการศึกษาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต สาขาการวางผังเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2549 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา ในปีการศึกษา 2552 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งนักวิชาการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย เบอร์มือถือ 089-1241103 และ 086-6600667 e-mail: eanspace@hotmail.com

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY